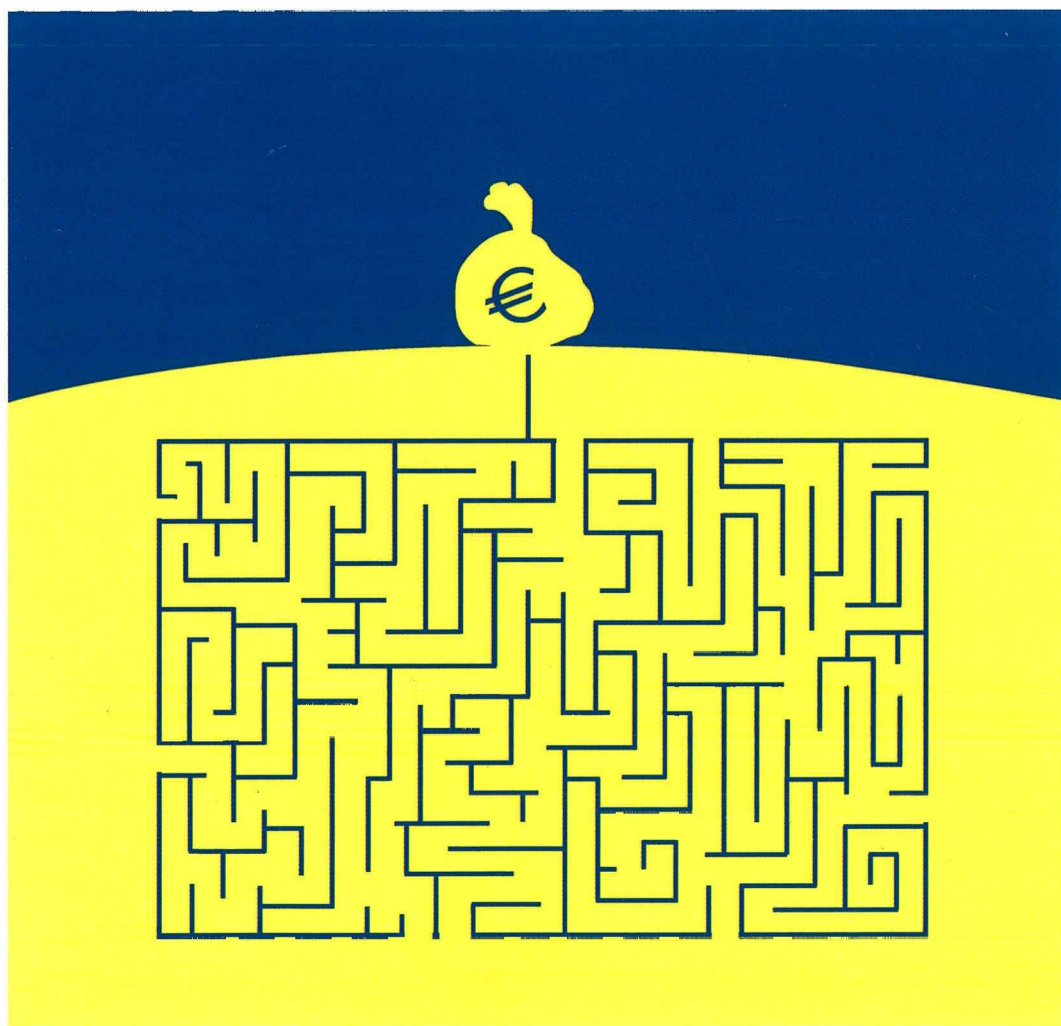

Palkat ja työvoimakustannukset 2010

Wages, salaries and labour costs

Palkat ja työvoimakustannukset 2010

Wages, salaries and labour costs

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Mika Idman
Pentti Jonninen
Anna-Leena Wickstrand
(09) 17 341*

palkkarakenne@tilastokeskus.fi

*Lisätietoja – Tilläggsuppgifter – Further information:
<http://tilastokeskus.fi/til/pal.html>*

**Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland**

Kansikuva – Pärbild – Cover graphics: Jannis Mavrostomos

© 2010 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 1795–5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798–8772
ISBN 978–952–244–274–1*

Multiprint Oy, Vantaa 2010

Alkusanat

Palkat ja työvoimakustannukset -julkaisu ilmestyy nyt toisen kerran, julkaisu koostaa yhteen keskeisimmät tulokset palkat ja työvoimakustannukset -aihealueen tilastoista vuonna 2010. Julkaisun tiedot perustuvat ansiotasoindeksiin, palkkarakennetilaston, työvoimakustannusindeksiin, työvoimakustannustutkimuksen ja työtaistelutilaston tietoihin. Julkaisun rakenne on seuraavanlainen.

Työvoimakustannusindeksi (kappale 2) kuvaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät vain maa-, metsä- ja kalatalouden toimialat sekä julkinen sektori. Indeksillä muodostetaan erikseen lasketuista palkka- ja sosiaalikulustannusindekseistä. Tiedot kerätään otostiedustelulla ja ne tuotetaan neljännesvuosittain.

Ansiotasoindeksi ja säännöllisen ansion indeksi (kappale 3) kuvaavat kokoaikaisien palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä eri työnantajasektoreilla ja toimialoilla. Ansiotasoindeksi sisältää tulospalkkiot ja sopimukseen perustuvat kertaerät, mutta indeksin ansiokäsitteessä ei ole mukana yli- ja lisätöansioita. Ennakolliset indeksipisteluvut perustuvat sopimusvaikutus- ja liukuma-arvioihin. Ansiotasoindeksiin perusaineisto kattaa noin kaksi kolmasosaa kaikista Suomen kokoaikaisista palkansaajista. Tiedot tuotetaan neljännesvuosittain.

Palkkarakennetilasto (kappale 4) kuvaa työ- ja palvelussuhteiden lukumäärää sekä ansiotasoa, ansioiden muodostumista ja palkkahajontaa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Palkkarakennetilasto kattaa lähes kaikki valtion ja kuntasektorin palveluksessa olevat palkansaajat sekä ne yksityisen sektorin palkansaajat, jotka työskentelevät vähintään viisi palkansaajaa työllistävässä yrityksissä. Tilaston ulkopuolelle on rajattu joitakin pieniä palkansaajaryhmiä. Ansioiden kuvauksessa käytetään tunti- ja kuukausiansioita. Tuntiansiotarkastelussa ovat mukana kaikki palvelussuhteet, myös osa-aikaiset. Kuukausiansiotarkastelu on rajattu käsittämään ainoastaan kokoaikaiset palkansaajat.

Työtaistelutilasto (kappale 5) kuvaa työntekijöiden tai työnantajien Suomessa järjestämiä työtaisteluita. Suurin osa työtaisteluista on työntekijäosapuolten järjestämiä lakkoja. Työtaistelutilasto sisältää tiedot työtaistelujen lukumäärästä, osallistuneista työntekijöistä, työpäivämenetyksistä ja menetetyistä bruttopalkoista. Tilasto perustuu pääosin työnantajajärjestöjen jäseniltään keräämiin tietoihin. Lisäksi tilaston tuotannossa seurataan eri tiedotusvälineitä.

Työvoimakustannustutkimus 2008 (kappale 6) kuvaa työvoimakustannusten tasoa ja rakennetta määrävuosina. Työvoimakustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka syntyvät työnantajille työvoiman työllistämisestä. Työvoimakustannusten tasoa mitataan kustannuksina tehtyä työtuntia kohden ja rakennetta työvoimakustannuserien osuutena kokonaistyövoimakustannuksista sekä kustannuserien suhteena kokonaispalkkoihin ja tehdyn työajan palkkoihin. Pääosa tiedoista kerätään joka neljäs vuosi toteutettavalla kyselyllä yksityisellä ja kuntasektoreilla. Lisäksi käytetään apuna hallinnollisia rekistereitä mm. so-

siaalikulustannustiedoista. Valtion työmarkkinalaitos tekee oman tutkimuksensa valtiosektorilla.

Julkaisun toteutukseen ovat osallistuneet Elina Ahola, Pekka Haapala, Mika Idman, Pentti Jonninen, Antti Katainen, Seppo Kouvonen, Harri Nummila, Jukka Pitkälä ja Anna-Leena Wickstrand.

Helsingissä, lokakuussa 2010

Kari Molnar
Tilastojohtaja

Foreword

The publication *Wages, salaries and labour costs* is released now for the second time, drawing together the main results of the statistics under the topic of wages, salaries and labour costs in 2010. The data in the publication are based on those of the index of wage and salary earnings, statistics on structure of earnings, labour cost index, labour cost survey and statistics on labour disputes. The structure of the publication is as shown below.

The labour cost index (Chapter 2) describes the change in average labour costs per hour worked. The statistics cover almost the whole private sector. Only agriculture, forestry and fishing and the public sector are excluded from the statistics. The index is formed of separately calculated indices of wages and social costs. The data are collected with a sample survey and they are produced quarterly.

The index of wage and salary earnings and the index of regular earnings (Chapter 3) illustrate the development of average earnings among full-time wage and salary earners in different employer sectors and industries. The index of wage and salary earnings includes performance-based bonuses and non-recurring items based on agreements, but the earnings concept of the index does not comprise earnings for overtime and extra work. The preliminary index point figures are based on estimates on contractual effects and the wage drift. The basic data on the index of wage and salary earnings cover around two thirds of all full-time wage and salary earners in Finland. The data are produced quarterly.

The statistics on structure of earnings (Chapter 4) depict the number of employment and service relationships as well as the level of earnings, the formation of earnings and distribution of wages and salaries in the last quarter of the year. The statistics on structure of earnings cover almost all wage and salary earners working in the central and local government sectors and those private sector wage and salary earners who are working in enterprises with at least five employees. Some small wage and salary earner groups are excluded from the statistics. Hourly and monthly earnings are used in the description of earnings. The examination of hourly earnings includes all service relationships, also part-time ones. The examination of monthly earnings comprises only full-time wage and salary earners.

The statistics on labour disputes (Chapter 5) describe labour disputes organised in Finland by employees or employers. Most labour disputes are strikes organised by employees. The statistics on labour disputes contain data on the numbers of labour disputes, participated employees, lost working days and amounts of lost gross pay. The statistics are mainly compiled from data collected by employer organisations from their members. In addition, different mass media are monitored in the production of the statistics.

The labour cost survey 2008 (Chapter 6) depicts the level and structure of labour costs at intervals of a fixed number of years. Labour costs refer to the costs incurred by employers from the employment of labour force. The level of labour costs is measured with costs per hour worked while the structure is described as the proportion of labour cost items in total labour costs and as the ratio of cost items to total wages and salaries and to wages and salaries for hours

worked. Most of the data are gathered with an inquiry carried out in the private and local government sectors every four years. Administrative registers are also exploited for some data, for instance, on social costs. The Office for the Government as Employer conducts its own survey in the central government sector.

Elina Ahola, Pekka Haapala, Mika Idman, Pentti Jonninen, Antti Katainen, Seppo Kouvonon, Harri Nummila, Jukka Pitkälä and Anna-Leena Wickstrand were involved in the implementation of the publication.

Helsinki, October 2010

Kari Molnar
Director, Prices and Wages

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Foreword	5
1 Palkka- ja työvoimakustannustilastot työmarkkinoiden kuvaajana	9
1.1 Yhteenveto vuodelta 2008	9
1.2 Yhteenveto vuodelta 2009	11
1.3 Uutta palkka- ja työvoimakustannustilastoissa	13
1.3.1 Työvoimakustannustilasto	13
1.3.2 Kunta-alan palkkatasoselvitys	13
1 Statistics on wages and salaries and on labour costs in describing the labour market	14
1.1 Summary for the year 2008	14
1.2 Summary for the year 2009	16
1.3 New about statistics on wages and salaries and on labour costs	18
1.3.1 Statistics on labour costs	18
1.3.2 Pay level survey in the local government sector	19
2 Työvoimakustannusindeksi	21
2.1 Tulokset	21
2.2 Työvoimakustannusten muutoksen kansainvälinen vertailu	26
2.3 Laatuseloste	27
3 Ansiotasoindeksi	35
3.1 Tulokset	35
3.1.1 Ansioiden pitkän ajan kehitys	35
3.1.2 Ansioiden kehitys viime vuosina	36
3.2 Säännöllisen ansion indeksi	39
3.3 Laatuseloste	40
4 Palkkarakennetilasto	55
4.1 Tulokset	55
4.1.1 Ansiot toimialoittain	56
4.1.2 Ansiot ammateittain	59
4.1.3 Ansiot ikäryhmittäin	60
4.2 Palkkaerot	62
4.2.1 Sukupuolten väliset palkkaerot	63
4.2.2 Palkkaerot eri maakunnissa	66
4.2.3 Palkkahajonta	69
4.3 Palkanmuodostus	73
4.4 Palkkojen kansainvälinen vertailu	74
4.5 Menetelmäkuvaus	76
4.5.1 Tilastoaineiston muodostaminen	76
4.5.2 Palkansaajien rajaaminen ja käsitteet	79
4.5.3 Peittävyys ja vertailtavuus	87
4.6 Laatuseloste	90

5	Työtaistelutilasto	157
5.1	Työtaistelut Suomessa vuonna 2009	157
5.2	Työtaistelut 2000-luvulla	158
5.2.1	Työtaisteluaktiivisuus edellisiin vuosikymmeniin verrattuna	158
5.2.2	Työtaistelujen syyt	159
5.2.3	Työtaistelut alueittain	160
5.2.4	Työtaistelut toimialoittain	161
5.3	Työtaistelujen kansainvälinen vertailu	162
5.4	Laatuseloste	164
6	Työvoimakustannustutkimus 2008	169
6.1	Tulokset	169
6.1.1	Tasot	169
6.1.2	Rakenne	174
6.2	Kansainvälinen vertailu	179
6.3	Menetelmäkuvaus	180
6.3.1	Tilastoaineiston muodostaminen	180
6.3.2	Aineiston peittävyys	181
6.3.3	Yrityskyselyn toteuttaminen	182
6.3.4	Muut tietolähteet ja niiden käyttö	184
6.4	Laatuseloste	185
	Liitteet	197
	Käsitteet ja määritelmät	197
	Luokitukset	208

1 Palkka- ja työvoimakustannustilastot työmarkkinoiden kuvaajana

1.1 Yhteenvedo vuodelta 2008

Ansioiden nousu jatkui sopimuskorotuksista johtuen vuonna 2008 edelleen nopeana. Säännöllisen työajan ansion vuosimuutos oli ansiotasoindeksin mukaan 5,5 prosenttia. Keskiansiot nousivat tätäkin nopeammin. Vuoden 2008 viimeisen neljänneksen keskiansio oli 6,6 prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Tähän oli perussyynä talouden nopea rakennemuutos.

Palkkarakennetilaston mukaan kokoaikainen palkansaaja ansaitsi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 2 876 euroa kuukaudessa. Kaikkien palkansaajien työtuntia kohti laskettu tuntiansio oli vastaavasti 16,91 euroa.

Taloudellisen laskusuhdanteen vaikutus alkoi näkyä vuoden 2008 lopulla lähinnä teollisuudessa. Teollisuuden (TOL2008 C) kokoaikaisen palkansaajien määrä oli vuoden 2008 lopussa noin 10 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Teollisten työpaikkojen supistuminen oli keskimääräistä suurempaa teollisuuden toimihenkilöammateissa. Teollisuuden supistumisesta huolimatta mm. kaupan (G) sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden (Q) kokoaikaisen työpaikkojen määrä kasvoi vielä vuonna 2008 selvästi.

Myös teollisuudessa työskentelevän palkansaajan lisä- ja ylityötuntien määrä laski vuoden 2008 lopussa selvästi, noin kolmanneksen. Teollisuuden kokoaikainen palkansaaja teki lisä- ja ylityötä nyt keskimäärin 2,5 tuntia kuukaudessa, kun määrä vuotta aikaisemmin oli ollut 3,2 tuntia. Lisä- ja ylityöltä maksetun ansion sekä työaikalisien määrä oli vuoden 2008 lopussa lähes neljänneksen pienempi kuin vuotta aiemmin.

Palkkaerot kasvoivat – toimialojen ja sukupuolten tuntipalkkaero ennallaan

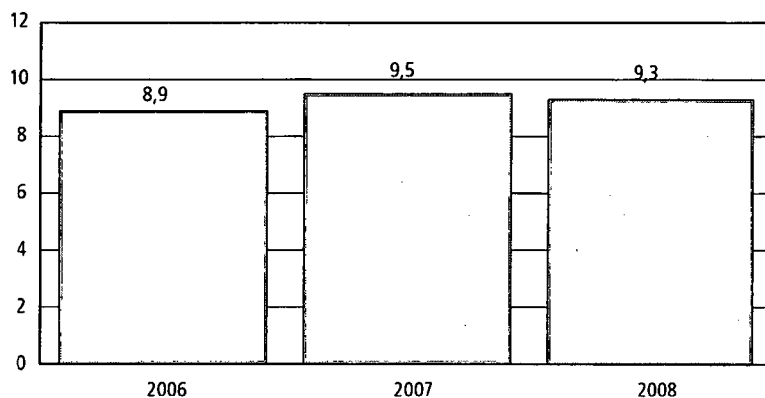
Palkansaajien palkkaeron kasvu jatkui vuonna 2008 sekä tunti- että kuukausiansioilla mitattuna, mikä johtui lähinnä yksityisellä sektorilla tapahtuneesta ansioiden muutoksesta. Yhdeksännnen desiiliin ja ensimmäisen desiiliin välinen tuntipalkan ero oli vuonna 2008 noin neljä prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisellä vuonna.

Toimialojen keskimääräisen tuntiansion painotettu suhteellinen keskihajonta oli vuonna 2007 noin 9,5 prosenttia tuntiansioiden keskiarvosta (kuvio 1A). Suhteellinen hajonta oli edellistä vuotta suurempi. Hajonnan kasvu johtui sekä eräiden keskimääräistä korkeammin palkattujen toimialojen (rahoitus- ja vakuutus toiminta, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto) keskimääräistä nopeammasta että matalammin palkatun majoitus- ja ravitsemistoiminnan hitaammasta ansiokehityksestä. Vuonna 2008 toimialojen keskiansioiden hajonta säilyi suunnilleen ennallaan.

Naisten kokonaistyöajan tuntiansio oli 80,6 prosenttia miesten tuntiansiosta vuonna 2008. Yleisestä palkkaeron kasvutrendistä huolimatta sukupuolten palkkaero tuntiansiolla mitattuna säilyi ennallaan. Kokonaistyöajan kuukausiansioiden ero sitä vastoin oli 0,6 prosenttiyksikköä edellistä vuotta (19,8 % vuonna 2007) pienempi, mikä johtui ylitöiden määrän supistumisesta. Tunti-

Kuvio 1A.

Toimialojen keskimääräisen tuntiansion suhteellinen keskihajonta vuosina 2006, 2007 ja 2008 (%)

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

ja kuukausiansiot eivät sisällä tulospalkkioiden vaikutusta. On todennäköistä, että tulospalkkioiden supistumisesta johtuen vuosiansioilla mitaten sukupuolten palkkaeron supistuminen olisi ollut tätä suurempi.

Henkilötyövuoden kustannus 45 000 euroa

Vuoden 2008 työvoimakustannustutkimuksen mukaan tehty työtunti maksoi työnantajalle vuonna 2008 keskimäärin 27,40 euroa. Kuntasektorin ja yksityisen palvelusektorin tuntikustannus oli lähes samansuuruinen, noin 26 euroa. Jalostuksen työtunti maksoi työnantajalle keskimäärin 29,80 euroa. Valtion palveluksessa tehty työtunti maksoi keskimäärin 31,20 euroa.

Henkilötyövuoden hinta on tutkimuksessa laskettu tehdyn työtunnin keskimääräisen kustannuksen ja tuntien lukumäärän avulla. Kokoaikaisen palkansaajan henkilötyövuosi maksoi keskimäärin 45 000 euroa. Työvuoden kustannus oli korkein jalostuksessa 50 200 euroa ja valtiolla 49 300 euroa. Yksityisellä palvelusektorilla henkilötyövuosi maksoi 43 000 euroa ja kunta-alalla 41 500 euroa. Kunta-alan ja valtion henkilötyövuoden hintaa laski osaltaan näiden sektoreiden muita lyhyempi tehty vuosityöaika.

Työvoimakustannustarkastelussa kokonaistyövoimakustannukset on jaettu kolmeen osaan, joita ovat em. palkkakustannusten lisäksi sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset. Vuonna 2008 kaikista työvoimakustannuksista koko kansantalouden tasolla 76,3 % on palkkoja. Niihin voidaan vielä lisätä sosiaaliturvaan luettujen sairausajan ja perhevapaan palkkojen 1,7 %:n osuus. Välittömän ansion eli tehdyltä työajalta maksetun palkan osuus on 59,9 %. Sektoreittain mainittavimmat erot syntyvät julkisen sektorin yksityistä suuremmista loma-ajan palkkojen osuuksista ja korkeammista sosiaalikulustannusten tariffeista. Kertaluontoiset kustannuserät (tulospalkkiot, lomarahat, palvelusvuosikorvaukset ja varallaolo- ym. korvaukset) olivat yksityisellä sektorilla julkista sektoria korkeampia ja selityksenä oli tulospalkkioiden (2,5 %) osuus.

Työvoimakustannuksia voidaan palkan osalta tarkastella työntekijän ja työnantajan kannalta. Työntekijän kannalta kyse on hänelle maksetusta palkkasummasta. Työnantajan palkkakustannus eroaa työntekijän saamasta palkkasummasta, sillä työnantaja voi saada kustannusten korvauksia (esimerkiksi sairausajan palkkojen palautuksia), joiden ansiosta palkkakustannukset ovat pienemmät kuin työntekijän varsinainen palkka.

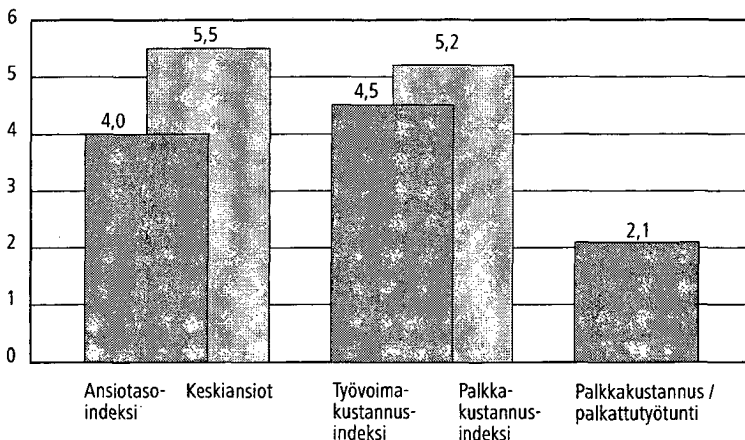
1.2 Yhteenveto vuodelta 2009

Ansiotasoindeksin mukaiset säännölliseltä työajalta saadut ansiot nousivat vuonna 2009 keskimäärin 4,0 prosenttia (kuvio 1B). Sopimuskorotusten lisäksi maksettava palkkaliukuma jäi poikkeuksellisen pieneksi, vain 0,3 prosenttiin. Nimellisansiot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna valtiolla 5,3 prosenttia, yksityisellä sektorilla 4,0 prosenttia ja kunta-alalla 3,5 prosenttia. Reaaliansioiden nousu vastasi vuonna 2009 nimellisansioiden nousua.

Ansiotasoindeksin ansiokehitys perustuu kiinteään toimialan ja palkansaajaryhmän (tunti- vs. kuukausipalkkaiset) mukaan määräytyvään painorakenteeseen ansiotasoindeksin palkka-aineistosta. Vaihtuvin lukumääräpainoin laskettu palkansaajien kuukausiansio oli vuonna 2009 noin 5,5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2009 ansiokehitykselle olivat ominaisia poikkeuksellisen suuret palkansaajarakenteen muutokset, jotka kasvattivat keskimääräisten ansioiden muutosta vuositasolla peräti 1,5 prosenttiyksikköä. Ero johtui sekä palkansaajaryhmien (tunti- vs. kuukausipalkkaiset) että toimialojen suhteiden muutoksista – käytännössä suureksi osaksi tuntipalkkaisten suhteellisen osuuden pienenemisestä.

Kuvio 1B.

Ansioiden ja työvoimakustannusten vuosimuutos 2008–2009 yksityisellä sektorilla

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus, Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannus oli yksityisellä sektorilla vuonna 2009 keskimäärin noin 4,5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työvoimakustannukset nousivat vuonna 2009 noin puoli prosenttia enemmän kuin ansio-tasoindeksi. Palkkakustannukset olivat tehtyä työtuntia kohti laskien noin 5,2 prosenttia korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Kun palkkakustannuksia verrattiin palkattua työtuntia kohti (mukana myös vapaapäivien tunnit), ne olivat vain 2,1 prosenttia korkeammat kuin edellisenä vuonna.

Työvoimakustannusten kasvua jarruttivat sekä huhtikuun alussa toteutettu työnantajan kansaneläkevakuutusmaksun poisto että tulospalkkioiden supistuminen. Kansaneläkevakuutusmaksun poiston vaikutus oli vuositasolla noin 0,7 prosenttiyksikköä. Tulospalkkioiden supistuminen hidasti erityisesti teollisuuden kustannusten nousua vuoden ajan vuoden 2008 II neljänneksestä alkaen, enimmillään vuoden 2009 alussa yli kolme prosenttiyksikköä.

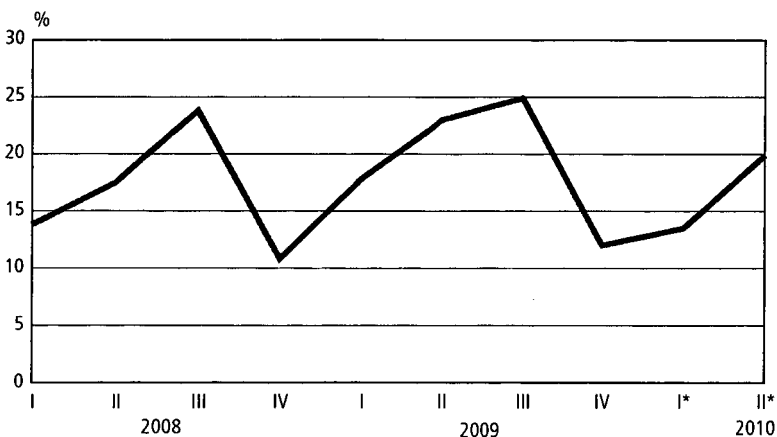
Työvoimakustannusten kasvua kiihdytti vuonna 2009 ei-tehdyltä työajalta maksetun palkan merkittävä kasvu, mikä johtui osin kalenterivaikutuksesta ja osin suhdannevaiheesta. Vuodelle 2009 ajoittui kaksi työpäivää vähemmän kuin edelliselle vuodelle. Työvoiman irtisanomiset sekä lomarahen vaihtovapaat kasvattivat loma- ja vapaa-ajalta maksetun ansion määrää. Lisäksi työajan lyhentämistä varten myönnettävät pekkasvapaat on voitu ajoittaa työvoiman tarpeen kannalta tarkoituksenmukaisesti. Palkatun vapaan laskennallinen osuus työajasta oli nyt 16,1 prosenttia, yli kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kahtena edellisenä vuonna.

Teollisuudessa palkatun vapaan ajan osuus oli noin kolme prosenttiyksikköä edellisistä vuotta suurempi (kuvio 1C). Palkatun vapaan kasvu ajoittui erityisesti vuoden kahdelle ensimmäiselle neljännekselle, jolloin teollisuuden työvoima supistui. Tehyjen työtuntien osuus on vuoden 2010 alusta kääntynyt selvään kasvuun.

Palkatun vapaan kasvu näyttäisi vuoden 2009 alussa nostaneen teollisuuden kustannustasoa suunnilleen saman verran kuin tulospalkkioiden supistuminen niitä vähensi. Näin tulospalkkioiden supistuminen kompensoi osin työvoiman käytön vähenemisestä tehtyä työtuntia kohden aiheutuneita kustannuspaineita.

Kuvio 1C.

Palkatun vapaan ajan osuus teollisuuden palkatuista tunneista vuosina 2008–2010, %

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

1.3 Uutta palkka- ja työvoimakustannustilastoissa

1.3.1 Työvoimakustannustilasto

Lokakuussa julkaistiin uusin työvoimakustannustilasto. Työvoimakustannustilasto on osa EU:n ja sen tilastoviraston Eurostatin tutkimusohjelmaa ja tilasto valmistuu joka neljäs vuosi. Uusin tilasto koskee vuoden 2008 tietoja ja se sisältää alkutuotantoa (TOL A) lukuun ottamatta tiedot kaikkien toimialojen työvoimakustannuksista, niiden rakenteesta ja tasosta. Tilastossa ovat mukana myös kaikki sektorit eli yksityinen sektori (vähintään kymmenen työntekijän yritykset), kuntasektori ja valtio. Viimeksi mainitun tiedot kerää ja julkaisee Valtion työmarkkinalaitos. Tilasto ilmestyi ensimmäisen kerran vuonna 1996 ja käsitti tuolloin vain osan toimialoista. Työvoimakustannustutkimus kuuluu osana Eurostatin kaikkien jäsenmaiden vuotta 2008 koskevaan tilastoon, josta Eurostat julkaisee tietoja myöhemmin.

Kukin tutkimus poikkesi edellisestään, vaikka perusasiat, kuten määritykset, pysyivät samana. Vuoden 2008 tilastossa merkittävin ero aikaisempiin oli kyselypohjaisen neljännesvuosittaisen työvoimakustannusindeksin otoksen käyttö myös työvoimakustannustutkimuksen tiedonkeruussa. Näin saatiin synergiaetuja mm. tietojen tarkistuksessa. Kysely toteutettiin myös ensimmäisen kerran sähköisenä. Seuraava tilastovuosi on 2012. Sen toteuttamismahdollisuutta vain rekistereitä ja työvoimakustannusindeksin kyselyä hyväksikäyttäen selvitetään parhaillaan.

1.3.2 Kunta-alan palkkatasoselvitys

Tilastokeskus toteutti Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen toimeksiannosta kunta-alan suhteellista palkkatasoa koskevan selvityksen, jonka tulokset julkaistiin keväällä 2010. Tutkimuksessa verrattiin kunta-alan ja yleisten työmarkkinoiden suhteellista palkkatasoa vuosina 2003, 2007 ja 2008 – erikseen vastaavissa ja muissa kuin vastaavissa ammateissa. Selvityksen mukaan vastaavissa ammateissa toimiva ansaitsi säännölliseltä työajalta vuonna 2008 muilla työmarkkinasektoreilla keskimäärin noin 2,5 prosenttia enemmän kuin kunta-alalla. Mikäli otetaan huomioon myös tulospalkkiot, vastaava ero oli 3,1 prosenttia.

Kunta-alan ja muiden työmarkkinasektoreiden säännölliseltä työajalta maksettu palkkaero oli vuonna 2008 noin 1,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin viisi vuotta aikaisemmin. Kun tulospalkkioiden vaikutus otetaan huomioon, kunta-alan ja muiden työmarkkinasektoreiden suhteellinen palkkaero oli kaventunut 0,9 prosenttiyksikköä.

1 *Statistics on wages and salaries and on labour costs in describing the labour market*

1.1 *Summary for the year 2008*

The rise in earnings still continued fast in 2008 on account of pay increases based on collective agreements. According to the Index of Wage and Salary Earnings, the year-on-year change in earnings for regular working time was 5.4 per cent. Average earnings rose even faster than that. In the last quarter of 2008, average earnings were 6.6 per cent higher than one year earlier. The basic reason for this was the fast structural change of the economy.

According to the structure of earnings statistics, a full-time wage and salary earner gained, on average, EUR 2,876 per month in the last quarter of 2008. The hourly earnings of all wage and salary earners calculated per hour worked were correspondingly EUR 16.91.

The effect of the economic downturn started to be visible mainly in manufacturing towards the end of 2008. At the end of 2008, the number of full-time wage and salary earners in manufacturing (TOL2008 C) was around ten per cent lower than one year before. The contraction of manufacturing jobs was larger than average for salaried employees in manufacturing. Despite the reduction in manufacturing, the number of full-time jobs in trade (G) and health and social work (Q), for example, still rose clearly in 2008.

In addition, the number of extra and overtime hours of wage and salary earners working in manufacturing fell clearly at the end of 2008, by around one third. A full-time wage and salary earner in manufacturing now worked an average of 2.5 extra and overtime hours per month, while the number had been 3.2 hours one year previously. The amount of earnings paid for extra and overtime work and of remuneration for shift work were at the end of 2008 one quarter lower than one year earlier.

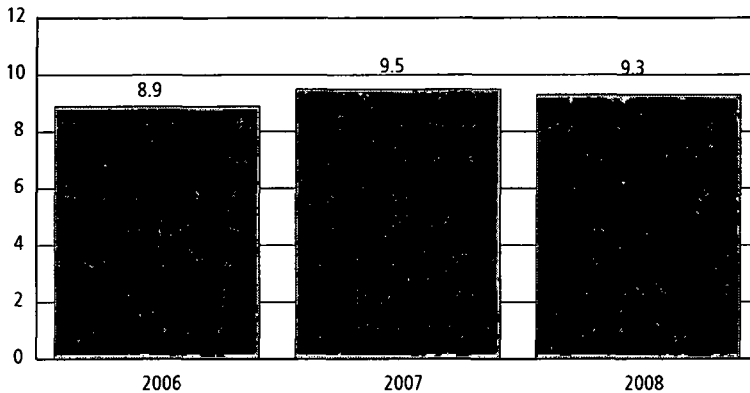
Pay differentials grew – hourly pay difference between industries and genders unchanged

The growth in the pay differentials of wage and salary earners continued in 2008 measured by both hourly and monthly earnings, which was mainly due to the change in earnings in the private sector. The difference in hourly earnings between the ninth and first deciles was in 2008 approximately four percentage points higher than in the previous year.

The weighted relative standard deviation of average hourly earnings in industries was in 2007 around 9.5 per cent of the mean of hourly earnings (Figure 1A). The relative deviation was larger than in the previous year. The growth in the deviation was due to both a faster than average earnings development in more highly than average paid industries (financial and insurance activities,

Figure 1A.

Relative standard deviation of average hourly earnings in industries in 2006, 2007 and 2008 (%)

Source: *Structure of Earnings, Statistics Finland.*

electricity, gas steam and air-condition supply) and to a slower earnings development in lower paid accommodation and food service activities. In 2008 the deviation of average earnings in industries remained more or less unchanged.

Women's hourly earnings for total working hours were 80.6 per cent of men's hourly earnings in 2008. Despite the general growth trend of pay differentials, the gender pay differential stayed unchanged when measured by hourly earnings. Against this, the differential of monthly earnings for total working hours was 0.6 percentage points lower than in the previous year (19.8 per in 2007), which was due to the reduction in the amount of overtime work. Hourly and monthly earnings do not include the effect of performance-based bonuses. It is probable that due to the contraction of performance-based bonuses the reduction in gender pay differentials would have been greater than this measured by annual earnings.

Cost of a staff-year EUR 45,000

According to the Labour Cost Survey 2008, the cost per hour worked for an employer was, on average, EUR 27.40 in 2008. The hourly cost in the local government and private service sectors was of about similar size, EUR 26.00, on average. In secondary production, the cost per hour worked for an employer was, on average, EUR 29.80. In the service of central government, the cost per hour worked was EUR 31.20, on average.

In the survey the price of a staff-year is calculated with the help of average cost per hour worked and number of hours. A staff-year of a full-time employee cost EUR 45,000, on average. The cost of a staff-year was highest in secondary production, EUR 50,200 and in central government, EUR 49,300. In the private service sector the cost of a staff-year was EUR 43,000 and in the local government sector EUR 41,500. The price of the staff-year in the local and central

government sectors was in part lowered by the shorter annual working time in these sectors than in others.

In the labour cost examination total labour costs are divided into three parts, which are, in addition to the above wage costs, social security costs and other labour costs. In 2008, 76.3 per cent of all labour costs are wages and salaries on the level of the whole national economy. The share of 1.7 per cent of pay during sickness absences and family leaves included in social security can also be added to them. The share of direct earnings, or wages and salaries paid for hours worked, was 59.9 per cent. The most significant differences by sector are due to larger shares of holiday pay and higher social cost tariffs in the public than in the private sector. One-off cost components (performance-based bonuses, holiday bonuses, seniority increments and compensations for on-call work, etc.) are in the private sector higher than in the public sector and this is explained by the share of performance-based bonuses (2.5%).

Labour costs can be examined as concerns wages and salaries from the viewpoints of an employee and an employer. For an employee it is a question of the wages and salaries sum paid to him or her. For an employer the labour cost differs from the wages and salaries sum received by the employee, because the employer may get compensations for costs (reimbursement of pay for periods of sickness), on account of which wage costs are lower than the employee's actual wages and salaries.

1.2 Summary for the year 2009

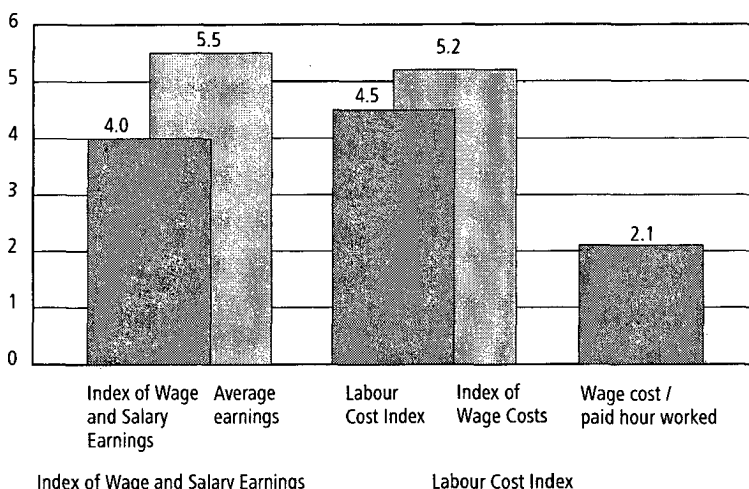
Earnings for regular working hours in accordance with the Index of Wage and Salary Earnings rose by an average of 4.0 per cent in 2009 (Figure 1B). The wage drift paid in addition to agreement-based pay increases remained exceptionally low, only at 0.3 per cent. Nominal earnings rose compared to the previous year in the central government sector by 5.3 per cent, in the private sector by 4.0 per cent and in the local government sector by 3.5 per cent. In 2009 the rise in real earnings corresponded to the rise in nominal earnings.

The earnings development of the Index of Wage and Salary Earnings is based on a fixed weight structure determined on the basis of industry and wage and salary earner group (hourly-paid vs. monthly-paid). The monthly earnings of wage and salary earners calculated with varying number weights were in 2009 around 5.5 per cent higher than in the previous year. The earnings development in 2009 was characterised by exceptionally large changes in the structure of wage and salary earners, which increased the change in average earnings on the annual level by as much as 1.5 per cent. The difference was due to changes in relations between both wage and salary earner groups (hourly-paid vs. monthly-paid) and industries – in practice mostly because of the decrease in the relative share of hourly-paid employees.

In 2009, the labour cost per hour worked was, on average, around 4.5 per cent higher in the private sector than in the previous year. Labour costs rose in 2009 by about half a per cent more than the Index of Wage and Salary Earn-

Figure 1B.

Year-on-year change in earnings and labour costs in 2008–2009 in the private sector

Source: *Index of Wage and Salary Earnings*, Statistics Finland;
Labour Cost Index, Statistics Finland.

ings. Wage costs calculated per hour worked were around 5.2 per cent higher than one year before. When wage costs were compared per paid hour worked (also including hours of days off), they were only 2.1 per cent higher than in the previous year.

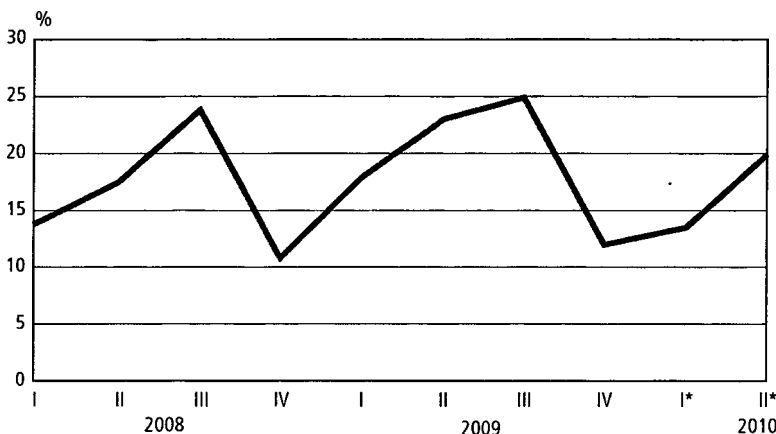
The growth in labour costs was decelerated by both the abolishment of employer's national pension insurance contribution in early April and the reduction of performance-based bonuses. The abolishment of the national pension insurance contribution had a 0.7 percentage point effect on the annual level. The reduction of performance-based bonuses especially slowed the rise in costs in manufacturing during the year starting from the second quarter of 2008, at most over three percentage points at the beginning of 2009.

In 2009 the growth in labour costs was accelerated by the significant increase in pay for hours not worked, which was partly due to the calendar effect and partly to the phase of the economic cycle. There were two fewer working days in 2009 than in the year before. Dismissals of labour force and holiday pay leaves increased the amount of earnings paid for holiday and time off periods. In addition, it has been possible to schedule the time off granted for shortening of working hours as appropriate for the need for labour force. The share of paid time off in working time was now 16.1 per cent, over two percentage points higher than in the last two years.

In manufacturing the share of paid time off was about three percentage points larger than in the year before (Figure 1C). The amount of paid time off grew especially in the two first quarters of the year, when the labour force in manufacturing contracted. The share of hours worked has clearly swung towards growth from the beginning of 2010.

Figure 1C.

Share of paid time off in paid hours in manufacturing in 2008–2010, %

Source: *Index of Wage and Salary Earnings, Statistics Finland.*

At the beginning of 2009 the growth in paid time off appears to have raised the cost level of manufacturing by about the same amount as the contraction of performance-based bonuses decreased it. The contraction of performance-based bonuses thus compensates in part for the cost pressures per hour worked caused by the reduction in the use of labour force.

1.3 New about statistics on wages and salaries and on labour costs

1.3.1. Statistics on labour costs

The latest statistics on labour costs were released in October. The statistics on labour costs are part of the research programme of the EU and its statistical office, Eurostat, and the statistics are completed every four years. The newest statistics concern data for the year 2008 and they include information on the labour costs, their structure and level in all industries. The statistics cover all sectors, that is, the private sector (enterprises with at least ten employees), the local government sector and the central government sector. The data on the last mentioned are collected and published by the Office for the Government as Employer. The statistics on labour costs were published for the first time in 1996 and then comprised only part of the industries. The Labour Cost Survey belongs to the statistics of all Eurostat Member States concerning the year 2008, on which Eurostat will release data later on.

Each survey differed from the preceding one, although basic facts, such as definitions, remained the same. In the statistics for 2008 the most significant difference to the earlier ones is to use the sample of the inquiry-based quarterly

Labour Cost Index for the collection of data for the Labour Cost Survey as well. This produced synergy benefits for checking of data, for instance. The inquiry was conducted electronically for the first time. The next statistical year will be 2012. At the moment it is investigated whether to implement the survey by utilising only registers and the inquiry of the Labour Cost Index.

1.3.2 Pay level survey in the local government sector

On assignment of the Commission for Local Authority Employers and the main bargaining agents in the local government sector, Statistics Finland carried out a survey concerning the relative pay level in the local government sector, the results of which were published in spring 2010. In the survey the relative pay level of the local government sector and the general labour market were compared in 2003, 2007 and 2008 – separately in corresponding and in other than corresponding occupations. According to the survey, employees in corresponding occupations earned from regular working hours around 2.5 per cent, on average, more in other labour market sectors than in local government in 2008. When performance-based bonuses are taken into account, the corresponding difference was 3.1 per cent.

The pay difference for regular working time in the central government and other labour market sectors was about 1.1 percentage points lower in 2008 than five year before. When the effect of performance-based bonuses is taken into consideration, the relative pay difference between the local government sector and other labour market sectors had narrowed down by 0.9 percentage points.

2 Työvoimakustannusindeksi

2.1 Tulokset

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin työvoimakustannusten muutosta neljännesvuosittain. Indeksillä tarkoitetaan tällä hetkellä yksityisen sektorin. Tilaston perustiedot on vuodesta 2007 lähtien kerätty TOL2008-luokituksen toimialoilta B-S noin 2000 yritystä kattavalla otoksella.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannus oli työvoimakustannusindeksin 2008=100 mukaan vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 1,2 prosenttia ja vuonna 2009 keskimäärin 4,5 prosenttia korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

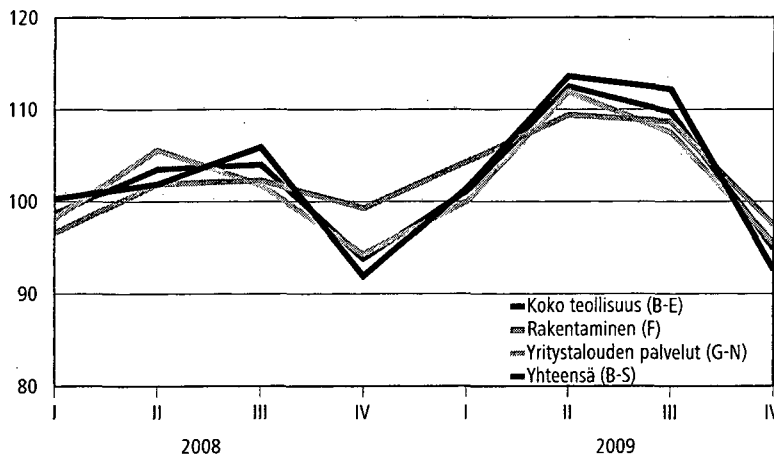
Työvoimakustannusindeksin kehitys neljännesvuosittain vuosina 2008 ja 2009 on esitetty kuviossa 2A sekä yhteensä kaikille työvoimakustannusindeksin kattaville toimialoille (B-S) että erikseen koko teollisuudelle (B-E), rakentamiselle (F) ja yritystalouden palveluille (G-N).

Kustannustaso on vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä jonkin verran muita neljänneksiä korkeampi. Tämä johtuu sekä työtuntien määrän supistumisesta että lomakaudella maksettavasta lomarahasta. Kustannustaso on yleensä matalin vuoden viimeisellä neljänneksellä, sillä palkallisen poissaolon määrä on tällöin vähäinen, eikä merkittäviä kertakorvauksia yleensä makseta.

Työvoimakustannusindeksin neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset pisteluvut vuosille 2007–2009 ovat taulukossa 2A. Taulukossa on esitetty myös prosent-

Kuvio 2A.

Työvoimakustannusindeksin 2008=100 kehitys neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009 toimialaryhmän mukaan.

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2A.

Työvoimakustannusindeksin 2008=100 pisteluvut vuosina 2007–2009 ja vuosittaiset prosenttimuutokset vuosien 2008 ja 2009 viimeisten neljännesten sekä samojen vuosien keskimääräisten indeksien välillä toimialaryhmiin jaoteltuna.

Vuosi ja neljännes	Teollisuus (B-E)	Rakentaminen (F)	Kuluttajapalvelut (G-J)	Liike-elämän palvelut (K-N)	Yhteensä (B-S)
2007 I	92,2	89,2	90,8	99,1	92,9
II	101,8	97,2	97,8	107,4	101,4
III	105,0	94,8	95,9	102,6	101,0
IV	91,7	89,0	87,0	93,6	90,6
Koko vuosi	97,7	92,6	92,9	100,7	96,5
2008 I	100,3	96,6	97,9	98,9	98,7
II	101,9	101,9	105,2	106,6	103,5
III	105,9	102,3	103,6	97,7	104,0
IV	91,9	99,3	93,2	96,7	93,8
Koko vuosi	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2009 I	101,4	104,3	96,6	106,8	101,1
II	113,6	109,4	107,9	119,9	112,5
III	112,2	108,7	107,2	107,9	109,7
IV	92,6	97,4	92,1	102,3	94,9
Koko vuosi	104,9	105,0	101,0	109,2	104,5
Muutos IV 2008/2009 (%)	0,8	-1,8	-1,3	5,7	1,2
Muutos 2008/2009 (%)	4,9	5,0	1,0	9,2	4,5

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

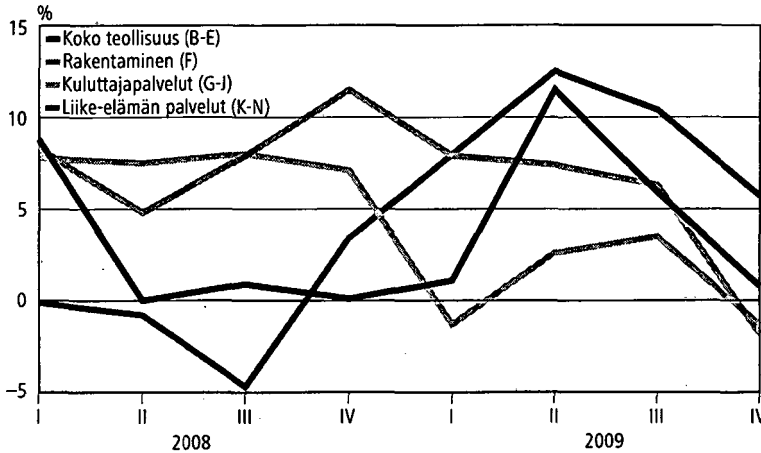
timuutokset vuosien 2008 ja 2009 viimeisten neljännesten sekä vuosien keskimääräisten työvoimakustannusten välillä. Toimialajako on muutoin sama kuin edellisessä kuviossa, mutta yritystalouden palvelut on jaettu kahteen osaan: kuluttajapalvelut (G-J) ja liike-elämän palvelut (K-N).

Vuosittaisia työvoimakustannuksia tarkastellessa havaitaan, että työvoimakustannukset nousivat vuonna 2009 verrattuna edelliseen vuoteen kaikissa oheisen taulukon toimialaryhmissä. Suurinta kustannusten kasvu oli liike-elämän palveluissa (9,2 prosenttia) ja pienintä kuluttajapalveluissa (1,0 prosenttia). Vuosien 2008 ja 2009 viimeisten neljännesten välinen kustannuskehitys ei sitä vastoin ole samansuuntaista eri toimialaryhmissä. Vuoden 2009 neljännellä neljänneksellä työvoimakustannukset nousivat edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 5,7 prosenttia liike-elämän palveluissa (K-N), mutta rakentamisessa (F) kustannukset laskivat 1,8 prosenttia.

Edellistä taulukkoa 2A laajemmin työvoimakustannusindeksin neljännesvuosittaiset vuosimuutokset esitellään kuviossa 2B.

Kuvio 2B.

Neljännesvuosittaiset työvoimakustannusten vuosimuutokset vuosina 2008 ja 2009 toimialaryhmän mukaan.

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Työpäivien määrä vaikuttaa merkittävästi neljännesten työvoimakustannusten kehitykseen

Pääsiäisen ajoittuminen joko vuoden ensimmäiselle tai toiselle neljännekselle sekä palkallisten arkipyhiin ajoittuminen viikonloppujaksoille vaikuttavat merkittävästi neljännesten tehtyjen työtuntien määrään ja näin työvoimakustannusindeksiin mittaamaan kustannuskehitykseen. Tilastokeskus julkaisee työpäivien määrällä korjatun indeksin vasta sen jälkeen, kun käytössä on riittävän pitkä aikasarja malliperusteiseen työpäiväkorjaukseen. Taulukossa 2B arvioidaan työpäivien määrän laskennallista vaikutusta mitattuun kustannusten vuosimuutokseen.

Työpäivien määrä vaikuttaa tehtyjen työtuntien määrään, mutta ei juurikaan palkkasummaan, sillä kuukausipalkkaisten kiinteä kuukausiansio säilyy ennallaan

Taulukko 2B.

Työpäivien määrän muutosten laskennallinen vaikutus työvoimakustannusten vuosimuutokseen neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009.

Tilastonejännés	Työpäivien määrä tilastonejännésellä	Työpäivien määrä vastaavalla tilastonejännésellä edellisenä vuonna	Työpäivien määrän muutoksen laskennallinen vaikutus työvoimakustannusten vuosimuutokseen prosentteina
2008/I	62	64	3,1
2008/II	63	60	-5,0
2008/III	66	65	-1,5
2008/IV	63	62	-1,6
2009/I	62	62	0,0
2009/II	60	63	4,8
2009/III	66	66	0,0
2009/IV	64	63	-1,6

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

ja tuntipalkkaisten lyhyempi työaika kompensoidaan erillisellä korvauksella. Siten työpäivien määrän kasvu hidasti vuoden 2008 toisen neljänneksen kustannusmuutosta laskennallisesti enintään viisi prosenttiyksikköä. Vastaavasti työvoimakustannusten voimakas vuosinousu vuoden 2009 toisella neljänneksellä oli suurelta osin seurausta työpäivien määrän supistumisesta lähes viidellä prosentilla.

Tulospalkkioiden osuus koko teollisuuden työvoimakustannuksista oli 2,7 prosenttia vuonna 2009, noin neljänneksen pienempi kuin ennen suhdannelaskua

Harvemmin kuin palkanmaksujaksoittain maksettavat ansiot luetaan tilastossa ns. kertaluonteisiin palkkaeriin. Näitä ovat mm. tulospalkkiot, lomараha, määräajoin maksettavat palvelusvuosikorvaukset, työsuhteen päättyessä maksettavat suoritukset sekä sopimukseen perustuvat kertaluonteiset suoritukset.

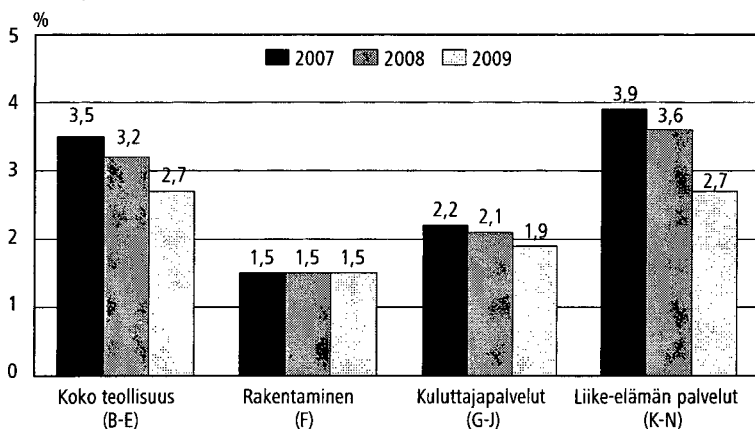
Tulospalkkioiden supistuminen hidasti työnantajien kustannuspaineiden kasvua taloudellisen laskusuhdanteen aikana lähinnä koko teollisuudessa (B-E) ja liike-elämän palveluissa (K-N) (kuvio 2Ca). Tulospalkkioiden osuus koko teollisuuden työvoimakustannuksista oli vuonna 2009 noin 2,7 prosenttia, kun osuus kaksi vuotta aiemmin oli ollut 3,5 prosenttia. Liike-elämän palveluissa tulospalkkioiden supistuminen oli hieman edellistä suurempaa, 3,9 prosentista 2,7 prosenttiin. Supistuminen ajoittui pääosin vuoden 2009 ensimmäiselle neljännekselle – ajankohdalle, jonka aikana pantiin maksuun tilivuoden 2008 tulokseen perustuvat tulospalkkiot. Kuluttajapalveluiden (G-J) tulospalkkioiden osuus työvoimakustannuksista oli vuonna 2009 noin 0,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin ennen taluskriisiä.

Muiden kertaluonteisten palkkaerien (mm. lomarahat, korvaus työsuhteen päättyessä) osuus oli vuonna 2009 koko teollisuudessa noin 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin ennen laskusuhdannetta (kuvio 2Cb). Liike-elämän palveluissa osuus taas kasvoi noin 0,7 prosenttiyksikköä, mikä saattaisi johtua työsuhteen päättyessä maksettavien korvausten lisääntymisestä.

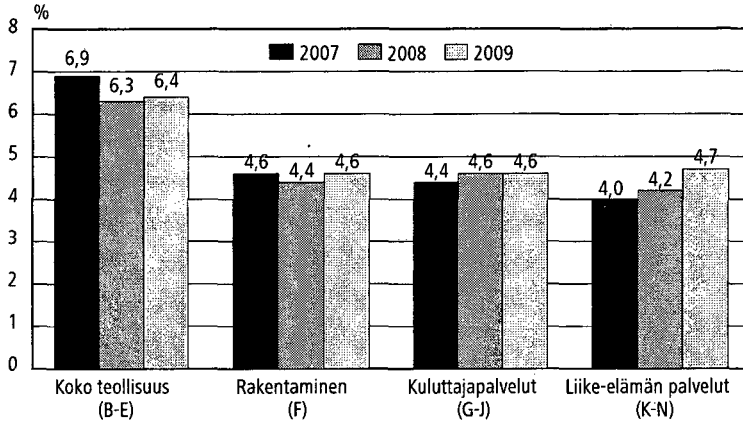
Kuvio 2C.

Kertaluonteisten palkkaerien osuus työvoimakustannuksista toimialaryhmittäin vuosina 2007, 2008 ja 2009.

a. Tulospalkkiot.

b. Muut kertaluonteiset palkkaerät.

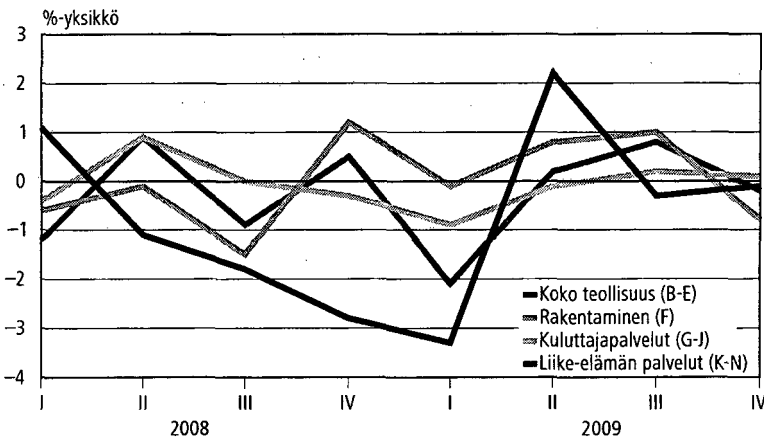

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Kertaluonteisten palkkaerien muutos vaikutti työtunnin kustannuskehitykseen lähinnä koko teollisuudessa ja liike-elämän palveluissa (kuvio 2D). Koko teollisuudessa kertaerien supistuminen hidasti kustannusten vuosimuutosten kasvua vuoden ajan vuoden 2008 toisesta neljänneksestä alkaen, enimmillään yli kolme prosenttiyksikköä. Vuoden 2009 toisella neljänneksellä koko teollisuuden kertaerien osuutta kasvatti se, että tuntipalkkaisten kahden viikon palkanmaksujakso päättyi monissa yrityksissä 5.7., jolloin maksettavat lomarahat kirjautuivat vuoden toisen neljänneksen tietoihin.

Kuvio 2D.

Kertaluonteisten palkkaerien vaikutus työvoimakustannusten vuosimuutokseen neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009 toimialaryhmän mukaan, prosenttiyksikköä.

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

2.2 Työvoimakustannusten muutoksen kansainvälinen vertailu

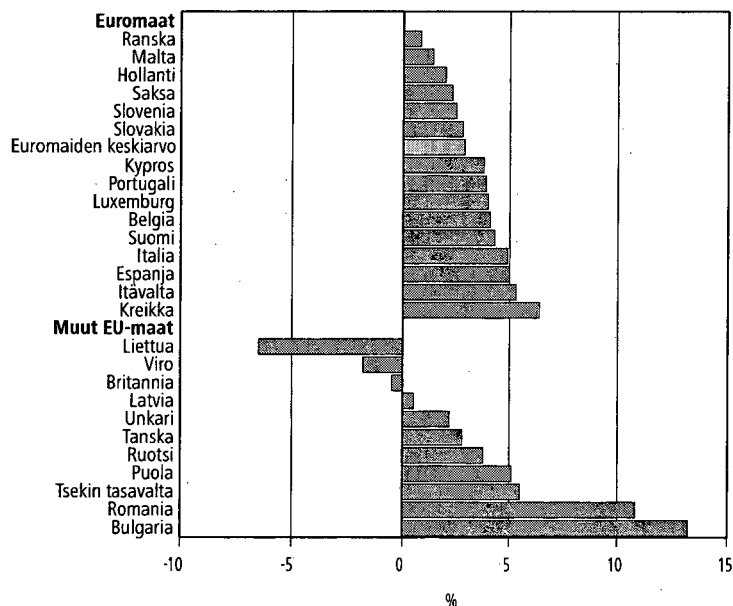
Tehdyn työtunnin hinta oli yritystalouden toimialoilla (B-N) euroalueella 2,9 prosenttia korkeampi vuonna 2009 kuin vuotta aiemmin. Suomessa työvoimakustannukset nousivat vastaavasti 4,3 prosenttia eli noin 1,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin euroalueella keskimäärin. Vuodesta 2007 vuoteen 2009 työvoimakustannukset nousivat Suomessa noin kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin euroalueella keskimäärin.

Euroalueen työvoimakustannusten muutosta jarrutti suurten keskeisten euromaiden, Ranskan ja Saksan, hidas kustannuskehitys. Euroalueen eteläisten jäsenmaiden, Italian, Espanjan ja Kreikan, kustannuskehitys oli vuonna 2009 nopeampaa kuin Suomessa.

Euroalueen ulkopuolisista maista muun muassa Ruotsin ja Tanskan kustannuskehitys oli jonkin verran hitaampaa kuin Suomessa. Työvoimakustannukset eivät Baltian maissa nousseet vuonna 2009 – Liettussa ja Virossa ne jopa laskivat. Tarkasteltaessa työvoimakustannusten kehitystä vuodesta 2007 vuoteen 2009 huomataan kuitenkin, että EU:n uusien itäisten jäsenmaiden (poikkeuksena Slovakia) keskimääräinen kustannuskehitys oli tällä kahden vuoden periodilla euroalueen keskiarvoon verrattuna lähes kaksi kertaa nopeampaa.

Kuvio 2E.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannusten vuosimuutos vuonna 2009 yritystalouden toimialoilla (B-N) Euroopan Unionin maissa (lukuun ottamatta Irlantia, josta tietoja ei ole saatavilla).

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Eurostat, Labour market (including Labour Force Survey), Labour costs.

2.3 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten neljännesvuosittaista muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät maa-, metsä- ja kalatalous sekä julkinen sektori.

Työvoimakustannusindeksi sisältää varsinaisen työvoimakustannusindeksin lisäksi kolme sitä täydentävää indeksiä: palkkakustannusindeksi, sosiaalikustannusindeksi sekä työvoimakustannusindeksi ilman kertaluonteisia ja satunnaisia kustannuseriä.

Palkkakustannusindeksi kattaa kaikki ennakonperintälain 13 §:n mukaisesti maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot. Indeksillä ei sisälly myöskään luontoiseduista ja optiojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset. Sosiaalikustannusindeksi kattaa kaikki yrityksen lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalivakuutusmaksut. Niiden muutosta mitataan sosiaalikustannusten prosenttiosuuksien perusteella. Siten maksuajankohta tai mahdolliset maksujen palautukset eivät vaikuta sosiaalikustannusindeksin kehitykseen.

Kertaluonteisiin ja satunnaisiin kustannuseriin luetaan kaikki ne palkkaerät, jotka eivät sisälly jokaiselta palkanmaksujaksolta maksettavaan ansioon. Näitä eriä ovat tyypillisesti muun muassa tulospalkkiot, lomarahat, lomakorvaukset, tuntipalkkaisten muut kuin tehdyn työajan ansioon sisältyvät palvelusvuosilisät, optioista aiheutuvat kustannukset sekä aiemmilta palkanmaksujaksoilta takautuvasti maksetut sopimuskorotukset.

Työvoimakustannusindeksi on kehitetty Euroopan Unionin toimeksiannosta osana koko yhteisön kattavaa hanketta. Työvoimakustannusindeksin laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella No. 450/2003 sekä siihen liittyvällä Komission toimeenpanoasetuksella No. 1216/2003. Tämän asetuksen muuttamisesta sen kattamien toimialojen osalta on säädetty Komission asetuksella 224/2007.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perustiedot on vuodesta 2007 lähtien kerätty runsaat 2000 yritystä koskevalla otoksella. Työvoimakustannusindeksin perustietojen keruussa on käytössä kolme lomaketta: teollisuus, palveluala ja koulutus. Ottamalla tiedustelussa huomioon alakohtaiset erot on pyritty turvaamaan tiedonantajien vastausedellytykset. Tuotantoprosessiin liittyvin käsittelysäännöin on vastaavasti turvattu eri aloja koskevien tietojen vertailukelpoisuus. Tiedustelu koskee palkatun henkilökunnan ja työtuntien määrää, palkkakustannuksia sekä sosiaalivakuutusmaksujen tariffia.

Tiedustelu koskee yrityksen koko palkattua henkilökuntaa. Otoskehikko on muodostettu Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Kehikkoon on yleisesti valittu vähintään 30 henkilöä työllistävät yritykset. Kuitenkin pienyritysvaltaisilla toimialoilla rakentaminen (F), kauppa (G), majoitus ja ravitsemistoiminta (I), kiinteistöala (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M) sekä hallinto- ja tukipalvelut (N) otoskehikkoon on valittu kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tehdyn työtunnin kustannusta mitattaessa on noudatettu EU:n säädöksen vaatimuksia. Tavoitteena on ollut, että koko otoksesta johdetun kustannusestimaatin suhteellinen keskivirhe olisi noin yksi prosentti. Missään toimialaositteessa suhteellinen keskivirhe ei saisi nousta yli viiden prosentin.

Tiedonantajien toimittamia tietoja on editoitu ja täydennetty sekä keräämällä yrityksistä lisätietoja että regressiomallein. Kontrollit ovat koskeneet niitä vastauksia, joissa vastaajan tuntikustannuksen muutos sijoittuu kustannusten muutoksen osalta joko ylimpään tai alimpaan desiiliin tai tietoja ei ole saatu oikeassa muodossa, esimerkiksi tehtyinä työtunteina.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannusindeksi julkaistaan Tilastokeskuksen Internet -sivuilla neljä kertaa vuodessa noin 70 päivää neljänneksen päättymisestä. Työvoimakustannusindeksin tulokset julkaistaan ennakkollisina ja uusia indeksejä voidaan tarvittaessa tarkentaa. Indeksi tarkentuu lopulliseen muotoonsa noin puoli vuotta viitevuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannusindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla Internet -sivuilla. Yksityiskohtaisempia tuloksia työvoimakustannusten muutoksista julkaistaan vuosittain Palkat ja työvoimakustannukset -yhteenvetojulkaisussa. Se on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Työvoimakustannusindeksi tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. EU:n asetuksessa määritellyjä käsitteitä on käytetty vuodesta 1996 lähtien. Kuitenkin sekä tilaston tuotantomenetelmän että toimialaluokituksen uudistaminen vuodesta 2009 vaikeuttavat tämän tilaston vertaamista aikaisempiin.

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuoden 2008 osalta työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston otos on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta saadun ansion muutosta. Se perustuu lähinnä vuoden viimeistä neljännes-tä koskevaan palkkatilastoon. Ansiotasoindeksin ja työvoimakustannusindeksin muutos saattaa poiketa mm. työvoimakustannusindeksin kattavammasta kustannuskäsitteestä, työajan käytön muutoksista, indeksien erilaisista laskenta-

menetelmistä sekä satunnaisten tai kertaluontoisten kustannuserien erilaisesta kirjaamistavasta johtuen.

Eurostat julkaisee työvoimakustannusindeksiä neljännesvuosittain omilla internet -sivuillaan. Kansallisesta työvoimakustannusindeksistä poiketen Eurostatin julkaisemat tiedot kattavat Suomen osalta myös kuntasektorin. Maiden väliset erot tilaston laadintamenetelmässä saattavat vaikuttaa eri maita koskevien indeksien vertailukelpoisuuteen.

Liitetaulukot

- 2.1a. Työvoimakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljanteen neljännekseen 2009.
- 2.1b. Palkkakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljanteen neljännekseen 2009.
- 2.1c. Sosiaalikustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljanteen neljännekseen 2009.
- 2.1d. Työvoimakustannusindeksi 2008=100 ilman kertaluonteisia palkkaeriä vuodesta 2008 neljanteen neljännekseen 2009.
- 2.2a. Palkallisen vapaan osuus työajasta neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009, %.
- 2.2b. Kertaluonteisten palkkaerien osuus työvoimakustannuksista neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009, %.

Taulukko 2.1a.

Työvoimakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljänteen neljännekseen 2009.

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009	Koko vuosi 2009	Muutos 2009/2008
B-S	Yhteensä	100,0	101,1	112,5	109,7	94,9	104,5	4,5
B-E	Koko teollisuus	100,0	101,4	113,6	112,2	92,6	104,9	4,9
C	Teollisuus	100,0	101,8	114,4	113,1	93,0	105,6	5,6
10,11	Elintarviketeollisuus	100,0	103,0	110,5	107,2	92,2	103,2	3,2
16,17	Metsäteollisuus	100,0	102,3	119,5	111,6	91,5	106,2	6,2
19-22	Kemianteollisuus	100,0	102,0	110,7	103,6	90,3	101,6	1,6
24-30	Metalliteollisuus	100,0	101,1	115,4	118,5	93,7	107,2	7,2
F	Rakentaminen	100,0	104,3	109,4	108,7	97,4	105,0	5,0
G-N	Yritystalouden palvelut	100,0	100,0	111,9	107,5	95,5	103,7	3,7
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	100,0	93,2	104,5	100,1	89,4	96,8	-3,2
H	Kuljetus ja varastointi	100,0	91,4	98,3	103,8	87,3	95,2	-4,8
J	Informaatio ja viestintä	100,0	104,4	120,3	119,6	96,6	110,2	10,2
K	Rahoitus- ja vakuustointi	100,0	104,7	121,4	96,6	99,6	105,6	5,6
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	100,0	99,0	108,8	93,7	93,5	98,8	-1,2

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1b.

Palkkakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljänteen neljännekseen 2009.

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009	Koko vuosi 2009	Muutos 2009/2008
B-S	Yhteensä	100,0	101,2	113,3	110,6	95,6	105,2	5,2
B-E	Koko teollisuus	100,0	101,4	114,3	112,9	93,1	105,4	5,4
C	Teollisuus	100,0	101,9	115,2	113,9	93,7	106,2	6,2
10,11	Elintarviketeollisuus	100,0	103,0	111,4	107,9	93,1	103,9	3,9
16,17	Metsäteollisuus	100,0	102,3	120,4	112,6	92,2	106,9	6,9
19-22	Kemianteollisuus	100,0	102,2	111,1	104,1	90,9	102,1	2,1
24-30	Metalliteollisuus	100,0	101,1	116,2	119,4	94,2	107,7	7,7
F	Rakentaminen	100,0	104,7	110,4	109,7	98,4	105,8	5,8
G-N	Yritystalouden palvelut	100,0	100,2	112,8	108,4	96,3	104,4	4,4
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	100,0	93,3	105,2	100,8	90,0	97,3	-2,7
H	Kuljetus ja varastointi	100,0	91,8	100,1	105,7	88,8	96,6	-3,4
J	Informaatio ja viestintä	100,0	104,2	120,9	120,4	97,3	110,7	10,7
K	Rahoitus- ja vakuustointi	100,0	104,5	121,8	96,9	100,0	105,8	5,8
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	100,0	99,6	109,8	94,7	94,5	99,6	-0,4

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1c.

Sosiaalikulustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2008 neljänteen neljänneeseen 2009.

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009	Koko vuosi 2009	Muutos 2009/2008
B-S	Yhteensä	100,0	100,5	108,9	106,4	91,9	101,9	1,9
B-E	Koko teollisuus	100,0	101,5	110,7	109,3	90,4	102,9	2,9
C	Teollisuus	100,0	101,4	111,0	109,7	90,5	103,2	3,2
10,11	Elintarviketeollisuus	100,0	103,1	107,3	104,3	89,0	100,9	0,9
16,17	Metsäteollisuus	100,0	102,3	116,1	108,4	88,9	103,9	3,9
19-22	Kemianteollisuus	100,0	101,2	109,0	101,2	87,7	99,8	-0,2
24-30	Metalliteollisuus	100,0	101,0	112,2	115,1	91,4	104,9	4,9
F	Rakentaminen	100,0	102,5	105,3	104,9	93,9	101,7	1,7
G-N	Yritystalouden palvelut	100,0	99,4	108,2	103,8	92,2	100,9	0,9
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	100,0	92,8	101,7	97,3	87,1	94,7	-5,3
H	Kuljetus ja varastointi	100,0	90,2	91,7	96,7	81,5	90,0	-10,0
J	Informaatio ja viestintä	100,0	105,3	118,0	116,0	93,9	108,3	8,3
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	100,0	105,6	119,5	95,2	98,1	104,6	4,6
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	100,0	96,6	104,6	89,8	89,6	95,1	-4,9

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1d.

Työvoimakustannusindeksi 2008=100 ilman kertaluonteisia palkkaeriä vuodesta 2008 neljänteen neljänneeseen 2009.

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009	Koko vuosi 2009	Muutos 2009/2008
B-S	Yhteensä	100,0	102,0	109,3	109,4	98,3	104,7	4,7
B-E	Koko teollisuus	100,0	102,7	110,7	111,4	96,2	105,3	5,3
C	Teollisuus	100,0	102,7	111,4	111,7	96,3	105,5	5,5
10,11	Elintarviketeollisuus	100,0	101,3	109,8	106,7	95,9	103,4	3,4
16,17	Metsäteollisuus	100,0	103,9	113,5	112,3	94,9	106,1	6,1
19-22	Kemianteollisuus	100,0	99,8	107,6	105,5	94,1	101,7	1,7
24-30	Metalliteollisuus	100,0	103,3	112,7	115,4	96,8	107,0	7,0
F	Rakentaminen	100,0	104,6	107,4	107,4	99,4	104,7	4,7
G-N	Yritystalouden palvelut	100,0	100,6	108,4	107,7	98,9	103,9	3,9
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	100,0	93,0	101,2	100,8	92,3	96,8	-3,2
H	Kuljetus ja varastointi	100,0	93,2	98,6	100,6	90,4	95,7	-4,3
J	Informaatio ja viestintä	100,0	105,1	116,1	120,5	101,9	110,9	10,9
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	100,0	106,2	113,1	103,5	106,4	107,3	7,3
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	100,0	99,6	107,3	92,6	96,0	98,9	-1,1

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.2a.

Palkallisen vapaan osuus työajasta neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009, %.

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
B-S	Yhteensä	14,1	11,9	14,4	19,0	10,7
B-E	Koko teollisuus	16,6	13,8	17,5	23,8	10,8
C	Teollisuus	16,7	13,9	17,5	23,9	10,8
10,11	Elintarviketeollisuus	18,2	14,0	20,3	22,3	15,4
16,17	Metsäteollisuus	18,3	22,8	16,9	24,1	7,7
19-22	Kemianteollisuus	17,7	13,8	17,2	27,6	11,5
24-30	Metalliteollisuus	15,6	10,2	17,0	23,5	10,9
F	Rakentaminen	15,5	12,8	16,1	18,2	14,2
G-N	Yritystalouden palvelut	12,3	10,5	12,3	15,9	10,5
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	11,3	9,0	11,8	15,0	9,3
H	Kuljetus ja varastointi	14,2	11,3	16,4	18,2	10,7
J	Informaatio ja viestintä	12,2	11,3	11,0	16,5	10,0
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	11,0	11,5	10,4	10,1	12,2
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	12,2	12,1	10,9	15,3	10,0

Toimiala koodi	Toimiala	Koko vuosi 2009	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009
B-S	Yhteensä	16,1	13,5	18,6	21,0	10,9
B-E	Koko teollisuus	19,5	17,9	23,0	24,9	12,0
C	Teollisuus	19,6	18,0	23,3	24,9	12,1
10,11	Elintarviketeollisuus	17,4	15,1	20,7	20,8	12,2
16,17	Metsäteollisuus	23,4	27,1	27,7	25,7	12,5
19-22	Kemianteollisuus	18,3	16,1	20,4	25,8	11,0
24-30	Metalliteollisuus	18,5	15,1	22,1	25,4	11,4
F	Rakentaminen	16,2	14,7	18,7	19,0	12,1
G-N	Yritystalouden palvelut	13,7	10,1	15,9	18,7	9,7
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	10,9	8,2	13,4	14,0	7,8
H	Kuljetus ja varastointi	14,6	10,9	17,6	20,4	9,2
J	Informaatio ja viestintä	15,7	10,0	16,4	25,8	10,4
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	14,1	8,9	15,0	16,1	16,1
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	17,6	15,8	21,8	20,3	11,6

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.2b.

Kertaluonteisten palkkaerien osuus työvoimakustannuksista neljänneksittäin vuosina 2008 ja 2009, %.

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi 2008	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
B-S	Yhteensä	7,7	8,5	9,5	8,0	4,6
B-E	Koko teollisuus	9,5	11,2	10,0	10,3	6,1
C	Teollisuus	9,2	11,1	9,7	10,1	5,7
10,11	Elintarviketeollisuus	6,2	7,6	8,0	6,3	2,3
16,17	Metsäteollisuus	8,2	7,7	10,8	8,7	4,9
19-22	Kemianteollisuus	8,3	11,6	9,8	6,9	4,1
24-30	Metalliteollisuus	10,8	13,7	9,6	12,6	7,4
F	Rakentaminen	5,8	5,6	6,8	6,1	4,6
G-N	Yritystalouden palvelut	7,0	7,6	9,8	6,5	3,8
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	6,8	7,6	9,2	6,4	3,5
H	Kuljetus ja varastointi	6,0	5,1	7,0	8,3	3,1
J	Informaatio ja viestintä	7,8	8,9	11,7	7,0	3,1
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	9,7	12,3	17,9	2,8	3,3
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6,5	6,6	7,1	7,7	4,2

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi 2009	I/2009	II/2009	III/2009	IV/2009
B-S	Yhteensä	7,4	6,8	10,2	7,9	4,3
B-E	Koko teollisuus	9,1	8,3	11,7	10,1	6,0
C	Teollisuus	9,2	8,4	11,6	10,3	6,1
10,11	Elintarviketeollisuus	6,0	7,8	6,8	6,6	2,4
16,17	Metsäteollisuus	8,2	6,8	12,8	7,6	4,7
19-22	Kemianteollisuus	8,2	10,2	10,8	6,5	4,3
24-30	Metalliteollisuus	10,9	9,0	13,0	13,3	7,9
F	Rakentaminen	6,0	5,5	7,5	7,0	3,9
G-N	Yritystalouden palvelut	6,8	6,4	9,8	6,8	3,6
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajo- neuvojen ja moottoripyörien korjaus	6,8	7,1	9,8	6,2	3,8
H	Kuljetus ja varastointi	5,4	4,2	5,8	8,9	2,6
J	Informaatio ja viestintä	7,2	7,2	11,0	7,0	2,7
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	8,1	8,3	15,7	3,0	3,5
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6,3	5,9	7,6	7,6	3,9

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

3 Ansiotasoindeksi

3.1 Tulokset

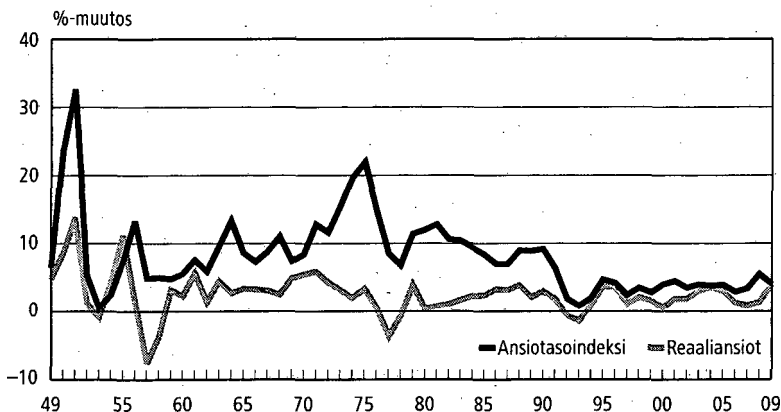
3.1.1 Ansioiden pitkän ajan kehitys

Yleistä palkkakehitystä on Suomessa mitattu yhtäjaksoisesti vuodesta 1948 lähtien. Palkansaajien ansioiden reaalista kehitystä voidaan siten mitata ansiotasoindeksillä noin kuudenkymmenen vuoden ajalta. Nimelliset ansiot ovat nousseet vuodesta 1948 vuoteen 2008 keskimäärin 8,0 prosenttia vuodessa ja reaaliset ansiot 2,5 prosenttia vuodessa (kuvio 3A). Nimelliset ansiot ovat 1900-luvun loppupuoliskolla nousseet kaikkina vuosina, enimmillään jopa kolmekymmentä prosenttia. Reaalisesti ansiotaso on noussut muutamaa syvää taantumaa lukuun ottamatta jatkuvasti, korkeimmillaan yli kymmenen prosenttia vuodessa.

Nimellispalkkojen nousuvauhti hidastui pysyvästi 90-luvun alun lamasta lähtien. Vuodesta 1990 vuoteen 2009 nimellisten ansioiden keskimääräinen nousu oli enää 3,5 prosenttia ja reaalisten ansioiden nousu 1,8 prosenttia. Jos poikkeukselliset lamavuodet jätetään kuitenkin pois, keskimääräinen nimellinen ansioiden nousu on ollut 3,8 prosenttia ja reaalinousu 2,2 prosenttia vuodesta 1994 vuoteen 2009. Ansiotasoon nousun hidastuminen 1990-luvun alusta lähtien on johtunut siis erityisesti inflaation hidastumisesta ja reaaliansioiden nousun hidastuminen on ollut vähäisempää.

Kuvio 3A.

Ansiotasoindeksin ja reaaliansioiden vuosimuutokset 1949–2009, prosenttia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

3.1.2 Ansioiden kehitys viime vuosina

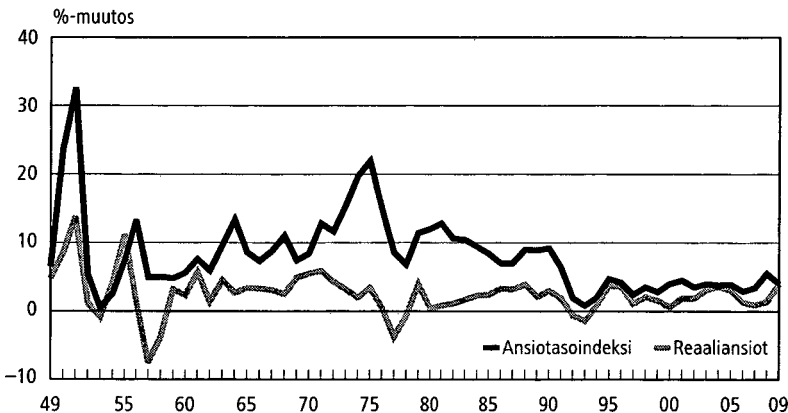
Palkansaajien ansiotason nousu riippuu Suomessa suurimmaksi osaksi sopimuskorotuksista. Sopimuskorotusten lisäksi yleistä ansiotasoa nostavat palkkaliukummat ja palkansaajarakenteen muutokset. Palkkaliukummat ovat yritystasolla ja henkilötasolla tapahtuvia palkanmuutoksia, joiden vaikutus ansiotasoon on yleensä positiivinen. Myös palkansaajarakenteen muutos vaikuttaa yleensä ansiotasoon positiivisesti vaativampien työtehtävien osuuden kasvun myötä. 1990-luvun alun laman jälkeen liukuman ja rakenteellisten tekijöiden vaikutus palkansaajien keskiansioihin on yleensä vaihdellut yhden ja puolentoista prosentin välillä (kuvio 3B). Vuonna 2009 palkkaliukuma oli vain 0,3 prosenttia, mikä on pieni keskimääräinen palkkaliukuma Suomessa vuosikymmeniin. Vielä 1980-luvulla keskiansioiden nousu oli kahdesta neljään prosenttia sopimuskorotuksia nopeampaa, ja 1970-luvun suurimpina inflaatiovuosina jopa kahdeksan prosenttia yli sopimuskorotusten.

Sopimuskorotusten osuus palkansaajien ansiokehityksestä on viimeisten kymmenen vuoden aikana vaihdellut suunnilleen kahden ja kolmen prosentin välillä. Poikkeuksen tekee vuosi 2008, jolloin keskimääräiset sopimuskorotukset ylittivät neljän prosentin tason. Työehtosopimuksien palkankorotukset, perustuivat ne sitten tulopoliittisiin kokonaisratkaisuihin tai liittokohtaisiin sopimuksiin, ovat usein painottuneet sopimuskauden ensimmäiselle vuodelle ja sopimuskauden lopun palkankorotukset ovat olleet pienempiä.

Ansiotasoindeksissä on kiinteät palkansaajaryhmittäiset palkkasummapainot. Kiinteä painorakenne eliminoi eri palkkatasoa saavien palkansaajaryhmien koossa tapahtuvien suhteellisten muutosten vaikutukset indeksin kehitykseen. Keski-

Kuvio 3B.

Ansiotasoindeksin ja sopimuspalkkaindeksin vuosimuutokset 1995–2009, prosenttia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

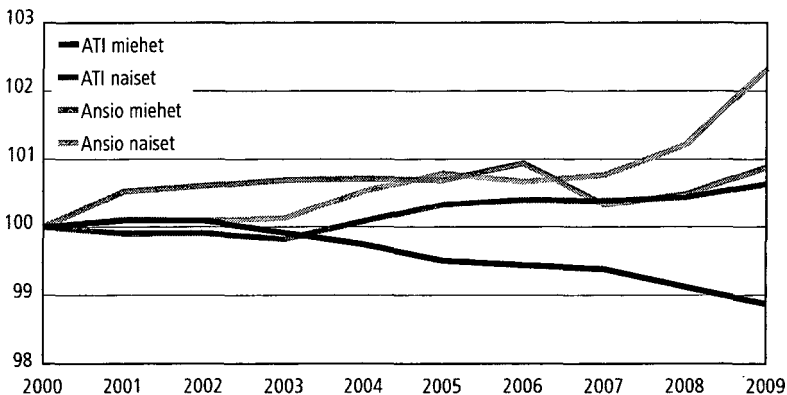
siot puolestaan lasketaan kunkin vuoden palkansaajarakenteen mukaisilla lukumääräpainoilla, jolloin kaikenlainen palkansaajarakenteessa tapahtuva muutos vaikuttaa keskiansioiden muutokseen aiempiin ajankohtiin nähden. Tällöin ansiotasoindeksin kehitys voi poiketa vastaavista palkansaajaryhmistä lasketun keskiansion kehityksestä. Keskiansioiden ja ansiotasoindeksin kehitystä on voitu vertailla ansiotasoindeksin aineistossa vuodesta 1985 lähtien. Yleensä keskiansioiden nousu on ollut nopeampaa kuin ansiotasoindeksin nousu, mikä on johtunut siitä, että keskimääräistä vaativampien ja paremmin palkattujen töiden osuus on kasvanut.

Ansiotasoindeksillä mitattuna naisten ansiot ovat nousseet 2000-luvulla hie- man nopeammin kuin miesten ansiot. Vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä naisten ansiotasoindeksi 2000=100 oli 145,1 ja miesten 142,0. Kun vertaillaan miesten ja naisten keskiansioiden kehitystä keskenään, ero on pienempi kuin osittain rakenteelliset muutokset eliminoivalla ansiotasoindeksillä mitattuna (kuvio 3C). Siten miesten palkansaajarakenteen muutos kohti paremmin palkat- tuja ammatteja on ollut nopeampaa kuin naisten palkansaajarakenteen muutos vastaavaan suuntaan. Vaikka naisten koulutustaso on tilastojen mukaan nous- sut nopeammin kuin miesten, naiset sijoittuvat miehiä useammin sellaisiin am- matteihin, joissa ansiotaso on koulutukseen nähden keskimääräistä alhaisempi. Vuonna 2009 naisten keskiansiot nousivat kuitenkin selvästi nopeammin kuin miesten keskiansiot. Tämä johtuu osittain siitä, että tulospalkkiot, joita makse- taan enemmän miehille kuin naisille, pienenevät edellisestä vuodesta.

Tulospalkkiot ja sopimuksiin perustuvat kertaerät ovat sisältyneet ansiotasoin- deksiin kattavasti ensimmäisen kerran 2005=100 indeksistä lähtien. Ansiotasoin- deksin rinnalla Tilastokeskuksessa lasketaan säännöllisen ansion indeksistä, jonka ansiökäsite poikkeaa ansiotasoindeksistä siten, että siinä ei ole näitä kertaluon-

Kuvio 3C.

Ansiotasoindeksin (ATI) ja keskiansioiden kehitys sukupuolittain vuosina 2000–2009 suhteessa kaikkien palkansaajien ansiotasoindeksiin

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

teisiä eriä mukana. Tulospalkkioiden osuuden kasvu 1990- ja 2000-luvuilla on nopeuttanut jonkin verran ansiotasoindeksin nousua. Sopimuksiin perustuvat kertaerät puolestaan vaikuttavat ansiokehitykseen vain harvoin, koska ne eivät ole työehtosopimuksissa yleisiä. Viimeksi sopimukseen perustuvat kertaerät vaikuttivat ansiotasoindeksillä mitattuun yleiseen ansiokehitykseen vuonna 2007, jolloin niitä maksettiin muun muassa kuntien ja metalliteollisuuden palkansaajille.

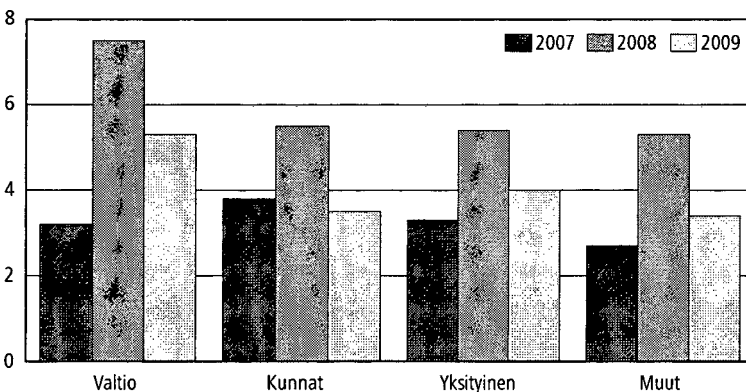
Vuodesta 2005 vuoteen 2007 ansiotasoindeksin nousu oli hieman nopeampaa kuin säännöllisen ansion indeksin nousu (liitetaulukko 3.1). Tämä johtui tulospalkkioiden kasvusta ja vuoden 2007 sopimuksiin perustuvista kertaeristä. Vuonna 2008 ansiotasoindeksi nousi pari kymmenystä hitaammin kuin säännöllisen ansion indeksi, ja vuonna 2009 ansiotasoindeksin nousu oli 0,3 prosenttia pienempää kuin säännöllisen ansion indeksin nousu. Vuodesta 2005 vuoteen 2009 säännöllisen ansion indeksi ja ansiotasoindeksi ovat nousseet suunnilleen yhtä paljon.

Työnantajasektoreittain tarkasteltuna ansioiden nousu oli vuosina 2008 ja 2009 selvästi nopeinta valtiolla. Valtion palkansaajien ansiotason nousua nopeutti monissa virastoissa käynnissä olleet palkkausjärjestelmä uudistukset. Vuonna 2007 ansiotason nousu oli nopeinta kuntasektorilla johtuen kaikille kuntien palkansaajille maksetusta 270 euron kertaerästä joulukuussa 2007.

Vuonna 2009 ansiotasoindeksissä otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Uuden toimialaluokituksen mukaisia ansiotasoindeksijä on laskettu nykyisen ansiotasoindeksin perusvuodesta 2005 eteenpäin. Toimialaluokituksen pääluokkatasolla vertailtaessa nopeinta ansioiden nousu vuoden 2005 jälkeen on ollut vesi- ja jätehuollossa. Keskimääräistä nopeamman ansiokehityksen toimialoja ovat olleet myös kiinteistöala, rahoitus ja vakuutus sekä kuljetus ja varastointi. Hitainta ansiokehitys on ollut taiteen, viihteen ja virkistykseen toimialalla. Keskimääräistä hitaampaa ansiokehitys on ollut myös majoituksen ja ravitsemuksen toimialalla sekä maa- ja metsätaloudessa.

Kuvio 3D.

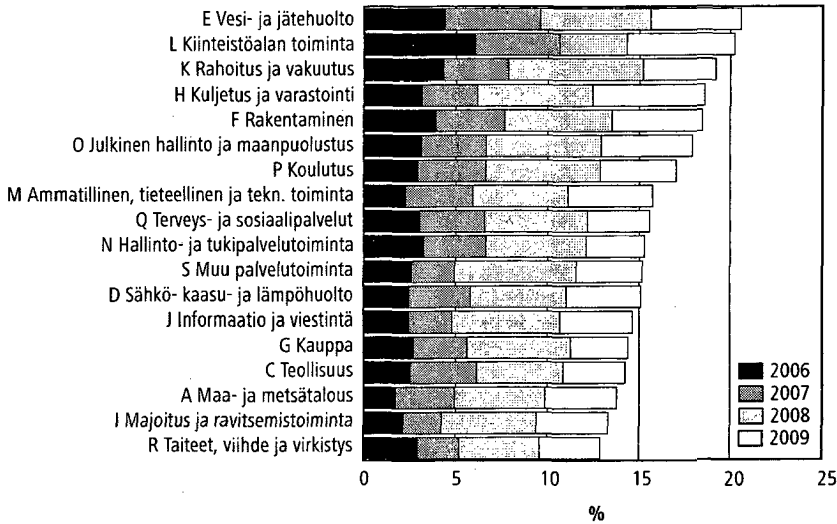
Ansiotasoindeksin vuosimuutokset työnantajasektoreittain 2007–2009, prosenttia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Kuvio 3E.

Ansiotasoindeksin vuosimuutokset toimialoittain 2006–2009, prosenttia (TOL 2008)

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

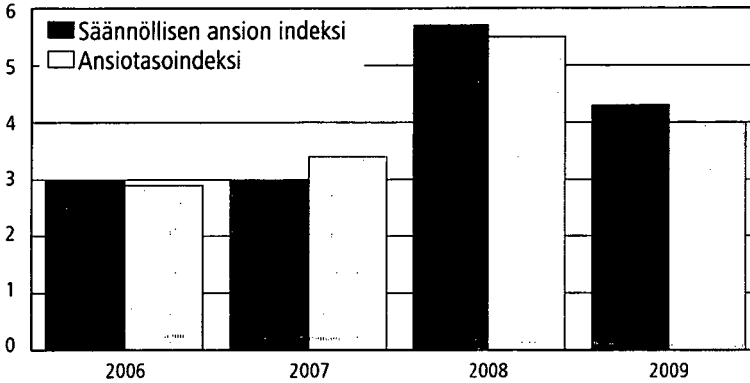
3.2 Säännöllisen ansion indeksi

Ansiotasoindeksin 2005=100 rinnalla Tilastokeskuksessa lasketaan säännöllisen ansion indeksiä 2005=100, joka poikkeaa ansiotasoindeksistä siten, että siinä ei ole mukana tulospalkkioita ja työehtosopimuksiin perustuvia kertaeriä. Muilta osin säännöllisen ansion indeksissä käytetään samoja aineistoja ja painorakenteita kuin ansiotasoindeksissä. Säännöllisen ansion indeksi kuvaa ansiotasoindeksiä paremmin pysyvää ansionmuutosta, koska sen kehitykseen eivät vaikuta suhdanteista riippuvat tulospalkkiot ja kertaerät, jotka maksetaan tietyllä hetkellä normaalin palkan lisäksi.

Kuviossa 3F on esitetty ansiotasoindeksin ja säännöllisen ansion indeksin vuosimuutokset vuosina 2006–2009. Vuonna 2006 säännöllisen ansion indeksin ja ansiotasoindeksin nousu olivat lähes yhtä nopeita. Vuonna 2007 erityisesti työehtosopimuksiin sisältyvät kertaerät nostivat ansiotasoindeksin kehityksen säännöllisen ansion indeksiä korkeammaksi. Vuonna 2008 kävi päinvastoin, koska näitä kertaeriä maksettiin enää hyvin harvoille palkansaajille. Vuonna 2009 taantumasta johtuva tulospalkkioiden vähentyminen puolestaan hidasti ansiotasoindeksin nousua säännöllisen ansion indeksiin verrattuna. Vuodesta 2005 vuoteen 2009 ulottuvalla jaksolla säännöllisen ansion indeksi ja ansiotasoindeksi ovat nousseet käytännössä yhtä paljon – vajaat 20 prosenttia (Liitetaulukko 3.1).

Kuvio 3F.

Säännöllisen ansion indeksin ja ansiotasoindeksin vuosimuutokset toimialoittain 2006–2009, prosenttia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

3.3 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ansiotasoindeksi kuvaa kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä neljännesvuosittain eri työnantajasektoreilla, toimialoittain ja palkansaajaryhmittäin. Keskiansioista ei ole vähennetty veroja eikä työntekijän sosiaaliturvamaksuja. Ennakolliset indeksipisteluvut perustuvat sopimusvaikutus- ja liukuma-arvioihin. Ansiotasoindeksin aineistosta lasketaan lisäksi keskiansiotietoja työnantajasektoreittain ja toimialoittain.

Ansiotasoindeksin keskeisimpänä käyttöalueena on toimia tausta-aineistona työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa. Indeksillä on huomattava merkitys myös eläkejärjestelmän kannalta. Työeläkkeiden määräytymisessä on käytössä indeksiheito, jonka mukaan eläkepalkka ja maksettavat eläkkeet kehittyvät ansiotasoindeksin ja kuluttajahintaindeksin muutosten mukaisessa suhteessa. Lisäksi ansiotasoindeksiä käytetään yritysten välisessä sopimustoiminnassa.

Tilaston käsitteet, luokitukset ja aineistot

Aineistot

Ansiotasoindeksin aineistot perustuvat eri työnantajasektoreilta kerättäviin palkka-aineistoihin. Ansiotasoindeksissä työnantajasektoreita on neljä; yksityinen, valtio, kunnat ja kuntayhtymät sekä muut. Muuhun sektoriin sisällytetään voit-

toa tavoittelemattomat organisaatiot, kuten evankelisluterilaiset seurakunnat, erilaiset järjestöt, säätiöt ja valtion tai kuntien budjettitalouteen kuulumattomat sosiaalirahastot. Valtiosektorissa ovat mukana vain valtion budjettitalouteen kuuluvat yksiköt, joten liikelaitosten palkka-aineistot ovat yksityisellä sektorilla.

Yksityinen sektori jakaantuu ansiotasoindeksissä 2005=100 eri palkka-aineistojen mukaan. Suurimmat yksityisen sektorin palkka-aineistot ovat Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) teollisuusalojen ja palvelualojen jäsenyritysten palkka-aineistot. EK:n aineistojen lisäksi ansiotasoindeksiin sisältyy eräiden pienempien työnantajien palkka-aineistoja. Tilastokeskuksen omalla palkkatiedustelulla täydennetään työnantajajärjestöjen keräämiä palkkatilastoja sellaisilla toimialoilla, joilla työnantajien järjestäytymisaste on keskimääräistä alhaisempi esim. pienyritysten yleisyyden johdosta. Otostiedustelulla on merkittävä painoarvo mm. rakentamisen, kaupan, autoliikenteen ja liike-elämän palveluiden ansiotasoindeksiä laskettaessa.

Käsitteet

Säännöllisen työajan ansio:

Sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä säännölliseltä tehdyltä työajalta maksetut palkat vuorotyö- ja osuuhdelisineen. Säännöllisen työajan ansioon sisältyvät tässä tilastossa myös sunnuntai- ja ylityöpalkan perusosat, mutta ei korotusosia. Ansiotasoindeksin käyttämä ansiokäsite poikkeaa palkkatilastojen käyttämästä ansiokäsitteestä siten, että ansiotasoindeksin käyttämässä ansiokäsitteessä ovat mukana myös tulospalkkiot ja työehtosopimukseen perustuvat kertaerät. Tulospalkkiot ja sopimukseen perustuvat kertaerät lisätään ansiotasoindeksissä käytettävään ansiokäsitteeseen vuosikeskiarvoina. Ansiotasoindeksin rinnalla lasketaan säännöllisen ansion indeksiä, jossa ei ole mukana tulospalkkioita ja työehtosopimukseen perustuvia kertaeriä.

Keskiansio:

Tietyn palkansaajajoukon ansioiden aritmeettinen keskiarvo.

Reaaliensiot:

Kuluttajahintojen muutoksesta puhdistettu ansio.

Säännöllisen ansion indeksi:

Vastaa menetelmältään muutoin ansiotasoindeksiä, mutta indeksi lasketaan keskiansioista, joissa ei ole mukana tulospalkkioita ja työehtosopimukseen perustuvia kertaeriä. Ansiokäsite on siten sama kuin palkkatilastoissa käytetty säännöllisen työajan ansio.

Luokitukset

Tilastossa on käytössä seuraavat luokitukset: työnantajasektori, toimiala, sopimusala (teollisuudessa ja rakennusalalla) ja sukupuoli.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Indeksilaskenta

Ansiotasoindeksi on toimialatasolle kiinteäpainoinen Laspeyresin yksikköarvoindeksi. Kiinteä painorakenne ulottuu myös erikseen kunkin toimialan tunti- ja kuukausipalkkaisille työntekijöille. Toimialoittaisista palkansaajaryhmistä lasketaan indeksit jakamalla ne vuoden 2005 vastaavien sarjojen keskiansioilla.

Ennakkotiedot

Ansiotasoindeksin ennakkolliset indeksit lasketaan kehitysarvioindeksien avulla. Ansiokehitysarviot tehdään yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Julkisen sektorin palkansaajien ansiokehitysarvioihin saadaan asiantuntija-arviot Valtion työmarkkinalaitoksesta ja Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta. Yksityisellä sektorilla sovelletaan EK:n laskelmia sopimusvaikutusten osalta. Järjestöihin kuuluvien työnantajien palkansaajia koskevia kehitysarvioita sovelletaan myös järjestäytymättömien työnantajien työntekijöitä koskeviin keskiansiosarjoihin.

Välineljännekset

Suurin osa ansiotasoindeksin perussarjoista päivitetään kerran vuodessa. Osa yksityisen sektorin tuntipalkkaisten työntekijöiden sarjoista päivitetään joka toiselta vuosineljännekseltä. Kun perussarjan ansiotieto päivitetään, muuttuvat kahden päivitetyn neljänneksen välissä olevat neljännekset ennakkollisista niin sanotuiksi välineljänneksiksi, jolloin niiden pisteluvut lasketaan uudelleen tilastoneljänneksen tietojen avulla. Kehitysarvion mukaisen keskiansion ja toteutuneen keskiansion välinen ero jaetaan tasaisesti, eli lineaarisen kertymäfunktion mukaisesti kahden päivitysajankohdan välille.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Ansiotasoindeksin perustana ovat pääosin työnantajajärjestöjen keräämät palkkaaineistot, jotka sisältävät noin kaksi kolmasosaa Suomen palkansaajista. Siten ansiotasoindeksien keskivirheet ovat pieniä verrattuna otoksilla kerättäviin tilastoihin.

Palkansaajaryhmien toimialoittaisten rakennemuutosten vaikutukset on pääosin puhdistettu indeksistä. Sen sijaan toimialojen tunti- ja kuukausipalkkaisten palkansaajien sisäisissä rakenteissa tapahtuvat muutokset näkyvät indeksin kehityksessä. Tässä suhteessa ansiotasoindeksi ei ole laadun muutoksista puhdistettu hintaindeksi vaan palkansaajaryhmittäistä säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä mittaava yksikköarvoindeksi.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ansiotasoindeksi julkaistaan neljännesvuosittain kahdesta kahdeksaan viikkoa neljänneksen päättymisen jälkeen. Koska ansiotasoindeksin perustietoina käytettävien palkkatilastojen valmistumisaikataulu on huomattavasti hitaampi, joudutaan kaikkien sarjojen keskiansiot arvioimaan aina vähintään kerran. Kerran vuodessa päivitettävissä sarjoissa julkaistavan neljänneksen ja viimeisimmän päivitetyn todellisiin ansiotietoihin perustuvan neljänneksen välinen aikaero voi olla enimmillään yli vuoden.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Ansiotasoindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla. Ansiotasoindeksin tietoja on myös tilattavissa paperijulkaisuna sekä sähköisenä pdf-julkaisuna. Julkaisut ovat tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Yksityiskohtaisempia tuloksia ansiotasoindeksin muutoksista ja pidemmät aikasarjat julkaistaan vuosittain palkkatilaston yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset. Ansiotasoindeksin perussarjatasoisia tietoja voidaan luovuttaa tapauskohtaisesti.

Ansiotasoindeksin rakenteesta ja menetelmistä on julkaistu käyttäjän käsikirja ja pdf-versiona tilaston kotisivulla menetelmäselosteiden kohdalla. Ansiotasoindeksissä käytettävistä palkka-aineistoista on tietoa kunkin alakohtaisen palkkatilaston omalla kotisivulla.

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Vertailtavuus muihin tilastoihin

Ansiotasoindeksin keskeinen tavoite on ansiokehityksen vertailukelpoinen mittaaminen. Vastaavasti alakohtaisten palkkatilastojen ja palkkarakennetilaston tarkoitus on mitata kunkin vuoden ansiotaso ja ansiorakenne mahdollisimman hyvin riippumatta siitä, mitä muutoksia palkka-aineistossa ja menetelmissä on tapahtunut. Siten ansiotasoindeksin ja palkkatilastojen vuosimuutoksissa voi esiintyä eroja.

Vertailtavuus historiatietoihin

Tilastokeskus laskee ja julkaisee edelleen myös perusvuodeltaan vanhempia ansiotasoindeksejä. Ensimmäisen ansiotasoindeksin perusvuosi on 1938. Tosin sotien takia sitä on yhtäjaksoisesti tuotettu vuodesta 1948 lähtien. Vuodesta 1975 lähtien ansiotasoindeksi on uudistettu viiden vuoden välein. Vanhoja ansiotasoindeksejä tuotetaan sitä laajempina mitä tuoreemmasta indeksistä on kysymys. Vanhoja indeksejä on jatkettu ketjuttamalla niitä uuden indeksin muutoksilla.

Pitkiä indeksisarjoja vertailtaessa on huomioitava se, että ansiotasoindeksissä mitataan kuukausipalkkaisilla kuukausiansiota ja tuntipalkkaisilla tuntiansiota. Työajan lyhenemisen johdosta kuukausipalkkaisten indeksit nousivat hitaammin kuin tuntipalkkaisten indeksit etenkin 50-, 60- ja 70-luvuilla. Yleinen ansiotasoindeksi on siten painotettu keskiarvo tuntiansion ja kuukausiansion kehityksestä.

Ansiotasoindeksissä käytetään sovellettua työnantajasektoriluokitusta, jossa keskeistä on se, mihin työnantajajärjestöön ja sopimukseen työnantaja kuuluu.

Perusvuoden 2000=100 ja sitä vanhempien perusvuosien ansiotasoindeksissä tulospalkkiot ovat mukana kuukausipalkkaisilla palkansaajilla, mutta eivät tuntipalkkaisilla palkansaajilla. Tilastokeskus alkoi julkaista erillistä säännöllisen ansion indeksia vuodesta 2004 lähtien ensimmäisen indeksin perusvuoden ollessa 2002. Säännöllisen ansion indeksissä tulospalkkioita ei ole lainkaan mukana millään palkansaajaryhmällä. Nykyisessä ansiotasoindeksissä 2005=100 tulospalkkiot ovat mukana sekä tunti- että kuukausipalkkaisilla palkansaajilla. Vanhojen perusvuosien ansiotasoindeksissä tulospalkkioiden vaikutukset ovat mukana vuodesta 2007 lähtien myös tuntipalkkaisilla palkansaajilla.

Liitetaulukot

- 3.1 Säännöllisen ansion indeksi 2005=100 (SANI) ja ansiotasoindeksi 2005=100 (ATI).
- 3.2 Ansiotason ja sopimuspalkkojen prosenttimuutokset edellisestä vuodesta.
- 3.3 Palkansaajien ansiotasoindeksi 1938=100.
- 3.4 Palkansaajien ansiotasoindeksi 1964=100.
- 3.5 Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, työnantajasektoreittain.
- 3.6 Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, toimialoittain.
- 3.7 Palkansaajien reaaliansioindeksi 1985 = 100.

Taulukko 3.1

Säännöllisen ansion indeksi 2005=100 (SANI) ja ansiotasoindeksi 2005=100 (ATI).

Vuosi	Kaikki palkansaajat				Tuntipalkkaiset palkansaajat				Kuukausipalkkaiset palkansaajat			
	SANI	%-muutos	ATI	%-muutos	SANI	%-muutos	ATI	%-muutos	SANI	%-muutos	ATI	%-muutos
2005	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–
2006	103,0	3,0	102,9	2,9	103,1	3,1	102,9	2,9	103,0	3,0	103,0	3,0
2007	106,1	3,0	106,4	3,4	106,4	3,2	106,8	3,8	106,0	2,9	106,3	3,2
2008	112,1	5,7	112,3	5,5	111,6	4,9	111,6	4,6	112,3	5,9	112,5	5,8
2009	116,9	4,3	116,8	4,0	116,4	4,3	116,5	4,3	117,0	4,2	116,9	3,9
I/2005	98,3	–	98,3	–	98,5	–	98,5	–	98,2	–	98,2	–
II	100,0	–	100,0	–	99,8	–	99,8	–	100,1	–	100,1	–
III	100,5	–	100,5	–	100,3	–	100,3	–	100,6	–	100,6	–
IV	101,2	–	101,2	–	101,5	–	101,5	–	101,1	–	101,1	–
I/2006	101,4	3,2	101,3	3,1	101,5	3,1	101,3	2,9	101,4	3,2	101,3	3,1
II	102,3	2,3	102,3	2,2	102,3	2,6	102,2	2,4	102,3	2,2	102,3	2,2
III	103,9	3,3	103,8	3,3	103,6	3,3	103,4	3,1	103,9	3,3	103,9	3,3
IV	104,5	3,3	104,4	3,2	104,8	3,3	104,6	3,1	104,4	3,3	104,4	3,3
I/2007	104,8	3,3	105,1	3,7	105,0	3,4	105,4	4,0	104,7	3,3	105,0	3,6
II	105,1	2,7	105,4	3,1	105,5	3,1	105,9	3,7	105,0	2,6	105,3	2,9
III	105,4	1,5	105,7	1,9	105,5	1,9	105,9	2,5	105,4	1,4	105,7	1,7
IV	109,1	4,4	109,4	4,7	109,4	4,4	109,8	5,0	109,0	4,3	109,2	4,7
I/2008	110,1	5,0	110,2	4,9	109,8	4,6	109,9	4,3	110,1	5,2	110,3	5,1
II	111,3	5,9	111,4	5,7	110,7	4,9	110,7	4,5	111,4	6,1	111,7	6,1
III	112,1	6,3	112,3	6,2	111,3	5,4	111,3	5,1	112,4	6,6	112,6	6,5
IV	115,0	5,5	115,2	5,3	114,6	4,8	114,7	4,4	115,1	5,7	115,4	5,6
I/2009	115,3	4,7	115,2	4,5	114,9	4,6	115,0	4,7	115,4	4,8	115,2	4,4
II	116,5	4,7	116,4	4,4	116,3	5,1	116,4	5,1	116,5	4,6	116,4	4,2
III	117,2	4,5	117,0	4,2	116,5	4,7	116,6	4,8	117,3	4,4	117,2	4,1
IV	118,6	3,1	118,5	2,9	117,8	2,8	117,9	2,9	118,8	3,2	118,7	2,9
I/2010*	119,1	3,3	119,0	3,3	117,9	2,6	118,0	2,6	119,5	3,5	119,3	3,5
II*	119,6	2,7	119,5	2,7	118,3	1,7	118,4	1,7	120,0	3,0	119,9	3,0

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.2

Ansiotason ja sopimuspalkkojen prosenttimuutokset edellisestä vuodesta.

Vuosi	Valtio		Kunta		Yksityinen sektori		Yhteensä	
	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat
1993	0,0	0,0	1,6	0,0	0,6	0,1	0,8	0,0
1994	1,2	0,3	0,7	0,0	2,6	1,0	2,0	0,7
1995	2,4	1,8	3,7	3,1	5,3	4,0	4,7	3,6
1996	4,4	3,5	4,2	3,4	4,2	3,0	4,2	3,1
1997	2,3	1,4	1,7	1,5	2,7	1,3	2,4	1,3
1998	3,6	2,7	3,3	2,9	3,7	2,6	3,5	2,7
1999	2,4	1,8	2,4	1,8	2,9	1,8	2,8	1,8
2000	3,7	2,8	3,0	2,7	4,4	2,9	4,0	2,8
2001	5,1	3,2	3,5	3,5	4,8	3,3	4,5	3,3
2002	4,0	2,3	3,2	2,5	3,6	2,2	3,5	2,3
2003	4,3	2,8	3,7	3,1	4,0	2,8	4,0	2,9
2004	4,0	2,4	4,0	2,3	3,7	2,4	3,8	2,4
2005	3,7	2,5	4,2	2,6	3,9	2,5	3,9	2,5
2006	3,2	1,6	3,0	2,1	2,9	1,7	2,9	1,8
2007	3,2	1,7	3,8	2,5	3,3	2,1	3,4	2,1
2008	7,5	4,6	5,5	4,4	5,4	4,2	5,5	4,2
2009	5,3	4,0	3,5	3,2	4,0	3,7	4,0	3,6

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.3

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1938=100.

Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi
1938	100	1963	3 760
1948	1 070	1964	4 260
1949	1 140	1965	4 620
1950	1 410	1966	4 960
1951	1 870	1967	5 400
1952	1 970	1968	6 000
1953	1 980	1969	6 440
1954	2 030	1970	6 980
1955	2 180	1971	7 870
1956	2 470	1972	8 790
1957	2 590	1973	10 130
1958	2 720	1974	12 130
1959	2 850	1975	14 780
1960	3 010	1976	16 990
1961	3 240	1977	18 430
1962	3 430	1978	19 690
		1979	21 940
		1980	24 580
		1981	27 740
		1982	30 650
		1983	33 830
		1984	37 020
		1985	40 140
		1986	42 939
		1987	45 959
		1988	50 083
		1989	54 527
		1990	59 535
		1991	63 316
		1992	64 519
		1993	64 986
		1994	66 287
		1995	69 380
		1996	72 105
		1997	73 652
		1998	76 195
		1999	78 291
		2000	81 422
		2001	85 112
		2002	88 103
		2003	91 575
		2004	95 019
		2005	97 012
		2006	101 786
		2007	105 118
		2008	110 966
		2009	115 409

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.4

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1964=100.

Vuosi	Kaikki palkansaajat	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yksityinen sektori	Kuntasektori	Valtiosektori
1965	108,6	108,8	108,2	108,0	112,0	107,0
1966	116,5	116,5	116,4	116,0	122,0	115,0
1967	126,8	126,6	127,0	126,0	134,0	126,0
1968	140,8	140,3	141,5	139,0	149,0	141,0
1969	151,2	152,8	149,0	150,0	158,0	151,0
1970	163,9	169,3	157,1	164,0	165,0	161,0
1971	184,8	195,3	171,4	188,0	178,0	176,0
1972	206,3	220,2	188,3	212,0	194,0	189,0
1973	238,0	258,5	211,6	247,0	217,0	213,0
1974	284,8	313,5	247,9	298,0	250,0	252,0
1975	347,2	384,0	299,9	362,0	307,0	312,0
1976	399,1	440,6	345,7	416,0	353,0	360,0
1977	432,9	479,3	373,3	453,3	378,0	387,0
1978	462,4	512,7	399,0	487,0	394,0	408,0
1979	515,3	569,6	446,1	544,0	439,0	452,0
1980	577,3	639,0	499,2	612,0	482,0	502,0
1981	651,0	720,3	562,6	692,0	538,0	565,0
1982	719,9	796,6	622,3	765,0	600,0	624,0
1983	794,5	874,8	688,4	840,9	667,7	692,8
1984	869,5	956,6	753,6	921,8	738,3	742,3
1985	942,7	1 036,4	817,4	1 001,4	795,1	801,3
1986	1 008,4	1 098,4	878,6	1 068,8	859,6	855,3
1987	1 079,3	1 177,0	939,8	1 146,6	904,4	928,0
1988	1 176,2	1 281,8	1 024,4	1 248,2	972,2	1 033,0
1989	1 280,6	1 401,9	1 113,0	1 366,4	1 052,9	1 102,1
1990	1 398,2	1 541,2	1 212,1	1 490,8	1 154,0	1 201,5
1991	1 487,0	1 638,3	1 288,8	1 585,1	1 234,2	1 267,1
1992	1 515,2	1 662,0	1 316,1	1 611,4	1 269,1	1 288,3
1993	1 526,2	1 667,1	1 327,6	1 621,8	1 285,8	1 287,8
1994	1 556,7	1 705,4	1 352,5	1 663,5	1 294,8	1 302,4
1995	1 629,4	1 795,5	1 412,2	1 751,7	1 343,0	1 334,2
1996	1 693,0	1 865,0	1 469,0	1 819,0	1 397,0	1 386,0
1997	1 730,0	1 902,0	1 501,0	1 859,0	1 424,0	1 419,0
1998	1 789,0	1 964,0	1 553,0	1 925,0	1 471,0	1 469,0
1999	1 839,0	2 019,0	1 595,0	1 981,0	1 506,0	1 505,0
2000	1 912,0	2 105,0	1 658,0	2 067,0	1 551,0	1 560,0
2001	1 999,0	2 204,0	1 732,0	2 167,0	1 606,0	1 639,0
2002	2 069,0	2 278,0	1 794,0	2 244,0	1 657,0	1 704,0
2003	2 151,0	2 361,0	1 866,0	2 333,0	1 718,0	1 777,0
2004	2 195,0	2 400,0	1 908,0	2 380,0	1 759,0	1 814,0
2005	2 319,0	2 512,0	2 022,0	2 513,0	1 861,0	1 916,0
2006	2 390,4	2 586,9	2 083,0	2 589,7	1 916,5	1 980,5
2007	2 468,7	2 686,2	2 149,2	2 673,2	1 986,5	2 043,9
2008	2 606,0	2 810,5	2 274,6	2 817,8	2 095,8	2 198,2
2009	2 710,4	2 933,7	2 363,2	2 931,5	2 169,9	2 315,7

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.5

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, työntantajasektoreittain.

Vuosi ja neljännes	Kaikki palkansaajat			Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtiosektori		Muut	
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Kuukausi-palkat		
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,9	106,1	107,2	106,7	106,2	107,0	107,8	106,3	107,9	106,6	106,7	107,2	
1987	114,4	113,7	114,7	114,5	113,8	115,0	113,3	112,5	113,4	115,7	115,9	115,2	
1988	124,6	123,8	125,0	124,6	123,7	125,2	121,9	123,5	121,8	128,8	129,1	128,0	
1989	135,7	135,4	135,8	136,4	135,5	137,2	132,0	134,9	131,8	137,4	137,6	137,0	
1990	148,2	148,8	147,9	148,8	148,8	148,8	144,7	150,0	144,2	149,8	150,1	150,0	
1991	157,6	158,2	157,3	158,3	158,4	158,2	154,8	156,1	154,7	157,9	158,0	158,9	
1992	160,6	160,5	160,6	160,9	160,6	161,2	159,1	159,6	159,1	160,6	160,6	162,4	
1993	161,7	161,0	162,0	161,9	160,9	162,6	161,3	163,5	161,4	160,5	169,0	163,9	
1994	165,0	164,7	165,1	166,1	164,8	166,9	162,4	163,3	162,3	162,4	162,2	165,3	
1995	172,6	173,4	172,3	174,9	173,7	175,6	168,4	169,6	168,3	166,3	166,1	169,8	
1996	179,4	180,0	179,2	181,6	180,4	182,4	175,3	175,3	175,2	172,7	172,7	178,1	
1997	183,3	183,6	183,1	185,6	184,0	186,7	178,6	178,0	178,6	176,8	176,5	181,3	
1998	189,6	189,6	189,5	192,1	190,0	193,5	184,5	182,9	184,6	183,1	182,7	185,7	
1999	194,8	195,0	194,7	197,7	195,4	199,2	188,9	187,8	188,9	187,6	187,1	189,5	
2000	202,6	203,3	202,6	206,4	203,7	208,0	194,6	194,1	194,6	194,4	194,0	195,0	
2001	211,8	212,8	211,4	216,3	213,4	218,2	201,3	201,4	201,3	204,2	203,7	201,2	
2002	219,2	220,0	218,9	224,0	220,6	226,1	207,8	206,8	207,8	212,3	211,8	208,2	
2003	227,9	228,0	227,8	232,9	228,7	235,5	215,4	213,0	215,6	221,4	220,9	216,7	
2004	236,8	236,4	235,1	244,9	241,5	235,8	224,1	224,0	221,7	230,3	229,8	224,3	
2005	245,7	242,6	246,8	250,9	243,2	255,5	233,4	229,9	233,6	238,8	238,3	232,3	
2006	253,3	249,8	254,2	258,5	250,7	263,0	240,3	236,0	240,6	246,8	246,3	240,1	
2007	261,6	259,4	262,3	266,9	260,2	271,0	249,1	244,2	249,3	254,7	254,1	246,7	
2008	276,1	271,4	277,6	281,3	272,3	286,6	262,8	252,8	263,1	274,0	273,3	259,6	
2009	287,2	283,3	288,4	292,7	284,3	297,7	272,1	261,3	272,5	288,6	287,9	268,5	
2008	I	271,0	267,0	272,3	276,3	267,9	281,2	258,1	249,0	258,4	266,6	266,0	255,2
	II	274,1	269,5	275,5	279,2	270,3	284,4	261,3	250,8	261,7	271,9	271,3	256,4
	III	276,2	270,7	277,8	281,0	271,5	286,5	263,7	253,5	264,1	274,4	273,8	259,8
	IV	283,2	278,5	284,7	288,7	279,4	294,2	268,1	258,0	268,4	283,0	282,3	266,9
2009	I	283,2	279,4	284,4	288,5	280,4	293,4	268,3	258,0	268,7	284,8	284,1	265,5
	II	286,2	283,2	287,2	292,2	284,2	297,0	269,9	259,2	270,2	287,9	287,2	265,9
	III	287,9	283,8	289,2	293,6	284,7	298,8	272,9	261,9	273,3	287,8	287,1	268,3
	IV	291,4	287,0	292,8	296,4	287,9	301,5	277,3	265,9	277,7	293,9	293,2	274,2
2010*	I	292,7	287,1	294,4	297,4	288,0	302,9	279,5	267,8	279,9	295,1	294,5	275,2
	II	294,0	288,2	295,8	298,9	289,1	304,5	280,3	268,8	280,7	297,0	296,3	276,6

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.6.

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, toimialoittain.

Vuosi ja neljännes	1- Maa- ja metsätalous			3 Teollisuus			4 Energia- ja vesihuolto			
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	106,6	106,4	106,2	106,1	106,1	107,0	106,9	107,1	
1987	112,9	112,7	113,9	113,4	113,3	113,4	113,7	113,8	113,7	
1988	121,8	121,2	124,4	122,7	123,2	121,9	123,6	124,7	122,6	
1989	135,2	135,3	134,7	133,8	134,1	133,2	137,0	136,9	137,0	
1990	147,1	146,2	150,7	146,9	148,3	144,4	150,8	151,1	150,4	
1991	158,5	158,4	158,8	156,2	158,2	152,7	159,3	162,0	156,6	
1992	161,2	160,9	162,2	159,9	162,3	155,9	161,7	165,7	157,7	
1993	165,5	166,0	164,1	162,2	164,0	158,8	165,7	170,4	160,8	
1994	170,0	171,6	166,6	169,5	170,7	166,7	170,6	173,9	166,8	
1995	178,8	180,6	174,9	181,4	183,1	178,0	180,2	183,9	176,0	
1996	184,3	184,9	182,8	188,4	190,4	184,5	185,6	189,4	181,4	
1997	187,2	187,4	186,4	193,7	195,5	190,0	190,6	193,9	186,7	
1998	192,1	190,1	193,8	200,7	201,9	197,9	197,6	199,1	194,7	
1999	196,2	190,9	200,3	207,1	208,0	204,6	202,4	203,7	199,7	
2000	203,2	196,1	208,6	216,5	216,6	215,0	211,4	212,1	208,9	
2001	212,0	202,3	219,3	226,9	226,8	225,6	223,1	225,2	219,7	
2002	219,2	208,8	227,0	235,6	234,5	235,7	233,1	231,4	231,8	
2003	227,8	217,8	234,9	245,7	243,2	247,5	244,0	240,4	243,9	
2004	237,0	226,2	244,9	255,7	251,1	260,2	253,0	248,6	253,3	
2005	244,7	233,0	253,6	265,8	258,7	273,6	261,4	255,4	262,7	
2006	251,3	241,3	257,9	273,3	266,0	281,6	267,9	260,8	270,1	
2007	261,5	250,3	269,4	282,6	276,5	289,2	276,8	269,1	279,4	
2008	274,4	261,8	282,8	296,0	287,1	305,6	290,8	278,4	295,5	
2009	285,1	277,5	290,9	306,2	297,5	315,6	302,4	284,6	309,5	
2008	I	270,8	256,7	280,0	291,7	282,6	301,4	286,0	276,1	289,6
	II	273,5	262,6	281,0	292,5	283,1	302,5	288,7	277,6	292,9
	III	275,0	265,3	282,0	294,5	285,7	303,8	289,6	276,6	294,6
	IV	278,1	262,6	288,0	305,6	297,1	314,7	298,8	283,3	304,9
2009	I	280,7	269,4	288,5	303,0	294,5	312,1	300,0	282,4	307,1
	II	285,5	280,3	290,1	305,4	296,4	314,9	300,1	282,3	307,4
	III	286,2	282,6	290,0	306,7	297,8	316,2	300,6	282,9	307,8
	IV	287,9	277,8	295,1	309,9	301,4	319,0	308,8	291,0	315,9
2010*	I	289,8	279,8	296,9	310,4	300,7	320,8	310,1	292,1	317,4
	II	291,0	281,3	298,0	312,0	302,0	322,7	311,2	292,8	318,7

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	5 Rakentaminen			6 Kauppa			62 Moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto			63 Majoitus ja ravitsemispalv.			7 Liikenne		
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1986	106,6	106,1	107,7	107,0	106,7	105,2	107,4	108,5	106,3	106,0	106,5				
1987	114,8	114,7	115,2	116,3	115,1	111,2	117,0	117,1	115,0	115,0	115,1				
1988	124,8	124,6	125,1	127,8	126,9	123,6	128,4	128,0	126,1	125,9	126,3				
1989	136,8	136,5	137,4	140,4	140,1	135,1	142,4	139,6	137,6	139,8	136,4				
1990	149,3	149,5	148,7	152,6	150,0	148,8	150,5	152,5	149,8	151,8	148,7				
1991	156,7	156,1	158,2	162,7	157,0	159,3	155,9	160,1	159,4	162,2	157,9				
1992	156,5	153,3	163,4	165,3	158,6	158,8	158,5	164,5	162,9	165,4	161,5				
1993	154,2	149,6	165,2	164,5	160,4	161,5	160,2	164,7	163,8	166,3	162,5				
1994	154,9	149,4	168,8	168,5	161,0	163,5	160,4	166,2	167,5	168,5	167,8				
1995	159,6	153,2	176,2	177,7	168,9	169,5	168,8	175,1	176,0	176,5	177,0				
1996	164,8	158,1	182,5	185,3	174,6	175,4	174,4	179,4	184,8	186,0	185,2				
1997	167,2	160,2	185,7	189,9	178,4	180,8	177,8	181,5	188,8	188,2	191,2				
1998	173,4	166,2	192,3	197,3	184,4	186,5	184,0	189,9	195,0	194,3	197,7				
1999	178,8	171,5	198,0	202,1	190,5	191,3	190,5	196,2	200,6	199,2	203,7				
2000	187,1	179,9	206,2	210,4	200,0	202,4	199,6	202,6	208,1	205,2	212,3				
2001	195,8	188,7	215,0	221,1	215,5	217,9	215,1	210,7	217,6	214,3	222,1				
2002	201,9	194,8	221,0	228,3	223,0	228,1	221,6	217,3	225,3	222,2	229,9				
2003	208,8	200,6	231,0	236,2	233,0	237,0	232,0	224,5	233,6	230,4	238,3				
2004	215,6	206,5	240,4	244,3	240,8	244,3	239,9	231,3	240,2	236,7	245,2				
2005	223,1	212,8	251,5	254,7	250,9	255,7	249,6	239,2	249,3	245,7	254,3				
2006	231,8	220,2	263,4	262,0	256,8	261,0	255,7	246,1	256,8	252,9	261,9				
2007	241,2	229,0	275,2	268,7	265,0	271,0	263,3	251,3	264,1	261,1	268,9				
2008	255,4	241,8	293,4	283,8	277,9	283,7	276,4	264,1	281,6	277,9	287,0				
2009	268,5	254,1	308,5	292,7	283,4	294,0	280,2	274,5	299,1	296,3	304,0				
2008	I	251,0	237,8	287,7	276,3	271,0	277,2	269,3	259,3	275,9	273,8	280,0			
	II	255,4	243,0	290,2	283,2	277,2	283,2	275,6	261,0	279,7	277,4	283,9			
	III	255,4	241,6	294,1	287,1	280,9	286,5	279,5	264,8	281,1	276,6	287,1			
	IV	259,9	245,0	301,5	288,7	282,6	288,0	281,2	271,4	289,8	283,7	297,2			
2009	I	263,1	249,1	302,3	287,3	282,7	290,6	280,4	271,7	294,2	291,0	299,3			
	II	269,6	255,8	308,1	292,7	283,0	292,9	280,1	272,2	298,4	296,6	302,5			
	III	269,6	254,7	311,4	295,2	283,2	294,7	279,8	274,6	299,4	296,7	304,1			
	IV	271,6	257,0	312,4	295,6	284,5	297,7	280,4	279,3	304,3	300,7	309,8			
2010*	I	272,2	257,5	313,1	296,6	286,0	299,3	281,9	280,1	305,4	301,9	310,9			
	II	272,5	257,5	314,5	298,3	286,6	299,9	282,5	282,0	307,1	303,8	312,3			

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	71			72			81		82		91	
	Kuljetus			Tietoliikenne			Rahoitus	Vakuutus	Julkinen hallinto			
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Yht.	Yht.	Kuukausi-palkat		
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,3	106,0	106,6	106,3	106,4	106,3	107,8	106,9	107,0	107,0		
1987	115,0	115,0	115,0	115,1	114,1	115,2	115,2	114,5	114,4	114,4		
1988	125,8	126,0	125,6	127,1	123,8	127,4	125,5	125,2	125,2	125,2		
1989	138,4	140,1	137,0	135,5	135,3	135,5	136,5	139,2	134,4	134,3		
1990	151,0	151,9	150,2	146,6	150,6	146,3	149,3	149,8	147,2	147,2		
1991	160,9	162,2	159,8	155,4	161,3	154,8	164,2	155,8	155,6	155,5		
1992	164,6	165,4	163,8	158,6	164,4	158,0	158,2	165,2	158,4	158,3		
1993	165,9	166,4	165,8	158,1	165,3	157,4	169,3	159,8	158,5	158,3		
1994	169,8	168,4	171,8	161,2	167,5	161,3	174,5	163,4	160,2	160,1		
1995	178,7	177,1	180,8	168,6	173,2	171,3	182,4	170,6	165,4	165,2		
1996	187,1	185,7	188,9	178,7	184,9	179,9	191,0	176,1	172,2	171,9		
1997	190,7	187,5	194,4	183,8	188,0	187,6	194,9	181,7	174,8	174,4		
1998	196,9	195,4	200,1	190,0	191,6	197,1	200,0	187,7	180,9	180,4		
1999	201,7	200,6	204,8	197,3	195,9	207,9	207,2	193,9	185,3	184,8		
2000	208,3	206,3	211,9	207,3	202,6	221,9	217,7	202,5	191,4	190,8		
2001	218,1	216,7	221,5	215,9	209,4	232,8	232,7	213,4	200,7	200,1		
2002	225,7	225,4	228,8	223,9	216,1	242,6	240,9	223,0	208,7	208,1		
2003	233,8	233,5	236,9	232,7	224,6	252,3	248,6	234,3	217,2	216,5		
2004	241,1	240,5	244,4	237,6	229,5	257,5	257,1	245,2	226,0	225,4		
2005	250,9	251,5	253,8	244,7	235,3	266,1	265,7	255,0	235,7	235,0		
2006	259,3	261,1	261,5	250,5	239,6	273,5	277,3	259,7	243,8	243,1		
2007	267,2	269,8	269,3	256,3	246,1	279,3	290,6	269,6	253,2	252,4		
2008	284,2	285,9	286,7	274,9	262,6	301,2	314,0	283,3	268,7	267,9		
2009	302,2	306,4	303,1	290,9	276,3	320,1	323,8	304,0	280,8	280,0		
2008	I	279,0	281,6	280,7	267,9	258,8	290,7	308,3	279,0	262,7	261,9	
	II	282,9	286,8	283,7	271,2	258,9	297,4	309,5	280,2	266,8	266,0	
	III	284,0	285,5	286,7	273,3	259,3	301,2	310,8	281,3	269,4	268,6	
	IV	290,9	289,7	295,6	287,0	273,3	315,3	327,4	292,8	275,9	275,0	
2009	I	296,6	300,2	297,8	288,0	273,3	317,3	321,7	297,5	276,8	276,0	
	II	302,1	307,9	301,8	288,8	273,9	318,3	323,1	304,5	279,2	278,4	
	III	302,5	306,8	303,3	291,3	276,9	320,4	324,4	305,7	281,0	280,2	
	IV	307,7	310,7	309,6	295,4	281,2	324,6	326,1	308,1	286,3	285,5	
2010*	I	308,9	311,9	310,7	296,4	282,2	325,6	329,0	310,4	288,0	287,1	
	II	310,9	314,5	312,4	297,0	282,8	326,2	330,7	313,1	289,4	288,5	

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	92	93	94	95	96			
	Maanpuolustus Yht.	Koulutus Yht.	Terveys- palvelu Yht.	Sosiaalipalvelu Yht.	Kuukausi- palkat	Virkistys- ja kulttuuripalvelu Yht.	Tunti- palkat	Kuukausi- palkat
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1986	106,6	108,8	107,4	107,3	107,2	107,3	106,5	107,4
1987	115,1	116,0	112,5	112,8	112,8	114,4	114,4	114,4
1988	128,5	127,8	120,0	120,9	120,9	128,0	129,6	128,0
1989	137,0	136,7	130,5	129,9	129,9	136,8	144,8	136,5
1990	150,0	147,2	145,2	142,5	142,5	147,4	158,8	147,0
1991	156,3	154,8	158,2	154,1	154,0	157,3	167,8	156,9
1992	157,8	159,6	163,1	157,3	157,3	159,9	170,6	159,6
1993	157,0	162,2	164,7	158,6	158,6	161,3	177,3	160,8
1994	158,1	163,8	165,5	160,5	160,5	162,6	175,4	162,2
1995	160,8	168,3	171,9	167,1	167,1	167,1	178,6	166,7
1996	167,3	174,3	180,0	174,4	174,4	174,7	183,3	174,4
1997	174,2	177,4	183,8	178,0	178,0	177,8	186,9	177,4
1998	181,1	182,2	190,0	185,2	185,2	185,5	193,4	185,2
1999	186,9	186,0	194,5	189,4	189,4	194,3	201,0	194,0
2000	194,1	192,1	200,2	195,2	195,2	206,4	208,4	206,2
2001	202,4	199,8	206,8	201,9	201,9	216,8	215,8	216,7
2002	211,3	205,3	215,2	207,1	207,1	222,7	221,8	222,5
2003	220,2	213,5	223,7	214,9	214,9	231,1	228,9	231,0
2004	230,2	221,6	231,7	223,7	223,7	239,9	241,4	239,7
2005	239,1	230,7	240,5	232,4	232,5	248,2	251,3	248,0
2006	246,7	237,0	248,4	238,1	238,1	256,1	258,3	255,8
2007	252,9	245,3	257,4	245,2	245,2	262,5	267,6	262,2
2008	270,5	260,6	273,1	257,1	257,2	273,3	275,3	273,0
2009	284,4	271,4	280,9	268,0	268,1	281,3	284,0	281,0
2008	I 263,0	254,9	269,2	252,1	252,2	269,1	272,2	268,8
	II 268,3	258,9	272,1	254,4	254,5	270,9	273,5	270,7
	III 271,1	261,6	273,6	257,8	257,9	274,2	275,7	274,0
	IV 279,4	267,1	277,6	264,0	264,1	278,9	280,0	278,7
2009	I 280,7	267,7	277,7	264,3	264,4	278,1	280,1	277,8
	II 283,5	269,8	278,6	265,4	265,5	279,6	281,7	279,3
	III 283,7	271,9	281,3	268,6	268,7	280,9	284,8	280,6
	IV 289,5	276,3	285,8	273,8	273,9	286,5	289,3	286,2
2010*	I 290,8	278,0	288,1	275,2	275,3	288,8	291,4	288,5
	II 292,6	278,7	288,8	276,5	276,6	289,3	292,4	289,0

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasaindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.7

Palkansaajien reaaliainsioindeksi 1985 = 100.

Vuosi ja neljännes	Kaikki palkansaajat			Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtiosektori		Muut Yht.
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.		
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	103,2	102,4	103,5	103,0	102,5	103,3	104,1	102,6	104,2	102,9	103,5	
1987	106,6	105,9	106,8	106,7	106,0	107,1	105,5	104,8	105,6	107,8	107,3	
1988	110,6	109,9	111,0	110,6	109,8	111,1	108,2	109,6	108,1	114,3	113,6	
1989	113,0	112,7	113,1	113,6	112,8	114,2	109,9	112,3	109,7	114,4	114,1	
1990	116,4	116,8	116,1	116,8	116,8	116,8	113,6	117,8	113,2	117,6	117,8	
1991	118,8	119,3	118,6	119,3	119,4	119,3	116,7	117,7	116,6	119,0	119,8	
1992	118,1	118,0	118,1	118,3	118,1	118,5	117,0	117,3	117,0	118,1	119,4	
1993	116,4	115,9	116,6	116,6	115,9	117,1	116,1	117,7	116,2	115,6	118,0	
1994	117,5	117,3	117,6	118,3	117,4	118,9	115,7	116,3	115,6	115,7	117,7	
1995	121,7	122,3	121,5	123,3	122,5	123,8	118,7	119,6	118,7	117,2	119,7	
1996	125,8	126,2	125,6	127,3	126,5	127,9	122,9	122,9	122,8	121,1	124,8	
1997	126,9	127,2	126,8	128,5	127,4	129,3	123,7	123,3	123,7	122,4	125,6	
1998	129,5	129,5	129,4	131,2	129,8	132,1	126,0	124,9	126,1	125,0	126,8	
1999	131,5	131,6	131,4	133,4	131,9	134,4	127,5	126,8	127,5	126,6	127,9	
2000	132,3	132,7	132,3	134,8	133,0	135,8	127,1	126,7	127,1	126,9	127,3	
2001	134,9	135,5	134,6	137,7	135,9	138,9	128,2	128,2	128,2	130,0	128,1	
2002	137,4	137,9	137,3	140,4	138,3	141,8	130,3	129,7	130,3	133,1	130,5	
2003	141,6	141,7	141,6	144,7	142,1	146,3	133,9	132,4	134,0	137,6	134,7	
2004	146,9	146,6	145,8	151,9	149,8	146,3	139,0	138,9	137,5	142,8	139,1	
2005	151,1	149,2	151,7	154,3	149,5	157,1	143,5	141,3	143,6	146,8	142,8	
2006	153,0	151,0	153,6	156,2	151,5	158,9	145,2	142,6	145,4	149,1	145,0	
2007	154,2	153,0	154,6	157,4	153,4	159,8	146,9	144,0	147,0	150,2	145,5	
2008	156,4	153,8	157,2	159,4	154,2	162,3	148,9	143,2	149,1	155,2	147,0	
2009	162,7	160,5	163,4	165,8	161,0	168,6	154,1	148,0	154,4	163,5	152,1	
2007	I	154,1	152,8	154,5	157,2	153,2	159,6	146,8	144,4	146,9	149,9	145,3
	II	152,8	151,7	153,1	155,9	152,2	158,2	145,5	142,7	145,6	148,6	143,9
	III	153,0	151,5	153,4	156,0	151,9	158,5	145,9	142,4	146,0	148,8	144,6
	IV	157,0	155,8	157,4	160,2	156,2	162,7	149,3	146,3	149,4	153,3	147,9
2008	I	155,7	153,4	156,5	158,7	153,9	161,6	148,3	143,1	148,5	153,2	146,6
	II	155,4	152,8	156,2	158,3	153,2	161,2	148,1	142,2	148,3	154,1	145,3
	III	155,4	152,3	156,3	158,1	152,7	161,2	148,4	142,6	148,6	154,4	146,2
	IV	159,3	156,6	160,1	162,4	157,2	165,5	150,8	145,1	151,0	159,2	150,1
2009	I	160,1	158,0	160,8	163,1	158,6	165,9	151,7	145,9	151,9	161,1	150,1
	II	161,8	160,1	162,4	165,2	160,7	167,9	152,6	146,5	152,8	162,8	150,3
	III	163,2	160,9	164,0	166,5	161,4	169,4	154,7	148,5	155,0	163,2	152,1
	IV	165,6	163,1	166,4	168,4	163,6	171,3	157,6	151,1	157,8	167,0	155,8

Deflatoitu elinkustannusindeksillä

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

4 Palkkarakennetilasto

4.1 Tulokset

Palkkarakennetilasto kuvaa ansioita kolmella eri työnantajasektorilla¹: yksityinen sektori, kuntasektori ja valtio. Työnantajasektorit ovat rakenteellisesti monella tapaa hyvin erilaisia; ne eroavat toisistaan muun muassa toimiala-, ammatti- ja ikärakenteeltaan. Seuraavissa luvuissa tarkastellaan vuoden 2008 palkkarakennetilaston tietojen valossa työnantajasektoreiden palkansaajarakenteita, sekä näiden rakennetekijöiden yhteyttä sektoreiden keskimääräiseen ansiotasoon.

Vuoden 2008 palkkarakennetilasto kattoi tiedot noin 1,68 miljoonasta palkansaajasta². Tuntiansio pystyttiin määrittelemään 1 646 000 koko- ja osa-aikaiselle palkansaajalle ja kuukausiansio 1 438 000 kokoaikaiselle palkansaajalle. Tuntiansio on määritetty kaikille niille palvelussuhteille, joissa säännöllinen tai palkattu työaika ja sitä vastaava ansio on ollut tiedossa, myös opettajille. Tuntiansiotarkasteluissa ovat lisäksi mukana sellaiset palkansaajat, joille ei ole määritetty aineistossa säännöllistä työaikaa, mutta joiden tuntiansiot on saatu laskettua muuta kautta. Edelliseen vuoteen verrattuna tuntiansiolaskelmissa olevien palkansaajien lukumäärä kasvoi noin 32 000:lla ja kuukausiansiotarkasteluissa olevien kokoaikaisien palkansaajien lukumäärä noin 35 000 palkansaajalla.

Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio oli vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 2 876 euroa, mikä on 142 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna³. Kokonaistyöajan tuntiansio oli vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 16,91 euroa. Kokoaikaisilla palkansaajilla tuntiansio oli 17,33 euroa ja osa-aikaisille palkansaajille laskettu tuntiansio 14,63 euroa, joka on noin 84 prosenttia kokoaikaisille palkansaajille määritellystä tuntiansiosta.

Työnantajasektoreista korkein kuukausiansio oli valtiolla, keskimäärin 3 199 euroa. Valtion kuukausiansion keskiarvo oli koko maan tasoa 11,2 prosenttia, yksityistä sektoria 9,1 prosenttia ja kuntasektoria 21,0 prosenttia korkeampi. Myös kokonaistyöajan tuntiansio oli korkein valtiolla, keskimäärin 19,73 euroa. Valtion tuntiansio oli 16,7 prosenttia korkeampi kuin koko maan tasolla ja 15,1 prosenttia korkeampi kuin yksityisellä sektorilla sekä 27 prosenttia korkeampi kuin kuntasektorilla. Kaikkien palkansaajien keskimääräinen kuukausiansio oli palkkarakennetilaston mukaan vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä 5,2 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Jos tarkastellaan sektorikohtaista ansiokehitystä palkkarakennetilastossa, niin valtion keskimääräinen ansiotaso nousi 7,2 prosenttia, yksityisen sektorin ansiotaso 5,0 prosenttia ja kuntasektorin ansiotaso 5,2 prosenttia edellisvuodesta. Sektoreiden väliset ansiokehityserot johtuvat muun muassa erisuuruisista sopimuskorotuksista.

1 Sektoreiden rajauksesta lisätietoa kappaleessa 4.5.1.

2 Aineiston peittävydestä lisätietoa kappaleessa 4.5.3.

3 Ansiökäsitteen sisällöstä lisätietoa kappaleessa 4.5.2.

Taulukko 4A.

Keskiansio vuoden 2008 IV neljänneksellä työnantajasektorin mukaan

Työnantajasektori	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat=100	Kokoaikaiset palkansaajat		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat=100
	Lukumäärä	Tunti- ansio, euroa		Lukumäärä	Kuukausi- ansio euroa	
Yksityinen	1 111 633	17,14	101,4	951 196	2 933	102,0
– alkutuotanto (A)	1 373	17,66	104,4	1 323	2 944	102,4
– jalostus (B...F)	405 021	17,85	105,6	386 812	2 984	103,8
– palvelualat (G...T)	705 021	16,74	99,0	563 061	2 897	100,7
Kunta	418 673	15,52	91,8	379 973	2 644	91,9
Valtio	115 641	19,73	116,7	106 865	3 199	111,2
Yhteensä	1 645 947	16,91	100,0	1 438 034	2 876	100,0

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

4.1.1 Ansiot toimialoittain

Palkkarakennetilastossa otettiin koskien vuotta 2008 käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Luokitus perustuu kansainväliseen NACE Rev.2 toimialaluokitukseen. Uusi toimialaluokitus kuvaa vanhaa luokitusta paremmin talouselämää ja sen aktiviteetteja, tämän lisäksi kansainvälinen vertailtavuus paranee, kun Euroopan jäsenmaiden käytännöt yhdenmukaistuvat.

Taulukosta 4B voidaan havaita, että koko maan tasolla parhaiten palkattu toimiala oli Informaatio ja viestintä (toimialaluokitus TOL 2008 pääluokka J), jolla kokonaistyöajan kuukausiansio oli keskimäärin 3 713 euroa kuukaudessa ja tuntiansio 22,47 euroa tunnissa. Tämän toimialan keskipalkan suuruuteen vaikuttaa muun muassa se, että tällä toimialalla työtehtävät vaativat yleensä korkeampaa koulutusta ja ammattitaitoa.

Sektoreiden toimialarakenteen tarkastelu paljastaa selkeitä eroja eri sektoreilla pääasiassa harjoitettavasta toiminnasta. Toiminnan erilaisuus on myös suorassa yhteydessä keskimääräisiin palkkatasoihin, sillä työehtosopimukset ovat monesti sopimuslakohtaisia. Valtiolla suurimmat toimialaluokituksen pääluokat kokoaikaisien palkansaajien lukumäärän suhteen olivat julkishallinto ja maanpuolustus jne. (O), koulutus (P) ja ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M). Näillä toimialoilla oli yhteensä noin 93,5 prosenttia kaikista valtion palkansaajista. Kaikilla valtion kolmella päätoimialalla on korkeampi keskiansio kuin palkkarakenneaineistossa keskimäärin. Tämä näkyy myös valtion muita korkeampana keskiansiona. Lisäksi valtiolta puuttuvat käytännössä lähes kokonaan esimerkiksi teollisuus (C), joka on yksityisen sektorin suurin toimiala sekä terveyst- ja sosiaalipalvelut (Q), joka on vastaavasti suurin toimiala kuntasektorilla.

Yksityinen sektori, jonka keskimääräinen kuukausiansio oli vuoden 2008 tilastossa toiseksi korkein, 2 933 euroa kuukaudessa, on palkansaajarakenteeltaan monessakin suhteessa hyvin erilainen kuin valtio tai kuntasektori. Yksityinen sektori on hajaantunut useammalle toimialalle, mistä johtuen toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan kolme suurinta toimialaa yksityisellä sektorilla kattavat vain noin 53,9 prosenttia sektorin palkansaajista. Suurimmat toimialat vuonna 2008 olivat teollisuus (C), tukku ja vähittäiskauppa jne. (G) ja rakentaminen

(F). Yksityistä sektoria on suuren kokonsa vuoksi järkevää tarkastella toimialaluokituksen kautta siten, että sektori jaetaan alkutuotantoon (toimiala A), jalostukseen (B-F) ja palvelualoihin (G-T).

Jalostuksessa (B-F) keskimääräinen kuukausiansio oli 2 984 euroa kuukaudessa vuonna 2008. Teollisuudessa (C) on paljon perinteisiä hyvin palkattuja aloja, kuten kocsin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus (19), kokonaisansion keskiarvo yli 3 600 euroa, tietokoneiden, elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus (26), kokonaisansion keskiarvo yli 3 700 euroa ja paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus (17), kokonaisansion keskiarvo lähes 3 400 euroa kuussa. Näiden toimialojen korkeat keskiansiot nostivat koko toimialan ansiot korkeammiksi kuin yksityisellä sektorilla keskimäärin. Palvelualoilla palkansaajia oli nyt jonkun verran enemmän kuin edellisenä vuonna ja palvelualojen keskimääräinen kuukausiansio oli 2 897 euroa kuukaudessa. Palvelualoihin kuuluu useita koko maan tasolla matalapalkkaisia toimialoja; esimerkiksi majoitus- ja

Taulukko 4B.

Kokoaikaisen palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin sekä toimialan pääluokan (TOL2008) mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Toimialan pääluokka	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk
Yhteensä	100,0	2 933	100,0	2 644	100,0	3 199	100,0	2 876
A. Maatalous, metsätalous ja kalatalous	0,1	2 944	1,0	2 167	-	-	0,4	2 363
B. Kaivostoiminta ja louhinta	0,6	2 846	0,0	..	-	-	0,4	2 846
C. Teollisuus	29,3	3 017	0,1	2 316	0,1	..	19,4	3 016
D. Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	0,9	3 433	0,5	3 141	-	-	0,7	3 381
E. Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	0,6	2 694	0,7	2 679	-	-	0,6	2 689
F. Rakentaminen	9,3	2 866	0,7	2 275	0,8	3 629	6,4	2 855
G. Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj.	15,3	2 799	0,1	2 196	-	-	10,2	2 797
H. Kuljetus ja varastointi	7,0	2 671	0,6	2 747	0,5	4 004	4,8	2 684
I. Majoitus- ja ravitsemistoiminta	3,0	2 199	1,9	1 965	-	-	2,5	2 152
J. Informaatio ja viestintä	6,6	3 723	0,2	2 867	0,0	3 339	4,4	3 713
K. Rahoitus- ja vakuutustoiminta	3,8	3 548	-	-	0,1	3 753	2,5	3 549
L. Kiinteistöalan toiminta	1,1	3 091	0,1	2 148	-	-	0,7	3 047
M. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5,9	3 436	3,4	2 580	9,3	3 413	5,5	3 291
N. Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4,6	2 345	2,9	2 025	3,1	2 471	4,0	2 292
O. Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	0,9	3 063	11,4	2 655	57,2	3 227	7,8	2 995
P. Koulutus	1,6	3 019	20,2	3 090	27,0	3 144	8,4	3 094
Q. Terveys- ja sosiaalipalvelut	4,9	2 401	53,8	2 561	1,5	2 978	17,6	2 534
R. Taiteet, viihde ja virkistys	1,2	2 789	2,3	2 266	0,6	2 651	1,4	2 562
S. Muu palvelutoiminta	3,4	2 489	0,0	2 034	-	..	2,3	2 488
U. Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	-	-	-	-	0,0	..	0,0	..

Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

ravitsemistoiminta (I), hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N) ja terveys- ja sosiaalipalvelut (Q), joilla ansaitaan selvästi vähemmän kuin Suomessa keskimäärin.

Kuntasektorin palkansaajien keskimääräiset kuukausiansiot olivat työnantajasektoreista alhaisimmat, keskimäärin 2 644 euroa kuukaudessa. Sektorin kolme suurinta toimialaa ovat terveys- ja sosiaalipalvelut (Q), koulutus (P) ja julkishallinto ja maanpuolustus jne. (O). Samoin kuin valtio, niin myös kuntasektori on toiminnassaan paljon keskittyneempi muutamalle toimialalle kuin yksityinen sektori; kolmelle suurimmalle toimialalle kuuluu noin 86 % koko sektorin palkansaajista. Taulukosta 4B on nähtävissä, että kuntasektorin kolmesta suurimmasta toimialasta kahdella on koko maan keskiarvoa selkeästi matalampi palkkataso. Kun verrataan esimerkiksi pääluokan O palkkausta valtiolla ja kuntasektorilla, on sektoreiden välillä lähes 600 euron ero valtion hyväksi. Esitetyn kaltainen toimialarakenne laskee täten koko kuntasektorin ansiotasoa.

Taulukko 4C.

Keskiansio toimialan pääluokan mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Toimialan pääluokka	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat = 100	Kokoaikaiset palkansaajat		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat = 100
	Lukumäärä	Tuntiansio euroa		Lukumäärä	Kuukausi- ansio euroa	
Yhteensä	1 645 947	16,91	100,0	1 438 034	2 876	100,0
A. Maatalous, metsätalous ja kalatalous	6 419	13,84	81,8	5 230	2 363	82,2
B. Kaivostoiminta ja louhinta	6 038	17,15	101,4	5 473	2 846	99,0
C. Teollisuus	293 579	18,07	106,9	279 352	3 016	104,9
D. Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	11 301	20,24	119,7	10 234	3 381	117,6
E. Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	9 105	15,82	93,6	8 363	2 689	93,5
F. Rakentaminen	94 370	16,97	100,4	91 812	2 855	99,3
G. Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	191 994	15,93	94,2	146 396	2 797	97,3
H. Kuljetus ja varastointi	86 732	15,36	90,8	69 086	2 684	93,3
I. Majointus- ja ravitsemistoiminta	50 813	12,84	75,9	35 446	2 152	74,8
J. Informaatio ja viestintä	67 328	22,47	132,9	63 622	3 713	129,1
K. Rahoitus- ja vakuutustoiminta	39 738	21,53	127,3	36 600	3 549	123,4
L. Kiinteistöalan toiminta	11 689	18,41	108,9	10 713	3 047	105,9
M. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	86 041	19,9	117,7	78 741	3 291	114,4
N. Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	86 748	12,76	75,5	57 950	2 292	79,7
O. Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	122 542	18,18	107,5	112 659	2 995	104,1
P. Koulutus	126 586	18,11	107,1	120 862	3 094	107,6
Q. Terveys- ja sosiaalipalvelut	289 219	15,23	90,1	252 424	2 534	88,1
R. Taiteet, viihde ja virkistys	27 827	15,35	90,8	20 217	2 562	89,1
S. Muu palvelutoiminta	37 844	14,9	88,1	32 822	2 488	86,5
T. Kotitalouksien toim. kotitalous- työntekijöiden työnantajina	2	-	-	-
U. Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	32

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Osa-aikaisia palkansaajia oli vuoden 2008 palkkarakennetilastossa noin 188 600 kappaletta. Osa-aikaisten palkansaajien lukumäärä nousi noin 10 000 palkansaajalla edellisvuodesta. Eniten osa-aikaisia työllisti tukku- ja vähittäiskauppa (G) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta (I).

4.1.2 Ansiot ammateittain

Tilastokeskuksen ammattiluokituksen pääluokan mukaan tarkasteltuna johtajat ja ylimmät virkamiehet, sotilaat sekä erityisasiantuntijat olivat parhaiten palkattuja ammattiryhmiä vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä (taulukko 4D). Vaikka johtajien ja ylimpien virkamiesten ansiotasoa oli nyt tilaston korkein, liepee se todellisuudessa vielä tilastoitua korkeampi. Tämä on seurausta siitä, että yksityisen sektorin yritysten ylin johto ei kuulu palkkatilastojen tietosisältöön.

Työnantajasektoreiden ammattirakennetta tarkasteltaessa nähdään, että valtiolla on vähintään erityisasiantuntijatasolla toimivia palkansaajia noin 44 prosenttia. Vastaava osuus on kuntasektorilla noin 33 prosenttia ja yksityisellä sektorilla noin 19 prosenttia. Pienimmät keskimääräiset kuukausiansiot olivat koko maan tasolla ammattiluokassa maanviljelijät ja metsätyöntekijät (ammattiluokituksen pääluokka 6), muut työntekijät (9) sekä palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät (5). Näitä ammatteja löytyy pääasiassa yksityiseltä sektorilta ja kuntasektorilta, muttei juuri lainkaan valtiolta. Näin nähdään, että valtion palkansaajien keskittyminen asiantuntijatehtäviin nostaa sektorin keskimääräistä ansiotasoa verrattuna muihin sektoreihin, joilla korkeammin palkattuja ammattiluokkia on suhteessa vähemmän.

Taulukko 4D.

Koko-aikaisten palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin sekä ammatin pääluokan mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Ammatin pääluokka	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk
Yhteensä	100,0	2 933	100,0	2 644	100,0	3 199	100,0	2 876
0. Sotilaat	-	-	-	-	8,3	3 800	0,6	3 800
1. Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4,7	5 282	3,1	4 110	5,3	5 067	4,3	5 039
2. Erityisasiantuntijat	14,0	3 960	29,4	3 419	39,6	3 523	20,0	3 686
3. Asiantuntijat	23,8	3 095	20,7	2 554	24,1	2 739	23,0	2 939
4. Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	9,8	2 483	5,9	2 090	11,1	2 273	8,9	2 395
5. Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	10,4	2 095	26,5	2 142	8,0	2 789	14,5	2 147
6. Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	0,1	1 811	1,5	1 997	0,2	2 329	0,5	1 970
7. Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	14,6	2 632	1,8	2 376	1,4	2 529	10,2	2 619
8. Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	14,2	2 547	1,0	2 337	0,3	2 386	9,7	2 541
9. Muut työntekijät	7,5	2 129	10,0	1 931	1,7	2 094	7,7	2 061
X. Tuntematon	0,9	2 765	0,1	2 508	0,0	..	0,6	2 754

Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Tilastokeskuksen ammattiluokituksen mukaan.

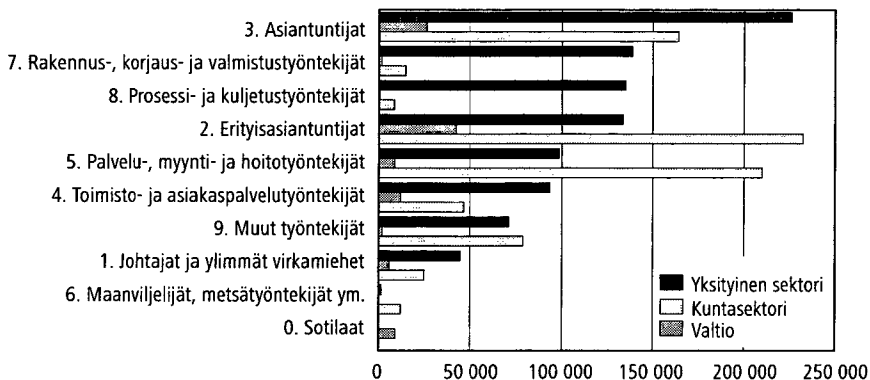
Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Tarkempi erittely ansioista ammattiluokituksen suhteen löytyy tämän julkaisun liitetaulukosta 4.10–4.13. Taulukoista voidaan nähdä, että palkkaus saattaa olla hyvin heterogeenista ammattiluokituksen pääluokan sisällä. Esimerkiksi ammattiluokituksen pääluokka asiantuntijat (3) sisältää niin korkeammin palkattuja teknisiä asiantuntijoita kuin myös sosiaali- ja terveydenhuollon matalammin palkattuja asiantuntijoita. Suurin osa sosiaali- ja terveydenhuollosta kuuluu taas kuntasektorille ja suurin osa teknisistä asiantuntijoista yksityiselle sektorille, minkä vuoksi asiantuntijoiden pääluokan ansiot eroavat suhteellisen paljon yksityisen sektorin hyväksi.

Osa- ja kokoaikaisten palkansaajien tuntiansioiden erot olivat jo esillä tarkasteltaessa ansioita toimialaluokituksen mukaan. Esitetyt vertailut eivät kuitenkaan kerro koko totuutta osa- ja kokoaikaisten ansioiden eroista. Paremman käsityksen tuntiansioiden erosta saa silloin, kun vertaillaan osa- ja kokoaikaisten tuntiansioita toimialoittain ainoastaan sellaisissa ammattiluokissa, joista löytyy sekä kokoaikaisia että osa-aikaisia palkansaajia. Tällä tavalla verrattaessa samalla toimialalla ja samankaltaisessa tehtävässä toimivien koko- ja osa-aikaisten palkkoja, kapenee palkkaero lähes olemattomaksi.

Kuvio 4A.

Palkansaajien lukumäärä ammattiluokan ja työnantajasektorin mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

4.1.3 Ansiot ikäryhmittäin

Vuoden 2008 palkkarakennetilaston mukaan kokoaikaisista palkansaajista oli 30–49 -vuotiaita noin 52 prosenttia (taulukko 4E). Alle 30 -vuotiaita oli 16 prosenttia ja yli 50 -vuotiaita noin 32 prosenttia. Ikäryhmien osuudet olivat lähes saman suuruiset edellisvuoteen verrattuna.

Työuraansa aloittavista alle 20 -vuotiaista työskenteli yksityisellä sektorilla noin 89 prosenttia. Tämän voi katsoa johtuvan muun muassa siitä, että yksityisen sektorin teollisuus- ja palvelualoilla on paljon vähäistä ammattitaitoa vaativia tehtäviä, joissa työuraansa aloittelevakin voi hyvin työskennellä. Nuorten

Taulukko 4E.

Kokoaikaisien palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin sekä ikäryhmän mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Ikäryhmä	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm, %	Kuukausiansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausiansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausiansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausiansio, e/kk
Yhteensä	100,0	2 933	100,0	2 644	100,0	3 199	100,0	2 876
15 – 19	1,1	1 737	0,3	1 723	0,1	1 801	0,8	1 736
20 – 24	6,1	2 097	2,7	1 995	2,1	2 216	4,9	2 086
25 – 29	11,7	2 509	7,1	2 386	10,0	2 571	10,4	2 491
30 – 34	13,1	2 920	9,0	2 542	12,0	2 963	11,9	2 848
35 – 39	12,1	3 125	10,2	2 650	10,6	3 194	11,5	3 018
40 – 44	14,2	3 146	14,0	2 681	14,3	3 287	14,1	3 036
45 – 49	13,8	3 151	16,9	2 701	15,6	3 319	14,7	3 028
50 – 54	12,7	3 068	17,8	2 724	14,9	3 305	14,2	2 973
55 – 59	10,7	3 014	15,5	2 724	13,0	3 397	12,1	2 946
60 –	4,7	3 055	6,5	2 735	7,5	3 742	5,4	3 023
Tuntematon	0,0	3 336	0,0	..	0,0	..	0,0	3 264

Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Tilastokeskuksen ammattiluokituksen mukaan.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

vähäinen osuus julkisella sektorilla johtuu osittain siitä, että julkiselle sektorille painottuu yhä suurempi osa pidempää koulutusta edellyttävistä asiantuntija- ja erityisasiantuntijatehtävistä. Iältään nuorimpien palkansaajien osuus kaikista kokoaikaisista palkansaajista oli nyt noin 0,8 prosenttia ja tämä osuus oli lähes saman suuruinen edellisvuoteen verrattuna.

Vaikka yksityinen sektori on palkansaajamäärältään suurin, sektorin osuus kuitenkin pienenee, kun mennään ikäluokituksessa vanhempiin ryhmiin. Tämä näkyy esimerkiksi niin, että yli 50-vuotiaista noin 41 prosenttia työskenteli julkisella sektorilla. Kiinnostavaa onkin nähdä, tuleeko pian eläkkeelle jäävien suuri osuus julkisella sektorilla vaikuttamaan sektorien palkkaukseen tulevaisuudessa. Uuden työvoiman tarve saattaa nimittäin aiheuttaa paineita kilpailla työvoimasta yksityisen sektorin kanssa paremman palkan avulla.

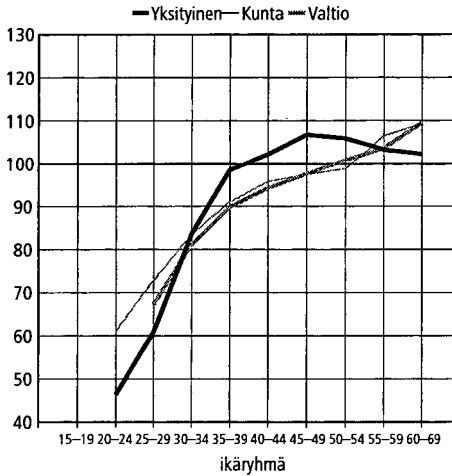
Taulukosta 4E nähdään, että valtiolla ansiot nousevat selkeästi iän myötä. Tämä johtuu pääasiassa valtion ammattirakenteesta, joka on painottunut asiantuntija- ja erityisasiantuntijatehtäviin. Kuten voidaan todeta kuvioista 4B, iän vaikutus ansioihin on suurinta juuri ammattiluokituksen pääluokissa 1, 2 ja 3. Iän vaikutus on selkeintä julkisella sektorilla. Tämän taustalla voi ajatella olevan kehityksen, joka asiantuntija- ja johtajauralla monesti on; iän ja kokemuksen karttuessa siirrytään vaativampiin ja korkeammin palkattuihin tehtäviin. Yksityisen sektorin johtajien palkkauksesta ei voi kovin luotettavasti yleisiä johtopäätöksiä tehdä aineiston alipeiton vuoksi tässä joukossa.

Ammattiluokituksen pääluokissa 4 ja 7 ansiokehitys on kovin samanlaista. Koko sektorin ja ammattiluokan keskiansio saavutetaan noin 30–34 -vuotiaana ja hiukan tämän tason yläpuolella pysytään työuran loppuun saakka.

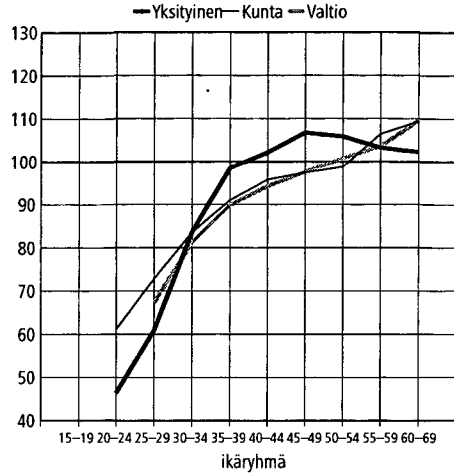
Kuvio 4B.

Kokoaikaisten palkansaajien ikäryhmittäiset ansioprofiilit ammatin pääluokan ja työnantajasektorin mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä.

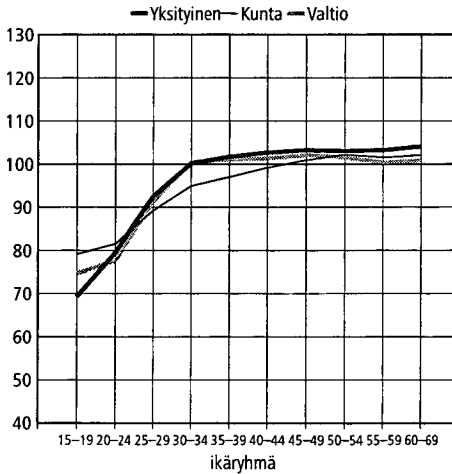
Johtajat ja ylimmät virkamiehet
(ammatin pääluokka 1)

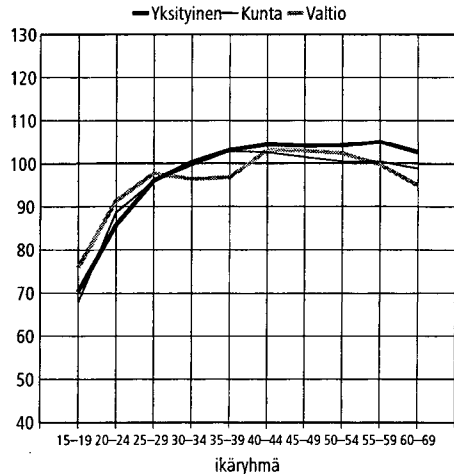
Erityisasiantuntijat ja asiantuntijat
(ammatin pääluokat 2 ja 3)

Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät
(ammatin pääluokka 4)

Rakennus-, korjaus ja valmistustyöntekijät

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

4.2 Palkkaerot

Tehtyjen tutkimusten perusteella⁴ palkkaerot ovat kasvaneet vain lievästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tämä lienee osin keskitettyjen työehtosopimusten vaikutusta, sillä palkansaajarakenteen muutokset ovat olleet huomattavia tänä aikana. Tilastokeskuksen palkkarakennetilasto antaa erinomaiset

4 Kts. Julkaisu Työelämän suurten muutosten vuosikymmenet. Tilastokeskus 2009.

mahdollisuudet tarkastella palkansaajarakenteiden muutoksia, palkkaeroja ja niihin johtavia syitä monesta eri näkökulmasta. Kaikkein laajimmin aineistoa on käytetty miesten ja naisten välisten palkkaerojen selvittämiseen. Tässä kappaleessa tarkastellaan sukupuolten välisten palkkaerojen lisäksi palkkaeroja eri maakunnissa. Kappaleen viimeisessä luvussa käydään läpi palkkojen hajontaan liittyviä asioita eri työnantajasektoreilla.

4.2.1 Sukupuolten väliset palkkaerot

Sukupuolten välisiä palkkaeroja käsittelevissä tutkimuksissa on toistuvasti havaittu, että yksi tärkeimmistä naisten ja miesten keskipalkkaeroja selittävästä tekijöistä on naisten sijoittuminen erilaisiin, yleensä pienempipalkkaisiin, ammatteihin kuin miehet. Ammattien väliseen segregaatioon on toivottu muutosta muun muassa hallitusohjelmassa ja Euroopan Unionin neuvoston suosituksessa sukupuolten välisen palkkaeron pienentämisessä. Suomessa palkansaajien ammattien välistä segregaatiota on tutkittu tähän mennessä vielä niukasti. Kattavimman kuvan ammatillisen segregaatian suuruudesta antaa Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä -sarjan loppuraportti Segregatio ja sukupuolten väliset palkkaerot vuodelta 2008. Kyseisessä loppuraportissa on tutkittu erilaisten indikaattoreiden soveltumista sukupuolten ammatillisen eriytymisen säännölliseen mittaamiseen Suomessa. Saatujen tulosten mukaan säännöllisesti tuotettavaksi indikaattoriksi soveltuu parhaiten ns. ID-indikaattori (Index of dissimilarity), jonka muutostiedot vuosilta 1999–2008 nähdään taulukossa 4F.

Vuoden 2008 palkkarakennetilastossa kaikista kokoaikatyötä tehneistä palkansaajista oli naisia hieman yli 50 prosenttia. Kuntasektorilla naisten osuus oli noin 78 prosenttia ja yksityisellä sektorilla noin 40 prosenttia. Valtiolla naisten osuus kokoaikaisista palkansaajista oli noin 48 prosenttia. Kokoaikaisesti naisia työskenteli eniten julkisen sektorin toimialoista (kuvio 4C) terveys- ja sosiaalipalveluiden (pääluokka Q) ja koulutuksen (P) toimialoilla sekä yksityisellä sektorilla teollisuudessa (C) ja tukku- ja vähittäiskaupassa (G).

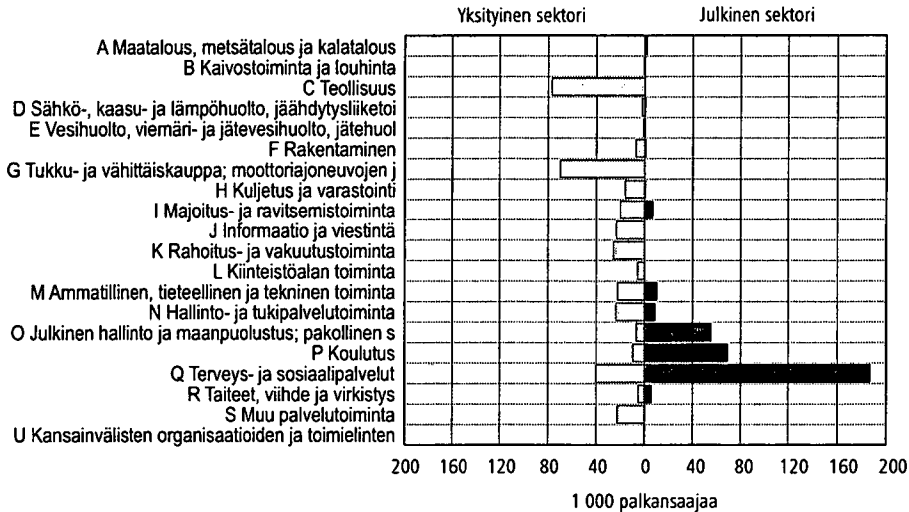
Asiantuntijatehtävissä toimivista kokoaikaisista palkansaajista (ammattin pääluokat 2 ja 3) naisia oli hieman yli puolet (54,3 prosenttia). Johtavassa asemassa (1) naisten osuus oli runsas kolmannes (35,9 %) ja toimisto- ja asiakaspalvelutyötä sekä palvelu-, myynti- ja hoitotyötä tekevästä (pääluokat 4 ja 5) lähes neljä viidesosaa oli naisia (78,4 %).

Ammattiin liittyvä eriytyminen sukupuolten välillä voidaan myös havaita tarkastelemalla oheisia ID-segregaatioindeksejä (taulukko 4F). ID-indeksi saa arvoja nollan ja ykkösen väliltä. Jos indeksin arvo on 1, niin ammatit ovat täysin segregoituneet, eli ammatit ovat täysin eriytyneet sukupuolen mukaan. Vastaavasti indeksin arvo 0 tarkoittaa sitä, että sukupuolten välillä ei ole lainkaan ammatillisia eroja. Indeksien lukuja voidaan tulkita siten, että ID-indeksin arvo kerrottuna sadalla ja jaettuna kahdella kertoo likimain, kuinka suuren osuuden naisista ja miehistä tulisi vaihtaa ammattia, jotta ammattiin liittyvät erot sukupuolten välillä poistuisivat.

Esimerkiksi vuonna 2008 keskimäärin 31 prosenttia kuntasektorilla työskentelevistä miehistä ja naisista tulisi vaihtaa ammattia, jotta sukupuolten vä-

Kuvio 4C.

Kokopäivätyötä tekevien naisten määrä työnantajasektorin ja toimialan pääluokan mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4F.

ID-segregaatioindeksejä työnantajasektorin mukaan vuosina 1995–2008.

Vuosi	Yksityinen	Kunta	Valtio
1995	0,607	0,675	0,585
1996	0,606	0,669	0,574
1997	0,599	0,666	0,562
1998	0,587	0,661	0,551
1999	0,585	0,655	0,544
2000	0,578	0,654	0,532
2001	0,579	0,658	0,523
2002	0,575	0,651	0,512
2003	0,577	0,646	0,508
2004	0,574	0,643	0,513
2005	0,568	0,640	0,513
2006	0,559	0,630	0,508
2007	0,559	0,626	0,504
2008	0,554	0,620	0,503

Vuosien 1995–2004 tiedot perustuvat Segregaatio ja sukupuolten väliset palkkaerot -hankkeen loppuraporttiin. Vuosien 2007 ja 2008 tiedot on tuotettu vuoden palkkarakennetilastosta.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

liset ammatilliset erot katoaisivat. Vastaavat luvut ovat yksityisellä sektorilla 28 prosenttia ja valtiolla 25 prosenttia. Tulosten perusteella ammattirakenteeseen liittyvät erot sukupuolten välillä ovat kaventuneet kaikilla työnantajasektoreilla vuosien 1995 ja 2008 välisenä aikana.

Sukupuolten välinen palkkaero oli vuonna 2008 kuukausiansioilla mitattuna noin 0,2 prosenttiyksikköä tuntiansioiden palkkaeroa pienempi (taulukko 4G). Osa- ja kokoaikaisten naisten tuntiansio oli keskimäärin 80,6 prosenttia miesten

Taulukko 4G.

Naisten ja miesten keskiansiot ja niiden ero vuoden 2008 IV neljänneksellä

	Keskimääräinen ansio		Ansioiden suhde, naiset/miehet	
	Naiset	Miehet	Keskiansio	Kun keskeiset taustamuuttajat on vakioitu ¹⁾
	euroa	euroa	%	%
Kokonaistyöajan kuukausiansio	2 575	3 185	80,8	90,0
Kokonaistyöajan tuntiansio	15,20	18,86	80,6	90,6

1) Miesten ja naisten lukumäärin painotetun palkkaeron geometrinen keskiarvo, kun palkansaajat on jaettu ammatti- ja ikäluokan, toimialan pääluokan, koulutusasteen sekä alueen (Uusimaa/muu Suomi) mukaisiin identtisiin ryhmiin eli

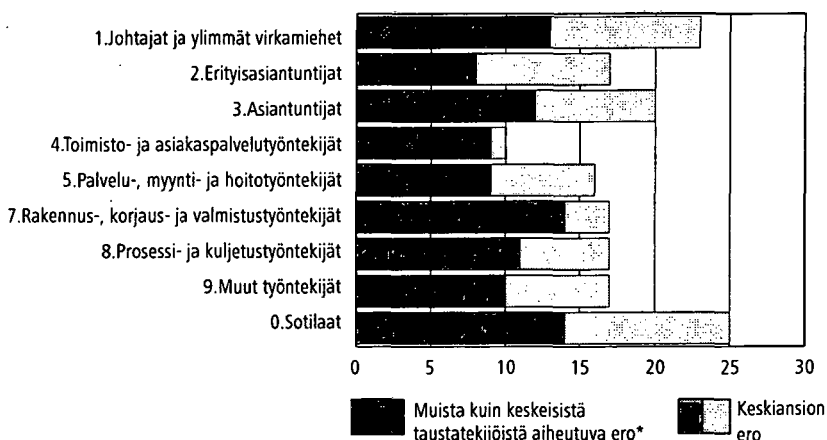
$$\sqrt{\frac{\text{Miesten lukumäärin painotettu naisten ansio}}{\text{Miesten aritmeettinen keskiansio}} \times \frac{\text{Naisten aritmeettinen keskiansio}}{\text{Naisten lukumäärin painotettu miesten ansio}}}$$

ansiosta ja kokoaikaisessa työssä olevien naisten kuukausiansio 80,8 prosenttia miesten ansiosta. Tuntiansioilla mitattu palkkaero pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna, mutta kokoaikaisilla palkansaajilla palkkaero kapeni selvästi. Säännölliseltä työajalta maksettavan kuukausiansion ero oli nyt reilun yhden prosenttiyksikön kokonaisansioiden eroa pienempi. Tämä johtui lähinnä siitä, että miesten yli- ja lisätyöltä saaman ansion määrä oli yli kolme kertaa suurempi kuin naisilla.

Kuviossa 4D on esitetty kokopäivätyössä olevien naisten ja miesten kuukausiansioiden erot ammatin pääluokan mukaan. Johtajina toimivat naiset ansaitsivat noin 23 prosenttia vähemmän kuin samaan ammatin pääluokkaan sijoittuvat miehet, myös naissotilaiden ansiot olivat 25 prosenttia pienempiä kuin miessoti-

Kuvio 4D.

Kokoaikaisessa työssä olevien naisten ja miesten kuukausiansion ero ammatin pääluokan mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä, prosenttia

* ammatti- ja ikäluokka, toimialan pääluokka, koulutusaste ja maakunta

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

laiden. Asiantuntija-ammateissa sukupuolten välinen palkkaero oli 20 prosenttia ja erityisasiantuntijoilla hieman tätä pienempi, 17 prosenttia. Työntekijäammateissa (pääluokat 7, 8 ja 9) sukupuolten välinen palkkaero oli 16–17 prosenttia. Toimisto- ja asiakaspalvelutyössä keskiansioiden ero sukupuolten välillä oli pienin, noin 10 prosenttia.

Huomattava osa sukupuolten välisestä palkkaerosta johtui siitä, että miehet ja naiset toimivat erilaisissa tehtävissä. Rakenteellisten tekijöiden vaikutusta arvioitiin vertaamalla miesten ja naisten ansioita erikseen tarkan ammattiluokan, toimialan pääluokan, koulutusasteen, ikäryhmän ja alueen (Uusimaa / muu Suomi) muodostamissa soluissa. Noin puolet sukupuolten palkkaerosta johtui edellä mainittujen taustamuuttujien vaikutuksesta. Määrättyyn ammattiluokkaan sijoittuva ja yhtäläiset ominaisuudet omaava nainen ansaitsi tunnissa 90,6 prosenttia ja kuukaudessa 90,0 prosenttia ominaisuuksiltaan vastaavan ja samaan ammattiluokkaan sijoittuvan miehen ansiosta. Jos miesten palkansaajarakenne vastaisi työmarkkinoilla naisten rakennetta, olisi sukupuolten välinen palkkaero kuukausiansioilla mitattuna reilun prosenttiyksikön verran palkkaerojen geometrista keskiarvoa pienempi.

Mitatut rakennetekijät kasvattivat sukupuolten palkkaeroa johtajilla (ammattin pääluokka 1) 10 prosenttiyksikköä, asiantuntija-ammateissa (pääluokat 2 ja 3) 8–9 prosenttiyksikköä ja työntekijäammateissa (pääluokat 7 ja 8) noin 3–6 prosenttiyksikköä. Toimisto- ja asiakaspalvelutyössä (4) rakenteellisilla tekijöillä oli vähäisin merkitys sukupuolten väliseen palkkaeroon (kuvio 4D).

Rakennetekijöiden vakiointi vähensi ammatin pääluokkien palkkaeroja huomattavasti. Eniten vakiointi vaikutti sotilaiden ja johtajien ja ylimpien virkamiesten palkkaeroihin. Vakioinnin jälkeenkin sukupuolten palkkaero oli johtajien, asiantuntijoiden, prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyötä tekevien pääluokassa edelleen yli 11 prosenttia. Vakioitu palkkaero oli pienin erityisasiantuntijoilla (8 prosenttia) ja palvelu-, myynti- ja hoitotyötä tekevillä (9 prosenttia). Vakioinnissa ei ole otettu huomioon kaikkia palkanmuodostukseen vaikuttavia tekijöitä, kuten palkkauksen perusteena käytettävää tehtävää, tehtävään liittyvää vaativuusryhmää tai tehtävässä suoriutumista.

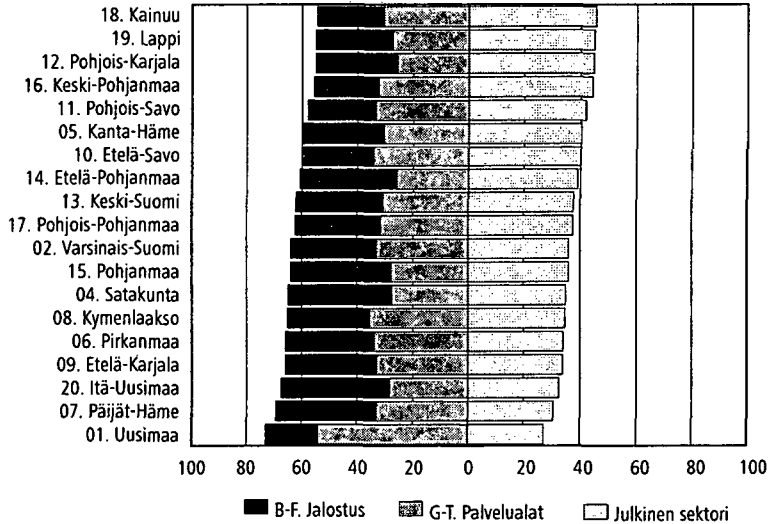
4.2.2 Palkkaerot eri maakunnissa

Uudenmaan maakuntaan sijoittui yli kolmannes kaikista tunti- ja kuukausiansiolaskelmiin sisältyvistä työsuhteista vuoden 2008 lopussa. Toiseksi eniten palkansaajia työskenteli Pirkanmaalla. Julkisen sektorin osuus oli suurin Lapissa ja Kainuussa. Yksityisellä sektorilla työskentelevien palkansaajien osuudet olivat suuria vahvasti teollistuneissa maakunnissa, kuten Itä-Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä sekä palvelutoimialojen suuren osuuden myötä myös Uudellamaalla ja Pirkanmaalla.

Pääkaupunkiseudulla työskentelevä ansaitsi keskimäärin 19,31 euroa tunnissa. Ansiotaso oli pääkaupunkiseudulla noin 14 prosenttia ja koko Uudellamaalla noin 11 prosenttia korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Mitkään muut maakunnat eivät yltäneet vuonna 2008 maan keskimääräiseen ansiotasoon. Pienimmät tuntiansiot olivat vuoden 2008 lopussa Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa.

Kuvio 4E.

Työnantajasektoreiden osuus tilastoiduissa työsuhteissa eri maakunnissa vuoden 2008 IV neljänneksellä, prosenttia kokoaikaisista palkansaajista.

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4H.

Palkansaajien lukumäärä ja keskiansio maakunnan mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Maakunta	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku		Kokoaikaiset palkansaajat			Suhdeluku
	Lukumäärä	Tunti-ansio %-osuus	ansio euroa	Kaikki palkan-saajat=100	Lukumäärä	Kuukausi-ansio euroa	Kaikki palkan-saajat=100	
Yhteensä	1 645 947	100,0	16,91	100,0	1 438 034	100,0	2 876	100,0
01. Uusimaa	564 123	34,3	18,84	111,4	492 613	34,3	3 202	111,3
02. Varsinais-Suomi	134 864	8,2	16,10	95,2	118 897	8,3	2 728	94,9
04. Satakunta	63 190	3,8	15,73	93,0	55 904	3,9	2 681	93,2
05. Kanta-Häme	47 225	2,9	15,60	92,3	41 734	2,9	2 654	92,3
06. Pirkanmaa	145 580	8,8	16,40	97,0	128 499	8,9	2 789	97,0
07. Päijät-Häme	58 601	3,6	15,64	92,5	51 308	3,6	2 632	91,5
08. Kymenlaakso	47 751	2,9	16,07	95,0	42 108	2,9	2 749	95,6
09. Etelä-Karjala	39 016	2,4	16,00	94,6	34 585	2,4	2 746	95,5
10. Etelä-Savo	40 583	2,5	15,01	88,8	35 292	2,5	2 550	88,7
11. Pohjois-Savo	69 227	4,2	15,78	93,3	60 876	4,2	2 656	92,4
12. Pohjois-Karjala	40 849	2,5	15,20	89,9	35 363	2,5	2 578	89,6
13. Keski-Suomi	76 233	4,6	15,91	94,1	65 668	4,6	2 724	94,7
14. Etelä-Pohjanmaa	48 114	2,9	15,08	89,2	42 380	2,9	2 574	89,5
15. Pohjanmaa	51 363	3,1	16,20	95,8	41 892	2,9	2 794	97,1
16. Keski-Pohjanmaa	17 250	1,0	15,50	91,7	14 403	1,0	2 651	92,2
17. Pohjois-Pohjanmaa	107 678	6,5	16,35	96,7	95 406	6,6	2 778	96,6
18. Kainuu	20 148	1,2	15,12	89,4	17 471	1,2	2 591	90,1
19. Lappi	48 473	2,9	15,69	92,8	42 250	2,9	2 680	93,2
20. Itä-Uusimaa	22 907	1,4	16,51	97,6	19 351	1,3	2 809	97,7
21. Ahvenanmaa	2 528	0,2	16,67	98,6	1 837	0,1	2 773	96,4

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Kokoaikaisilla palkansaajilla maakuntien väliset palkkaerot olivat tuntiansiotarkastelun kaltaisia. Uudellamaalla työskentelevä kokoaikainen palkansaaja ansaitsee noin 11 prosenttia keskimääräistä enemmän ja Etelä-Savossa ja Etelä-Pohjanmaalla työskentelevät palkansaajat noin 10 prosenttia koko maan keskiarvoa vähemmän. Tunti- ja kuukausiansiotarkastelun erot johtuvat hyvin pitkälle osa-aikaisiin palkansaajiin liittyvistä rakenne-eroista eri maakunnissa.

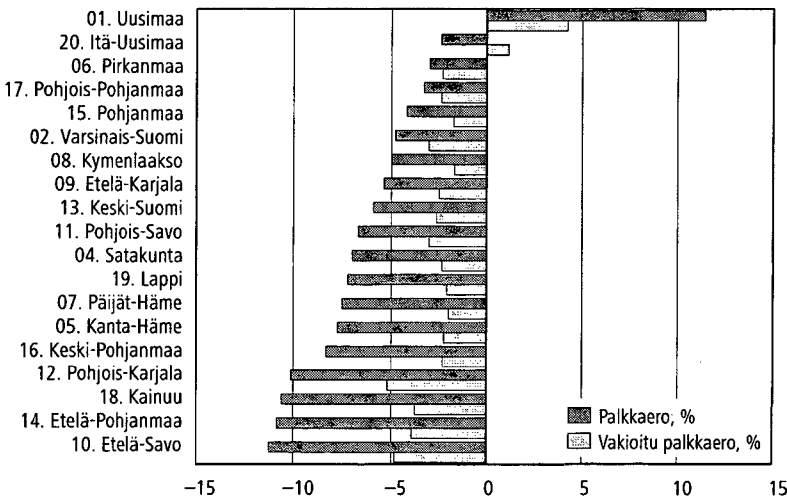
Uudenmaan muita maakuntia korkeampi ansiotaso johtuu paljolti sen erilaisesta tehtävärakenteesta. Mikäli verrataan samaan ammattiluokkaan kuuluvien ja ominaisuuksiltaan (ikä, sukupuoli, toimiala, koulutusaste) vastaavien palvelussuhteiden tuntiansioita, olivat Uudenmaan ansiot maakunnan omalla henkilöstörakenteella painottaen noin seitsemän prosenttia korkeammat kuin muun Suomen keskimääräisellä palkansaajarakenteella painottaen. Vastaavasti vähemmän ansaitsevilla maakunnissa palkansaajien rakenne painottui selvästi matalapalkkaisempiin tehtäviin kuin muualla maassa.

Samoihin ammattiluokkiin sijoittuvien ja ominaisuuksiltaan vastaavien palvelussuhteiden ansiot olivat Uudellamaalla reilut neljä prosenttia korkeammat kuin maassa keskimäärin ja vajaat kymmenen prosenttia korkeammat kuin palkkaukseltaan matalimmissa maakunnissa (kuvio 4F). Vaikka pienipalkkaisen maakuntien tehtävärakenne painottuu pääsääntöisesti keskimääräistä matalapalkkaisempiin ammatteihin, niin silti myös samassa ammattinimikkeessä ja palkansaajan ominaisuudet vakioiden keskiansio jäi näillä alueilla yli 4 prosenttia maan keskiarvon alapuolelle.

Osittain ero maakuntien keskiansioissa johtuu kalliipaikanlisästä tai vanhoista syrjäseutulisisistä, jotka nostavat ansioita pääkaupunkiseudulla, Pohjois-Suomessa ja eräissä suurimmissa aluekeskuksissa muutamia prosentteja. Kaikki

Kuvio 4F.

Maakunnan tuntiansion poikkeama maan keskimääräisestä ansiosta ja samassa ammatissa toimivan ja ominaisuuksiltaan vastaavan palkansaajan suhteellisen tuntiansion poikkeama maan keskimääräisestä ansiosta vuoden 2008 IV neljänneksellä.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

alueellisiin palkkaeroihin mahdollisesti vaikuttavat rakennetekijät (esimerkiksi tehtävien vaativuus) eivät kuvaudu olemassa olevissa palkka-aineistoissa.

4.2.3 Palkkahajonta

Kaikkien palkansaajien tuntiansioiden keskiarvo oli vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä 16,91 euroa ja mediaani (ansio, jonka ylä- ja alapuolelle sijoittuu puolet ansioista) 14,87 euroa. Tuntiansioiden keskiarvo oli kaikilla sektoreilla selvästi ansioiden mediaania korkeampi. Keskiarvon ja mediaanin välinen ero oli suhteellisesti suurin yksityisellä sektorilla, 13,0 prosenttia. Kuntasektorilla vastaava ero oli 12,4 prosenttia ja valtiolla 11,9 prosenttia.

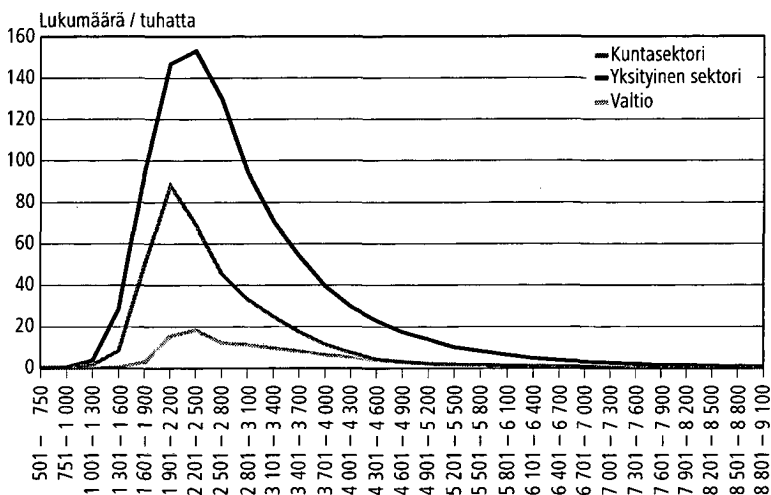
Miesten keskimääräinen tuntiansio oli 18,86 ja naisten 15,20 euroa. Miehillä ansioiden hajonta oli selvästi suurempi kuin naisilla, mistä johtuen myös miesten keskiansioiden suhde mediaaniin oli suurempi kuin naisilla.

Vähiten ansaitseva kymmenesosa palkansaajista ansaitsi vähemmän kuin 10,63 euroa ja parhaiten ansaitseva kymmenesosa enemmän kuin 25,58 euroa tunnissa. Siten parhaiten ansaitseva kymmenesosa ansaitsi vähintään 2,41 kertaa enemmän kuin vähiten ansaitseva desiiliryhmä. Keskiwertopalkansaaja (=mediaani) ansaitsi vähintään 39,9 prosenttia enemmän kuin matalapalkkaisimpaan kymmenesosaan kuuluva ja parhaiten palkatun kymmenesosan tuntiansio oli vähintään 72 prosenttia mediaanipalkkaa suurempi.

Kokoaikaisten palkansaajien keskimääräinen kokonaistyöajan kuukausiansio oli vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä 2 876 euroa ja mediaani 2 551 euroa. Täten kuukausiansion keskiarvo oli 12,7 prosenttia mediaaniansiota suurempi. Palkkajakauman keskikohtaan sijoittuva palkansaaja ansaitsi vähintään 39,7 pro-

Kuvio 4G.

Kokonaisansioiden jakaumat työnantajasektorin mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

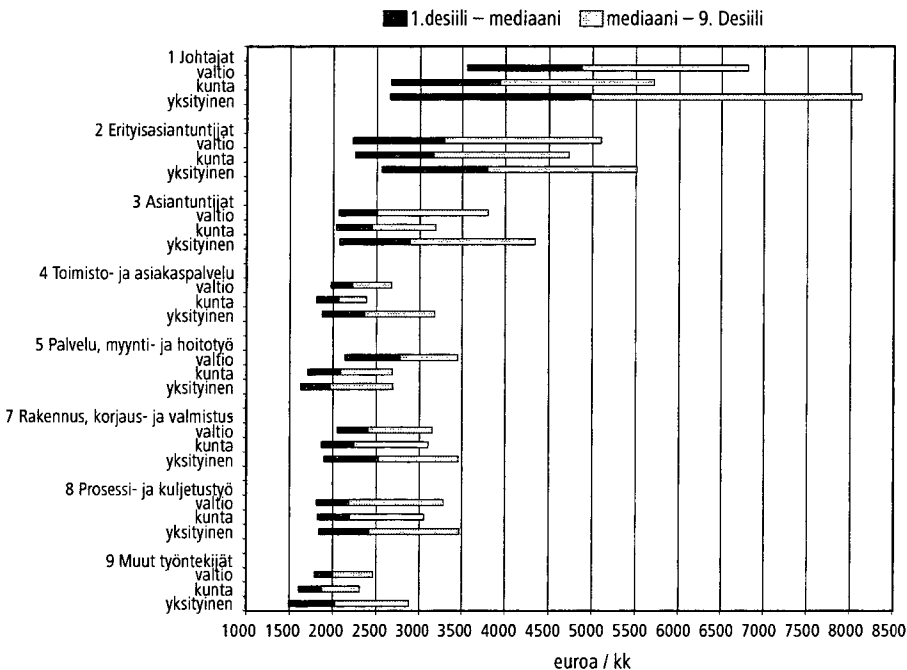
Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

senttia enemmän kuin vähiten ansaitseva kymmenesosa palkansaajista. Eniten ansaitsevan kymmenesosan kuukausiansio oli vähintään 68,1 prosenttia mediaanipalkkaa suurempi ja vähintään 2,35-kertainen vähiten ansaitsevaan kymmenesosaan verrattuna. Oheisessa kuviossa on esitetty kokoaikaisten palkansaajien kokonaistyöajan kuukausiansioiden 1. ja 9. desiiilipisteiden välit sekä mediaanit ammatin pääluokan ja työnantajasektorin mukaan. Edellä mainittujen pisteiden väliin sijoittuu kussakin ammatin pääryhmässä 80 prosenttia kaikista kokoaikaisista palkansaajista.

Johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden kokonaistyöajan kuukausiansioiden hajonta oli pääsääntöisesti suurempaa kuin muissa ammatin pääluokissa. Kuitenkin kuntasektorilla prosessi- ja kuljetustyössä (pääluokka 8) ensimmäisen ja yhdeksännen desiiilipisteen väli oli suurempi kuin kuntasektorin asiantuntijoilla. Kuviosta 4H voidaan myös havaita, että eri ammattien pääluokat peittävät limittäin toisiaan. Esimerkiksi joissakin työntekijäammateissa oli palkansaajia, jotka ansaitsivat enemmän kuin vähiten ansaitsevat johtajien ammattiryhmään luokitellut. Kuviosta käy myös ilmi, että kuntasektorilla ansioiden hajonta ammattien pääluokkien sisällä on yleisesti ottaen pienempää kuin muilla työnantajasektoreilla.

Kuvio 4H.

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansion 1. ja 9. desiiilipisteen väli sekä mediaani ammatin pääluokan ja työnantajasektorin mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4I.

Tunti- ja kuukausiansioiden hajontaa kuvaavia tunnuslukuja työnantajasektorin mukaan vuosina 2002–2008

Sektori/Vuosi	Kokonaistyöajan tuntiansio				Kokonaistyöajan kuukausiansio			
	D5/D1(*)	D9/D5(*)	D9/D1(*)	CV% (**)	D5/D1(*)	D9/D5(*)	D9/D1(*)	CV% (**)
Yhteensä								
2002	1,381	1,659	2,292	49,45	1,374	1,629	2,238	46,36
2003	1,374	1,676	2,302	51,12	1,372	1,640	2,249	46,29
2004	1,371	1,679	2,302	50,57	1,372	1,637	2,247	46,08
2005	1,374	1,676	2,303	50,52	1,376	1,642	2,259	47,01
2006	1,385	1,693	2,344	49,93	1,385	1,655	2,292	47,13
2007	1,391	1,698	2,361	50,06	1,389	1,667	2,315	47,44
2008	1,399	1,720	2,406	50,86	1,397	1,681	2,348	47,73
Yksityinen sektori								
2002	1,418	1,637	2,323	52,30	1,405	1,618	2,273	49,89
2003	1,410	1,658	2,337	54,63	1,406	1,635	2,300	49,90
2004	1,408	1,666	2,347	54,24	1,406	1,641	2,308	49,92
2005	1,408	1,668	2,348	54,07	1,410	1,646	2,320	51,19
2006	1,421	1,690	2,402	53,29	1,427	1,660	2,369	50,91
2007	1,431	1,697	2,428	54,19	1,438	1,670	2,401	51,68
2008	1,437	1,719	2,469	54,62	1,430	1,700	2,431	52,25
Kuntasektori								
2002	1,296	1,478	1,916	43,33	1,279	1,596	2,041	39,89
2003	1,294	1,476	1,909	43,82	1,280	1,589	2,034	39,70
2004	1,280	1,489	1,906	42,61	1,276	1,589	2,027	38,94
2005	1,290	1,493	1,926	43,72	1,287	1,594	2,052	39,77
2006	1,310	1,578	2,067	45,44	1,290	1,590	2,050	41,26
2007	1,304	1,593	2,078	43,87	1,283	1,604	2,058	40,45
2008	1,319	1,566	2,066	45,45	1,312	1,581	2,074	40,29
Valtio								
2002	1,333	1,730	2,307	39,87	1,345	1,688	2,270	38,41
2003	1,331	1,719	2,289	39,60	1,358	1,678	2,278	37,93
2004	1,341	1,680	2,252	38,91	1,363	1,664	2,268	37,34
2005	1,348	1,675	2,258	38,42	1,355	1,647	2,232	37,11
2006	1,357	1,672	2,269	38,07	1,370	1,650	2,260	37,15
2007	1,356	1,671	2,265	38,08	1,377	1,637	2,254	36,74
2008	1,367	1,682	2,298	37,91	1,384	1,642	2,273	36,75

* D5=Mediaani. Tunnusluvut D5/D1 ja D9/D5 kuvaavat desiiilipisteiden ja mediaanin suhdetta ja D9/D1 desiiilipisteiden suhdetta.

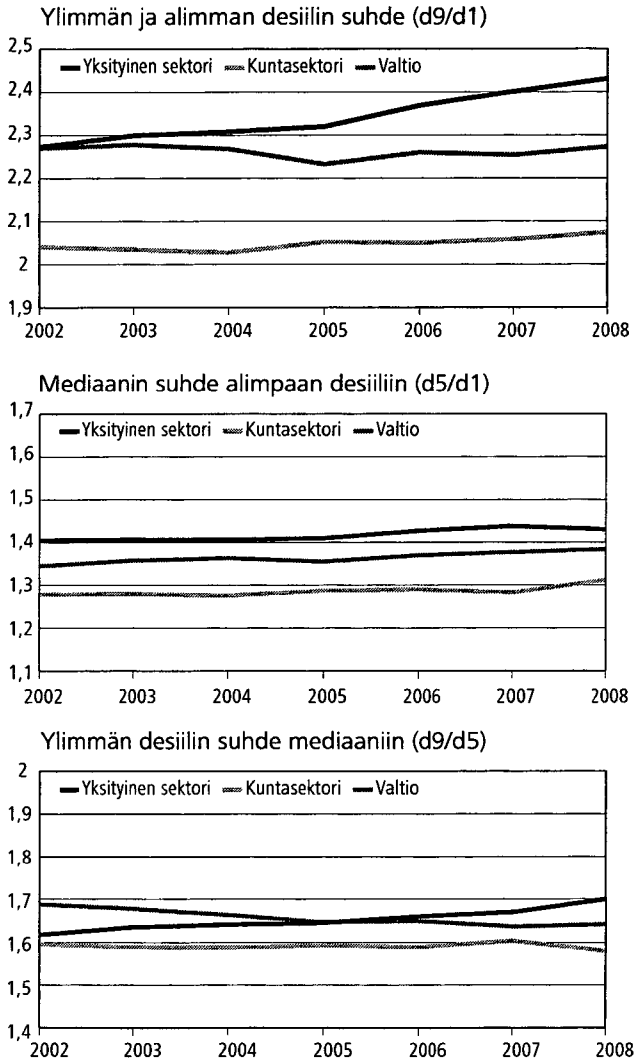
** Variaatiokerroin (CV%) kuvaa ansioiden keskihajonnan suhdetta ao. ansion aritmeettiseen keskiarvoon. Tarkastelu kattaa myös ylimpään ja alimpaan desiiiliin kuuluneet.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus

Variaatiokertoimella mitattuna ansioiden hajonta oli vuonna 2008 hieman suu-
rempi kuin vuotta aikaisemmin. Suurinta hajonnan kasvaminen oli yksityisellä
sektorilla. Kuntasektorilla palkkahajonta kaventui sen sijaan hieman. Koska vari-
aatiokerroin reagoi varsin herkästi poikkeaviin havaintoihin, on luotettavampaa
tarkastella desiiilipisteiden suhteita palkkaeroja verrattaessa. Tuntiansioita tarkas-
teltaessa vähiten ansaitsevan desiiilin ansioero mediaaniansioon verrattuna kasvoi
kaikilla sektoreilla. Ylimmän desiiilin ansiot puolestaan kasvoivat mediaanipal-

Kuvio 4I.

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden hajontalukujen kehittyminen vuosina 2002–2008.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

kansaaajaa nopeammin yksityisellä sektorilla ja valtiolla, mutta kunnalla kyseinen ansioero kapeni hieman.

Kuukausiansioita tarkasteltaessa ylimmän ja alimman desiilin välinen ansioero kasvoi kaikilla sektoreilla. Tunti- ja kuukausiansioiden hajontojen erot johtuvat suurelta osin siitä, että osa-aikaiset palkansaajat eivät kuulu kuukausiansiolaskelmiin, mutta he sisältyvät tuntiansiotarkasteluun. Osa-aikaisia palkansaajia työskentelee paljon erityisesti yksityisen sektorin palvelualoilla. Yksityisen sek-

torin osa-aikaisiin palkansaajiin sisältyi sekä korkeapalkkaisia lääkäreitä että vähemmän ansaitsevia siivoojia ja kauppa-apulaisia.

Palkkojen hajonta ja palkkaerot palkansaajien välillä ovat kasvaneet vuoden 2002 jälkeen merkittävimmin yksityisen sektorin palkansaajien kohdalla. Kun ylimmän desiilin kuukausiansiot olivat vuonna 2002 vähintään 2,27-kertaisia alimman desiilin kuukausiansioihin verrattuna, niin vuonna 2008 ylimmän desiilin ansiot olivat jo vähintään 2,43-kertaa suurempia. Myös kuntasektorin palkansaajilla palkkaero on kasvanut tarkasteluajanjaksona hieman, mutta valtiolla ylimmän ja alimman desiilin välinen palkkaero on pysynyt pitkällä aikavälillä lähes ennallaan.

Yksityisellä sektorilla havaittava palkkaerojen kasvu johtuu pääasiassa hyväpalkkaisten palkansaajien nopeammasta ansiokehityksestä. Alimman desiilin ja mediaanin välinen ansioero on kasvanut tarkasteluajanjaksona vajaat kolme prosenttiyksikköä, kun taas ylimmän desiiliin ja mediaanin välinen ero on kasvanut saman aikana peräti kahdeksan prosenttiyksikköä. Valtiolla palkkaerojen osittainen kaventuminen johtuu suureksi osaksi palkansaajarakenteen muutoksesta tarkastelujaksona.

4.3 Palkanmuodostus

Palkkarakennetilaston vuosittainen tietosisältö mahdollistaa ansionmuodostuksen tarkastelun siten, että kokonaistyöajan kuukausi- ja tuntiansioon sisältyvistä palkanlisistä voidaan mitata työaikalisia, luontoisetuja sekä lisä- ja ylityöansioita. Näiden lisäksi tilasto sisältää tiedot vuosiansioihin laskettavista kertaluonteisesti maksettavista eristä, kuten tulospalkkioista, joita ei lueta palkkarakennetilaston kuukausi- tai tuntiansiotietoihin.

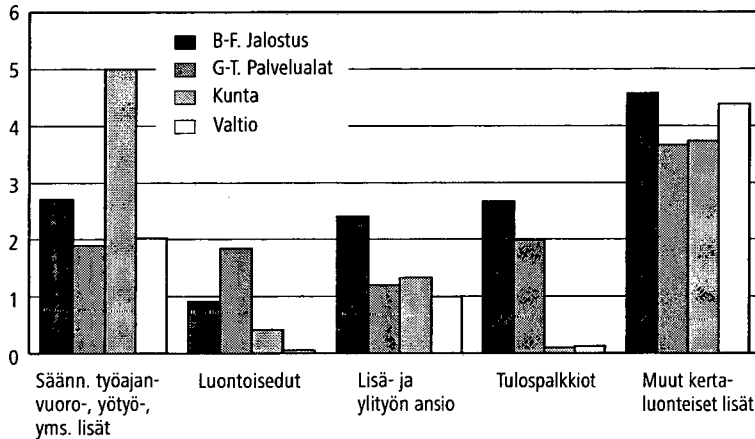
Säännölliseltä työajalta maksettujen vuoro-, yö-, lauantai- ja pyhätyölisien osuus oli koko vuoden laskennallisesta palkkasummasta keskimäärin 2,9 prosenttia vuonna 2008. Työaikalisien osuus oli selvästi suurin jalostuksessa (2,7 prosenttia) ja kuntasektorilla, jonka palveluksessa olevilla palkansaajilla noin viisi prosenttia koko vuoden palkkasummasta syntyi säännölliseltä työajalta maksetuista työaikalisistä. Valtiolla ja yksityisellä palvelualalla työaikalisien osuus oli noin kaksi prosenttia palkkasummasta.

Luontoisedut on määritetty palkkarakennetilastossa niiden verotusarvon mukaisesti. Keskimäärin 1,1 prosenttia palkkasummasta maksettiin luontoisetuna vuonna 2008. Luontoisetujen merkitys palkanmuodostuksessa oli suurin yksityisellä palvelusektorilla, 1,8 prosenttia. Jalostuksessa luontoisetujen merkitys palkanmuodostuksessa oli paljon vähäisempää. Kuntasektorilla luontoisetujen osuus oli 0,4 prosenttia, kun taas valtion palkansaajille luontoisetuja ei juuri maksettu vuonna 2008.

Lisä- ja ylityöltä maksetun ansion osuus oli vuonna 2008 keskimäärin 1,6 prosenttia. Ylityöansion merkitys palkanmuodostuksessa laski hieman edellisvuoteen nähden. Lisä- ja ylityön merkitys kokonaisansion muodostuksesta oli suurin teollisuudessa (noin 2,4 prosenttia). Julkisella sektorilla sekä yksityisellä palvelualalla lisä- ja ylityöansioiden osuus oli noin 1,0–1,3 prosenttia kaikista vuoden aikana maksetuista palkoista.

Kuvio 4J.

Palkanlisien osuus kokoikäisten palkkasummasta työnantajasektorin mukaan vuonna 2008, prosenttia

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Palkkarakennetilaston kuukausiansioon ei lueta niin sanottuja kertaluonteisia palkkaeriä. Niiden osuus koko vuoden ansiosta oli vuonna 2008 keskimäärin 5,6 prosenttia. Kertaluonteisiin palkkaeriin luetaan muun muassa tulospalkkiot, lomarahat sekä tuntipalkkaisten palkansaajien määrärajojen mukaisesti maksettavat palvelusvuosikorvaukset. Myös paperiteollisuuden suhdanneraha on sisällytetty vuodesta 2006 lähtien palvelusvuosikorvauksiin.

Noin 2,7 prosenttia jalostuksen koko vuoden ansiosta ja noin 2,0 prosenttia yksityisen palvelualan ansioista maksettiin tulospalkkioina. Julkisella sektorilla tulospalkkioiden merkitys oli kaiken kaikkiaan vähäisempää.

Muut kertaluonteiset palkkaerät koostuivat suurelta osin lomarahasta ja osittain myös palvelusvuosikorvauksista. Muiden kertaluonteisten palkkaerien osuus oli vuonna 2008 yksityisellä jalostusaloilla 4,6 prosenttia, yksityisillä palvelualoilla 3,7 prosenttia ja julkisella sektorilla noin 3,7–4,4 prosenttia koko vuoden palkkasummasta.

4.4 Palkkojen kansainvälinen vertailu

Kansainvälisiin palkka- ja ostovoimavertailuihin sisältyy monia ongelmia ja vertailuja on monessa mielessä haasteellista tehdä. Vertailukelpoisuutta hankaloittavat esimerkiksi palkansaajarakenteisiin ja palkanmuodostukseen liittyvät erot eri maissa. Lisäksi tietojen harmonisointia vaikeuttaa se, että tilastot tehdään yleensä kansallista käyttöä varten.

Palkkarakennetilaston tietoja on toimitettu kansainvälisiin tietolähteisiin säännöllisesti tilaston perustamisesta (1995) lähtien. Osa tiedoista toimitetaan

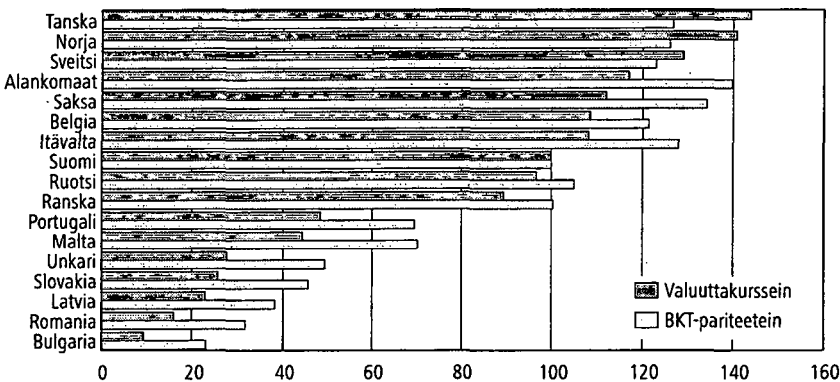
asetuksiin perustuen aina neljän vuoden välein ja osa toimitetaan ns. herrasmiessopimusten perusteella vuosittain. Tietoja toimitetaan pääasiassa kolmeen kansainväliseen instituutioon, Euroopan tilastovirastoon (Eurostat), Kansainväliseen työjärjestöön (ILO) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD). Tietosisällöltään laajin palkkarakennetutkimus toteutetaan neljän vuoden välein kaikissa Euroopan jäsenmaissa Eurostatin organisoimana. Viimeisin tutkimus tehtiin tilastovuodelta 2006 ja sitä edellinen vuodelta 2002. Vuoden 2006 palkkarakennetutkimuksen tuloksia on tarkasteltu tarkemmin vuonna 2009 julkaistussa Palkat ja työvoimakustannukset 2009 -julkaisussa.

Suomalaisen palkansaajan asema riippuu hyvin pitkälle siitä, vertaillaanko palkkoja sinänsä, vai tarkastellaanko palkan ostovoimaa. Oheisessa kuviossa 4K on tarkasteltu vuosittain Eurostatin toimitettavia laskennallisia vuosiansioita. Jos palkkoja tarkastellaan suoraan euromääräisinä, niin suomalaisten palkansaajien laskennallinen vuosiansio oli vuonna 2008 tarkasteltavien maiden keskivaiheilla. Ruotsalaisten saama vuosiansio oli lähes samansuuruinen suomalaisiin verrattuna, mutta muissa Pohjoismaissa ansiot olivat selvästi Suomea korkeampia. Norjassa ja Tanskassa keskimääräiset vuosiansiot olivat yli 40 prosenttia suomalaisten keskiansiota suurempia. Pienimmät ansiot olivat vuonna 2008 Latviassa, Romaniassa ja Bulgariassa.

Jos palkkavertailussa otetaan lisäksi huomioon maiden hintataso, niin Suomen ansiotasoa heikkenee hieman muihin maihin nähden. Tällöin Suomen ohhi menevät oheisessa tarkastelussa Ruotsi ja Ranska. Myös Norjan, Tanskan ja Sveitsin kilpailukyky laskee muihin maihin verrattuna maiden kalliimman hintatason vuoksi.

Kuvio 4K.

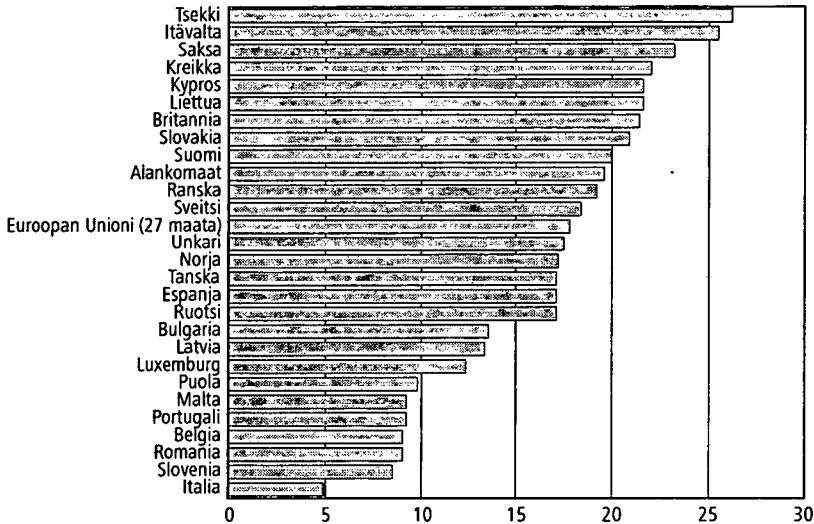
Kokoaikaisen palkansaajan keskimääräiset vuosiansiot valuuttakurssein ja ostovoimaparietein eri maissa vuonna 2008, Suomi=100.

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Kuvio 4L.

Sukupuolten välinen palkkaero (Gender pay gap) eri maissa vuonna 2008.

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Gender pay gap (GPG) kuvaa sukupuolten välistä palkkaeroa eri maissa tuntiansioista laskien. Kaikkein suurin sukupuolten välinen palkkaero oli vuonna 2008 Tšekissä, noin 26 prosenttia. Suomessa sukupuolten välinen palkkaero oli samaisena ajankohtana 20 prosenttia. Kaikkein pienin palkkaero oli vuonna 2008 Italiassa, noin viisi prosenttia. Myös Belgiassa, Portugalissa, Sloveniassa, Maltalla, Puolassa ja Romaniassa sukupuolten välinen palkkaero oli alle 10 prosenttia vuonna 2008. EU-maiden keskimääräinen palkkaero on pysynyt lähes samanlaisena viimeisten vuosien aikana, ollen vuonna 2008 17,8 prosenttia. Myös Suomen GPG-indikaattori on pysynyt lähes ennallaan 2000-luvulla.

4.5 Menetelmäkuvaus

4.5.1 Tilastoaineiston muodostaminen

Kansallinen palkkarakenneilasto perustuu alakohtaisten palkkatilastojen perustietoihin, jotka on palkkarakenneilaston tuotannossa yhdistetty yleisiä tilastollisia käsitteitä käyttäväksi tietovarannoksi. Aineistoja on samalla muokattu määrittelemällä kaikille palkansaajille sopimuslajista ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiokäsitteet sekä luokitukset. Palkkatilastojen perustietoja on palkansaajien osalta täydennetty Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä (tutkinto), työssäkäyntitilaston perustiedoista (toimipaikan tunniste) sekä yritysten ja paikallisyksikköjen osalta yritysrekisteristä. Työllistettyjä koskevat tiedot sekä palkansaajan kansalaisuustiedot on liitetty aineistoon työllisyysvaroin palkattuja koskevasta rekisteristä sekä väestörekisterin perustiedoista.

Tilaston viiteajankohta

Palkkarakennetilasto kuvaa vuoden 2008 viimeisen neljänneksen palkkarakennetta. Koska perusaineisto on kerätty eri lähteistä, tilastointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tiedot on kerätty

- evankelis-luterilaisen kirkon aineistossa kesäkuulta,
- yksityisen sektorin kuukausipalkkaisilla palkansaajilla lokakuulta,
- yksityisen sektorin tuntipalkkaisilla yleensä vuoden viimeiseltä neljännekseltä,
- kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisilla lokakuulta ja
- valtion kuukausipalkkaisilla pääasiassa marraskuulta

Silloin, kun palkkatilaston perustiedot on kerätty koko viimeiseltä neljännekseltä, on palkkarakennetilastossa otettu huomioon vain lokakuussa voimassa olleet työsuhteet.

Taulukko 4J.

Palkka-aineiston työsuhteet tietolähteen mukaan vuonna 2008

Aineisto	Palkka- aineisto- yhteensä	Perusjoukon tasolle korotettuna	Keski- määräinen kerroin
Tilastokeskuksen järjestäytymättömiä yrityksiä koskeva otos	71 006	223 535	3,15
Elinkeinoelämän keskusliitto	664 657	855 265	1,29
Palvelulaitosten työnantajajyhdistys	7 955	14 116	1,77
Kirkon työmarkkinalaitos	20 170	20 400	1,01
Teatterin tiedotuskeskus	1 475	2 598	1,76
Kuntatyönantaja koskeva palkkatiedustelu (kokonaisaineisto)	442 161	442 161	1,00
Valtion työmarkkinalaitos (kokonaisaineisto)	122 005	122 005	1,00
Yhteensä	1 329 429	1 680 080	1,26

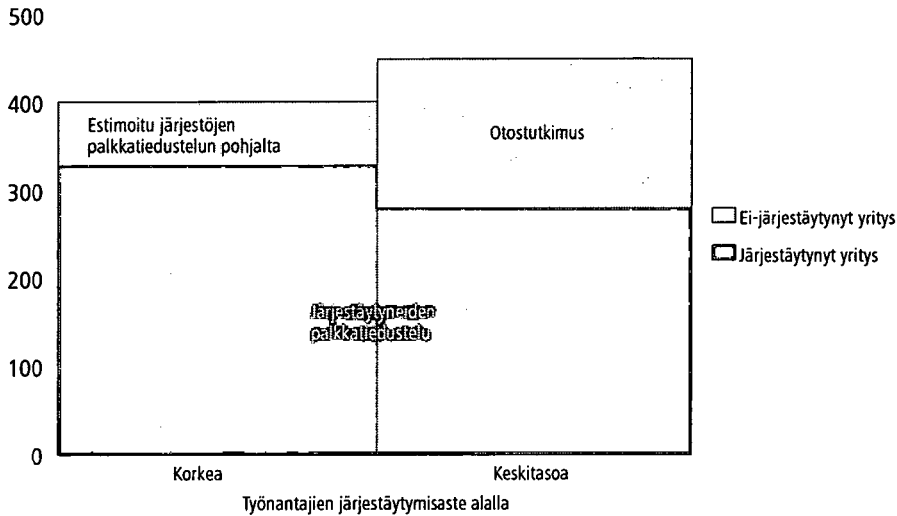
Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Palkkatietojen keruu yksityisellä sektorilla

Yksityisen sektorin palkkatiedot perustuvat pääosin työnantajajärjestöjen jäsenyrityksiltään keräämiin palkkatietoihin. Niillä toimialoilla, missä järjestäytyneiden yritysten osuus toimialan työsuhteista kohosi vuoden 2006 tutkimuskehikossa yli 75 prosentin, järjestöjen keräämän palkka-aineiston oletettiin kuvaavan kaikkia kyseisen alan palkansaajia, eikä tietoja kerätty alan järjestäytymättömillä työnantajilta (Kuvio 4M). Niillä aloilla, missä järjestäytyneiden työnantajien osuus työsuhteista puolestaan oli alle 75 prosenttia, työnantajajärjestöjen keräämät tiedot edustivat vain järjestäytyneitä yrityksiä. Näillä toimialoilla Tilastokeskus keräsi järjestäytymättömiä yrityksiä koskevat tiedot otostutkimuksella.

Kuvio 4M.

Palkkarakennetutkimuksen tietolähteet työnantajan järjestäytymisasteen mukaan vuonna 2006

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Järjestäytyneiden yritysten palkkatiedot

Tilastokeskus sai vuonna 2008 käyttöönsä työnantajajärjestöjen keräämän palkka-aineiston, joka sisälsi noin 9370 yrityksen ansiotiedot. Kunkin vastanneen yrityksen tiedot tahdistettiin alkuperäiseen tutkimuskehikkoon. Estimointi suoritettiin siten, että perusaineistoon poimittiin aluksi estimoinnissa käytettävään tutkimuskehikkoon tahdistuneiden yritysten työsuhteet. Lisäksi aineistoon liitettiin kaikista tahdistumattomista yrityksistä ne yritykset, joiden palveluksessa oli vähintään viisi palkansaajaa ja jotka toimivat tilaston kattamilla toimialoilla. Nämä yritykset tulkittiin kehikon alipeitoksi. Se koostui sekä uusista että toimintaansa laajentaneista yrityksistä. Evankelis-luterilaisen kirkon ansiotiedot sisältyivät yksityisen sektorin aineistoon. Tiedot perustuvat Kirkon työmarkkinalaitoksen palkkatiedusteluun, joka kattaa kaikkien seurakuntien lisäksi seurakuntayhtymät, seurakuntaliitot, kirkon keskushallinnon sekä toimikunnat ja lastenohjaajat.

Katovirheen oikaisemiseksi tutkimuskehikko jaettiin yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan ositteisiin, jonka jälkeen kato korjattiin Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna, eli N/n (N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä, n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä). Estimaattori antaa isomman painon niiden yritysten havainnoille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna. Tutkimuskehikkoon lisätyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa oli vähintään viisi palkansaajaa, muodostettiin oma jälkiosite. Tämän ositteen korotuskertoimeksi määritettiin 1.

Järjestäytymättömien yritysten palkkatiedot

Tilastokeskus keräsi järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa olevien palkansaajien ansioita koskevat tiedot otostiedustelulla, joka perustuu vuonna 2005 määritettyihin otostoimialoihin. Käytetty estimointikehikko kattoi nyt vain otostoimialoihin kuuluvat järjestäytymättömät yritykset (15 414 yritystä). Estimointia varten tutkimuskehikko jaettiin yrityksen toimialan ja koon mukaisesti ositteisiin. Ositteet muodostettiin lähes samoin perustein kuin vastaavilla toimialoilla järjestäytyneiden yritysten katokorjauksessa käytetyt ositteet.

Järjestäytymättömien yritysten otokseen poimittiin 2 989 yritystä. Näiden yritysten palveluksessa oli otoskehikon mukaan 93 440 palkansaajaa. Tiedusteluun vastasi noin 75,0 prosenttia otoksessa olleista yrityksistä. Vastanneeksi tulkittiin yritys, jonka vastaus sisältyi Tilastokeskuksen keräämään aineistoon tai joka todettiin toimivan tilastoajankohtana ilman palkattua työvoimaa tai jonka toiminta ilmoitettiin päättyneeksi vuoden 2008 aikana.

Otoksen tiedot korotettiin järjestäytymättömien yritysten perusjoukon tasolle määrittämällä korjauskerroin yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna (Särndalin suhde-estimaattori) ositteittain. Havaintojen yrityskohtaisesta ryästymisestä aiheutuvaa harhaa ei vuoden 2008 tilastossa korjattu. Otostiedustelun tietosisältö vastasi alan järjestäytyneiden yritysten palkkatiedusteluita.

Palkkatietojen keruu julkisella sektorilla

Julkisen sektorin palkkatiedustelut ovat lähes kokonaistutkimuksia. Koska niiden kato on varsin vähäinen, ei vastauskadon oikaisua ole pidetty tarpeellisena. Tilastokeskus kerää kerran vuodessa lokakuulta tiedot sekä tunti- että kuukausipalkkaisista kuntasektorin palkansaajista. Kuntasektorin palkkatiedustelu kattaa kuntien virastot ja laitokset, kuntayhtymät sekä osan kuntien liikelaitoksista. Ansiot on eritelty tiedustelussa palkkatekijöittäin.

Valtiokonttori kerää eri ministeriöiltä, virastoilta ja laitoksilta valtion tunti- ja kuukausipalkkaisia palkansaajia koskevat tiedot kuukausittain Tahti-järjestelmään. Tilastokeskus sai tästä järjestelmästä tiedot loka- joulukuussa 2008 maksetuista palkoista. Valtion palkkatiedustelu kattaa lähinnä valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien ministeriöiden, virastojen ja laitosten palvelussuhteet. Valtion liikelaitosten ansioita koskevat tiedot sisältyvät yksityisen sektorin aineistoon ja ulkomailla työskentelevät palkansaajat on rajattu palkkarakennetilaston ulkopuolelle. Valtion tuntipalkkaiset palkansaajat sisältyivät osittain valtion perusaineistoon. Valtion palkkatiedustelun tietosisältö vastaa hyvin pitkälle kuntasektorin palkkatiedustelua, jonka lisäksi Tahti-järjestelmään tallennetaan joitakin tietoja työvoimakustannuksiin liittyen.

4.5.2 Palkansaajien rajaaminen ja käsitteet

Palkansaajien rajaus taulukointia varten

Palkkarakennetilaston tavoitteena on luoda palkansaajien ansiotasosta ja niiden muodostumisesta mahdollisimman vertailukelpoinen kuva palkkausjärjestelmien eroista riippumatta. Kaikille palkansaajille on pyritty täten määrittämään yhden-

mukaisen käsitteistön avulla tunti- ja kuukausiansiot. Erilaisia rajauskriteereitä käyttäen palvelussuhteet on eritelty taulukointia varten kolmeen ryhmään.

Taulukko 4K.

Palkansaajat perusjoukossa tietolähteen ja palkansaajaryhmän mukaan vuonna 2008

Aineisto	Kaikki palkansaajat	Palkansaajat, joille on määritelty tuntiansio	Palkansaajat, joille on määritelty kuukausiansio (ml. osa-aikaiset)
Tilastokeskuksen järjestäytymättömiä yrityksiä koskeva otos	223 535	220 577	206 343
Elinkeinoelämän keskusliitto	855 265	855 265	835 643
Palvelulaitosten työnantajayhdistys	14 116	13 742	13 742
Kirkon työmarkkinalaitos	20 400	19 660	19 437
Teatterin tiedotuskeskus	2 598	2 389	2 389
Kuntatyönantaja koskeva palkkatiedustelu (kokonaisaineisto)	442 161	418 673	433 250
Valtion työmarkkinalaitos (kokonaisaineisto)	122 005	115 641	115 641
Yhteensä	1 680 080	1 645 947	1 626 444

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Kaikki palkansaajat

Kansallisen tilastoinnin piiriin kuuluvien työnantajien palveluksessa oli vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä reilut 1,68 miljoonaa palkansaajaa. Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisten osalta määrä sisältää lähes kaikki koko kuukauden voimassa olleet palvelussuhteet, joista on maksettu palkkaa. Työnantajajärjestöjen keräämä aineisto ei kuitenkaan sisällä pieniä, alle viiden hengen yrityksiä eikä yritysten ylintä johtoa. Kuntasektorin kuukausipalkkaisista lukuun sisältyvät tiedustelu-kuukauden ensimmäisenä päivänä ja valtion kuukausipalkkaisista pääasiassa marraskuun aikana voimassa olleet palvelussuhteet. Jos valtion palkansaajan ansiot eivät olleet täysimääräisiä marraskuussa, niin tälle palkansaajalla poimittiin palkkatiedot loka- tai joulukuulta. Tuntipalkkaisilla palkansaajilla aineistoon sisältyvät kaikki tilastointijakson palvelussuhteet. Yhdellä henkilöllä voi aineistossa kuitenkin olla vain yksi kokoaikainen palvelussuhde samassa yrityksessä tai saman työnantajan palveluksessa. Muut kokoaikaiset palvelussuhteet on poistettu tarkasteluista.

Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio

Tuntiansio määritettiin niille palkansaajille, joiden säännöllinen työaika ja säännöllisen työajan ansio tai vaihtoehtoisesti tehdyt työtunnit ja niistä maksettu ansio tunnettiin. Eräille yksityisen sektorin henkilöstöryhmille, jotka eivät ole työaikajärjestelmän piirissä, on säännöllinen viikkotyöaika määritetty työnantajan yleisen käytännön mukaisesti. Jos kuukausipalkkaisten säännöllistä viikkotyöaikaa tai tuntipalkkaisten tehtyjen työtuntien määrää ei tunnettu, ei tuntiansiota tällöin voitu määrittää. Eräissä tapauksissa taustalla saattoi olla myös se, että henkilön palkkaus määräytyi pelkästään suorituksen mukaan (esim. urakkatyössä), jolloin työnantaja ei pystynyt antamaan tietoa tehtyjen tuntien määrästä.

Vuodesta 2006 lähtien palkkarakennetilastossa on määritetty säännöllinen viikkotyöaika ja siten myös kokonaistyöajan tuntiansiot kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluville opettajille sekä valtion opetustehtävissä toimiville. Opetushenkilöstön säännöllinen viikkotyöaika koostuu opetusvelvollisuustunneista ja viikkoylitunneista sekä kyseisten tuntien valmisteluun käytettävästä ajasta.

Julkisella sektorilla kuukausiansio kuvaa kuukauden toteutunutta ansiota. Silloin, kun kuukausipalkkaa ei ole maksettu täysimääräisenä, esimerkiksi palkattomista poissaoloista tai virkavapaudesta johtuen, ei aineistojen perusteella ole ollut mahdollista määrittää palkkauksen perusteena olevaa työaika. Näiden palkansaajien kokonaistyöajan tunti- ja kuukausiansion määrittäminen ei ole tästä syystä ollut välttämättä mahdollista. Vuoden 2008 palkkarakennetilastoon on kuitenkin saatu kuntasektorilta mukaan joukko vähennettyä palkkaa saaneita palkansaajia muodostamalla kokonaistuntiansio sopimukseen perustuvan varsinaisen palkan sekä päälle tulevien palkanosien perusteella.

Palkansaajat, joille on määritetty kuukausiansio

Kuukausiansio on määritetty niille tuntipalkkaisille palkansaajille, jotka ovat olleet työnantajan palveluksessa tilastointikuukauden aikana ja joiden säännöllinen viikkotyöaika tunnettiin. Kuukausipalkkaisten palkansaajien osalta kuukausiansio on määritetty niille palvelussuhteille, joiden säännöllinen viikkotyöaika ja kokonaistyöajan tuntiansio tunnettiin.

Kokonaistyöaika

Palkkarakennetutkimus kuvaa kokonaistyöajan – ei tehdyn työajan ansioita. Kokonaistyöajan tunnit on määritetty henkilökohtaisen säännöllisen viikkotyöajan sekä tilastointijakson keskimääräisten palkattujen lisä- ja ylityötuntien perusteella. Varallaoloajan tunteja ei kuitenkaan ole sisällytetty kokonaistuntimäärään.

Lähinnä tuntipalkka-aloilla on 40-tuntista työviikkoa tekevien työaika lyhennetty ns. pekkasopimuksen mukaisin ratkaisuin. Lähtökohtana on tällöin ollut entisen ansiotason turvaaminen.

- Yksityisellä sektorilla työaika on lyhennetty lisäämällä joko palkallisten tai palkattomien vapaapäivien määrää. Viimeksi mainitussa tapauksessa on entinen ansiotaso turvattu kompensoimalla työajan lyheneminen tehdyn työajan ansioissa. Palkkarakennetilastossa on työajan lyhentäminen erillisin vapaapäivin otettu huomioon säännöllistä viikkotyöaika määrittäessä. 40-tuntista työviikkoa tekevien säännölliseksi viikkotyöajaksi on näin ollen määritetty 37,89 tuntia.
- Kuntien tuntipalkkaisilla on työajan lyhennys toteutettu säännöllistä viikkotyöaika lyhentämällä, ei palkallisen tai ei-palkatun vapaan määrää lisäämällä. Kuntasektorin tuntipalkkaisten kokonaistyöaika on näin voitu määrittää suoraan laskemalla yhteen säännöllisen viikkotyöajan sekä lisä- ja ylityön tunnit.

Kuntasektorin ja valtion opetushenkilöstölle on säännöllinen viikkotyöaika määritetty laskemalla yhteen opetusvelvollisuus- ja viikkoylitunnit sekä näiden tuntien valmisteluun käytettävä aika.

Kokonaistyöaikaa ei voitu määrittää, mikäli henkilön säännöllistä viikkotyöaikaa ei tunnettu. Tämä johtui usein siitä, että työaikatieto puuttui kokonaan palkka-aineistosta tai henkilölle ei voitu määrittää säännöllistä työaikaa muullakaan tavoin.

Kokonaistyöajan tunti- ja kuukausiansio

Tunti- ja kuukausiansio mittaa säännölliseltä työajalta sekä lisä- ja ylityöltä maksetun ansion määrää. Tuntiansio on määritetty jakamalla kuukauden ansio kokonaistyöajan tuntien määrällä.

Kokonaistyöajan ansioon on luettu kultakin palkanmaksujaksolta maksettava 'jatkuva' ansio:

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, työpaikan sijainnin, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- olosuhteiden ja epämukavan työajan perusteella maksettavat lisät
- toimihenkilöiden tulo- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka
- luontoisetujen verotusarvo
- lisä- ja ylityön ansio, osin myös varallaolo- ja hälytyskorvaukset

Kokonaisansioon ei ole luettu kertaluonteisia palkkaeriä. Kertaluonteisia palkkaeriä ovat kaikki ne määräajoin tai satunnaisesti maksettavat ansiot, joita ei lueta palkkatilaston tunti- tai kuukausiansioon. Näitä eriä ovat mm.

- lomarahaa tai lomaltapaluuraha,
- tulospalkkiot sekä käteiset voittopalkkiot
- palvelusvuosikorvaukset niillä tuntipalkka-aloilla (metalli-, paperi-, kumi-, tekstiili-, vaatetus-, puu- sekä puusepänteollisuus), missä niitä ei ole luettu tehdyn työajan ansioon
- aloitepalkkiot tms., jotka eivät sisälly palkkatilastoon

Alakohtaisten palkkatilastojen kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tunti- ja kuukausiansio on laskettavissa myös tulospalkkioiden kanssa. Tuntipalkkaisten ansio kuukaudessa on määritetty tehdyn työajan tuntiansion perusteella laskennallisesti lausekkeesta:

$$g_m = w_h \cdot h_{we} \cdot 4.345 + ho_m \cdot (w_h + po_h),$$

missä

g_m = kuukauden laskennallinen ansio

w_h = säännöllisen tehdyn työajan tuntiansio

h_{we} = henkilön säännöllinen viikkotyöaika

4.345 = viikkojen määrä keskimäärin kuukaudessa

ho_m = ylityötuntien määrä/kk

po_h = ylityötunnin ansion korotusosa

Ei-tehdyn työajan tuntiansio on oletettu palkkarakennetilastossa yhtä suureksi kuin säännöllisen työajan tuntiansio.

Taulukko 4L.

Ansiökäsitteet ja kokonaistyöajan kuukausiansion muodostaminen vuonna 2008

Käsite	Koodi	Kokonaistyöajan kuukausiansion määrittäminen		
		Kuukausipalkkaiset	Tuntipalkkaiset Tehty työaika ¹⁾	Ei-tehty työaika ¹⁾
Säännöllisen työajan rahapalkka ilman työaikalisää	A	$A = D - (B + C)$	Hlö:n kuukauden säännöllisenä työaikana tekemät tunnit * hlö:n tehdyn työajan tuntipalkka ilman työaikalisää ja ylityökorotusta tilastointijakson aikana	Hlö:n ei-tehdyn säännöllisen työajan tunnit kuukauden aikana * hlö:n tehdyn työajan tuntipalkka ilman työaikalisää ja ylityökorotusta tilastointijakson aikana
+ Säännöllisen työajan vuoro-, yö- ja pyhätyön lisät	B	B	Hlö:n kuukauden säännöllisenä työaikana tekemät tunnit * hlö:n säännöllisen työajan keskimääräiset vuoro-, yö- ja pyhätyön lisät tilastointijakson aikana	Hlö:n ei-tehdyn säännöllisen työajan tunnit kuukauden aikana * hlö:n säännöllisen työajan keskimääräiset vuoro-, yö- ja pyhätyön lisät tilastointijakson aikana
+ Luontoisedut	C	C	Tilastointijakson luontoisedut kalenterikuukautta kohti laskien	
= Säännöllisen työajan ansio	D	D	$D = A + B + C$	
+ Lisä- ja ylityön ansiot	E	E	Lisä- ja ylityötunnit kalenterikuukautta kohti * (tehdyn työajan tuntipalkka ilman ylityökorotusta + ylityökorotuksen määrä ylityötuntia kohti laskettuna)	
+ Varallaolokorvaukset	F	F	Varallaolokorvaus kuukautta kohti	
= Kokonaistyöajan kuukausiansio	G	$G = D + E + F$	$G = D + E + F$	

1) tehdyn ja ei-tehdyn työajan ansioita ei ole eritelty

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Lisä- ja ylityön ansio

Palkkarakennetilastossa lisä- ja ylityön ansioon on luettu myös opettajien ylituntipalkkiot, jotka eivät ole niin sanottuja viikkoylitunteja.

Kuukausipalkkaisten lisä- ja ylityöltä saama ansio perustuu yleensä työnantajan omaan ilmoitukseen palkkatilastoa varten. Teollisuuden kuukausipalkkaisilla palkansaajilla ansio on laskettu vuositasolta kuukautta kohti määritettynä keskiarvona. Muissa aineistoissa lisä- ja ylityöltä saatu ansio on kerätty tilastokuukaudelta.

Takautuvasti korvattavien ylityötuntien jaksottaminen on ongelma erityisesti julkisella sektorilla. Sekä lisä- ja ylityön määrää että siltä saatua ansiota on vähennetty ohjelmallisesti, mikäli henkilölle tilastossa ilmoitettujen ylityötuntien määrä ylittää 120 tuntia. Julkiselle sektorille on tyypillistä myös se, että säännöllisen työajan ylittävältä ajalta maksetaan korvauksia, joita vastaavaa työaikaa ei ole mahdollista määrittää (esimerkiksi päivystyskorvaukset). Tällöin ylityötuntien määrä on jouduttu jättämään tyhjäksi.

Tuntipalkkaisten lisä- ja ylityöltä saama ansio on määritetty laskennallisesti palkkatiedustelun perusteella lausekkeesta:

$$ho_m \cdot (w_h + po_h),$$

missä

ho_m = lisä- ja ylityötuntien määrä/kk ja

w_h = säännöllisen tehdyn työajan tuntiansio

po_h = lisä- ja ylityötunnin ansion korotusosa

Teollisuuden tuntipalkkaisia koskevat tiedot on kerätty vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Lisä- ja ylityön ansio on määritetty tilastointijakson kuukausikeskiarvona.

Työaikalisät

Työaikalisät kuvaavat säännölliseen työaikaan sisältyvältä vuoro-, yö-, iltta-, viikonloppu- ja arkipyhätyöltä maksettuja palkanlisäitä. Kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tieto on kerätty työnantajilta palkkatiedustelussa.

Tuntipalkkaisilla palkansaajilla tieto on määritetty palkkatietojen perusteella, työaikalisien suhteellisen osuuden perusteella laskennallisesti lausekkeesta:

$$\left[\frac{sp + (wp - rwp)}{w} \right],$$

missä

sp = sunnuntaityölisä

wp = muut tehdyn työajan lisät (työaikalisät)

rwp = työajan lyhentämisestä maksetut ansiomenetyksen korvaukset

w = tilastointijakso

Joillakin teollisuuden sopimusaloilla työajan lyhentämisen kompensatio on otettu vähentävästi huomioon työaikalisia laskettaessa. Perusaineisto ei sisällä tietoa siitä, onko tuntipalkkaisen sunnuntaityön lisä maksettu säännölliseltä työajalta vai ylityöltä. Tuntipalkkaisten pyhätyön lisät on kokonaisuudessa määritetty säännöllisen työajan, ei ylityön, perusteella maksettaviksi lisäksi. Tilastossa ilmoitetuista muista tehdyn työajan lisistä on vähennetty tähän sisältyvä työajan lyhentämisestä maksettu kompensatio. Tämä koski metalli-, saha- ja levy-, puusepänteollisuuden sekä jalometallialan sopimusalojen tuntipalkkaisia palkansaajia.

Luontoisedut

Luontoisedun arvo on määritetty verotusarvon mukaisena. Kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tieto saadaan suoraan palkkatiedustelusta. Järjestäytyneiden yritysten palveluksessa olevia tuntipalkkaisia koskevat tiedot perustuvat suurelta osin koko vuodelta kerättyihin ja myöhemmin kuukausitasolle muunnettuihin tietoihin.

Kertaluonteiset palkkaerät

Kertaluonteisiin palkkaeriin on tässä tilastossa luettu lähes kaikki merkittävät määräajoin tai satunnaisesti maksettavat ansiot, joita ei lueta palkkatilaston tunti- ja kuukausiansioon. Kertaluonteisia eriä ovat muun muassa:

- lomarahaa tai lomaltapaluuraha
- tulospalkkiot
- määräajoin maksettavat palvelusvuosikorvaukset

Kertaluonteisia palkkaeriä koskevat tiedot on kerätty normaalin palkkatiedustelun yhteydessä.

Toimiala ja työnantajasektori

Aineistoon on viety TOL2008 -luokituksen mukainen toimiala 5 -numerotasolla. Yksityisellä sektorilla se on määritetty poimimalla yritysrekisteristä yrityksen paikallisen yksikön toimiala. Silloin, kun työsuhteita ei ole kyetty erittelemään paikallisyksikön mukaan tai yritys toimii ainoastaan yhdessä toimipaikassa, on toimiala määritetty yrityksen tietojen mukaan. Kuntasektorilla toimiala määritetään toimintayksikön ja valtiolla viraston toimialan mukaan.

Tämän julkaisun taulukkoja ja kuvioita varten on muodostettu työnantajasektorit:

Yksityinen sektori (ml. evankelis-luterilaiset seurakunnat, valtion liikelaitokset sekä palvelulaitosten työnantajayhdistyksen jäsenet)

- alkutuotanto (toimialan pääluokka A)
- jalostus (toimialan pääluokat B, C, D, E ja F)
- palvelualat (pääluokat G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T)

Alkutuotanto on mukana palkkarakennetilastossa silloin, kun alkutuotantoa on tehty yksityisellä sektorilla yrityksen paikallisyksikössä, eikä alkutuotanto ole ollut yrityksen pääasiallista toimintaa.

Kuntasektori (kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa oleva henkilöstö lukuun ottamatta Palvelulaitosten työnantajayhdistykseen kuuluvia laitoksia). Julkisen sektorin aineistoissa on nyt ensimmäistä kertaa mukana myös alkutuotanto.

Valtio (valtion budjettitalouden piirissä oleva henkilöstö).

Ammatti

Ammattien kuvauksessa on käytetty Tilastokeskuksen Ammattiluokitus 2001-standardia, jossa ammatit on luokiteltu 10 pääluokkaan. Ammattiluokitus on määritetty palkkatilastojen alakohtaisista ammattinimikkeistä. Yritysten johtajat sijoitettiin ammattinimikkeeseen ja yrityksen koon mukaan 12 tai 13 -alkuisiin ammattiryhmiin.

Luokittelussa on ongelmallista mm. se, että jotkin palkkatilastoissa käytettävät ammattinimikkeet ovat hyvin yleisluontoisia ja samaa ammattinimikettä käytetään usein ammattitaitotasoltaan ja erikoistumisalaltaan hyvinkin erilaisissa tehtävissä. Samaan ammatin pääluokkaan voi siten sisältyä sektoreittain, sukipuolittain sekä vaativuudeltaan toisistaan oleellisesti poikkeavia tehtäviä.

Koulutustaso ja -ala

Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä poimittiin kullekin työsuhteelle henkilö-tunnuksen avulla Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukainen 6-numerotason tutkintokoodi vuodelta 2008. Tutkinto määritettiin korkeimman Suomessa suoritettun koulutustason mukaan.

Tutkintorekisteriin ei ole merkitty ulkomailla suoritettuja tutkintoja. Koulutustasoa määritettäessä ei ole myöskään ottaa huomioon työpaikalla tapahtuvaa harjaantumista. Ne palkansaajat, joille ei ole löytynyt koulutustietoa tutkintorekisteristä, on luokiteltu taulukoissa perusasteen koulutuksen suorittaneiksi.

Käytettävissä olevan tutkintokoodin perusteella voidaan myös määrittää 10-numerotason koulutusala, joka perustuu karkeasti opintolinjan tai tutkinnon sisältöön.

Osa-aikaisuus ja viikkotyöaika

Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tässä tilastossa on osa-aikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia alan yleistä työaikaa lyhyempi. Osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille palkkatiedustelussa ei ole ilmoitettu säännöllistä työaikaa. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai henkilön työajanvaihtelusta kuukauden sisällä. Opetusalalla osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti.

Työ- ja palvelussuhteen luonne

Työsuhteen ja palvelussuhteen luonne on tilastossa määritetty suhteen ehtojen mukaisesti seuraavasti:

Palkkaukseltaan normaali suhde

- vakinainen
- määräaikainen

Palkkaukseltaan muu kuin edellä määritetty

- harjoittelija tai oppisopimusoppilas
- työllisyysvaroin palkattu
- muu palkkaukseltaan tavanomaisesta poikkeava palvelussuhde

Järjestäytymättömiä työnantajia koskevassa palkkatiedustelussa tieto kerätään normaalitiedustelun yhteydessä. Valtion ja kuntasektorin palkkatiedusteluihin sisältyi myös vastaava palvelussuhdetta koskeva kysymys.

Työllistetyiksi luokitellaan ne palkansaajat, jotka on tilastoitu työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterissä työllisyysvaroin palkatuiksi.

Palkkausmuoto

Tuntipalkkaisiksi on tilastossa määritetty ne palkansaajat, joiden palkkaus määräytyy tuntipalkkaisten työehtosopimuksen mukaan. Siten myös metalliteollisuuden kuukausipalkkaiset työntekijät on tilastossa määritetty tuntipalkkaisiksi. Vastavasti toimihenkilöasemassa olevat palkansaajat (esimerkiksi työehtosopimuksen perusteella) on tilastossa määritetty kuukausipalkkaisiksi. Näin muun muassa

arkkitehti, jonka palkkaus määräytyy tehtyjen tuntien perusteella, luetaan tässä tilastossa kuukausipalkkaiseksi. Näin määritettynä kokoaikaisista palkansaajista 78,8 prosenttia oli kuukausipalkkaisia ja 21,2 prosenttia tuntipalkkaisia.

Taulukko 4M.

Kokoikaisten palvelussuhteiden lukumäärä sektorin, sukupuolen, ammatin pääluokan ja palkkausmuodon mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

	Palvelussuhteita	Kuukausipalkkaisia, %	Tuntipalkkaisia, %
Työnantajasektori			
Yksityinen	951 196	69,3	30,7
– alkutuotanto	1 323	93,8	6,2
– jalostus	386 812	42,4	57,6
– palvelualat	563 061	87,8	12,2
Kunta	379 973	96,6	3,4
Valtio	106 865	100	0,0
Sukupuoli			
Miehet	710 500	65	35
Naiset	727 534	92,3	7,7
Ammatin pääluokka			
0. Sotilaat	8 921	100,0	0,0
1. Johtajat ja ylimmät virkamiehet	62 066	99,5	0,5
2. Erityisasiantuntijat	287 431	99,7	0,3
3. Asiantuntijat	330 639	98,4	1,6
4. Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	127 616	90,4	9,6
5. Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	207 798	98,5	1,5
6. Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 291	66,1	33,9
7. Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	147 208	16,3	83,7
8. Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	139 133	15,5	84,5
9. Muut työntekijät	111 147	65,3	34,7
X. Tunteamaton	8 783	90,3	9,7
Yhteensä	1 438 034	78,8	21,2

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

4.5.3 Peittävyys ja vertailtavuus

Peittävyys

Palkkarakennetilasto kattaa sekä yksityisen että julkisen sektorin. Yksityiseen työnantajasektoriin on luettu myös evankelis-luterilaiset seurakunnat sekä valtion liikelaitokset. Tilastoyksikkönä on palvelussuhde, joten samalla henkilöllä voi olla tilastossa useampi palvelussuhde, mutta vain yksi kokoaikainen työsuhde samassa yrityksessä.

Vuoden 2008 kansallisen palkkarakennetilaston ulkopuolelle ovat jääneet muun muassa:

- palkansaajat, jotka työskentelevät alle 5 palkansaajaa työllistävässä yrityksissä,
- järjestäytyneiden yritysten ylin johto,

Taulukko 4N.

Palkkarakennetilaston peittävyys työnantajasektorin ja osa-aikaisuuden mukaan vuoden 2008 IV

	Palvelussuhteiden määrä, 1 000 kpl		
	Työvoimatutkimus	Palkkarakennetilasto	Peittävyys, %
Jalostus			
kokoaikaiset	522	387	74
osa-aikaiset	22	16	73
Yksityinen palveluala			
kokoaikaiset	751	563	75
osa-aikaiset	188	111	59
Kuntasektori			
kokoaikaiset	441	383	87
osa-aikaiset	65	59	91
Valtio			
kokoaikaiset	145	111	77
osa-aikaiset	13	10	77
Osa-aikaisuus tuntematon	7	39	
Yhteensä	2 177	1 680	77

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus ja Työvoimatutkimus, Tilastokeskus.

- yksityisen sektorin kuukausipalkkaiset palkansaajat, joiden työsuhde on alkanut tai päätynyt keskellä tilastokuukautta ja
- palkkiotyypisessä palvelussuhteessa olevat (sivutoimiset tuntiopettajat, omaishoitajat, muut palkkionsaajat). Näiden osuus on huomattava erityisesti julkisella sektorilla.

Peittävyyslukuihin vaikuttaa osittain tietolähde. Työvoimatutkimuksen työnantajasektoria koskeva tieto perustuu palkansaajalta ja palkkarakennetilaston työnantajalta kerättyihin perustietoihin. Perusaineiston peittävyyttä voivat osaltaan laskea tiedustelun ajankohta, käsitteet ja määritelmät sekä se, että kerätty aineisto ei kata kaikkia työnantajan palveluksessa olevia. Taulukossa 4N on esitetty luvut palkkarakennetilaston peittävydestä työvoimatutkimukseen verrattuna. Suurin osa työvoimatutkimukseen sisällyvistä, mutta palkkarakennetilaston ulkopuolelle jääneistä palkansaajista työskentelee alle 5 palkansaajaa työllistävässä yrityksessä (vuonna 2000 vaikutus eroon oli noin 150 000 palkansaajaa). Toiseksi eniten palvelussuhteiden eroon vaikuttaa se, että kyseinen palvelussuhde on alkanut tai loppunut keskellä tilastointikuukautta. Nämä palvelussuhteet eivät sisälly palkkarakennetilastoon (vaikutus noin 60 000 palkansaajaa). Loput erosta syntyy muun muassa palkkarakenneaineiston estimoinnista ja siitä, että yritysten ylin johto ei sisälly palkkarakenneaineistoon. Vuoden 2006 tilastosta lähtien on kuntasektorin laskentaan otettu mukaan joukko vähennettyä palkkaa saaneita palkansaajia, jotka ovat parantaneet kuntasektorin peittävyyslukuja työvoimatutkimuksen lukuihin verrattuna.

Säännöllisen ansion indeksin säännöllisen työajan ansio

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan verrata lähinnä säännöllisen ansion indeksin säännöllisen työajan ansioon. Molemmat tilastot perustuvat työnantajilta kerättyihin perustietoihin. Tilastojen välillä on kuitenkin sekä käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Säännöllisen ansion indeksi kuvaa säännöllisen työajan ansioita, palkkarakennetilasto taas lähinnä kokonaisansioita. Vertailua varten on kokonaisansiosta vähennettävä lisä- ja ylityön ansio sekä varallaolokorvaukset.

Kuukausipalkkaisten kuukausiansio perustuu molemmissa tilastoissa palkkatilastojen tietoihin. Tuntipalkkaisten kuukausiansio on sen sijaan määritetty tilastoissa eri tavoin. Palkkarakennetilaston kuukausiansio perustuu henkilön säännöllistä työaikaa, lisä- ja ylityötä sekä niiden keskimääräistä ansiota koskeviin tietoihin. Säännöllisen ansion indeksissä on säännöllisen työajan ansio määritetty laskennallisesti muuntamalla säännöllisen työajan tuntiansio kuukausitasolle kertoimella 170. Palkkarakennetilaston mukaan yksityisen sektorin tuntipalkkaisten palkansaajien kokonaistyöaika oli keskimäärin 168,3 tuntia vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Tästä tuntimäärästä ylityötuntien osuus oli keskimäärin 3,7 tuntia kuukaudessa.

Vuonna 2008 säännöllisen ansion indeksistä laskettu säännöllisen työajan ansio oli lähes täsmälleen samansuuruinen palkkarakennetilastosta lasketun keski-ansion kanssa. Sektorikohtaisessa tarkastelussa oli sen sijaan hieman hajontaa. Yksityisen sektorin ansioiden ero johtuu pääasiassa laskentamenetelmien eroista sekä siitä, että indeksin ansiolaskenta sisältää maa- ja metsätalouden palkansaajien tiedot. Lisäksi ansiotasoindeksissä käytetään määrävuosina vaihtuvia kiinteitä painoja, kun taas palkkarakennetilaston painorakenne muuttuu vuosittain. Kuntasektorilla havaittava ero voi sen sijaan syntyä vähennettyä palkkaa saaneiden palkansaajien tietojen sisällyttämisestä palkkarakennetilastoon.

Taulukko 4P.

Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio säännöllisen ansion indeksissä ja palkkarakennetilastossa työnantajasektorin mukaan vuoden 2008 IV neljänneksellä

Sektori	Palkkarakennetilasto (SES)		Säännöllisen ansion indeksi SANI / SES	
	Kokonaistyöajan ansio euroa	Säännöllisen työajan ansio euroa	Säännöllisen työajan ansio euroa	Suhdeluku Palkkarakenne=100
Yksityinen	2 933	2 877	2 929	101,8
Kunta	2 644	2 566	2 569	100,1
Valtio	3 199	3 148	3 067	97,4
Sektorit yhteensä	2 876	2 815	2 814	100,0

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus ja Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

4.6 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö

Palkkarakennetilasto laaditaan vuosittain ja se kuvaa palvelussuhteiden määrää sekä ansiotasoa eri työnantajasektoreilla tilastointivuoden viimeisellä neljänneksellä. Tilasto on ilmestynyt vuodesta 1995 lähtien ja se kattaa yksityiseltä sektorilta vähintään viisi henkeä työllistävät yritykset sekä julkisen sektorin kaikki palkansaajat. Palkkarakennetilaston ulkopuolelle on rajattu yksityiseltä sektorilta yritysten ylin johto sekä yrityksen päätoimialan mukaan maa-, metsä- ja kalatalouden, työnantajakotitalouksien sekä kansainvälisten järjestöjen toimialat. Myös ne palkansaajat, joille ei ole pystytty määrittelemään sukupuolta, on jätetty tilaston ulkopuolelle. Palkkarakennetietoja tarvitaan ansiotasojen ja palkkaerojen tarkasteluun sekä käytetään palkka-aineistona eri tutkimuksissa. Myös kansainvälisissä tietopalveluissa, kuten Eurostatin ja Kansainvälisen työjärjestön (ILO) tiedusteluissa käytetään palkkarakennetilaston tietoja.

Käsitteet ja luokitukset

Palkkarakennetilastossa julkaistaan tietoa palkansaajien lukumääristä, keskimääräisistä tunti- ja kuukausiansioista sekä hajontatietoa edellä mainituista ansioista. Ansiokäsitteenä käytetään kokonaisansiota. Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Myös säännöllisen työajan ansiot saadaan aineistosta laskettua tarvittaessa.

Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta seuraavat palkanosat:

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät
- työaikalisät
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- luontoisetujen verotusarvo
- lisä- ja ylityön ansio
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivystys- ja hälytyskorvaukset
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät
- palkkarakennetilastossa lisäksi ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka

Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa tai tulospalkkioita.

Ansioiden lisäksi tilastossa julkaistaan tietoa palkanmuodostuksen kannalta olennaisista eristä, kuten keskiarvot työaikalisistä, ylityöansioista ja luontoiseduista sekä kertaluonteisista palkkaeristä. Joka neljäs vuosi laadittavassa laajemmassa palkkarakennetilastossa julkaistaan lisäksi tietoja palkansaajan vuosiansioita koskien. Seuraava EU-velvoitteisiin perustuva laajennettu palkkarakennetilasto tuotetaan tilastovuodelta 2010.

Kaikkia julkaistavia lukumäärä- ja ansiotietoja on mahdollista luokitella työnantajasektorin, toimialan, ammatin, koulutuksen, palkansaajan iän, sukupuolen, palvelussuhteen luonteen, palkkausmuodon ja maantieteellisen sijainnin mukaan.

Palkkarakennetilaston tiedot perustuvat suurimmaksi osaksi alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin. Lisäksi palkkarakennetietoja täydennetään Tilastokeskuksen sisäisistä rekistereistä ja joistakin ulkopuolisista lähteistä.

Lait

Palkkarakennetietojen julkaiseminen perustuu Euroopan Unionin neuvoston asetukseen nro. 530/1999, jonka mukaan jokaisen EU:n jäsenmaan on toimitettava palkkarakennetta ja palkkojen hajontaa koskevia tietoja joka neljäs vuosi Eurostatille. Palkkarakennetilaston tietosisältö pohjautuu asetuksessa ja sen laajennuksissa määriteltyyn tietosisältöön, mutta kansallista käyttöä varten tietosisältö poikkeaa hieman asetuksella määrätystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Palkkarakennetilaston laadinnan pohjana ovat yksityiskohtaiset tiedot yli 1,32 miljoonasta palvelussuhteesta, jotka perusjoukon tasolle korotettuna edustavat noin 1,68 miljoonaa palvelussuhdetta. Tilasto perustuu alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin, joiden keräämisestä vastaavat yksityisellä sektorilla pääosin työnantajajärjestöt. Työnantajajärjestöjen keräämää aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen suorittamalla otostiedustelulla niiltä toimialoilta, joilla toimialalle kuuluvien yritysten järjestäytymisaste jää alle 75 prosentin. Julkisen sektorin tiedot kerätään kuntasektorin osalta Tilastokeskuksen toimesta ja valtio-sektorin tiedot kerää Valtiokonttori. Eri sektoreiden tiedot yhdistetään yhdeksi tietovarannoksi ja kaikille palkansaajille määritellään sopimusalasta ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiokäsitteet sekä luokitukset. Tietovarannon muodostamisen jälkeen palkkarakennetilaston tietoja täydennetään muista rekistereistä. Esimerkiksi palkansaajan tutkintotieto saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja palkansaajan toimipaikkaa koskevia tietoja päivitetään työssäkäyntitilaston perustiedoista. Joka neljäs vuosi laadittavaan laajempaan palkkarakennetutkimukseen sisältyy lisäksi tietoja Tilastokeskuksen ulkopuolisista rekistereistä, kuten Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

Julkisen sektorin aineistot ovat kokonaisaineistoja ja kadon oikaisua ei näiden aineistojen kohdalla tarvitse käyttää. Yksityisen sektorin tiedot korotetaan perusjoukon tasolle käyttämällä hyväksi Tilastokeskuksen yritysrekisteristä muodostettua tutkimuskehikkoa. Kato korjataan vuoden 2006 tilastosta lähtien Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna, eli N/n (N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä, n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä). Estimaattori antaa isomman painon niiden yritysten havainnoille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna.

Estimointi suoritetaan siten, että järjestäytyneiden yritysten estimointikehikko ja otostoimialojen järjestäytymättömien yritysten estimointikehikko estimoidaan erikseen ositekohtaisesti. Ositteet on muodostettu yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan. Koska tutkimuskehikko poimitaan ennen tilastojen julkaisua,

tutkimuskehikkoon lisätyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa on vähintään viisi palkansaajaa, muodostetaan oma jälkiosite. Tämän ositteen korotusker-toimeksi määrätään 1.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston oikeellisuus

Palkkarakennetilaston tietosisältö ja tuotantomenetelmät vastaavat Euroopan Union asettamia vaatimuksia. Tilaston teosta laaditaan Eurostatille laaturaportti joka neljäs vuosi. Lisäksi palkkarakennetilaston laatua seurataan jatkuvasti tilas-totuotannon yhteydessä. Kansallisella tasolla tietojen oikeellisuudesta käydään keskustelua muun muassa tiedonantajien ja työmarkkinatoimijoiden kanssa.

Tilaston luotettavuus

Koska palkkarakennetilaston perusaineisto on saatu useasta eri lähteestä, tilas-tointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tämä voi vaikuttaa palkansaajien luku-määriin ja näin ollen myös ansioiden suuruuteen ja luonteeseen. Myös aineiston tietojen päivittäminen eri rekistereistä voi vaikuttaa luotettavuuteen hieman. Kun tahdistus suoritetaan rekistereistä yritystunnus- ja henkilötunnusavaimilla, voi ai-neisto- ja ajankohtaeroista johtuen jäädä joitakin palkansaajia tahdistumatta.

Julkaistuihin keskiansioihin voi tulla pientä harhaa myös siitä, että tilaston ulkopuolelle rajataan yksityisen sektorin pienet yritykset ja yritysten ylin johto.

Tutkimuskehikon ja palkka-aineistojen tahdistaminen on tilastoinnin aika-eroista johtuen hankalaa. Tutkimuskehikkoon tahdistumatta jääneet yritykset liitetään aineistoon yrityksen koon mukaan jälkeinpäin. Nämä yritykset tulki-taan yleensä kehikon alipeitoksi ja korotetaan korotuskertoimella 1. Tahdistu-mattomuus voi vaikuttaa tilaston laatuun aineiston estimoinnin kautta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palkkarakennetilasto on vuositilasto ja sen palvelussuhde- ja ansiotiedot kuvaav-at kyseisen tilastovuoden tilannetta vuoden viimeisellä neljänneksellä. Vuosiansiotiedot kuvaavat kokoaikaisen palkansaajan koko vuoden ansioita tietystä työsuhteesta.

Palkkarakennetilaston aineisto perustuu lopullisiin alakohtaisiin palkka-ai-neistoihin sekä rekistereihin. Sen tiedot ovat julkaistaessa lopullisia. Palkkara-kennetilaston tiedot julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi kerran vuodessa tuotetaan yksi paperinen julkaisu.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Julkaisukanavat

Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla tuo-rein tilasto julkistuksena sekä painettuna versiona Palkat ja työvoimakustannuk-set -sarjassa: Esimerkiksi Palkat ja työvoimakustannukset 2010. Lisäksi tilastosta julkaistaan StatFin -tauluja.

Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C 00022 Tilastokeskus
Puh: (09) 1734 2011
Faksi: (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Tilaston metatiedot

Palkkarakennetilaston tuotannossa käytettävät metatiedot on saatavissa pääosin palkkatilastoista. Joitakin palkansaajiin liittyviä tietoja on saatavissa myös työsäkäyntitilastosta, tutkintorekisteristä sekä yritysrekisteristä. Vuosiansiota ja palkansaajan työsuhdetta koskevia tietoja voi saada muun muassa Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Palkkarakennetilastoa on tuotettu lähes samanlaisena vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 2001 palkkarakennetilastoon tehdyistä määritelmämuutoksista johtuen vuosien 1995-2000 tiedot ovat vertailukelpoisia ainoastaan pidemmän aikavälin tarkastelussa. Tilastovuodelta 2001 ja sen jälkeen tuotetut palkkarakennetilastot muodostavat toisen ns. aikasarjan. Ammattikohtaisessa vertailussa voi olla ammattien uudesta määrittelystä johtuen pientä harhaa myös vuoden 2001 ja tätä myöhempiä tilastoja verrattaessa. Vuoden 2006 palkkarakennetilastossa laskettiin kuntasektorin opettajille tuntiansiot ensimmäistä kertaa ja ansiolaskentoihin otettiin mukaan myös kuntasektorin vähennettyä palkkaa saaneet palkansaajat. Edellä mainituista muutoksista johtuen vuodesta 2006 eteenpäin julkaistavat tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden. Palkkarakennetilastoa ei varsinaisesti käytetä aikasarjatarkasteluissa ja ansioiden kehitystä tutkittaessa palkkarakennetilastoa parempi lähde on ansiotasoindeksi.

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan parhaiten verrata alakohtaisten palkkatilastojen, ansiotasoindeksin tai säännöllisen ansion indeksin sekä tulonjakotilaston ansiotietoihin. Näiden tilastojen välillä on tosin sekä käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Ansiotasoindeksi kuvaa säännöllisen työajan ansiota ja palkkarakennetilasto kokonaisansioita. Lisäksi palkansaajien rajauksissa ja määritelmässä on eroja eri tilastoja verrattaessa.

Palkansaajien lukumäärien osalta palkkarakennetietojen vertailu onnistuu parhaiten alakohtaisiin palkkatilastoihin, tulonjakotilastoon sekä työvoimatutkimukseen. Palkansaajien määrät ovat lähes identtiset alakohtaisiin palkkatilastoihin verrattaessa, mutta työvoimatutkimuksen sekä palkkarakennetilaston välillä esiintyy palkansaajien lukumäärässä jonkin asteista peittävyyseroa. Palkkarakennetilaston perusaineiston peittävyyttä voivat osaltaan laskea tiedustelun ajankohta, käsitteet ja määritelmät sekä se, että palkka-aineisto ei kata kaikkia työnantajan palveluksessa olevia.

Palkansaajaryhmien, kuten koko- ja osa-aikaisten, suhteiden muutoksissa palkkarakennetilaston sekä työvoimatutkimuksen vertailu onnistuu kuitenkin hyvin ja antaa varsin käyttökelpoista informaatiota palkansaajien lukumääriä koskien.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Koska palkkarakennetilaston tiedot perustuvat useaan alakohtaiseen palkka-aineistoon, sillä on vahvat kytkökset moniin palkkatilastoihin. Tilastojen tulokset voivat kuitenkin poiketa hieman toisistaan, sillä palkkarakennetilastossa laskeaan sekä tunti- että kuukausiansiot kaikille palkansaajille. Lisäksi aineistojen rajausehdot poikkeavat hieman eri tilastojen välillä. Määritelmäerot vaikuttavat sekä palkansaajien lukumääriin että keskiansioihin. Tulosten vertailu alakohtaisiin palkkatilastoihin onnistuu parhaiten kuntasektorin sekä valtion osalta, vaikka palkansaajarajaukset aiheuttavat myös näihin vertailuihin joitakin ongelmia.

Liitetaulukot

- 4.1 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot toimialaryhmän (TOL 2008) mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.2 Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.3 Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori yhteensä
- 4.4 Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori yhteensä
- 4.5 Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori yhteensä
- 4.6 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.7 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori yhteensä
- 4.8 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori yhteensä
- 4.9 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori yhteensä
- 4.10 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.11 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.12 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.13 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori
- 4.14 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.15 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.16 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.17 Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori
- 4.18 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

- 4.19 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.20 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.21 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori
- 4.22 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.23 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.24 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.25 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori
- 4.26 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.27 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.28 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.29 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori.
- 4.30 Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.31 Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori
- 4.32 Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori
- 4.33 Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori
- 4.34 Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot maakunnan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä
- 4.35 Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien lukumäärät kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2008
- 4.36 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sukupuolittain kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2008
- 4.37 Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät, kuukausiansiot ja laskennalliset vuosiansiot toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008

Taulukko 4.1

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot toimialaryhmän (TOL 2008) mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Toimiala (TOL 2008)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Yhteensä	1 645 947	16,91	1 438 034	2 876
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	6 419	13,84	5 230	2 363
01 Kasvinviljely, kotieläin- ja riistatalous	4 577	12,48	3 425	2 074
02 Metsätalous ja puunkorjuu	1 818	17,25	1 782	2 917
03 Kalastus ja vesiviljely	24	..	23	..
B Kaivostoiminta ja louhinta	6 038	17,15	5 473	2 846
07 Metallimalmien louhinta	811	19,82	704	3 376
08 Muu kaivostoiminta ja louhinta	4 846	16,94	4 395	2 804
09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	382	14,13	374	2 335
C Teollisuus	293 579	18,07	279 352	3 016
10 Elintarvikkeiden valmistus	25 698	15,99	23 282	2 697
11 Juomien valmistus	3 028	19,11	2 878	3 194
13 Tekstiilien valmistus	2 975	15,98	2 719	2 672
14 Vaatteiden valmistus	2 331	13,32	2 233	2 195
15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	1 680	11,83	1 502	1 964
16 Sahatavaran, puu- ja korkituotteiden valm. (pl. huonekalut)	18 824	15,18	17 895	2 519
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	22 547	20,31	22 406	3 399
18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	8 560	16,95	8 221	2 834
19 Koksia ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	2 097	21,42	1 392	3 656
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	12 437	19,50	10 859	3 185
21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	3 513	18,60	3 322	3 071
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	11 773	16,92	11 195	2 816
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	13 194	16,62	12 466	2 743
24 Metallien jalostus	14 797	18,32	13 447	3 071
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	29 809	15,92	28 990	2 664
26 Tietokoneiden, elektronisten ja optisten tuotteiden valm.	34 593	22,97	33 774	3 782
27 Sähkölaitteiden valmistus	13 687	17,90	12 975	3 013
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	37 595	19,09	36 571	3 192
29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valm.	5 803	16,42	5 706	2 735
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	6 974	16,88	6 691	2 835
31 Huonekalujen valmistus	7 400	13,87	7 147	2 308
32 Muu valmistus	3 196	15,28	2 945	2 545
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	11 066	19,09	10 734	3 237
D Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	11 301	20,24	10 234	3 381
35 Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	11 301	20,24	10 234	3 381
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	9 105	15,82	8 363	2 689
36 Veden otto, puhdistus ja jakelu	1 876	16,56	1 761	2 791
37 Viemäri- ja jätevesihuolto	875	16,09	837	2 746
38 Jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; kierrätys	6 080	15,29	5 492	2 603
39 Maaperän ja vesistöjen kunnostus, ympäristönhuoltopalvelut	273	21,60	273	3 591

Taulukko 4.1

Jatkuu

Toimiala (TOL 2008)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausi-ansio, €
F Rakentaminen	94 370	16,97	91 812	2 855
41 Talonrakentaminen	35 646	17,27	34 751	2 873
42 Maa- ja vesirakentaminen	14 238	17,92	13 956	3 082
43 Erikoistunut rakennustoiminta	44 486	16,43	43 105	2 767
G Tukku- ja väh. kaup., moottoriajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	191 994	15,93	146 396	2 797
45 Moottoriajoneuvojen ja -pyörien kauppa sekä korjaus	23 621	16,98	22 796	2 830
46 Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja -pyörien kauppa)	62 297	20,24	59 143	3 369
47 Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	106 076	13,17	64 457	2 260
H Kuljetus ja varastointi	86 732	15,36	69 086	2 684
49 Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	42 640	15,07	34 941	2 631
50 Vesiliikenne	264	20,96	225	3 572
51 Ilmaliikenne	1 293	22,36	1 245	3 494
52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	20 050	17,49	18 449	2 963
53 Posti- ja kuriiritoiminta	22 485	13,54	14 226	2 367
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	50 813	12,84	35 446	2 152
55 Majoitus	11 330	13,66	7 803	2 289
56 Ravitsemistoiminta	39 483	12,60	27 642	2 113
J Informaatio ja viestintä	67 328	22,47	63 622	3 713
58 Kustannustoiminta	14 679	19,60	13 464	3 229
59 Elokuva- ja tv-ohjelmatuotanto, äänitt. ja musiikin kustant.	879	21,95	773	3 465
60 Radio- ja televisioitoiminta	974	21,99	920	3 581
61 Televiestintä	12 345	21,30	11 969	3 511
62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	34 517	24,20	32 786	4 008
63 Tietopalvelutoiminta	3 934	21,88	3 711	3 604
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	39 738	21,53	36 600	3 549
64 Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutus-toiminta)	27 242	21,18	25 059	3 483
65 Vakuutusvakuutustoiminta (pl. pakollinen sosiaali-vakuutus)	9 683	20,80	8 912	3 433
66 Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	2 814	27,45	2 629	4 568
L Kiinteistöalan toiminta	11 689	18,41	10 713	3 047
68 Kiinteistöalan toiminta	11 689	18,41	10 713	3 047
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	86 041	19,90	78 741	3 291
69 Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	11 076	20,76	9 848	3 406
70 Pääkonttorin toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	5 457	24,46	5 079	4 057
71 Arkkitehti- ja ins.palvelut; tekninen testaus ja analysointi	46 451	18,89	43 550	3 133
72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	12 156	21,83	10 854	3 580
73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus	6 267	20,54	5 469	3 504
74 Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	4 379	16,67	3 718	2 672
75 Eläinlääkintäpalvelut	255	16,84	224	2 567

Taulukko 4.1

Jatkuu

Toimiala (TOI: 2008)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	86 748	12,76	57 950	2 292
77 Vuokraus- ja leasingtoiminta	2 259	17,95	2 126	3 044
78 Työllistämistoiminta	23 030	13,60	15 231	2 378
79 Matkatoimistojen ja -järjestäjien toiminta; varauspalvelut	4 949	15,84	4 337	2 630
80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	6 300	12,26	4 716	2 107
81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	42 386	11,32	26 215	2 051
82 Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	7 825	15,07	5 324	2 819
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	122 542	18,18	112 659	2 995
84 Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	122 542	18,18	112 659	2 995
P Koulutus	126 586	18,11	120 862	3 094
85 Koulutus	126 586	18,11	120 862	3 094
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	289 219	15,23	252 424	2 534
86 Terveyspalvelut	145 363	17,24	126 402	2 857
87 Sosiaalihuollon laitospalvelut	59 243	14,09	51 061	2 348
88 Sosiaalihuollon avopalvelut	84 613	12,58	74 961	2 117
R Taiteet, viihde ja virkistys	27 827	15,35	20 217	2 562
90 Kulttuuri- ja viihdetoiminta	5 067	15,22	4 610	2 483
91 Kirjastojen ja muiden kulttuurilaitosten toiminta	8 215	14,07	6 857	2 287
92 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut	6 013	17,14	3 841	3 141
93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	8 533	15,39	4 909	2 567
S Muu palvelutoiminta	37 844	14,90	32 822	2 488
94 Järjestöjen toiminta	30 059	15,25	26 028	2 535
95 Tietokoneiden, henk.koht. ja kotitalous- tavaroiden korjaus	1 438	17,79	1 411	2 950
96 Muut henkilökohtaiset palvelut	6 348	12,59	5 383	2 139
T Kotitalouksien toim. kotitaloustyöntekijöiden työnantajina	2	..	-	-
97 Kotitalouksien toim. kotitaloustyöntekijöiden työnantajina	2	..	-	-
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	18,85	32	3 327
99 Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	18,85	32	3 327

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.2

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

	Palkansaajat Lkm	Kuukausiansio, €				
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9. des	CV%
Sukupuolet yhteensä	1 438 034	2 876	1 826	2 551	4 287	47,73
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	5 230	2 363	1 746	2 253	3 044	29,06
B Kaivostoiminta ja louhinta	5 473	2 846	1 990	2 615	3 990	48,90
C Teollisuus	279 352	3 016	1 956	2 738	4 392	42,90
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	10 234	3 381	2 211	3 095	4 890	37,18
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	8 363	2 689	1 876	2 491	3 730	40,44
F Rakentaminen	91 812	2 855	1 945	2 648	3 979	46,89
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	146 396	2 797	1 707	2 370	4 421	62,84
H Kuljetus ja varastointi	69 086	2 684	1 927	2 446	3 711	40,61
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	35 446	2 152	1 631	1 998	2 796	34,16
J Informaatio ja viestintä	63 622	3 713	2 233	3 424	5 435	46,72
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	36 600	3 549	2 200	2 909	5 653	50,97
L Kiinteistöalan toiminta	10 713	3 047	1 756	2 594	4 836	80,27
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	78 741	3 291	1 990	2 950	5 006	52,55
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	57 950	2 292	1 544	2 052	3 220	51,46
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	112 659	2 995	1 987	2 690	4 429	37,78
P Koulutus	120 862	3 094	1 923	3 060	4 262	32,89
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	252 424	2 534	1 808	2 288	3 236	45,09
R Taiteet, viihde ja virkistys	20 217	2 562	1 790	2 306	3 566	53,15
S Muu palvelutoiminta	32 822	2 488	1 495	2 202	3 765	53,17
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	3 327	2 046	3 058	4 870	41,13
Miehet	710 500	3 185	1 961	2 841	4 800	50,23
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	3 355	2 494	1 806	2 375	3 200	30,44
B Kaivostoiminta ja louhinta	4 733	2 891	2 004	2 657	4 065	49,55
C Teollisuus	202 060	3 152	2 058	2 879	4 576	41,71
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	7 479	3 579	2 420	3 287	5 128	35,80
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	6 912	2 741	1 885	2 557	3 786	40,78
F Rakentaminen	83 673	2 879	1 967	2 669	4 000	47,08
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	76 565	3 148	1 800	2 669	5 055	64,41
H Kuljetus ja varastointi	52 392	2 745	1 986	2 497	3 808	41,78
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 730	2 405	1 712	2 200	3 247	42,20
J Informaatio ja viestintä	40 081	3 982	2 449	3 667	5 805	46,17
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	10 877	4 785	2 479	4 372	7 520	49,76
L Kiinteistöalan toiminta	4 786	3 464	1 944	2 943	5 423	84,56
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	46 003	3 595	2 135	3 232	5 416	52,25
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	25 602	2 463	1 639	2 138	3 520	57,35
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	50 510	3 361	2 124	3 111	4 901	36,64
P Koulutus	41 861	3 384	2 077	3 263	4 787	34,36
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	25 274	3 462	1 882	2 665	6 694	64,96
R Taiteet, viihde ja virkistys	9 068	2 775	1 806	2 460	4 028	65,59
S Muu palvelutoiminta	10 517	2 908	1 533	2 561	4 564	56,23
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	22

Taulukko 4.2
Jatkuu

	Palkansaajat Lkm	Kuukausiansio, €				CV%
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9. des.	
Naiset	727 534	2 575	1 757	2 330	3 665	40,62
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 875	2 130	1 682	2 117	2 571	21,08
B Kaivostoiminta ja louhinta	739	2 554	1 919	2 385	3 445	38,75
C Teollisuus	77 292	2 662	1 800	2 413	3 791	43,01
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	2 755	2 843	2 050	2 560	4 060	35,00
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	1 452	2 440	1 827	2 237	3 419	35,93
F Rakentaminen	8 139	2 610	1 733	2 392	3 746	43,47
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	69 831	2 411	1 662	2 084	3 522	51,72
H Kuljetus ja varastointi	16 694	2 491	1 804	2 286	3 364	35,65
I Majointus- ja ravitsemistoiminta	26 716	2 069	1 614	1 950	2 617	29,36
J Informaatio ja viestintä	23 541	3 256	2 048	2 990	4 771	42,78
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	25 723	3 026	2 155	2 676	4 354	37,66
L Kiinteistöalan toiminta	5 927	2 710	1 680	2 382	4 237	67,08
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	32 738	2 864	1 864	2 548	4 246	47,08
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	32 348	2 156	1 491	1 952	3 000	43,40
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 150	2 698	1 928	2 395	3 899	34,91
P Koulutus	79 001	2 940	1 878	2 929	4 017	30,39
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	227 150	2 431	1 804	2 265	3 075	36,48
R Taiteet, viihde ja virkistys	11 149	2 389	1 779	2 209	3 200	36,37
S Muu palvelutoiminta	22 306	2 290	1 489	2 072	3 289	46,30
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	10

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.3

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori yhteensä

	Palkansaajat Lkm	Kuukausiansio, €				CV%
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9.des	
Sukupuolet yhteensä	951 196	2 933	1 820	2 603	4 424	52,25
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 323	2 944	2 316	2 825	3 715	27,89
B Kaivostoiminta ja louhinta	5 470	2 846	1 990	2 615	3 992	48,93
C Teollisuus	278 976	3 017	1 956	2 739	4 394	42,90
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	8 413	3 433	2 266	3 116	5 020	37,91
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	5 764	2 694	1 854	2 506	3 705	47,03
F Rakentaminen	88 189	2 866	1 956	2 659	3 983	47,46
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	145 936	2 799	1 707	2 372	4 427	62,93
H Kuljetus ja varastointi	66 168	2 671	1 922	2 435	3 674	40,86
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	28 301	2 199	1 618	2 033	2 899	37,27
J Informaatio ja viestintä	62 918	3 723	2 241	3 435	5 452	46,80
K Rahoitus- ja vakuustustoiminta	36 543	3 548	2 200	2 909	5 656	51,00
L Kiinteistöalan toiminta	10 205	3 091	1 804	2 625	4 940	82,93
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	55 731	3 436	2 036	3 055	5 227	59,17
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	43 718	2 345	1 514	2 076	3 352	59,42
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	8 155	3 063	2 091	2 701	4 501	40,85
P Koulutus	15 131	3 019	1 869	2 818	4 379	40,56
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	46 507	2 401	1 799	2 253	3 045	39,66
R Taiteet, viihde ja virkistys	11 010	2 789	1 773	2 480	4 125	76,75
S Muu palvelutoiminta	32 738	2 489	1 495	2 203	3 766	53,21
Miehet	572 846	3 164	1 956	2 812	4 775	52,65
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 144	2 999	2 500	2 849	3 824	27,83
B Kaivostoiminta ja louhinta	4 731	2 892	2 004	2 657	4 068	49,57
C Teollisuus	201 874	3 152	2 058	2 880	4 578	41,72
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	6 138	3 628	2 467	3 300	5 270	36,75
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	4 792	2 738	1 877	2 559	3 735	47,57
F Rakentaminen	80 991	2 888	1 985	2 678	4 000	47,54
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	76 126	3 154	1 800	2 675	5 061	64,52
H Kuljetus ja varastointi	50 249	2 731	1 981	2 486	3 766	42,07
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 392	2 423	1 717	2 218	3 279	42,65
J Informaatio ja viestintä	39 631	3 994	2 460	3 679	5 816	46,21
K Rahoitus- ja vakuustustoiminta	10 856	4 785	2 479	4 372	7 520	49,80
L Kiinteistöalan toiminta	4 530	3 520	1 943	3 003	5 556	88,02
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	33 471	3 754	2 259	3 355	5 670	58,09
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	20 255	2 505	1 629	2 138	3 670	65,14
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	1 517	3 976	2 258	3 581	6 154	43,87
P Koulutus	5 523	3 318	2 014	3 117	4 799	42,71
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	6 302	2 730	1 794	2 418	3 935	58,09
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 821	3 014	1 832	2 560	4 619	86,63
S Muu palvelutoiminta	10 503	2 908	1 533	2 562	4 564	56,24

Taulukko 4.3

Jatkuu

	Palkansaajat lkm	Kuukausiansio, €				CV%
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9. des.	
Naiset	378 350	2 583	1 712	2 334	3 759	46,52
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	179	2 593	1 887	2 532	3 298	23,87
B Kaivostoiminta ja louhinta	738	2 553	1 919	2 383	3 445	38,81
C Teollisuus	77 102	2 663	1 800	2 414	3 793	43,04
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	2 275	2 908	2 134	2 586	4 137	35,33
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	973	2 476	1 809	2 295	3 462	41,80
F Rakentaminen	7 198	2 623	1 740	2 404	3 746	44,97
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	69 810	2 411	1 662	2 084	3 523	51,73
H Kuljetus ja varastointi	15 919	2 484	1 800	2 282	3 345	35,86
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19 909	2 105	1 597	1 970	2 727	32,90
J Informaatio ja viestintä	23 287	3 261	2 049	2 997	4 780	42,90
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	25 687	3 026	2 155	2 676	4 354	37,68
L Kiinteistöalan toiminta	5 675	2 749	1 744	2 417	4 278	68,63
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	22 260	2 958	1 900	2 636	4 400	53,85
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	23 463	2 208	1 457	2 002	3 106	50,90
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	6 639	2 854	2 070	2 606	3 945	34,26
P Koulutus	9 608	2 846	1 815	2 653	4 140	37,10
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	40 205	2 350	1 800	2 239	2 949	33,62
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 189	2 538	1 732	2 330	3 594	54,45
S Muu palvelutoiminta	22 236	2 291	1 488	2 072	3 292	46,35

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.4

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori yhteensä

	Palkansaajat Lkm	Kuukausiansio, €				
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	379 973	2 644	1 800	2 362	3 734	40,29
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	3 907	2 167	1 704	2 132	2 634	23,26
B Kaivostoiminta ja louhinta	3
C Teollisuus	313	2 316	1 796	2 161	3 083	26,73
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	1 821	3 141	2 036	2 991	4 472	32,39
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 599	2 679	1 901	2 440	3 787	31,36
F Rakentaminen	2 803	2 275	1 620	2 099	3 198	29,69
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	460	2 196	1 893	2 135	2 609	16,37
H Kuljetus ja varastointi	2 410	2 747	1 995	2 559	3 808	29,76
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	7 145	1 965	1 680	1 915	2 286	17,46
J Informaatio ja viestintä	661	2 867	2 015	2 705	3 861	27,61
L Kiinteistöalan toiminta	508	2 148	1 614	2 082	2 872	27,06
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	13 074	2 580	1 795	2 318	3 686	32,38
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	10 956	2 025	1 596	1 869	2 644	25,96
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	43 349	2 655	1 843	2 360	3 805	37,93
P Koulutus	76 921	3 090	1 894	3 147	4 121	28,25
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	204 347	2 561	1 809	2 294	3 278	45,49
R Taiteet, viihde ja virkistys	8 612	2 266	1 788	2 146	2 876	23,12
S Muu palvelutoiminta	84	2 034	1 590	1 896	2 640	26,52
Miehet	82 394	3 116	1 887	2 781	4 616	46,91
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	2 211	2 232	1 737	2 173	2 789	25,23
B Kaivostoiminta ja louhinta	2
C Teollisuus	158	2 443	1 817	2 326	3 259	27,83
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	1 341	3 358	2 228	3 216	4 655	30,02
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 120	2 749	1 926	2 544	3 876	31,29
F Rakentaminen	2 227	2 304	1 682	2 126	3 194	28,77
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	439	2 208	1 903	2 142	2 630	16,30
H Kuljetus ja varastointi	1 817	2 850	2 033	2 652	3 975	29,75
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	338	1 974	1 636	1 882	2 329	22,86
J Informaatio ja viestintä	424	2 940	2 040	2 796	4 083	28,11
L Kiinteistöalan toiminta	256	2 467	1 991	2 368	3 012	22,97
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	7 373	2 764	1 886	2 592	3 919	32,33
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4 637	2 252	1 659	2 099	3 035	27,84
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	14 714	2 980	1 901	2 704	4 403	41,27
P Koulutus	23 014	3 366	2 126	3 360	4 465	26,92
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	18 294	3 722	1 900	2 775	7 211	62,91
R Taiteet, viihde ja virkistys	3 015	2 314	1 779	2 210	2 978	24,13
S Muu palvelutoiminta	14

Taulukko 4.4
Jatkuu

	Palkansaajat Lkm	Käukausiansio, €				
		Keski- arvo	1. des.	Med.	9. des.	CV%
Naiset	297 579	2 513	1 786	2 296	3 466	35,11
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 696	2 082	1 671	2 089	2 476	19,15
B Kaivostoiminta ja louhinta	1
C Teollisuus	155	2 187	1 762	2 001	2 908	23,84
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	480	2 536	1 828	2 275	3 644	30,35
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	479	2 368	1 850	2 159	3 259	27,89
F Rakentaminen	576	2 162	1 512	1 975	3 246	32,88
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja - pyör. kaup. ja korj	21
H Kuljetus ja varastointi	593	2 432	1 886	2 268	3 210	25,42
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 807	1 965	1 682	1 916	2 285	17,15
J Informaatio ja viestintä	237	2 738	1 973	2 595	3 646	25,91
L Kiinteistöalan toiminta	252	1 824	1 596	1 692	2 305	21,06
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 701	2 342	1 743	2 134	3 293	29,17
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6 319	1 859	1 577	1 787	2 193	19,04
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	28 635	2 488	1 822	2 238	3 462	33,04
P Koulutus	53 907	2 972	1 849	3 056	3 970	27,95
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	186 053	2 447	1 804	2 271	3 096	36,70
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 597	2 240	1 796	2 120	2 801	22,42
S Muu palvelutoiminta	70	1 964	1 556	1 883	2 503	18,84

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.5

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori yhteensä

	Palkansaajat		Kuukausiansio, €			
	Lkm	Keski-arvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	106 865	3 199	2 095	2 900	4 762	36,75
C Teollisuus	63	2 934	2 057	2 520	4 025	37,79
F Rakentaminen	820	3 629	2 348	3 489	5 221	31,21
H Kuljetus ja varastointi	508	4 004	2 431	3 974	5 568	31,18
J Informaatio ja viestintä	43	3 339	2 489	3 070	4 429	30,47
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	57	3 753	2 349	3 859	4 892	30,44
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	9 936	3 413	2 170	3 139	5 059	35,62
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3 276	2 471	2 017	2 260	3 234	22,13
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	61 155	3 227	2 128	2 964	4 723	35,32
P Koulutus	28 810	3 144	1 992	2 775	4 859	39,79
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 570	2 978	2 096	2 678	4 116	37,32
R Taiteet, viihde ja virkistys	595	2 651	1 994	2 375	3 699	31,31
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	3 327	2 046	3 058	4 870	41,13
Miehet	55 260	3 501	2 192	3 250	5 154	35,75
C Teollisuus	28
F Rakentaminen	455	4 072	2 903	3 796	5 652	27,04
H Kuljetus ja varastointi	326	4 380	3 052	4 240	5 858	27,29
J Informaatio ja viestintä	26
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	21
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 159	3 747	2 297	3 572	5 399	33,81
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	710	2 647	2 050	2 366	3 600	27,12
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	34 279	3 497	2 276	3 271	4 978	33,35
P Koulutus	13 324	3 443	2 058	3 078	5 596	41,58
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	678	3 252	2 252	2 842	5 380	39,29
R Taiteet, viihde ja virkistys	232	2 772	2 008	2 479	3 946	34,21
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	22
Naiset	51 605	2 876	2 045	2 526	4 204	34,49
C Teollisuus	35	2 728	2 124	2 407	3 784	29,93
F Rakentaminen	365	3 077	2 235	2 791	4 356	29,50
H Kuljetus ja varastointi	182	3 331	2 288	3 103	4 859	31,38
J Informaatio ja viestintä	17
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	36	3 244	2 213	3 294	4 195	25,44
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	4 777	3 052	2 115	2 727	4 469	34,20
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	2 566	2 422	2 006	2 253	3 118	19,73
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	26 876	2 883	2 057	2 508	4 263	34,86
P Koulutus	15 486	2 887	1 992	2 544	4 197	34,73
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	892	2 771	2 033	2 533	3 694	32,99
R Taiteet, viihde ja virkistys	363	2 573	1 983	2 346	3 429	28,58
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	10

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.6

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 645 947	16,91	1 438 034	2 876
01 Sotilaat	8 944	22,54	8 921	3 800
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	4 063	33,28	3 934	5 318
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	52 989	31,66	51 616	5 087
13 Pienyritysten johtajat	6 857	27,34	6 516	4 492
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	86 512	24,35	83 197	3 996
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	27 481	29,78	23 422	4 838
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	91 597	19,01	96 450	3 210
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	90 311	22,16	84 289	3 604
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	97 208	18,97	92 908	3 161
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	81 288	15,71	69 012	2 623
33 Liikenneopettajat ym.	360	16,01	286	2 522
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	183 056	17,92	168 432	2 946
41 Toimistotyöntekijät	115 477	14,42	100 104	2 377
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	33 713	14,86	27 510	2 461
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	203 687	12,72	162 538	2 160
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	83 921	12,31	45 254	2 097
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	9 033	11,80	7 291	1 970
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	63 173	15,71	61 320	2 639
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	72 035	15,60	68 733	2 654
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	3 321	14,68	3 170	2 479
74 Muut valmistustyöntekijät	11 440	13,94	10 876	2 338
81 Prosessityöntekijät	40 133	16,80	35 964	2 752
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	65 206	14,16	61 144	2 382
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	49 564	14,81	41 977	2 593
91 Muut palvelutyöntekijät	99 024	11,24	63 919	1 945
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	4 174	8,91	3 910	1 492
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	48 314	13,37	43 244	2 285
X Tunteamaton	13 065	16,05	12 098	2 698
Miehet	769 944	18,86	710 500	3 185
01 Sotilaat	8 640	22,73	8 622	3 833
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	2 272	36,16	2 206	5 755
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	33 475	34,70	32 780	5 589
13 Pienyritysten johtajat	5 036	28,72	4 778	4 717
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	68 539	24,70	66 543	4 057
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	8 469	36,00	7 314	5 880
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	27 793	21,36	30 666	3 526
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	35 525	25,27	33 932	4 108
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	76 984	19,42	74 164	3 242
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	6 699	16,80	6 161	2 797
33 Liikenneopettajat ym.	312	16,36	246	2 568
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	66 372	21,04	63 307	3 452
41 Toimistotyöntekijät	28 005	15,18	24 488	2 574
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	4 846	15,98	3 456	2 768
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	33 621	14,15	27 153	2 477
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	23 915	13,86	17 504	2 397
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	4 571	11,99	3 806	2 018

Taulukko 4.6

Jatkuu

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	60 840	15,81	59 225	2 655
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	68 298	15,72	65 379	2 675
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 974	15,44	1 901	2 613
74 Muut valmistustyöntekijät	7 850	14,73	7 584	2 468
81 Prosessityöntekijät	32 931	17,42	29 161	2 860
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	41 535	14,97	39 334	2 523
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	46 943	14,86	39 908	2 602
91 Muut palvelutyöntekijät	28 312	12,23	18 702	2 160
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	1 299	8,97	1 196	1 511
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	37 051	13,72	33 594	2 351
X Tuntematon	7 838	16,70	7 387	2 838
Naiset	876 003	15,20	727 534	2 575
01 Sotilaat	304	16,96	299	2 858
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 791	29,61	1 728	4 760
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	19 515	26,44	18 836	4 213
13 Pienyritysten johtajat	1 821	23,55	1 738	3 876
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	17 973	23,02	16 654	3 752
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	19 013	27,01	16 108	4 365
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	63 804	17,98	65 784	3 063
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	54 787	20,15	50 357	3 265
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	20 224	17,26	18 744	2 839
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	74 589	15,61	62 850	2 606
33 Liikenneopettajat ym.	48	13,67	40	2 238
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	116 684	16,14	105 125	2 642
41 Toimistotyöntekijät	87 472	14,18	75 616	2 313
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	28 867	14,68	24 053	2 417
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	170 066	12,44	135 385	2 097
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	60 006	11,69	27 750	1 908
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	4 462	11,62	3 485	1 917
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	2 334	13,12	2 095	2 189
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	3 738	13,40	3 355	2 262
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 348	13,58	1 269	2 278
74 Muut valmistustyöntekijät	3 590	12,21	3 292	2 040
81 Prosessityöntekijät	7 201	13,95	6 803	2 288
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	23 671	12,75	21 810	2 126
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 621	13,99	2 069	2 414
91 Muut palvelutyöntekijät	70 712	10,85	45 217	1 856
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	2 875	8,88	2 714	1 484
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	11 263	12,22	9 650	2 059
X Tuntematon	5 227	15,07	4 711	2 480

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.7

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori yhteensä

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 111 633	17,14	951 196	2 933
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 225	26,13	1 167	4 292
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	37 634	33,42	36 876	5 453
13 Pienyritysten johtajat	6 857	27,34	6 516	4 492
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	73 788	24,70	71 226	4 069
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	5 154	24,96	4 154	3 953
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	11 175	21,15	9 579	3 113
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	51 153	24,24	48 641	3 968
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	83 904	19,42	81 168	3 228
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	20 849	15,67	16 141	2 581
33 Liikenneopettajat ym.	352	16,01	278	2 521
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	139 545	18,72	128 567	3 077
41 Toimistotyöntekijät	80 399	14,91	69 273	2 482
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	29 922	15,03	24 196	2 489
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	77 343	12,53	53 245	2 093
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	83 864	12,31	45 217	2 097
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 519	10,91	1 401	1 811
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	58 947	15,85	57 464	2 659
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	67 924	15,67	65 012	2 664
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	3 098	14,78	2 969	2 493
74 Muut valmistustyöntekijät	11 081	14,04	10 613	2 348
81 Prosessityöntekijät	39 003	16,85	34 924	2 757
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	64 704	14,18	60 736	2 385
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	46 688	14,9	39 245	2 612
91 Muut palvelutyöntekijät	54 804	11,07	27 256	1 957
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	3 910	8,73	3 667	1 461
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	44 947	13,53	40 496	2 306
X Tunteamaton	11 843	16,29	11 170	2 719
Miehet	626 185	18,69	572 846	3 164
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	493	30,18	471	4 934
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	26 719	35,65	26 303	5 815
13 Pienyritysten johtajat	5 036	28,72	4 778	4 717
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	59 554	25,00	58 005	4 120
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 390	29,83	1 138	4 708
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	3 754	22,38	3 286	3 356
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	24 476	26,82	23 644	4 384
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	67 129	19,83	65 394	3 301
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	1 726	16,63	1 501	2 732
33 Liikenneopettajat ym.	304	16,38	238	2 569
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	54 973	21,69	52 451	3 548
41 Toimistotyöntekijät	22 478	15,73	19 661	2 676
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	4 609	15,96	3 242	2 768
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	17 718	13,25	12 254	2 265
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	23 901	13,87	17 495	2 397
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	716	11,87	673	1 968

Taulukko 4.7

Jatkuu

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	56 718	15,96	55 462	2 675
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	64 376	15,79	61 803	2 684
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 849	15,54	1 787	2 628
74 Muut valmistustyöntekijät	7 691	14,80	7 471	2 475
81 Prosessityöntekijät	31 841	17,50	28 152	2 870
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	41 411	14,98	39 226	2 524
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	44 337	14,94	37 426	2 621
91 Muut palvelutyöntekijät	20 537	12,18	11 868	2 174
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	1 151	8,63	1 064	1 451
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	34 276	13,90	31 294	2 374
X Tuntematon	7 023	17,07	6 756	2 876
Naiset	485 448	15,15	378 350	2 583
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	732	23,40	696	3 857
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	10 916	27,98	10 573	4 551
13 Pienyritysten johtajat	1 821	23,55	1 738	3 876
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	14 234	23,45	13 221	3 845
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	3 765	23,16	3 016	3 668
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	7 421	20,52	6 293	2 986
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	26 678	21,86	24 997	3 574
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	16 775	17,80	15 774	2 924
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	19 123	15,58	14 639	2 566
33 Liikenneopettajat ym.	48	13,67	40	2 238
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	84 572	16,79	76 116	2 753
41 Toimistotyöntekijät	57 921	14,60	49 612	2 405
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	25 313	14,86	20 953	2 445
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	59 625	12,31	40 991	2 042
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	59 963	11,69	27 722	1 908
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	803	10,06	728	1 665
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	2 230	13,12	2 002	2 189
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	3 549	13,48	3 210	2 271
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 250	13,65	1 182	2 288
74 Muut valmistustyöntekijät	3 390	12,29	3 142	2 048
81 Prosessityöntekijät	7 161	13,96	6 772	2 288
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	23 293	12,78	21 510	2 130
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 351	14,04	1 819	2 425
91 Muut palvelutyöntekijät	34 267	10,41	15 388	1 790
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	2 759	8,77	2 603	1 465
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	10 671	12,33	9 202	2 072
X Tuntematon	4 820	15,15	4 414	2 480

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.8

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori yhteensä

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
Sukupuolet yhteensä	418 673	15,52	379 973	2 644
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	581	37,55	569	5 955
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	11 679	26,60	11 227	4 016
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	5 832	21,19	5 534	3 401
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	19 859	31,74	17 091	5 185
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	62 194	17,57	70 543	3 144
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	20 550	17,72	18 322	2 836
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	8 251	16,78	7 675	2 800
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	57 062	15,75	49 781	2 642
33 Liikenneopettajat ym.	7	..	7	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	23 632	13,68	21 225	2 258
41 Toimistotyöntekijät	22 574	12,96	19 627	2 090
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	3 133	12,68	2 698	2 092
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	117 572	12,58	100 779	2 143
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	50	10,81	32	1 770
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 309	11,93	5 705	1 997
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	4 124	13,70	3 772	2 353
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	2 739	14,12	2 423	2 458
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	146	12,83	129	2 189
74 Muut valmistustyöntekijät	312	10,65	221	1 887
81 Prosessityöntekijät	1 116	15,13	1 031	2 583
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	333	10,91	259	1 871
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 748	13,37	2 611	2 298
91 Muut palvelutyöntekijät	42 505	11,41	35 204	1 929
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	264	11,54	243	1 965
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	2 886	11,15	2 344	1 975
X Tuntematon	1 215	13,73	921	2 444
Miehet	85 020	18,33	82 394	3 116
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	442	39,12	434	6 197
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	4 722	31,02	4 534	4 590
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	4 036	21,53	3 849	3 465
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	5 893	39,57	5 096	6 543
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	14 467	19,21	18 788	3 429
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	4 278	19,21	3 925	3 050
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	6 493	17,22	6 070	2 891
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	3 825	16,86	3 581	2 832
33 Liikenneopettajat ym.	7	..	7	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	3 339	14,11	3 044	2 354
41 Toimistotyöntekijät	3 059	12,25	2 630	2 049
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	97	13,12	83	2 154
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	9 447	13,97	8 525	2 483
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	12	..	8	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 766	11,94	3 051	2 017
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	4 022	13,72	3 681	2 357
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	2 613	14,26	2 334	2 476
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	73	13,32	64	2 316
74 Muut valmistustyöntekijät	133	10,84	90	1 963

Taulukko 4.8

Jatkuu

Suku Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
81 Prosessityöntekijät	1 076	15,22	1 000	2 596
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	64	12,37	52	2 092
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 480	13,35	2 363	2 294
91 Muut palvelutyöntekijät	7 289	12,28	6 409	2 123
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	148	11,57	132	1 997
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	2 426	11,39	2 015	2 012
X Tuntematon	813	13,50	629	2 428
Naiset	333 653	14,80	297 579	2 513
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	139	32,57	135	5 178
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	6 957	23,60	6 693	3 627
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	1 796	20,40	1 685	3 257
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	13 966	28,43	11 995	4 608
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	47 727	17,07	51 755	3 041
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	16 272	17,33	14 397	2 777
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	1 758	15,12	1 605	2 457
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	53 237	15,67	46 200	2 627
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	20 293	13,60	18 181	2 242
41 Toimistotyöntekijät	19 515	13,07	16 997	2 096
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	3 036	12,67	2 615	2 090
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	108 125	12,46	92 254	2 111
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	38	10,76	24	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 543	11,92	2 654	1 975
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	102	13,04	91	2 198
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	126	11,16	89	2 002
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	73	12,35	65	2 065
74 Muut valmistustyöntekijät	179	10,50	131	1 835
81 Prosessityöntekijät	40	12,59	31	2 150
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	269	10,56	207	1 815
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	268	13,56	248	2 332
91 Muut palvelutyöntekijät	35 216	11,23	28 795	1 886
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	116	11,49	111	1 927
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	460	9,86	329	1 753
X Tuntematon	402	14,19	292	2 478

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.9

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori yhteensä

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
Sukupuolet yhteensä	115 641	19,73	106 865	3 199
01 Sotilaat	8 944	22,54	8 921	3 800
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	2 257	36,05	2 198	5 698
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	3 676	29,66	3 513	4 673
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	6 892	23,31	6 437	3 695
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	2 468	24,11	2 177	3 805
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	18 228	22,61	16 328	3 552
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	18 608	21,37	17 326	3 396
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	5 053	14,99	4 065	2 495
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	3 377	15,42	3 090	2 540
33 Liikenneopettajat ym.	1	..	1	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	19 879	17,30	18 640	2 826
41 Toimistotyöntekijät	12 504	13,91	11 204	2 233
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	658	17,77	616	3 007
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	8 772	16,41	8 514	2 790
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	7	..	5	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	205	13,77	185	2 329
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	102	13,67	84	2 341
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	1 372	15,25	1 298	2 558
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	77	14,39	72	2 404
74 Muut valmistustyöntekijät	47	13,30	42	2 216
81 Prosessityöntekijät	14	..	9	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	169	12,50	149	2 096
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	128	14,57	121	2 726
91 Muut palvelutyöntekijät	1 715	12,52	1 459	2 104
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	481	12,04	404	2 056
X tuntematon	7	..	7	..
Miehet	58 739	21,44	55 260	3 501
01 Sotilaat	8 640	22,73	8 622	3 833
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 337	37,39	1 301	5 904
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	2 034	30,85	1 943	4 866
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	4 949	23,73	4 689	3 759
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 186	25,52	1 080	3 990
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	9 572	24,21	8 592	3 802
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	6 771	23,51	6 363	3 734
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	3 362	15,44	2 700	2 588
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	1 148	16,87	1 079	2 770
33 Liikenneopettajat ym.	1	..	1	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	8 060	19,45	7 812	3 239
41 Toimistotyöntekijät	2 468	13,80	2 197	2 287
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	140	18,44	131	3 160
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	6 456	16,90	6 374	2 878
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	2	..	1	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	89	14,78	82	2 483

Taulukko 4.9

Jatkuu

Sukupuoli Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti- ansio, €	Lkm	Kuukausi- ansio, €
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	100	13,64	82	2 336
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	1 309	15,36	1 242	2 575
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	52	14,71	50	2 440
74 Muut valmistustyöntekijät	26	..	23	..
81 Prosessityöntekijät	14	..	9	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	60	13,26	56	2 243
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	126	14,58	119	2 735
91 Muut palvelutyöntekijät	486	13,72	425	2 328
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	349	12,32	285	2 120
X tuntematon	2	..	2	..
Naiset	56 902	17,97	51 605	2 876
01 Sotilaat	304	16,96	299	2 858
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	920	34,11	897	5 398
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	1 642	28,19	1 570	4 433
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	1 943	22,27	1 748	3 523
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 282	22,80	1 097	3 623
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	8 656	20,83	7 736	3 276
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	11 837	20,15	10 963	3 200
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	1 691	14,08	1 365	2 311
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	2 229	14,68	2 011	2 416
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	11 819	15,84	10 828	2 527
41 Toimistotyöntekijät	10 036	13,94	9 007	2 220
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	518	17,59	485	2 966
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	2 316	15,02	2 140	2 527
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	5	..	4	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	116	12,99	103	2 206
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	2	..	2	..
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	63	13,01	56	2 168
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	25	..	22	..
74 Muut valmistustyöntekijät	21	..	19	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	109	12,09	93	2 007
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2	..	2	..
91 Muut palvelutyöntekijät	1 229	12,05	1 034	2 012
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	132	11,31	119	1 901
X Tuntematon	5	..	5	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.10

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisa- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisa- ja ylityön tunnit				
Sukupuolet yhteensä	1 438 034	2 876 47	2 815 88	33	165,9	1,8			
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	5 230	2 363 27	2 328 149	4	166,2	1,6			
B Kaivostoiminta ja louhinta	5 473	2 846 103	2 740 62	24	168,0	4,2			
C Teollisuus	279 352	3 016 72	2 943 107	30	166,4	2,5			
D Sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	10 234	3 381 149	3 223 74	20	167,7	4,8			
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	8 363	2 689 127	2 513 43	15	168,4	5,1			
F Rakentaminen	91 812	2 855 80	2 771 31	28	167,4	3,2			
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj.	146 396	2 797 25	2 769 40	81	163,9	1,1			
H Kuljetus ja varastointi	69 086	2 684 105	2 578 151	20	168,9	4,7			
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	35 446	2 152 14	2 137 103	17	162,8	0,8			
J Informaatio ja viestintä	63 622	3 713 42	3 669 22	84	163,9	1,2			
K Rahoitus- ja vakuustoitominta	36 600	3 549 21	3 528 3	83	162,6	0,7			
L Kiinteistöalan toiminta	10 713	3 047 17	3 013 13	130	162,8	0,7			
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	78 741	3 291 35	3 246 8	46	163,2	1,2			
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	57 950	2 292 39	2 246 44	28	165,3	2,0			
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	112 659	2 995 42	2 935 87	11	163,1	1,7			
P Koulutus	120 862	3 094 30	3 043 107	20	169,9	0,9			
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	252 424	2 534 30	2 457 167	9	167,3	1,2			
R Taiteet, viihde ja virkistys	20 217	2 562 29	2 531 59	25	162,9	1,4			
S Muu palvelutoiminta	32 822	2 488 21	2 463 8	28	164,2	0,8			
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	3 327 372	2 837 61	0	176,7	15,1			
Miehet	710 500	3 185 72	3 097 88	46	166,5	2,7			
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	3 355	2 494 29	2 453 154	6	167,3	1,7			
B Kaivostoiminta ja louhinta	4 733	2 891 114	2 775 69	26	168,5	4,6			
C Teollisuus	202 060	3 152 87	3 064 120	34	167,0	3,0			
D Sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	7 479	3 579 188	3 378 100	22	169,1	6,0			
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	6 912	2 741 145	2 539 50	15	169,6	5,8			
F Rakentaminen	83 673	2 879 86	2 789 33	25	167,7	3,4			
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj.	76 565	3 148 37	3 107 29	126	164,6	1,6			
H Kuljetus ja varastointi	52 392	2 745 124	2 619 175	20	170,0	5,5			
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 730	2 405 24	2 381 132	23	162,7	1,3			
J Informaatio ja viestintä	40 081	3 982 52	3 928 24	102	164,2	1,4			
K Rahoitus- ja vakuustoitominta	10 877	4 785 16	4 767 3	157	162,7	0,5			
L Kiinteistöalan toiminta	4 786	3 464 29	3 403 25	160	163,6	1,1			
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	46 003	3 595 52	3 533 9	57	164,1	1,8			
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	25 602	2 463 69	2 379 58	34	166,9	3,3			
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	50 510	3 361 69	3 257 150	8	166,2	2,8			
P Koulutus	41 861	3 384 36	3 327 118	18	167,6	1,0			

Taulukko 4.10

Jatkuu

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja yli- työn ansio		josta: työaika- lisät	luontois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	25 274	3 462	60	3 164	185	10	166,3	1,5	
R Taiteet, viihde ja virkistys	9 068	2 775	40	2 733	69	42	164,5	1,9	
S Muu palvelutoiminta	10 517	2 908	28	2 870	7	51	164,7	1,0	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	22	
Naiset	727 534	2 575	23	2 540	87	20	165,3	1,0	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 875	2 130	23	2 105	140	1	164,3	1,6	
B Kaivostoiminta ja louhinta	739	2 554	38	2 514	17	14	164,8	1,7	
C Teollisuus	77 292	2 662	33	2 626	72	19	165,0	1,3	
D Sähkö-, kaasun- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	2 755	2 843	41	2 802	6	13	163,7	1,4	
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	1 452	2 440	43	2 392	10	16	162,5	1,7	
F Rakentaminen	8 139	2 610	18	2 590	7	51	163,7	0,8	
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj.	69 831	2 411	12	2 398	51	32	163,0	0,7	
H Kuljetus ja varastointi	16 694	2 491	44	2 447	75	20	165,4	2,0	
I Majointi- ja ravitsemistoiminta	26 716	2 069	11	2 058	94	15	162,9	0,7	
J Informaatio ja viestintä	23 541	3 256	26	3 229	19	54	163,5	0,8	
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	25 723	3 026	22	3 003	2	52	162,6	0,8	
L Kiinteistöalan toiminta	5 927	2 710	7	2 698	2	106	162,1	0,3	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	32 738	2 864	12	2 844	6	30	162,0	0,5	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	32 348	2 156	15	2 141	32	23	164,1	0,9	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 150	2 698	19	2 673	35	14	160,6	0,8	
P Koulutus	79 001	2 940	28	2 893	101	21	171,1	0,8	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	227 150	2 431	26	2 378	165	9	167,4	1,1	
R Taiteet, viihde ja virkistys	11 149	2 389	20	2 367	51	11	161,6	1,0	
S Muu palvelutoiminta	22 306	2 290	17	2 272	9	17	163,9	0,7	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	10	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.11

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä			Kokonaisansio ¹ , €		Saännöllisen työajan ansio, €		Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Sukupuolet yhteensä	951 196	2 933	53	2 877	70	45	165,4	2,1	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 323	2 944	19	2 925	8	15	165,3	0,7	
B Kaivostoiminta ja louhinta	5 470	2 846	103	2 740	62	24	168,0	4,2	
C Teollisuus	278 976	3 017	72	2 943	107	30	166,4	2,5	
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	8 413	3 433	142	3 291	65	23	168,1	4,6	
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	5 764	2 694	141	2 547	45	21	169,6	5,9	
F Rakentaminen	88 189	2 866	82	2 781	32	29	167,6	3,3	
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	145 936	2 799	25	2 771	40	82	163,9	1,1	
H Kuljetus ja varastointi	66 168	2 671	104	2 567	148	20	169,0	4,7	
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	28 301	2 199	16	2 183	113	15	162,0	0,9	
J Informaatio ja viestintä	62 918	3 723	42	3 679	22	85	164,0	1,2	
K Rahoitus- ja vakuustoittoiminta	36 543	3 548	21	3 527	3	84	162,6	0,7	
L Kiinteistöalan toiminta	10 205	3 091	17	3 057	13	136	162,8	0,7	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	55 731	3 436	40	3 390	7	64	164,2	1,3	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	43 718	2 345	43	2 299	51	37	165,7	2,2	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	8 155	3 063	41	3 022	4	105	160,3	1,2	
P Koulutus	15 131	3 019	4	3 014	31	22	156,6	0,2	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	46 507	2 401	9	2 390	178	11	165,5	0,5	
R Taiteet, viihde ja virkistys	11 010	2 789	40	2 747	56	44	164,4	2,0	
S Muu palvelutoiminta	32 738	2 489	20	2 465	8	28	164,2	0,8	
Miehet	572 846	3 164	75	3 087	78	55	166,5	2,8	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 144	2 999	17	2 981	7	16	165,3	0,7	
B Kaivostoiminta ja louhinta	4 731	2 892	114	2 775	69	26	168,5	4,6	
C Teollisuus	201 874	3 152	87	3 064	120	34	167,0	3,0	
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	6 138	3 628	181	3 447	87	26	169,5	5,8	
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	4 792	2 738	158	2 573	52	21	170,8	6,6	
F Rakentaminen	80 991	2 888	88	2 797	34	26	167,9	3,5	
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	76 126	3 154	37	3 113	29	127	164,6	1,6	
H Kuljetus ja varastointi	50 249	2 731	124	2 607	172	20	170,1	5,5	
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 392	2 423	25	2 398	134	23	162,6	1,3	
J Informaatio ja viestintä	39 631	3 994	51	3 940	24	103	164,3	1,4	
K Rahoitus- ja vakuustoittoiminta	10 856	4 785	16	4 768	3	157	162,7	0,5	
L Kiinteistöalan toiminta	4 530	3 520	30	3 458	26	169	163,8	1,1	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	33 471	3 754	57	3 692	8	77	165,0	1,9	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	20 255	2 505	72	2 427	67	43	167,3	3,5	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	1 517	3 976	59	3 916	17	163	161,7	1,7	
P Koulutus	5 523	3 318	7	3 310	30	34	157,7	0,3	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	6 302	2 730	12	2 718	186	27	165,3	0,8	
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 821	3 014	46	2 966	63	63	165,1	2,3	
S Muu palvelutoiminta	10 503	2 908	28	2 871	7	51	164,7	1,0	

Taulukko 4.11
Jatkuu

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja yli- työn ansio		josta: työaika- lisät	luontois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Naiset	378 350	2 583	20	2 560	58	30	163,7	0,9	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	179	2 593	31	2 561	13	9	165,4	1,2	
B Kaivostoiminta ja louhinta	738	2 553	38	2 514	17	14	164,8	1,7	
C Teollisuus	77 102	2 663	33	2 627	72	19	165,0	1,3	
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	2 275	2 908	39	2 869	3	15	164,4	1,3	
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	973	2 476	55	2 420	12	23	163,7	2,1	
F Rakentaminen	7 198	2 623	19	2 601	6	57	164,1	0,9	
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj.	69 810	2 411	12	2 399	51	32	163,0	0,7	
H Kuljetus ja varastointi	15 919	2 484	43	2 441	73	21	165,5	2,0	
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19 909	2 105	12	2 092	104	11	161,7	0,8	
J Informaatio ja viestintä	23 287	3 261	26	3 234	19	55	163,5	0,8	
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	25 687	3 026	22	3 003	2	52	162,6	0,8	
L Kiinteistöalan toiminta	5 675	2 749	7	2 736	2	111	162,0	0,3	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	22 260	2 958	14	2 935	5	43	163,1	0,6	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	23 463	2 208	19	2 188	37	31	164,4	1,1	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	6 639	2 854	36	2 818	1	91	160,0	1,1	
P Koulutus	9 608	2 846	3	2 844	31	15	156,0	0,1	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	40 205	2 350	8	2 339	177	9	165,5	0,5	
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 189	2 538	34	2 501	49	23	163,6	1,7	
S Muu palvelutoiminta	22 236	2 291	17	2 273	9	17	163,9	0,7	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.12

Kokoaikaisien palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Työntantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä			Kokonaisansio, €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisa- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisa- ja ylityön tunnit				
Sukupuolet yhteensä	379 973	2 644	36	2 566	137	11	168,5	1,4			
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	3 907	2 167	30	2 126	196	1	166,5	1,9			
B Kaivostoiminta ja louhinta	3			
C Teollisuus	313	2 316	29	2 279	38	0	161,0	0,9			
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	1 821	3 141	179	2 909	120	5	165,5	5,8			
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 599	2 679	97	2 438	40	2	165,8	3,5			
F Rakentaminen	2 803	2 275	37	2 204	7	2	163,9	1,4			
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	460	2 196	45	2 128	3	0	163,9	1,8			
H Kuljetus ja varastointi	2 410	2 747	131	2 588	238	4	167,2	4,5			
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	7 145	1 965	8	1 957	64	24	166,2	0,5			
J Informaatio ja viestintä	661	2 867	61	2 787	15	0	160,1	2,1			
L Kiinteistöalan toiminta	508	2 148	12	2 131	11	0	162,4	0,5			
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	13 074	2 580	32	2 528	14	2	162,5	1,3			
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	10 956	2 025	32	1 969	28	2	165,9	1,5			
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	43 349	2 655	31	2 606	79	7	164,0	1,3			
P Koulutus	76 921	3 090	44	3 019	157	26	178,5	1,3			
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	204 347	2 561	34	2 469	164	8	167,7	1,3			
R Taiteet, viihde ja virkistys	8 612	2 266	16	2 247	64	2	161,3	0,7			
S Muu palvelutoiminta	84	2 034	90	1 944	5	0	165,7	4,3			
Miehet	82 394	3 116	65	2 949	146	10	168,9	2,2			
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	2 211	2 232	36	2 180	229	1	168,3	2,2			
B Kaivostoiminta ja louhinta	2			
C Teollisuus	158	2 443	44	2 382	50	0	159,7	1,3			
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	1 341	3 358	225	3 061	155	5	167,3	7,1			
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 120	2 749	114	2 461	47	2	167,0	4,1			
F Rakentaminen	2 227	2 304	43	2 219	7	2	164,2	1,7			
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	439	2 208	46	2 137	2	0	164,3	1,9			
H Kuljetus ja varastointi	1 817	2 850	148	2 664	268	5	168,3	5,0			
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	338	1 974	11	1 963	83	24	166,5	0,7			
J Informaatio ja viestintä	424	2 940	69	2 848	14	0	160,4	2,3			
L Kiinteistöalan toiminta	256	2 467	22	2 434	5	0	160,3	0,9			
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	7 373	2 764	48	2 684	14	3	163,7	1,9			
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4 637	2 252	65	2 131	26	3	166,7	2,8			
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	14 714	2 980	55	2 883	151	6	168,0	2,3			
P Koulutus	23 014	3 366	58	3 281	202	23	178,0	1,8			
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	18 294	3 722	76	3 318	179	5	166,6	1,7			
R Taiteet, viihde ja virkistys	3 015	2 314	28	2 280	84	3	163,7	1,3			
S Muu palvelutoiminta	14			

Taulukko 4.12

Jatkuu

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja yli- työn ansio		josta: työaika- lisät	luontois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Naiset	297 579	2 513	29	2 460	135	12	168,4	1,1	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 696	2 082	22	2 056	153	1	164,1	1,6	
B Kaivostoiminta ja louhinta	1	
C Teollisuus	155	2 187	14	2 173	26	0	162,5	0,6	
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	480	2 536	51	2 484	23	4	160,4	2,0	
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	479	2 368	21	2 334	7	1	159,9	0,9	
F Rakentaminen	576	2 162	14	2 147	7	3	162,4	0,6	
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	21	
H Kuljetus ja varastointi	593	2 432	78	2 354	148	1	163,9	2,8	
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 807	1 965	8	1 956	63	24	166,2	0,5	
J Informaatio ja viestintä	237	2 738	48	2 680	17	0	159,6	1,8	
L Kiinteistöalan toiminta	252	1 824	1	1 823	17	0	164,7	0,0	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 701	2 342	10	2 325	15	2	161,0	0,4	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6 319	1 859	8	1 850	30	1	165,4	0,5	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	28 635	2 488	18	2 464	42	7	161,9	0,8	
P Koulutus	53 907	2 972	39	2 908	138	28	178,7	1,1	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	186 053	2 447	30	2 386	163	8	167,8	1,3	
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 597	2 240	9	2 230	54	1	159,9	0,5	
S Muu palvelutoiminta	70	1 964	89	1 875	2	0	165,3	4,3	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.13

Kokoikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹⁾ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisa- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisa- ja ylityön tunnit				
Sukupuolet yhteensä	106 865	3 199	33	3 148	68	2	161,2	1,3	
C Teollisuus	63	2 934	48	2 874	37	115	168,2	2,0	
F Rakentaminen	820	3 629	15	3 614	24	0	158,4	0,5	
H Kuljetus ja varastointi	508	4 004	40	3 933	143	3	160,3	1,2	
J Informaatio ja viestintä	43	3 339	18	3 321	0	0	158,0	0,5	
K Rahoitus- ja vakuustointiminta	57	3 753	0	3 753	0	1	157,5	0,0	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	9 936	3 413	16	3 387	5	2	158,5	0,5	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3 276	2 471	1	2 468	1	0	157,7	0,1	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	61 155	3 227	49	3 156	103	2	162,9	2,0	
P Koulutus	28 810	3 144	7	3 123	12	1	158,6	0,3	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 570	2 978	55	2 896	259	2	167,1	2,4	
R Taiteet, viihde ja virkistys	595	2 651	11	2 638	37	0	159,3	0,4	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	3 327	372	2 837	61	0	176,7	15,1	
Miehet	55 260	3 501	53	3 420	104	2	163,1	2,1	
C Teollisuus	28	
F Rakentaminen	455	4 072	21	4 050	27	1	158,7	0,7	
H Kuljetus ja varastointi	326	4 380	50	4 285	183	3	161,0	1,5	
J Informaatio ja viestintä	26	
K Rahoitus- ja vakuustointiminta	21	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 159	3 747	25	3 709	6	3	158,7	0,7	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	710	2 647	3	2 639	2	0	158,1	0,1	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	34 279	3 497	75	3 388	155	2	165,6	3,0	
P Koulutus	13 324	3 443	10	3 413	8	1	158,6	0,4	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	678	3 252	78	3 152	341	3	168,5	3,5	
R Taiteet, viihde ja virkistys	232	2 772	24	2 746	39	0	160,3	0,9	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	22	
Naiset	51 605	2 876	12	2 857	28	2	159,1	0,4	
C Teollisuus	35	2 728	28	2 700	15	79	167,4	1,2	
F Rakentaminen	365	3 077	8	3 069	21	0	158,1	0,4	
H Kuljetus ja varastointi	182	3 331	23	3 303	73	3	159,0	0,7	
J Informaatio ja viestintä	17	
K Rahoitus- ja vakuustointiminta	36	3 244	0	3 244	0	0	157,5	0,0	
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	4 777	3 052	7	3 039	4	1	158,2	0,2	
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	2 566	2 422	1	2 420	0	0	157,6	0,0	
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	26 876	2 883	16	2 859	36	2	159,5	0,6	
P Koulutus	15 486	2 887	6	2 873	16	1	158,6	0,2	
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	892	2 771	37	2 701	197	1	166,0	1,5	
R Taiteet, viihde ja virkistys	363	2 573	3	2 568	35	0	158,6	0,1	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	10	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.14

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisä- ja ylityön tunnit				
Sukupuolet yhteensä	1 438 034	2 876	47	2 815	88	33	165,9	1,8	
0 Sotilaat	8 921	3 800	122	3 630	98	0	169,1	5,5	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	62 066	5 039	13	5 014	6	178	161,5	0,4	
2 Erytisasiantuntijat	287 431	3 686	38	3 599	53	52	166,1	1,0	
3 Asiantuntijat	330 639	2 939	40	2 891	71	42	164,7	1,4	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	127 616	2 395	28	2 366	31	21	162,8	1,2	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	207 798	2 147	20	2 124	166	15	166,6	1,1	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 291	1 970	23	1 944	88	1	164,6	1,4	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	147 208	2 619	87	2 526	68	5	167,7	3,3	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	139 133	2 541	102	2 437	167	2	168,6	4,2	
9 Muut työntekijät	111 147	2 061	56	1 999	94	5	167,3	2,6	
X Tuntematon	8 783	2 754	66	2 688	340	16	166,3	3,0	
Miehet	710 500	3 185	72	3 097	88	46	166,5	2,7	
0 Sotilaat	8 622	3 833	125	3 659	93	0	169,1	5,6	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	39 764	5 494	12	5 469	6	231	161,8	0,3	
2 Erytisasiantuntijat	138 497	4 048	46	3 951	43	73	164,8	1,1	
3 Asiantuntijat	143 879	3 314	61	3 244	52	68	165,1	1,9	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	27 945	2 598	59	2 537	85	25	165,8	2,5	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	44 657	2 446	43	2 396	208	32	166,8	2,1	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 806	2 018	28	1 987	89	1	164,5	1,6	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	136 031	2 654	91	2 557	69	6	167,8	3,5	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	108 438	2 643	118	2 522	183	2	169,3	4,8	
9 Muut työntekijät	53 544	2 264	95	2 159	93	5	168,5	4,3	
X Tuntematon	5 317	2 901	86	2 815	349	19	167,1	3,7	
Naiset	727 534	2 575	23	2 540	87	20	165,3	1,0	
0 Sotilaat	299	2 858	49	2 802	240	0	168,3	2,9	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	22 302	4 229	15	4 202	8	84	160,9	0,4	
2 Erytisasiantuntijat	148 934	3 349	31	3 272	62	32	167,4	0,8	
3 Asiantuntijat	186 760	2 649	24	2 620	86	23	164,4	1,0	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	99 671	2 338	19	2 318	16	21	161,9	0,9	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	163 141	2 065	14	2 049	155	10	166,5	0,9	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 485	1 917	18	1 897	87	1	164,6	1,1	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	11 177	2 194	36	2 156	57	4	165,7	1,6	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 696	2 181	45	2 136	111	2	166,2	2,0	
9 Muut työntekijät	57 603	1 872	20	1 851	95	4	166,2	1,1	
X Tuntematon	3 466	2 528	35	2 493	326	11	164,9	1,8	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.15

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin päaluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Työntantajasektori Toimialan päaluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja yli- työn ansio			josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisä- ja ylityön tunnit		
Sukupuolet yhteensä	951 196	2 933	53	2 877	70	45	165,4	2,1	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	44 559	5 282	14	5 256	6	242	162,9	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	133 605	3 960	36	3 920	13	93	163,2	1,0	
3 Asiantuntijat	226 153	3 095	40	3 053	29	61	164,4	1,3	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	93 469	2 483	31	2 452	34	29	163,8	1,3	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	98 462	2 095	15	2 078	130	18	163,5	0,9	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 401	1 811	22	1 789	19	0	165,7	1,1	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	138 805	2 632	87	2 543	71	6	167,8	3,3	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	134 905	2 547	102	2 445	168	2	168,6	4,2	
9 Muut työntekijät	71 419	2 129	74	2 054	88	5	167,6	3,4	
X Tunteamaton	8 417	2 765	67	2 698	351	16	166,5	3,0	
Miehet	572 846	3 164	75	3 087	78	55	166,5	2,8	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	31 552	5 635	12	5 614	5	286	163,1	0,3	
2 Erityisasiantuntijat	86 074	4 172	45	4 123	11	111	163,8	1,2	
3 Asiantuntijat	119 584	3 401	61	3 337	28	82	165,0	1,9	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 904	2 689	61	2 628	94	30	166,2	2,5	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	29 749	2 343	29	2 313	113	47	164,3	1,5	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	673	1 968	36	1 932	26	0	166,6	1,7	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	128 117	2 668	91	2 575	72	6	167,9	3,5	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	104 805	2 652	118	2 533	185	2	169,3	4,9	
9 Muut työntekijät	44 226	2 298	102	2 194	97	6	168,7	4,6	
X Tunteamaton	5 162	2 916	86	2 829	358	20	167,3	3,8	
Naiset	378 350	2 583	20	2 560	58	30	163,7	0,9	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	13 007	4 424	17	4 389	8	135	162,4	0,5	
2 Erityisasiantuntijat	47 531	3 577	21	3 553	18	60	162,1	0,6	
3 Asiantuntijat	106 569	2 753	17	2 734	31	38	163,7	0,6	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	70 565	2 417	21	2 395	15	29	163,0	0,9	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	68 713	1 988	10	1 977	137	6	163,2	0,6	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	728	1 665	8	1 656	12	0	165,0	0,6	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	10 688	2 200	36	2 162	59	4	165,7	1,6	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 101	2 183	45	2 139	111	2	166,2	2,0	
9 Muut työntekijät	27 193	1 854	28	1 825	73	3	165,8	1,5	
X Tunteamaton	3 255	2 525	35	2 490	339	11	165,2	1,9	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.16

Kokoaikaisien palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut	josta: lisä- ja ylityön tunnit				
Sukupuolet yhteensä	379 973	2 644	36	2 566	137	11	168,5	1,4	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 796	4 110	12	4 085	12	20	157,9	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	111 558	3 419	52	3 253	117	21	173,9	1,3	
3 Asiantuntijat	78 690	2 554	43	2 494	188	2	166,5	1,7	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 327	2 090	20	2 069	20	1	160,1	0,9	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	100 817	2 142	20	2 118	183	13	169,3	1,2	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 705	1 997	22	1 972	106	1	164,2	1,4	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	6 906	2 376	92	2 209	21	1	165,9	3,2	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 949	2 337	102	2 185	132	2	168,1	3,9	
9 Muut työntekijät	37 865	1 931	24	1 895	107	5	166,8	1,2	
X Tuntematon	360	2 508	48	2 457	86	8	161,2	1,6	
Miehet	82 394	3 116	65	2 949	146	10	168,9	2,2	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 968	4 731	13	4 695	15	27	155,9	0,3	
2 Erityisasiantuntijat	31 699	3 888	71	3 616	152	16	173,7	1,5	
3 Asiantuntijat	12 703	2 745	59	2 641	176	4	166,4	2,2	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 713	2 052	37	2 007	51	1	163,7	1,7	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 533	2 483	61	2 394	368	6	173,6	2,9	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 051	2 017	25	1 989	105	1	164,1	1,5	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	6 516	2 398	96	2 223	21	1	166,0	3,3	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 449	2 373	105	2 211	132	2	168,4	4,0	
9 Muut työntekijät	8 608	2 091	65	1 977	75	3	167,7	2,9	
X Tuntematon	154	2 400	73	2 323	38	4	163,4	2,9	
Naiset	297 579	2 513	29	2 460	135	12	168,4	1,1	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 828	3 658	12	3 642	9	15	159,3	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	79 859	3 233	44	3 109	103	23	174,0	1,2	
3 Asiantuntijat	65 987	2 517	40	2 466	190	2	166,5	1,6	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	19 614	2 095	18	2 077	16	1	159,6	0,8	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	92 284	2 111	16	2 093	166	13	169,0	1,0	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 654	1 975	19	1 953	107	1	164,4	1,2	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	390	2 004	29	1 970	17	1	164,6	1,2	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	500	2 085	81	2 003	135	1	166,1	3,1	
9 Muut työntekijät	29 257	1 884	12	1 870	117	6	166,5	0,7	
X Tuntematon	206	2 588	29	2 558	121	11	159,6	0,6	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.17

Kokoikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Työnantajasektori Toimialan pääluokka	Lukumäärä			Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja yli- työn ansio	josta: työaika- lisät	luontois- edut			josta: lisä- ja ylityön tunnit		
Sukupuolet yhteensä	106 865	3 199	33	3 148	68	2	161,2	1,3			
0 Sotilaat	8 921	3 800	122	3 630	98	0	169,1	5,5			
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 711	5 067	11	5 042	0	8	157,8	0,3			
2 Erytisasiantuntijat	42 268	3 523	9	3 498	9	2	157,8	0,3			
3 Asiantuntijat	25 796	2 739	36	2 684	85	1	161,8	1,3			
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	11 820	2 273	21	2 248	27	2	159,7	0,8			
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 519	2 789	72	2 706	390	1	169,1	3,2			
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	185	2 329	57	2 249	49	2	167,0	2,1			
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	1 497	2 529	45	2 446	3	1	167,3	1,7			
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	279	2 386	212	2 160	24	2	172,9	7,8			
9 Muut työntekijät	1 863	2 094	31	2 045	50	2	167,0	1,4			
X Tuntematon	6			
Miehet	55 260	3 501	53	3 420	104	2	163,1	2,1			
0 Sotilaat	8 622	3 833	125	3 659	93	0	169,1	5,6			
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 244	5 283	9	5 255	0	10	157,8	0,2			
2 Erytisasiantuntijat	20 724	3 781	11	3 749	7	2	157,9	0,3			
3 Asiantuntijat	11 592	3 044	66	2 941	161	1	164,6	2,3			
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 328	2 336	67	2 259	41	4	163,8	2,6			
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 375	2 878	82	2 784	441	0	169,8	3,7			
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	82	2 483	63	2 381	7	0	165,9	2,2			
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	1 398	2 552	48	2 464	3	1	167,4	1,8			
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	184	2 579	317	2 240	33	2	177,0	11,7			
9 Muut työntekijät	710	2 245	49	2 154	37	1	167,7	2,0			
X Tuntematon	1			
Naiset	51 605	2 876	12	2 857	28	2	159,1	0,4			
0 Sotilaat	299	2 858	49	2 802	240	0	168,3	2,9			
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 467	4 784	13	4 763	0	5	157,9	0,3			
2 Erytisasiantuntijat	21 544	3 275	8	3 256	12	2	157,7	0,2			
3 Asiantuntijat	14 204	2 491	11	2 474	23	1	159,6	0,4			
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	9 492	2 258	10	2 246	24	2	158,7	0,4			
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 144	2 527	43	2 474	238	2	167,1	2,0			
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	103	2 206	53	2 143	83	3	167,9	2,1			
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	99	2 205	17	2 189	2	0	165,5	0,6			
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	95	2 012	8	2 003	6	0	164,9	0,5			
9 Muut työntekijät	1 153	2 001	20	1 978	58	2	166,6	1,0			
X Tuntematon	5			

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.18

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		1 438 034	11 803	219 019	336 417	415 273	378 220	77 113	189
0	Sotilaat	8 921	1	1 844	2 770	3 657	645	4	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	62 066	14	1 608	12 697	22 386	20 024	5 318	19
2	Erytisasiantuntijat	287 431	41	29 446	82 514	87 193	72 299	15 910	27
3	Asiantuntijat	330 639	358	48 085	87 692	97 443	81 043	15 998	19
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	127 616	471	18 352	23 436	38 172	39 111	8 069	5
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	207 798	2 479	39 476	44 664	56 672	54 881	9 618	9
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 291	177	920	1 400	2 363	2 029	391	9
7	Rakenn-, korj- ja valmistus-työntekijät	147 208	3 333	31 117	29 912	38 570	37 060	7 173	43
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	139 133	1 683	26 940	30 401	38 278	35 366	6 441	24
9	Muut työntekijät	111 147	3 065	19 173	18 539	28 224	34 186	7 925	34
X	Tuntematon	8 783	180	2 057	2 391	2 314	1 575	266	–
Miehet		710 500	7 349	120 672	181 701	197 201	166 944	36 478	155
0	Sotilaat	8 622	1	1 732	2 673	3 602	611	3	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	39 764	12	954	8 587	14 327	12 219	3 648	16
2	Erytisasiantuntijat	138 497	14	13 352	43 161	39 980	33 439	8 525	25
3	Asiantuntijat	143 879	141	22 223	42 698	39 419	31 941	7 441	16
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	27 945	170	5 427	6 506	7 843	6 634	1 362	3
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	44 657	503	11 429	13 084	11 206	7 470	965	1
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 806	90	393	699	1 236	1 173	214	1
7	Rakenn-, korj- ja valmistus-työntekijät	136 031	3 137	29 000	27 677	35 355	34 162	6 656	43
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	108 438	1 244	22 132	24 250	30 105	25 845	4 838	24
9	Muut työntekijät	53 544	1 901	12 629	10 866	12 773	12 650	2 700	25
X	Tuntematon	5 317	136	1 401	1 499	1 356	800	126	–
Naiset		727 534	4 454	98 346	154 716	218 072	211 276	40 635	35
0	Sotilaat	299	–	112	97	55	34	1	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	22 302	1	655	4 110	8 059	7 805	1 670	2
2	Erytisasiantuntijat	148 934	27	16 095	39 353	47 213	38 860	7 384	2
3	Asiantuntijat	186 760	217	25 862	44 995	58 024	49 102	8 557	4
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	99 671	301	12 925	16 929	30 330	32 477	6 707	1
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	163 141	1 976	28 047	31 580	45 466	47 411	8 653	8
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 485	88	527	701	1 127	857	177	8
7	Rakenn-, korj- ja valmistus-työntekijät	11 177	196	2 117	2 235	3 216	2 897	516	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 696	440	4 807	6 151	8 173	9 521	1 604	–
9	Muut työntekijät	57 603	1 164	6 544	7 673	15 451	21 537	5 225	9
X	Tuntematon	3 466	44	656	893	958	776	140	–

Taulukko 4.18
Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
			10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €		2 876	1 736	2 361	2 931	3 032	2 961	3 023	3 325
0	Sotilaat	3 800	–	3 213	3 804	4 014	4 243	–	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 039	–	3 144	4 744	5 222	5 141	5 165	–
2	Erytisasiantuntijat	3 686	1 818	2 829	3 544	3 847	3 925	4 046	–
3	Asiantuntijat	2 939	1 646	2 549	2 992	3 044	2 984	2 978	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 395	1 718	2 173	2 439	2 443	2 428	2 429	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 147	1 766	1 977	2 148	2 215	2 212	2 154	–
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 970	1 313	1 703	1 965	2 060	2 034	2 047	–
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 619	1 848	2 396	2 665	2 724	2 721	2 662	2 705
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 541	1 866	2 348	2 581	2 625	2 601	2 504	–
9	Muut työntekijät	2 061	1 551	1 985	2 138	2 102	2 069	2 082	1 950
X	Tuntematon	2 754	1 844	2 414	2 845	2 993	2 802	2 818	–
Miehet		3 185	1 777	2 485	3 215	3 411	3 385	3 492	3 548
0	Sotilaat	3 833	–	3 240	3 834	4 032	4 326	–	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 494	–	3 376	5 145	5 673	5 678	5 546	–
2	Erytisasiantuntijat	4 048	–	2 975	3 859	4 266	4 349	4 482	–
3	Asiantuntijat	3 314	1 690	2 724	3 331	3 514	3 452	3 363	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 598	1 733	2 267	2 712	2 678	2 665	2 688	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 446	1 693	2 141	2 486	2 610	2 635	2 532	–
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 018	1 360	1 757	2 001	2 107	2 066	2 060	–
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 654	1 851	2 418	2 698	2 770	2 763	2 699	2 705
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 643	1 898	2 405	2 672	2 735	2 753	2 615	–
9	Muut työntekijät	2 264	1 622	2 102	2 335	2 364	2 346	2 348	–
X	Tuntematon	2 901	1 836	2 485	2 982	3 233	3 053	3 171	–
Naiset		2 575	1 669	2 209	2 598	2 689	2 625	2 601	2 329
0	Sotilaat	2 858	–	2 792	2 995	2 825	2 754	–	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 229	–	2 805	3 907	4 421	4 300	4 331	–
2	Erytisasiantuntijat	3 349	–	2 708	3 198	3 492	3 560	3 542	–
3	Asiantuntijat	2 649	1 617	2 399	2 670	2 724	2 680	2 644	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 338	1 709	2 133	2 335	2 382	2 379	2 376	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 065	1 784	1 910	2 008	2 118	2 146	2 112	–
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 917	1 265	1 662	1 928	2 008	1 989	2 031	–
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 194	1 795	2 094	2 255	2 217	2 221	2 186	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 181	1 777	2 087	2 226	2 220	2 187	2 171	–
9	Muut työntekijät	1 872	1 434	1 761	1 860	1 886	1 907	1 945	–
X	Tuntematon	2 528	1 868	2 261	2 614	2 653	2 543	2 501	–

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.19

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		951 196	10 504	168 821	239 303	266 212	221 885	44 298	173
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	44 559	14	1 465	10 870	17 141	12 382	2 668	19
2	Erytisasiantuntijat	133 605	20	14 593	44 207	40 554	27 873	6 337	20
3	Asiantuntijat	226 153	290	35 539	65 678	65 227	49 321	10 079	18
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	93 469	430	16 283	19 420	27 014	25 399	4 920	3
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	98 462	1 751	25 041	24 022	24 143	19 745	3 754	7
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 401	102	240	291	329	365	66	6
7	Rakenn-, korj.- ja valmistus- työntekijät	138 805	3 276	30 446	28 871	36 030	33 701	6 438	43
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	134 905	1 668	26 665	29 795	36 881	33 835	6 037	24
9	Muut työntekijät	71 419	2 784	16 564	13 817	16 675	17 793	3 752	33
X	Tuntematon	8 417	168	1 984	2 331	2 217	1 470	247	.
Miehet		572 846	7 022	106 107	150 724	155 851	126 433	26 563	146
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	31 552	12	904	7 763	12 062	8 672	2 122	16
2	Erytisasiantuntijat	86 074	9	8 829	29 817	25 063	17 873	4 462	20
3	Asiantuntijat	119 584	120	19 389	37 380	32 228	24 718	5 733	16
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 904	157	4 910	5 612	6 275	5 004	945	1
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	29 749	441	8 539	8 491	6 999	4 497	783	.
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	673	39	97	147	148	202	40	.
7	Rakenn-, korj.- ja valmistus- työntekijät	128 117	3 082	28 375	26 699	32 947	30 995	5 975	43
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	104 805	1 236	21 904	23 729	28 894	24 530	4 488	24
9	Muut työntekijät	44 226	1 801	11 808	9 614	9 908	9 175	1 895	25
X	Tuntematon	5 162	125	1 352	1 471	1 328	767	120	.
Naiset		378 350	3 482	62 713	88 579	110 361	95 452	17 735	28
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	13 007	1	562	3 107	5 079	3 710	546	2
2	Erytisasiantuntijat	47 531	11	5 765	14 390	15 491	10 000	1 874	.
3	Asiantuntijat	106 569	170	16 150	28 299	32 999	24 603	4 346	3
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	70 565	273	11 373	13 807	20 740	20 395	3 975	1
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	68 713	1 310	16 502	15 531	17 144	15 248	2 971	7
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	728	64	143	144	181	164	26	6
7	Rakenn-, korj.- ja valmistus- työntekijät	10 688	194	2 071	2 172	3 084	2 705	462	.
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 101	433	4 760	6 066	7 987	9 305	1 550	.
9	Muut työntekijät	27 193	983	4 756	4 203	6 767	8 619	1 857	8
X	Tuntematon	3 255	43	632	861	889	704	127	.

Taulukko 4.19

Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €		2 933	1 738	2 369	3 018	3 149	3 043	3 055	3 407
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 282	..	3 151	4 889	5 515	5 531	5 400	..
2	Erityisasiantuntijat	3 960	..	2 988	3 871	4 200	4 211	4 178	..
3	Asiantuntijat	3 095	1 662	2 614	3 136	3 240	3 188	3 176	..
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 483	1 721	2 207	2 505	2 556	2 560	2 584	..
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 095	1 738	1 934	2 127	2 190	2 163	2 165	..
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 811	1 250	1 586	1 838	1 883	1 984	2 048	..
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 632	1 852	2 400	2 674	2 742	2 751	2 698	2 705
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 547	1 869	2 349	2 586	2 635	2 611	2 520	..
9	Muut työntekijät	2 129	1 543	2 020	2 228	2 206	2 165	2 177	1 938
X	Tuntematon	2 765	1 868	2 430	2 853	3 014	2 795	2 804	-
Miehet		3 164	1 785	2 481	3 237	3 427	3 357	3 375	3 607
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 635	..	3 379	5 234	5 851	5 935	5 623	..
2	Erityisasiantuntijat	4 172	..	3 099	4 053	4 448	4 447	4 429	..
3	Asiantuntijat	3 401	1 721	2 785	3 404	3 626	3 574	3 484	..
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 689	1 730	2 303	2 795	2 789	2 813	2 902	..
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 343	1 693	2 054	2 380	2 532	2 550	2 557	-
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 968	1 290	1 778	1 901	2 021	2 159	2 175	-
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 668	1 855	2 422	2 708	2 791	2 797	2 735	2 705
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 652	1 900	2 406	2 678	2 749	2 770	2 637	..
9	Muut työntekijät	2 298	1 621	2 119	2 372	2 427	2 421	2 427	..
X	Tuntematon	2 916	1 863	2 504	2 992	3 248	3 053	3 182	-
Naiset		2 583	1 642	2 178	2 645	2 755	2 627	2 574	..
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 424	..	2 785	4 029	4 718	4 587	4 530	..
2	Erityisasiantuntijat	3 577	..	2 818	3 494	3 800	3 791	3 581	-
3	Asiantuntijat	2 753	1 621	2 409	2 783	2 863	2 800	2 770	..
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 417	1 716	2 166	2 387	2 486	2 498	2 509	..
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	1 988	1 753	1 872	1 989	2 050	2 049	2 062	..
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 665	1 226	1 454	1 774	1 769	1 768
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 200	1 800	2 097	2 260	2 223	2 233	2 214	-
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 183	1 782	2 088	2 226	2 223	2 190	2 178	-
9	Muut työntekijät	1 854	1 400	1 773	1 898	1 883	1 892	1 921	..
X	Tuntematon	2 525	1 884	2 273	2 616	2 666	2 514	2 448	-

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.20

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	X
Sukupuolet yhteensä lkm		379 973	1 241	37 222	72 952	117 178	126 535	24 830	15
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 796	–	110	1 234	3 545	5 345	1 562	–
2	Erytisasiantuntijat	111 558	21	9 570	26 783	35 269	33 779	6 130	6
3	Asiantuntijat	78 690	59	9 772	17 630	24 193	23 054	3 981	1
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 327	20	1 078	2 407	7 409	9 330	2 081	2
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	100 817	718	12 662	17 862	30 357	33 471	5 745	2
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 705	75	656	1 066	1 972	1 619	314	3
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	6 906	52	536	850	2 046	2 783	639	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 949	13	261	568	1 309	1 421	377	–
9	Muut työntekijät	37 865	271	2 505	4 494	10 983	15 629	3 982	1
X	Tuntematon	360	12	72	58	95	104	19	–
Miehet		82 394	302	6 886	17 103	24 850	27 125	6 120	8
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 968	–	39	505	1 366	2 267	791	–
2	Erytisasiantuntijat	31 699	5	2 028	7 536	9 567	10 415	2 144	4
3	Asiantuntijat	12 703	18	1 233	3 051	3 625	3 793	983	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 713	7	261	516	827	872	228	2
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 533	55	1 494	2 464	2 652	1 738	129	1
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 051	51	292	537	1 056	947	167	1
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	6 516	50	495	799	1 941	2 637	594	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 449	8	219	494	1 146	1 247	335	–
9	Muut työntekijät	8 608	97	776	1 174	2 642	3 176	743	–
X	Tuntematon	154	11	49	27	28	33	6	–
Naiset		297 579	939	30 336	55 849	92 328	99 410	18 710	7
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 828	–	71	729	2 179	3 078	771	–
2	Erytisasiantuntijat	79 859	16	7 542	19 247	25 702	23 364	3 986	2
3	Asiantuntijat	65 987	41	8 539	14 579	20 568	19 261	2 998	1
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	19 614	13	817	1 891	6 582	8 458	1 853	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	92 284	663	11 168	15 398	27 705	31 733	5 616	1
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 654	24	364	529	916	672	147	2
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	390	2	41	51	105	146	45	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	500	5	42	74	163	174	42	–
9	Muut työntekijät	29 257	174	1 729	3 320	8 341	12 453	3 239	1
X	Tuntematon	206	1	23	31	67	71	13	–

Taulukko 4.20

Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €		2 644	1 723	2 278	2 599	2 692	2 724	2 735	..
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 110	–	2 968	3 637	3 977	4 218	4 495	–
2	Erytisasiantuntijat	3 419	..	2 768	3 173	3 494	3 666	3 732	..
3	Asiantuntijat	2 554	1 532	2 398	2 518	2 582	2 614	2 585	..
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 090	..	1 818	2 010	2 095	2 130	2 133	..
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 142	1 830	1 983	2 065	2 187	2 210	2 140	..
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 997	1 398	1 735	1 984	2 080	2 036	2 027	..
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 376	1 612	2 210	2 412	2 421	2 384	2 346	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 337	..	2 218	2 328	2 338	2 384	2 273	–
9	Muut työntekijät	1 931	1 621	1 761	1 866	1 943	1 959	1 992	..
X	Tuntematon	2 508	..	1 964	2 538	2 510	2 891	..	–
Miehet		3 116	1 588	2 395	2 972	3 145	3 309	3 429	..
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 731	–	3 373	4 136	4 543	4 868	5 107	–
2	Erytisasiantuntijat	3 888	..	2 982	3 548	3 959	4 159	4 316	..
3	Asiantuntijat	2 745	..	2 341	2 696	2 792	2 858	2 825	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 052	..	1 817	2 045	2 066	2 099	2 118	..
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 483	1 664	2 216	2 466	2 586	2 616	2 335	..
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 017	1 413	1 748	2 015	2 108	2 036	1 997	..
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 398	1 628	2 237	2 433	2 442	2 405	2 376	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 373	..	2 243	2 349	2 373	2 427	2 312	–
9	Muut työntekijät	2 091	1 640	1 850	2 039	2 134	2 134	2 148	–
X	Tuntematon	2 400	..	1 967	3 054	..	–
Naiset		2 513	1 766	2 251	2 485	2 570	2 565	2 507	..
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 658	–	2 746	3 291	3 622	3 739	3 867	–
2	Erytisasiantuntijat	3 233	..	2 710	3 026	3 321	3 446	3 419	..
3	Asiantuntijat	2 517	1 568	2 407	2 481	2 545	2 566	2 506	..
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 095	..	1 818	2 000	2 098	2 133	2 135	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 111	1 844	1 952	2 001	2 149	2 188	2 135	..
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 975	..	1 725	1 953	2 047	2 035	2 060	..
7	Rakenn-, korj- ja valmistus- työntekijät	2 004	..	1 892	2 083	2 033	2 011	1 957	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 085	..	2 083	2 190	2 097	2 080	1 959	–
9	Muut työntekijät	1 884	1 611	1 721	1 805	1 883	1 914	1 956	..
X	Tuntematon	2 588	2 591	2 498	2 815	..	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.21

Kokoaikaisen palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
			10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		106 865	58	12 976	24 162	31 883	29 800	7 985	1
0	Sotilaat	8 921	1	1 844	2 770	3 657	645	4	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 711	–	33	593	1 700	2 297	1 088	–
2	Erytisasiantuntijat	42 268	–	5 283	11 524	11 370	10 647	3 443	1
3	Asiantuntijat	25 796	9	2 774	4 384	8 023	8 668	1 938	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	11 820	21	991	1 609	3 749	4 382	1 068	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 519	10	1 773	2 780	2 172	1 665	119	–
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	185	–	24	43	62	45	11	–
7	Rakennus-, korjaus- ja valmistus-työntekijät	1 497	5	135	191	494	576	96	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	279	2	14	38	88	110	27	–
9	Muut työntekijät	1 863	10	104	228	566	764	191	–
X	Tuntematon	6	–	1	2	2	1	–	–
Miehet		55 260	25	7 679	13 874	16 500	13 386	3 795	1
0	Sotilaat	8 622	1	1 732	2 673	3 602	611	3	–
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 244	–	11	319	899	1 280	735	–
2	Erytisasiantuntijat	20 724	–	2 495	5 808	5 350	5 151	1 919	1
3	Asiantuntijat	11 592	3	1 601	2 267	3 566	3 430	725	–
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 328	6	256	378	741	758	189	–
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 375	7	1 396	2 129	1 555	1 235	53	–
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	82	–	4	15	32	24	7	–
7	Rakennus-, korjaus- ja valmistus-työntekijät	1 398	5	130	179	467	530	87	–
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	184	–	9	27	65	68	15	–
9	Muut työntekijät	710	3	45	78	223	299	62	–
X	Tuntematon	1	–	–	1	–	–	–	–
Naiset		51 605	33	5 297	10 288	15 383	16 414	4 190	
0	Sotilaat	299	–	112	97	55	34	1	
1	Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 467	–	22	274	801	1 017	353	
2	Erytisasiantuntijat	21 544	–	2 788	5 716	6 020	5 496	1 524	
3	Asiantuntijat	14 204	6	1 173	2 117	4 457	5 238	1 213	
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	9 492	15	735	1 231	3 008	3 624	879	
5	Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 144	3	377	651	617	430	66	
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	103	–	20	28	30	21	4	
7	Rakennus-, korjaus- ja valmistus-työntekijät	99	–	5	12	27	46	9	
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	95	2	5	11	23	42	12	
9	Muut työntekijät	1 153	7	59	150	343	465	129	
X	Tuntematon	5	–	1	1	2	1	–	

Taulukko 4.21

Jatkuu

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	X
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	3 199	1 801	2 509	3 071	3 304	3 348	3 742	..
0 Sotilaat	3 800	..	3 213	3 804	4 014	4 243	..	–
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 067	–	3 412	4 392	4 870	5 183	5 551	–
2 Erityisasiantuntijat	3 523	–	2 504	3 150	3 679	3 996	4 361	–
3 Asiantuntijat	2 739	..	2 238	2 735	2 838	2 807	2 758	–
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 273	..	1 990	2 290	2 313	2 295	2 291	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 789	..	2 538	2 861	2 888	2 836	2 482	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 329	–	..	2 332	2 377	2 362	..	–
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	2 529	..	2 390	2 442	2 603	2 554	2 398	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 386	2 486	2 436	2 363	..	–
9 Muut työntekijät	2 094	..	1 928	2 066	2 106	2 116	2 112	–
X Tunteaton	..	–	–
Miehet	3 501	..	2 626	3 266	3 650	3 807	4 411	..
0 Sotilaat	3 833	..	3 240	3 834	4 032	4 326	..	–
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 283	–	..	4 588	5 011	5 369	5 797	–
2 Erityisasiantuntijat	3 781	–	2 534	3 269	3 965	4 395	4 791	..
3 Asiantuntijat	3 044	..	2 269	2 979	3 238	3 229	3 134	–
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 336	..	2 038	2 380	2 423	2 342	2 311	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 878	..	2 587	2 932	3 003	2 971	2 644	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 483	–	2 475	–
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	2 552	..	2 389	2 463	2 622	2 582	2 450	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 579	–	2 580	2 562	..	–
9 Muut työntekijät	2 245	..	1 942	2 219	2 266	2 265	2 356	–
X Tunteaton	..	–	–	..	–	–	–	–
Naiset	2 876	1 723	2 338	2 808	2 933	2 973	3 137	..
0 Sotilaat	2 858	–	2 792	2 995	2 825	2 754	..	–
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 784	–	..	4 165	4 710	4 949	5 038	–
2 Erityisasiantuntijat	3 275	–	2 477	3 030	3 424	3 621	3 819	–
3 Asiantuntijat	2 491	..	2 196	2 474	2 518	2 531	2 533	–
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 258	..	1 974	2 263	2 287	2 286	2 286	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 527	..	2 354	2 628	2 600	2 451	2 351	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 206	–	2 273	–
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistus- työntekijät	2 205	–	2 225	..	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 012	2 040	..	–
9 Muut työntekijät	2 001	..	1 918	1 986	2 003	2 021	1 995	–
X Tunteaton	..	–	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.22

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	X
Sukupuolet yhteensä lkm	1 438 034	11 803	219 019	336 417	415 273	378 220	77 113	189
2 Ylempi perusaste	206 482	11 724	28 371	30 176	42 686	71 169	22 258	98
3 Keskiaste	609 800	79	131 841	129 414	172 975	151 520	23 923	48
5 Alin korkea-aste	241 663	–	710	48 477	98 948	79 536	13 972	19
6 Alempi korkeakouluaste	183 950	–	40 400	64 571	38 524	33 661	6 781	14
7 Ylempi korkeakouluaste	177 240	–	17 501	59 600	55 538	36 462	8 131	8
8 Tutkijakoulutusaste	18 899	–	196	4 179	6 601	5 873	2 048	2
Miehet	710 500	7 349	120 672	181 701	197 201	166 944	36 478	155
2 Ylempi perusaste	120 383	7 319	20 003	20 994	26 108	35 205	10 671	83
3 Keskiaste	324 508	30	78 652	79 339	89 215	67 048	10 191	34
5 Alin korkea-aste	84 774	–	371	18 812	33 546	26 371	5 657	16
6 Alempi korkeakouluaste	86 562	–	14 186	31 661	19 511	17 141	4 051	12
7 Ylempi korkeakouluaste	82 667	–	7 355	28 354	24 956	17 526	4 468	7
8 Tutkijakoulutusaste	11 605	–	105	2 541	3 864	3 652	1 442	2
Naiset	727 534	4 454	98 346	154 716	218 072	211 276	40 635	35
2 Ylempi perusaste	86 099	4 406	8 368	9 182	16 578	35 964	11 587	15
3 Keskiaste	285 292	48	53 189	50 076	83 760	84 472	13 732	14
5 Alin korkea-aste	156 889	–	339	29 666	65 402	53 165	8 315	2
6 Alempi korkeakouluaste	97 388	–	26 214	32 910	19 013	16 519	2 730	2
7 Ylempi korkeakouluaste	94 573	–	10 145	31 245	30 582	18 936	3 664	1
8 Tutkijakoulutusaste	7 293	–	91	1 638	2 737	2 220	606	–
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 876	1 736	2 361	2 931	3 032	2 961	3 023	3 325
2 Ylempi perusaste	2 402	1 735	2 170	2 542	2 535	2 453	2 440	3 062
3 Keskiaste	2 496	1 963	2 252	2 584	2 581	2 534	2 526	2 147
5 Alin korkea-aste	2 944	–	2 541	2 790	2 993	2 962	3 053	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 177	–	2 520	3 033	3 480	3 745	3 903	..
7 Ylempi korkeakouluaste	4 110	–	3 112	3 802	4 352	4 603	4 656	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 953	–	3 486	4 126	4 932	5 408	5 549	..
Miehet	3 185	1 777	2 485	3 215	3 411	3 385	3 492	3 548
2 Ylempi perusaste	2 600	1 776	2 271	2 712	2 751	2 733	2 744	3 197
3 Keskiaste	2 755	2 201	2 402	2 835	2 894	2 876	2 862	2 150
5 Alin korkea-aste	3 493	–	2 908	3 257	3 588	3 533	3 552	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 694	–	2 803	3 473	4 111	4 214	4 321	..
7 Ylempi korkeakouluaste	4 591	–	3 315	4 234	4 892	5 133	5 152	..
8 Tutkijakoulutusaste	5 197	–	3 797	4 301	5 151	5 683	5 773	..
Naiset	2 575	1 669	2 209	2 598	2 689	2 625	2 601	2 329
2 Ylempi perusaste	2 126	1 667	1 930	2 154	2 195	2 178	2 160	..
3 Keskiaste	2 202	1 815	2 030	2 185	2 246	2 263	2 277	..
5 Alin korkea-aste	2 648	–	2 139	2 493	2 687	2 678	2 714	..
6 Alempi korkeakouluaste	2 717	–	2 367	2 611	2 833	3 258	3 284	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 690	–	2 964	3 411	3 911	4 114	4 050	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 566	–	3 131	3 855	4 622	4 957	5 018	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.23

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		951 196	10 504	168 821	239 303	266 212	221 885	44 298	173
2	Ylempi perusaste	165 838	10 437	24 991	26 001	34 885	53 858	15 573	93
3	Keskiaste	429 316	67	105 777	99 422	117 309	92 713	13 982	46
5	Alin korkea-aste	146 322	–	415	33 044	62 643	42 409	7 791	19
6	Alempi korkeakouluaste	120 514	–	28 181	46 977	24 090	17 461	3 795	11
7	Ylempi korkeakouluaste	84 515	–	9 395	32 512	25 504	14 273	2 828	3
8	Tutkijakoulutusaste	4 691	–	62	1 347	1 780	1 172	329	1
Miehet		572 846	7 022	106 107	150 724	155 851	126 433	26 563	146
2	Ylempi perusaste	107 699	6 994	18 707	19 234	23 146	30 543	8 995	80
3	Keskiaste	278 449	28	70 088	69 402	75 305	55 302	8 291	34
5	Alin korkea-aste	64 308	–	172	14 756	25 738	19 301	4 324	16
6	Alempi korkeakouluaste	69 933	–	12 341	27 353	15 953	11 482	2 793	11
7	Ylempi korkeakouluaste	49 293	–	4 762	19 068	14 546	8 991	1 922	3
8	Tutkijakoulutusaste	3 163	–	37	911	1 162	813	240	1
Naiset		378 350	3 482	62 713	88 579	110 361	95 452	17 735	28
2	Ylempi perusaste	58 139	3 444	6 284	6 767	11 739	23 315	6 578	13
3	Keskiaste	150 867	38	35 689	30 021	42 004	37 411	5 691	12
5	Alin korkea-aste	82 014	–	243	18 289	36 905	23 108	3 467	2
6	Alempi korkeakouluaste	50 581	–	15 840	19 624	8 137	5 978	1 002	–
7	Ylempi korkeakouluaste	35 222	–	4 632	13 443	10 958	5 282	907	–
8	Tutkijakoulutusaste	1 527	–	25	436	618	358	89	–
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €		2 933	1 738	2 369	3 018	3 149	3 043	3 055	3 407
2	Ylempi perusaste	2 471	1 736	2 198	2 602	2 615	2 556	2 565	3 132
3	Keskiaste	2 602	1 953	2 276	2 685	2 731	2 705	2 713	2 151
5	Alin korkea-aste	3 133	–	2 319	2 894	3 193	3 204	3 317	..
6	Alempi korkeakouluaste	3 361	–	2 566	3 211	3 858	4 161	4 280	..
7	Ylempi korkeakouluaste	4 448	–	3 270	4 156	4 886	5 035	4 812	..
8	Tutkijakoulutusaste	5 021	–	3 670	4 460	5 126	5 507	5 276	..
Miehet		3 164	1 785	2 481	3 237	3 427	3 357	3 375	3 607
2	Ylempi perusaste	2 628	1 784	2 283	2 737	2 793	2 784	2 805	3 252
3	Keskiaste	2 791	..	2 406	2 867	2 948	2 947	2 942	2 150
5	Alin korkea-aste	3 610	–	2 581	3 320	3 716	3 680	3 682	..
6	Alempi korkeakouluaste	3 782	–	2 821	3 556	4 263	4 491	4 571	..
7	Ylempi korkeakouluaste	4 851	–	3 466	4 502	5 332	5 468	5 211	..
8	Tutkijakoulutusaste	5 294	–	3 986	4 657	5 434	5 777	5 604	..
Naiset		2 583	1 642	2 178	2 645	2 755	2 627	2 574	..
2	Ylempi perusaste	2 181	1 641	1 947	2 219	2 262	2 256	2 238	..
3	Keskiaste	2 253	1 780	2 019	2 265	2 342	2 347	2 379	..
5	Alin korkea-aste	2 759	–	2 133	2 550	2 828	2 805	2 861	..
6	Alempi korkeakouluaste	2 779	–	2 367	2 730	3 063	3 529	3 468	–
7	Ylempi korkeakouluaste	3 885	–	3 068	3 666	4 294	4 298	3 966	–
8	Tutkijakoulutusaste	4 455	–	..	4 050	4 547	4 892	4 394	–

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.24

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	379 973	1 241	37 222	72 952	117 178	126 535	24 830	15
2 Ylempi perusaste	33 459	1 230	2 565	3 187	6 405	14 495	5 573	4
3 Keskiaste	151 675	11	19 562	24 308	47 852	51 381	8 559	2
5 Alin korkea-aste	72 797	-	90	11 514	27 020	29 312	4 861	-
6 Alempi korkeakouluaste	53 246	-	10 431	14 749	12 159	13 683	2 221	3
7 Ylempi korkeakouluaste	64 652	-	4 539	18 532	22 364	16 022	3 190	5
8 Tutkijakoulutusaste	4 144	-	35	662	1 378	1 642	426	1
Miehet	82 394	302	6 886	17 103	24 850	27 125	6 120	8
2 Ylempi perusaste	9 525	301	755	1 121	2 271	3 764	1 311	2
3 Keskiaste	29 438	1	4 131	5 870	9 467	8 523	1 446	-
5 Alin korkea-aste	10 355	-	16	1 775	3 542	4 124	898	-
6 Alempi korkeakouluaste	11 862	-	1 113	2 923	2 405	4 502	918	1
7 Ylempi korkeakouluaste	19 103	-	856	5 096	6 532	5 326	1 289	4
8 Tutkijakoulutusaste	2 111	-	15	318	633	886	258	1
Naiset	297 579	939	30 336	55 849	92 328	99 410	18 710	7
2 Ylempi perusaste	23 934	929	1 810	2 066	4 134	10 731	4 262	2
3 Keskiaste	122 237	10	15 431	18 438	38 385	42 858	7 113	2
5 Alin korkea-aste	62 442	-	74	9 739	23 478	25 188	3 963	-
6 Alempi korkeakouluaste	41 384	-	9 318	11 826	9 754	9 181	1 303	2
7 Ylempi korkeakouluaste	45 549	-	3 683	13 436	15 832	10 696	1 901	1
8 Tutkijakoulutusaste	2 033	-	20	344	745	756	168	-
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 644	1 723	2 278	2 599	2 692	2 724	2 735	..
2 Ylempi perusaste	2 030	1 721	1 866	1 989	2 067	2 060	2 076	..
3 Keskiaste	2 174	..	2 075	2 114	2 188	2 219	2 220	..
5 Alin korkea-aste	2 582	-	2 108	2 441	2 555	2 646	2 692	-
6 Alempi korkeakouluaste	2 782	-	2 395	2 509	2 781	3 275	3 391	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 818	-	3 102	3 428	3 864	4 284	4 445	..
8 Tutkijakoulutusaste	5 788	-	4 280	4 924	5 963	5 981	5 950	..
Miehet	3 116	1 588	2 395	2 972	3 145	3 309	3 429	..
2 Ylempi perusaste	2 226	1 588	1 929	2 200	2 254	2 298	2 309	..
3 Keskiaste	2 391	..	2 214	2 375	2 427	2 440	2 435	-
5 Alin korkea-aste	2 905	-	..	2 704	2 867	2 997	3 040	-
6 Alempi korkeakouluaste	3 295	-	2 581	2 859	3 336	3 647	3 718	..
7 Ylempi korkeakouluaste	4 328	-	3 390	3 840	4 259	4 833	5 141	..
8 Tutkijakoulutusaste	6 299	-	..	5 339	6 420	6 527	6 475	..
Naiset	2 513	1 766	2 251	2 485	2 570	2 565	2 507	..
2 Ylempi perusaste	1 952	1 764	1 840	1 875	1 964	1 977	2 004	..
3 Keskiaste	2 122	..	2 038	2 031	2 130	2 175	2 177	..
5 Alin korkea-aste	2 529	-	2 100	2 393	2 507	2 589	2 613	-
6 Alempi korkeakouluaste	2 635	-	2 373	2 422	2 645	3 093	3 160	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 604	-	3 035	3 272	3 701	4 010	3 974	..
8 Tutkijakoulutusaste	5 257	-	..	4 540	5 575	5 341	5 143	-

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.25

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		106 865	58	12 976	24 162	31 883	29 800	7 985	1
2	Ylempi perusaste	7 185	57	815	988	1 396	2 816	1 112	1
3	Keskiaste	28 809	1	6 502	5 684	7 814	7 426	1 382	–
5	Alin korkea-aste	22 544	–	205	3 919	9 285	7 815	1 320	–
6	Alempi korkeakouluaste	10 190	–	1 788	2 845	2 275	2 517	765	–
7	Ylempi korkeakouluaste	28 073	–	3 567	8 556	7 670	6 167	2 113	–
8	Tutkijakoulutusaste	10 064	–	99	2 170	3 443	3 059	1 293	–
Miehet		55 260	25	7 679	13 874	16 500	13 386	3 795	1
2	Ylempi perusaste	3 159	24	541	639	691	898	365	1
3	Keskiaste	16 621	1	4 433	4 067	4 443	3 223	454	–
5	Alin korkea-aste	10 111	–	183	2 281	4 266	2 946	435	–
6	Alempi korkeakouluaste	4 767	–	732	1 385	1 153	1 157	340	–
7	Ylempi korkeakouluaste	14 271	–	1 737	4 190	3 878	3 209	1 257	–
8	Tutkijakoulutusaste	6 331	–	53	1 312	2 069	1 953	944	–
Naiset		51 605	33	5 297	10 288	15 383	16 414	4 190	..
2	Ylempi perusaste	4 026	33	274	349	705	1 918	747	..
3	Keskiaste	12 188	–	2 069	1 617	3 371	4 203	928	–
5	Alin korkea-aste	12 433	–	22	1 638	5 019	4 869	885	–
6	Alempi korkeakouluaste	5 423	–	1 056	1 460	1 122	1 360	425	–
7	Ylempi korkeakouluaste	13 802	–	1 830	4 366	3 792	2 958	856	–
8	Tutkijakoulutusaste	3 733	–	46	858	1 374	1 106	349	..
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €		3 199	1 801	2 509	3 071	3 304	3 348	3 742	..
2	Ylempi perusaste	2 544	1 776	2 270	2 744	2 694	2 506	2 515	..
3	Keskiaste	2 622	..	2 395	2 817	2 724	2 580	2 532	–
5	Alin korkea-aste	2 888	–	3 182	2 937	2 918	2 831	2 825	–
6	Alempi korkeakouluaste	3 056	–	2 526	2 824	3 218	3 407	3 524	–
7	Ylempi korkeakouluaste	3 766	–	2 706	3 269	3 998	4 436	4 765	–
8	Tutkijakoulutusaste	4 579	–	3 091	3 676	4 418	5 064	5 487	–
Miehet		3 501	..	2 626	3 266	3 650	3 807	4 411	..
2	Ylempi perusaste	2 768	..	2 330	2 859	2 959	2 822	2 823	..
3	Keskiaste	2 808	..	2 499	2 962	2 976	2 813	2 764	–
5	Alin korkea-aste	3 350	–	3 282	3 280	3 416	3 317	3 316	–
6	Alempi korkeakouluaste	3 392	–	2 848	3 133	3 616	3 676	3 894	–
7	Ylempi korkeakouluaste	4 045	–	2 860	3 493	4 304	4 691	5 075	–
8	Tutkijakoulutusaste	4 781	–	3 252	3 802	4 604	5 260	5 624	–
Naiset		2 876	1 723	2 338	2 808	2 933	2 973	3 137	–
2	Ylempi perusaste	2 369	1 723	2 151	2 533	2 435	2 358	2 365	–
3	Keskiaste	2 368	–	2 172	2 454	2 393	2 401	2 418	–
5	Alin korkea-aste	2 512	–	..	2 458	2 494	2 537	2 584	–
6	Alempi korkeakouluaste	2 761	–	2 303	2 531	2 809	3 178	3 227	–
7	Ylempi korkeakouluaste	3 477	–	2 560	3 054	3 686	4 159	4 310	–
8	Tutkijakoulutusaste	4 235	–	2 905	3 482	4 139	4 716	5 117	–

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.26

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Ammatin pääluokka								
Sukupuolet yhteensä lkm	1 438 034	11 803	219 019	336 417	415 273	378 220	77 113	189
0 Yleissivistävä koulutus	90 735	58	41 376	20 496	15 730	11 073	2 000	2
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	44 174	–	2 994	11 155	16 165	12 324	1 532	3
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	50 900	–	6 891	15 410	14 686	11 119	2 792	2
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	264 188	2	26 627	65 841	86 340	71 059	14 313	6
4 Luonnontieteellinen koulutus	35 033	–	4 214	10 167	9 967	8 951	1 733	1
5 Tekniikan koulutus	383 757	3	58 458	95 716	114 936	96 615	17 971	58
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	29 297	1	2 994	6 979	10 751	7 075	1 495	1
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	198 197	10	24 865	47 943	61 734	55 395	8 239	11
8 Palvelualojen koulutus	134 939	5	22 193	32 458	42 164	33 344	4 768	7
9 Muu tai tuntematon koulutusala	206 814	11 724	28 406	30 253	42 799	71 264	22 269	98
Miehet	710 500	7 349	120 672	181 701	197 201	166 944	36 478	155
0 Yleissivistävä koulutus	48 857	26	22 136	13 386	7 935	4 601	772	1
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	9 240	–	434	2 241	3 448	2 728	386	2
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	15 221	–	1 988	4 978	4 230	3 108	917	1
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	79 675	–	9 146	24 832	23 516	17 700	4 478	4
4 Luonnontieteellinen koulutus	19 560	–	2 514	5 916	5 312	4 723	1 093	1
5 Tekniikan koulutus	331 216	2	51 147	83 495	99 289	81 773	15 453	58
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	18 794	–	1 489	4 217	7 143	4 873	1 073	–
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	21 405	–	1 952	7 220	6 498	4 820	911	4
8 Palvelualojen koulutus	46 011	2	9 840	14 380	13 680	7 385	723	1
9 Muu tai tuntematon koulutusala	120 521	7 319	20 026	21 037	26 150	35 234	10 672	83
Naiset	727 534	4 454	98 346	154 716	218 072	211 276	40 635	35
0 Yleissivistävä koulutus	41 877	31	19 240	7 110	7 794	6 472	1 228	1
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	34 934	–	2 560	8 914	12 717	9 597	1 146	1
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	35 679	–	4 903	10 432	10 457	8 011	1 875	1
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	184 513	2	17 482	41 009	62 824	53 359	9 835	2
4 Luonnontieteellinen koulutus	15 474	–	1 700	4 251	4 655	4 229	639	–
5 Tekniikan koulutus	52 541	1	7 311	12 221	15 647	14 842	2 518	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	10 503	1	1 505	2 763	3 608	2 202	422	1
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	176 793	10	22 913	40 723	55 236	50 575	7 328	7
8 Palvelualojen koulutus	88 927	3	12 353	18 078	28 484	25 959	4 045	6
9 Muu tai tuntematon koulutusala	86 293	4 406	8 380	9 216	16 649	36 030	11 597	15

Taulukko 4.26

Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä	kuukausiansio, €	2 876	1 736	2 361	2 931	3 032	2 961	3 023	3 325
0	Yleissivistävä koulutus	2 727	1 950	2 269	3 086	3 162	3 099	3 090	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 077	–	2 524	2 843	3 141	3 294	3 447	..
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	2 997	–	2 286	2 782	3 167	3 376	3 530	..
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	3 101	..	2 479	3 120	3 192	3 144	3 395	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 681	–	2 502	3 375	3 960	4 127	4 425	..
5	Tekniikan koulutus	3 142	..	2 558	3 184	3 287	3 242	3 349	3 731
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 752	..	2 185	2 673	2 858	2 880	2 902	..
7	Terveys- ja sosiaalian koulutus	2 747	..	2 324	2 658	2 813	2 887	3 115	..
8	Palveluolajen koulutus	2 404	..	2 161	2 487	2 518	2 357	2 304	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 403	1 735	2 171	2 542	2 536	2 453	2 441	3 062
Miehet		3 185	1 777	2 485	3 215	3 411	3 385	3 492	3 548
0	Yleissivistävä koulutus	2 978	..	2 402	3 330	3 571	3 587	3 706	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 465	–	2 722	3 090	3 552	3 718	3 919	..
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 165	–	2 288	2 908	3 370	3 659	3 843	..
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	3 834	–	2 678	3 664	4 108	4 146	4 459	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 893	–	2 520	3 560	4 245	4 454	4 702	..
5	Tekniikan koulutus	3 226	..	2 581	3 242	3 381	3 371	3 510	3 731
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 889	–	2 345	2 812	2 980	2 971	2 981	–
7	Terveys- ja sosiaalian koulutus	3 930	–	2 685	3 427	3 940	4 817	5 831	..
8	Palveluolajen koulutus	2 938	..	2 435	2 901	3 220	3 129	3 244	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 600	1 776	2 271	2 712	2 751	2 733	2 744	3 197
Naiset		2 575	1 669	2 209	2 598	2 689	2 625	2 601	2 329
0	Yleissivistävä koulutus	2 435	1 743	2 116	2 626	2 746	2 752	2 703	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	2 975	–	2 490	2 781	3 029	3 174	3 288	..
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	2 925	–	2 285	2 722	3 085	3 266	3 377	..
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	2 784	..	2 375	2 791	2 850	2 812	2 911	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 413	–	2 474	3 118	3 635	3 761	3 950	–
5	Tekniikan koulutus	2 611	..	2 391	2 784	2 693	2 533	2 359	–
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 507	..	2 027	2 460	2 616	2 681	2 702	..
7	Terveys- ja sosiaalian koulutus	2 604	..	2 293	2 522	2 680	2 703	2 777	..
8	Palveluolajen koulutus	2 128	..	1 942	2 158	2 180	2 137	2 136	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 127	1 667	1 931	2 154	2 197	2 179	2 161	..

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.27

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		951 196	10 504	168 821	239 303	266 212	221 885	44 298	173
0	Yleissivistävä koulutus	72 226	56	32 617	17 237	12 823	8 165	1 326	2
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	5 291	–	458	1 457	1 873	1 273	227	2
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	26 067	–	4 839	8 823	6 939	4 315	1 150	1
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	186 568	1	22 856	52 844	61 264	42 430	7 167	6
4	Luonnontieteellinen koulutus	18 357	–	2 487	5 624	5 615	4 000	630	1
5	Tekniikan koulutus	331 939	2	54 467	87 284	99 239	77 371	13 520	56
6	Maa- ja metsätalousalan koulutus	19 369	1	2 234	4 959	7 081	4 186	907	–
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	51 120	3	7 593	14 767	15 505	11 434	1 813	5
8	Palvelualojen koulutus	74 183	4	16 244	20 250	20 904	14 795	1 979	7
9	Muu tai tuntematon koulutusala	166 076	10 437	25 025	26 059	34 968	53 915	15 578	93
Miehet		572 846	7 022	106 107	150 724	155 851	126 433	26 563	146
0	Yleissivistävä koulutus	41 778	25	18 747	11 775	6 839	3 782	609	1
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	1 318	–	78	354	514	297	72	2
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	9 272	–	1 637	3 249	2 359	1 500	527	1
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	62 989	–	8 227	21 180	18 796	12 326	2 457	4
4	Luonnontieteellinen koulutus	11 272	–	1 748	3 649	3 204	2 271	398	1
5	Tekniikan koulutus	292 985	1	48 251	77 085	87 616	67 816	12 161	56
6	Maa- ja metsätalousalan koulutus	13 751	–	1 219	3 248	5 265	3 277	743	–
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	6 755	–	655	2 683	2 136	1 107	174	–
8	Palvelualojen koulutus	24 913	2	6 815	8 229	5 942	3 497	427	1
9	Muu tai tuntematon koulutusala	107 813	6 994	18 730	19 273	23 180	30 561	8 995	80
Naiset		378 350	3 482	62 713	88 579	110 361	95 452	17 735	28
0	Yleissivistävä koulutus	30 447	30	13 870	5 462	5 983	4 383	717	1
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 973	–	380	1 103	1 359	977	155	–
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	16 795	–	3 202	5 574	4 581	2 815	623	–
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	123 579	1	14 630	31 664	42 468	30 104	4 710	2
4	Luonnontieteellinen koulutus	7 086	–	739	1 975	2 411	1 730	231	–
5	Tekniikan koulutus	38 954	1	6 216	10 199	11 623	9 555	1 359	–
6	Maa- ja metsätalousalan koulutus	5 618	1	1 015	1 712	1 816	909	164	–
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	44 366	3	6 938	12 084	13 369	10 327	1 639	5
8	Palvelualojen koulutus	49 269	2	9 429	12 021	14 962	11 298	1 552	6
9	Muu tai tuntematon koulutusala	58 263	3 444	6 295	6 786	11 788	23 354	6 583	13

Taulukko 4.27

Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
		Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä	kuukausiansio, €	2 933	1 738	2 369	3 018	3 149	3 043	3 055	3 407
0	Yleissivistävä koulutus	2 808	1 966	2 270	3 180	3 309	3 303	3 350	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	2 976	—	2 319	2 871	3 072	3 135	3 285	..
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	2 826	—	2 218	2 719	3 041	3 237	3 374	..
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	3 205	..	2 498	3 215	3 375	3 294	3 413	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 832	—	2 498	3 571	4 218	4 357	4 633	..
5	Tekniikan koulutus	3 180	..	2 567	3 214	3 350	3 313	3 424	3 799
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 810	..	2 231	2 756	2 952	2 923	2 912	—
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 667	..	2 247	2 622	2 795	2 792	2 919	..
8	Palvelu-alojen koulutus	2 323	..	2 084	2 398	2 407	2 360	2 358	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 471	1 736	2 199	2 602	2 615	2 555	2 565	3 132
Miehet		3 164	1 785	2 481	3 237	3 427	3 357	3 375	3 607
0	Yleissivistävä koulutus	3 045	..	2 414	3 399	3 695	3 760	3 915	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 239	—	2 484	3 059	3 316	3 358	3 906	..
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 023	—	2 266	2 909	3 257	3 531	3 584	..
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	3 877	—	2 699	3 752	4 247	4 228	4 311	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	4 018	—	2 521	3 755	4 503	4 734	4 989	..
5	Tekniikan koulutus	3 248	..	2 587	3 265	3 428	3 415	3 539	3 799
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 935	—	2 398	2 880	3 042	3 010	2 973	—
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	3 337	—	2 414	3 140	3 373	4 099	4 569	—
8	Palvelu-alojen koulutus	2 636	..	2 260	2 681	2 846	2 865	2 952	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 628	1 784	2 283	2 737	2 794	2 784	2 805	3 252
Naiset		2 583	1 642	2 178	2 645	2 755	2 627	2 574	..
0	Yleissivistävä koulutus	2 483	1 751	2 075	2 709	2 869	2 908	2 871	..
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	2 888	—	2 285	2 811	2 979	3 068	2 995	—
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	2 718	—	2 194	2 608	2 929	3 080	3 196	—
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	2 863	..	2 385	2 855	2 989	2 911	2 944	..
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 536	—	2 443	3 231	3 840	3 861	4 020	—
5	Tekniikan koulutus	2 668	..	2 406	2 832	2 763	2 585	2 398	—
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 505	..	2 030	2 520	2 692	2 610	2 638	—
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 565	..	2 232	2 507	2 703	2 652	2 744	..
8	Palvelu-alojen koulutus	2 165	..	1 956	2 205	2 233	2 203	2 194	..
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 182	1 641	1 948	2 220	2 263	2 257	2 239	..

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.28

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä							X
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69		
Sukupuolet yhteensä lkm	379 973	1 241	37 222	72 952	117 178	126 535	24 830	15	
0 Yleissivistävä koulutus	11 206	2	5 268	1 986	1 854	1 725	371	–	
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	36 858	–	2 438	9 152	13 579	10 534	1 154	1	
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	19 106	–	1 645	4 947	6 063	5 384	1 066	1	
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	44 460	1	1 875	6 611	14 594	17 481	3 898	–	
4 Luonnontieteellinen koulutus	8 856	–	647	2 214	2 375	3 113	507	–	
5 Tekniikan koulutus	34 312	–	1 981	4 713	10 478	13 942	3 196	2	
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	7 033	–	573	1 322	2 630	2 117	390	1	
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	141 945	7	16 817	31 676	44 604	42 683	6 152	6	
8 Palvelu-alojen koulutus	42 665	1	3 412	7 127	14 576	15 030	2 519	–	
9 Muu tai tuntematon koulutusala	33 532	1 230	2 566	3 204	6 425	14 526	5 577	4	
Miehet	82 394	302	6 886	17 103	24 850	27 125	6 120	8	
0 Yleissivistävä koulutus	3 155	1	1 240	747	615	468	84	–	
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	7 351	–	340	1 755	2 723	2 275	258	–	
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	4 109	–	246	1 192	1 328	1 148	195	–	
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	6 747	–	351	1 325	1 911	2 392	768	–	
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 877	–	269	979	1 017	1 343	269	–	
5 Tekniikan koulutus	24 874	–	1 434	3 466	7 753	9 943	2 276	2	
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	3 380	–	204	602	1 261	1 120	193	–	
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	13 076	–	1 193	4 094	3 849	3 328	608	4	
8 Palvelu-alojen koulutus	6 283	–	854	1 818	2 116	1 337	158	–	
9 Muu tai tuntematon koulutusala	9 542	301	755	1 125	2 277	3 771	1 311	2	
Naiset	297 579	939	30 336	55 849	92 328	99 410	18 710	7	
0 Yleissivistävä koulutus	8 051	1	4 028	1 239	1 239	1 257	287	–	
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	29 507	–	2 098	7 397	10 856	8 259	896	1	
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	14 997	–	1 399	3 755	4 735	4 236	871	1	
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	37 713	1	1 524	5 286	12 683	15 089	3 130	–	
4 Luonnontieteellinen koulutus	4 979	–	378	1 235	1 358	1 770	238	–	
5 Tekniikan koulutus	9 438	–	547	1 247	2 725	3 999	920	–	
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	3 653	–	369	720	1 369	997	197	1	
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	128 869	7	15 624	27 582	40 755	39 355	5 544	2	
8 Palvelu-alojen koulutus	36 382	1	2 558	5 309	12 460	13 693	2 361	–	
9 Muu tai tuntematon koulutusala	23 990	929	1 811	2 079	4 148	10 755	4 266	2	

Taulukko 4.28
Jatkuu

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 644	1 723	2 278	2 599	2 692	2 724	2 735	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 321	..	2 276	2 346	2 336	2 391	2 437	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 063	-	2 564	2 827	3 125	3 274	3 331	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 133	-	2 465	2 875	3 241	3 397	3 414	..
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	2 583	..	2 222	2 470	2 482	2 674	2 911	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 508	-	2 772	3 204	3 505	3 787	4 081	-
5 Tekniikan koulutus	2 698	-	2 256	2 625	2 679	2 764	2 852	..
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	2 403	-	1 930	2 269	2 431	2 569	2 457	..
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 755	..	2 355	2 665	2 796	2 886	3 093	..
8 Palvelualojen koulutus	2 142	..	1 921	2 141	2 194	2 141	2 150	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 031	1 721	1 866	1 990	2 068	2 061	2 076	..
Miehet	3 116	1 588	2 395	2 972	3 145	3 309	3 429	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 459	..	2 343	2 457	2 538	2 609	2 780	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	3 466	-	2 778	3 085	3 576	3 705	3 701	-
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 286	-	2 407	2 894	3 431	3 636	3 740	-
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	3 295	-	2 302	2 880	3 135	3 572	4 004	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 689	-	2 759	3 323	3 712	4 004	4 294	-
5 Tekniikan koulutus	2 859	-	2 300	2 732	2 805	2 968	3 116	..
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	2 525	-	1 991	2 372	2 562	2 663	2 516	-
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	4 229	-	2 851	3 651	4 252	5 056	6 151	-
8 Palvelualojen koulutus	2 745	-	2 267	2 611	2 866	2 996	3 125	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 227	1 588	1 929	2 199	2 255	2 300	2 309	..
Naiset	2 513	1 766	2 251	2 485	2 570	2 565	2 507	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 267	..	2 255	2 278	2 236	2 310	2 336	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	2 962	-	2 529	2 766	3 012	3 155	3 224	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 091	-	2 475	2 869	3 188	3 333	3 341	..
3 Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	2 455	..	2 203	2 368	2 384	2 532	2 643	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 368	-	2 781	3 110	3 350	3 622	3 840	-
5 Tekniikan koulutus	2 271	-	2 139	2 327	2 319	2 257	2 197	-
6 Maa- ja metsätalouden koulutus	2 290	-	1 897	2 182	2 311	2 463	2 400	..
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 605	..	2 317	2 519	2 659	2 702	2 758	..
8 Palvelualojen koulutus	2 038	..	1 806	1 980	2 080	2 058	2 085	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	1 953	1 764	1 840	1 876	1 966	1 977	2 005	..

Lähde: Palkkarakenne-tilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.29

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Sukupuoli	Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
			10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä lkm		106 865	58	12 976	24 162	31 883	29 800	7 985	1
0	Yleissivistävä koulutus	7 303	–	3 491	1 273	1 053	1 183	303	–
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	2 025	–	98	546	713	517	151	–
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	5 727	–	407	1 640	1 684	1 420	576	–
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	33 160	–	1 896	6 386	10 482	11 148	3 248	–
4	Luonnontieteellinen koulutus	7 820	–	1 080	2 329	1 977	1 838	596	–
5	Tekniikan koulutus	17 506	1	2 010	3 719	5 219	5 302	1 255	–
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	2 895	–	187	698	1 040	772	198	–
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	5 132	–	455	1 500	1 625	1 278	274	–
8	Palvelu-alojen koulutus	18 091	–	2 537	5 081	6 684	3 519	270	–
9	Muu tai tuntematon koulutusala	7 206	57	815	990	1 406	2 823	1 114	1
Miehet		55 260	25	7 679	13 874	16 500	13 386	3 795	1
0	Yleissivistävä koulutus	3 924	–	2 149	864	481	351	79	–
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	571	–	16	132	211	156	56	–
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	1 840	–	105	537	543	460	195	–
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	9 939	–	568	2 327	2 809	2 982	1 253	–
4	Luonnontieteellinen koulutus	4 411	–	497	1 288	1 091	1 109	426	–
5	Tekniikan koulutus	13 357	1	1 462	2 944	3 920	4 014	1 016	–
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	1 663	–	66	367	617	476	137	–
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	1 574	–	104	443	513	385	129	–
8	Palvelu-alojen koulutus	14 815	–	2 171	4 333	5 622	2 551	138	–
9	Muu tai tuntematon koulutusala	3 166	24	541	639	693	902	366	1
Naiset		51 605	33	5 297	10 288	15 383	16 414	4 190	–
0	Yleissivistävä koulutus	3 379	–	1 342	409	572	832	224	–
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan- koulutus	1 454	–	82	414	502	361	95	–
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 887	–	302	1 103	1 141	960	381	–
3	Kaupallinen ja yhteiskunta- tieteellinen koul.	23 221	–	1 328	4 059	7 673	8 166	1 995	–
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 409	–	583	1 041	886	729	170	–
5	Tekniikan koulutus	4 149	–	548	775	1 299	1 288	239	–
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	1 232	–	121	331	423	296	61	–
7	Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	3 558	–	351	1 057	1 112	893	145	–
8	Palvelu-alojen koulutus	3 276	–	366	748	1 062	968	132	–
9	Muu tai tuntematon koulutusala	4 040	33	274	351	713	1 921	748	–

Taulukko 4.29

Jatkuu

Sukupuoli	Ammatin-pääloukka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
			10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä	kuukausiansio, €	3 199	1 801	2 509	3 071	3 304	3 348	3 742	..
0	Yleissivistävä koulutus	2 554	-	2 249	2 961	2 829	2 724	2 752	-
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan-koulutus	3 602	-	2 470	3 041	3 619	4 100	4 580	-
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 316	-	2 366	2 840	3 418	3 718	4 056	-
3	Kaupallinen ja yhteiskunta-tieteellinen koul.	3 206	-	2 505	3 014	3 113	3 310	3 937	-
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 521	-	2 348	3 065	3 773	4 201	4 498	-
5	Tekniikan koulutus	3 287	..	2 614	3 185	3 309	3 471	3 800	-
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	3 215	-	2 417	2 845	3 294	3 502	3 732	-
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	3 343	-	2 432	2 853	3 445	3 783	4 887	-
8	Palveluolujen koulutus	3 355	-	2 975	3 329	3 567	3 265	3 343	-
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 547	1 776	2 270	2 745	2 698	2 509	2 517	..
Miehet		3 501	..	2 626	3 266	3 650	3 807	4 411	..
0	Yleissivistävä koulutus	2 686	-	2 331	3 145	3 131	3 029	3 084	-
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan-koulutus	3 975	-	..	3 243	3 819	4 595	4 936	-
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 610	-	2 358	2 932	3 710	4 132	4 647	-
3	Kaupallinen ja yhteiskunta-tieteellinen koul.	3 923	-	2 605	3 312	3 840	4 267	5 027	-
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 751	-	2 386	3 189	3 984	4 425	4 693	-
5	Tekniikan koulutus	3 423	..	2 667	3 264	3 461	3 620	4 045	-
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	3 252	-	2 456	2 923	3 307	3 423	3 679	-
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	3 999	-	2 495	3 095	3 967	4 810	6 020	-
8	Palveluolujen koulutus	3 528	-	3 048	3 440	3 748	3 560	4 286	-
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 769	..	2 330	2 859	2 960	2 825	2 824	..
Naiset		2 876	1 723	2 338	2 808	2 933	2 973	3 137	-
0	Yleissivistävä koulutus	2 401	-	2 117	2 570	2 575	2 595	2 635	-
1	Kasvatustieteellinen ja opettajan-koulutus	3 456	-	2 429	2 977	3 536	3 886	4 369	-
2	Humanistinen ja taidealan koulutus	3 177	-	2 368	2 796	3 279	3 519	3 753	-
3	Kaupallinen ja yhteiskunta-tieteellinen koul.	2 899	-	2 462	2 843	2 848	2 961	3 253	-
4	Luonnontieteellinen koulutus	3 224	-	2 315	2 912	3 513	3 860	4 008	-
5	Tekniikan koulutus	2 850	-	2 471	2 885	2 853	3 006	2 757	-
6	Maa- ja metsätalouden koulutus	3 164	-	2 396	2 760	3 276	3 630	3 852	-
7	Terveys- ja sosiaalialan koulutus	3 053	-	2 413	2 752	3 204	3 340	3 879	-
8	Palveluolujen koulutus	2 572	-	2 542	2 681	2 608	2 489	2 358	-
9	Muu tai tuntematon koulutusala	2 372	1 723	2 151	2 538	2 442	2 360	2 366	-

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.30

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keski- arvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	1 438 034	2 876	1 826	2 551	4 287	47,73
0 Sotilaat	8 921	3 800	2 528	3 628	5 196	29,82
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	62 066	5 039	2 694	4 683	7 708	51,59
2 Erityisasiantuntijat	287 431	3 686	2 328	3 439	5 290	38,22
3 Asiantuntijat	330 639	2 939	2 056	2 720	4 083	37,16
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	127 616	2 395	1 862	2 262	3 047	28,91
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	207 798	2 147	1 660	2 051	2 759	26,53
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 291	1 970	1 461	1 984	2 441	22,71
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	147 208	2 619	1 895	2 512	3 448	35,40
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	139 133	2 541	1 838	2 409	3 461	31,10
9 Muut työntekijät	111 147	2 061	1 540	1 958	2 710	27,94
X Tuntematon	8 783	2 754	1 813	2 607	3 755	40,86
Miehet	710 500	3 185	1 961	2 841	4 800	50,23
0 Sotilaat	8 622	3 833	2 557	3 672	5 223	29,55
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	39 764	5 494	3 056	5 118	8 193	50,26
2 Erityisasiantuntijat	138 497	4 048	2 624	3 800	5 711	37,73
3 Asiantuntijat	143 879	3 314	2 212	3 106	4 612	38,99
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	27 945	2 598	1 853	2 333	3 584	38,75
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	44 657	2 446	1 726	2 317	3 281	33,18
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 806	2 018	1 484	2 022	2 485	22,99
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	136 031	2 654	1 934	2 542	3 482	35,29
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	108 438	2 643	1 943	2 510	3 557	30,33
9 Muut työntekijät	53 544	2 264	1 634	2 161	3 029	30,15
X Tuntematon	5 317	2 901	1 893	2 727	3 974	41,97
Naiset	727 534	2 575	1 757	2 330	3 665	40,62
0 Sotilaat	299	2 858	2 184	2 738	3 644	22,77
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	22 302	4 229	2 465	3 885	6 443	48,21
2 Erityisasiantuntijat	148 934	3 349	2 220	3 151	4 670	35,64
3 Asiantuntijat	186 760	2 649	2 004	2 491	3 474	29,88
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	99 671	2 338	1 863	2 245	2 920	23,79
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	163 141	2 065	1 649	2 012	2 575	21,95
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 485	1 917	1 404	1 931	2 387	22,00
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	11 177	2 194	1 680	2 122	2 777	27,49
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 696	2 181	1 663	2 096	2 807	26,54
9 Muut työntekijät	57 603	1 872	1 492	1 835	2 285	19,91
X Tuntematon	3 466	2 528	1 774	2 392	3 364	36,10

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.31

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, yksityinen sektori

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keski- arvo	1. des	Med	9. des	CV%
Sukupuolet yhteensä	951 196	2 933	1 820	2 603	4 424	52,25
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	44 559	5 282	2 650	4 972	8 124	57,95
2 Erityisasiantuntijat	133 605	3 960	2 555	3 796	5 506	37,45
3 Asiantuntijat	226 153	3 095	2 073	2 887	4 339	41,22
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	93 469	2 483	1 870	2 362	3 186	31,53
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	98 462	2 095	1 627	1 966	2 686	32,80
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 401	1 811	1 286	1 717	2 407	37,18
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	138 805	2 632	1 895	2 527	3 461	36,22
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	134 905	2 547	1 839	2 416	3 470	31,34
9 Muut työntekijät	71 419	2 129	1 491	2 028	2 882	32,07
X Tuntematon	8 417	2 765	1 827	2 617	3 755	41,06
Miehet	572 846	3 164	1 956	2 812	4 775	52,65
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	31 552	5 635	3 000	5 288	8 505	55,47
2 Erityisasiantuntijat	86 074	4 172	2 787	4 000	5 720	35,84
3 Asiantuntijat	119 584	3 401	2 290	3 178	4 750	40,63
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 904	2 689	1 897	2 427	3 732	40,25
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	29 749	2 343	1 682	2 163	3 190	39,58
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	673	1 968	1 415	1 901	2 500	39,56
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	128 117	2 668	1 936	2 562	3 497	36,13
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	104 805	2 652	1 947	2 520	3 567	30,55
9 Muut työntekijät	44 226	2 298	1 640	2 202	3 087	31,46
X Tuntematon	5 162	2 916	1 923	2 739	3 982	41,99
Naiset	378 350	2 583	1 712	2 334	3 759	46,52
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	13 007	4 424	2 326	4 014	7 020	59,29
2 Erityisasiantuntijat	47 531	3 577	2 300	3 420	5 000	37,71
3 Asiantuntijat	106 569	2 753	1 968	2 581	3 726	36,25
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	70 565	2 417	1 863	2 348	3 024	26,00
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	68 713	1 988	1 613	1 913	2 447	24,97
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	728	1 665	1 250	1 587	2 249	31,14
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	10 688	2 200	1 683	2 131	2 784	27,83
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	30 101	2 183	1 664	2 100	2 809	26,63
9 Muut työntekijät	27 193	1 854	1 416	1 800	2 372	25,25
X Tuntematon	3 255	2 525	1 775	2 380	3 361	36,21

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.32

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, kuntasektori

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keski- arvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	379 973	2 644	1 800	2 362	3 734	40,29
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 796	4 110	2 662	3 942	5 705	34,41
2 Erityisasiantuntijat	111 558	3 419	2 253	3 162	4 725	39,68
3 Asiantuntijat	78 690	2 554	2 033	2 447	3 196	21,19
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 327	2 090	1 804	2 063	2 379	14,99
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	100 817	2 142	1 701	2 086	2 682	20,65
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 705	1 997	1 531	2 010	2 432	19,80
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	6 906	2 376	1 865	2 240	3 109	24,49
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 949	2 337	1 823	2 197	3 055	23,16
9 Muut työntekijät	37 865	1 931	1 609	1 873	2 310	18,27
X Tuntematon	360	2 508	1 520	2 454	3 615	35,52
Miehet	82 394	3 116	1 887	2 781	4 616	46,91
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 968	4 731	3 159	4 481	6 453	32,47
2 Erityisasiantuntijat	31 699	3 888	2 504	3 469	5 953	43,54
3 Asiantuntijat	12 703	2 745	2 017	2 660	3 565	25,55
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 713	2 052	1 671	1 987	2 528	20,14
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 533	2 483	1 826	2 481	3 139	22,63
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 051	2 017	1 532	2 025	2 462	20,41
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	6 516	2 398	1 893	2 264	3 144	24,30
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 449	2 373	1 875	2 225	3 093	22,65
9 Muut työntekijät	8 608	2 091	1 599	2 006	2 676	22,94
X Tuntematon	154	2 400	1 489	2 264	3 664	36,85
Naiset	297 579	2 513	1 786	2 296	3 466	35,11
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 828	3 658	2 565	3 371	5 076	30,61
2 Erityisasiantuntijat	79 859	3 233	2 207	3 044	4 288	35,43
3 Asiantuntijat	65 987	2 517	2 035	2 423	3 113	19,71
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	19 614	2 095	1 832	2 068	2 365	14,15
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	92 284	2 111	1 693	2 071	2 613	19,71
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 654	1 975	1 531	1 988	2 394	18,98
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	390	2 004	1 558	1 955	2 446	20,63
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	500	2 085	1 608	1 953	2 833	23,96
9 Muut työntekijät	29 257	1 884	1 611	1 845	2 221	15,35
X Tuntematon	206	2 588	1 749	2 519	3 467	34,35

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.33

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, valtiosektori

Sukupuoli Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keski- arvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	106 865	3 199	2 095	2 900	4 762	36,75
0 Sotilaat	8 921	3 800	2 528	3 628	5 196	29,82
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 711	5 067	3 557	4 872	6 809	26,25
2 Erityisasiantuntijat	42 268	3 523	2 219	3 297	5 095	33,63
3 Asiantuntijat	25 796	2 739	2 062	2 506	3 801	26,75
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	11 820	2 273	1 972	2 222	2 670	17,3
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 519	2 789	2 135	2 773	3 452	18,81
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	185	2 329	1 845	2 241	2 898	18,29
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 497	2 529	2 050	2 402	3 161	21,82
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	279	2 386	1 809	2 186	3 292	28,82
9 Muut työntekijät	1 863	2 094	1 790	2 003	2 462	19,64
X Tunteaton	6
Miehet	55 260	3 501	2 192	3 250	5 154	35,75
0 Sotilaat	8 622	3 833	2 557	3 672	5 223	29,55
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 244	5 283	3 676	5 066	7 095	26,57
2 Erityisasiantuntijat	20 724	3 781	2 317	3 571	5 527	34,01
3 Asiantuntijat	11 592	3 044	2 097	2 931	4 166	27,66
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 328	2 336	1 924	2 220	2 991	22,24
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 375	2 878	2 244	2 859	3 523	17,7
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	82	2 483	1 995	2 393	3 035	17,71
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 398	2 552	2 102	2 412	3 166	21,57
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	184	2 579	1 986	2 286	3 634	29,44
9 Muut työntekijät	710	2 245	1 809	2 136	2 819	24,55
X Tunteaton	1
Naiset	51 605	2 876	2 045	2 526	4 204	34,49
0 Sotilaat	299	2 858	2 184	2 738	3 644	22,77
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 467	4 784	3 408	4 646	6 283	24,43
2 Erityisasiantuntijat	21 544	3 275	2 192	3 095	4 564	31,09
3 Asiantuntijat	14 204	2 491	2 050	2 344	3 125	20,43
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	9 492	2 258	1 979	2 222	2 594	15,68
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 144	2 527	1 988	2 470	3 157	19
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	103	2 206	1 753	2 181	2 677	16,91
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	99	2 205	1 819	2 104	2 737	20,95
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	95	2 012	1 709	1 964	2 368	12,44
9 Muut työntekijät	1 153	2 001	1 790	1 978	2 261	12,61
X Tunteaton	5

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.34

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot maakunnan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008, sektorit yhteensä

Sukupuoli Maakunta	Palkansaajat joille voidaan määrittää tuntiansio		Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansio	
	Lkm	Tuntiansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 645 947	16,91	1 438 034	2 876
01 Uusimaa	564 123	18,84	492 613	3 202
– josta pääkaupunkiseutu*	476 593	19,31	415 783	3 281
02 Varsinais-Suomi	134 864	16,10	118 897	2 728
04 Satakunta	63 190	15,73	55 904	2 681
05 Kanta-Häme	47 225	15,60	41 734	2 654
06 Pirkanmaa	145 580	16,40	128 499	2 789
07 Päijät-Häme	58 601	15,64	51 308	2 632
08 Kymenlaakso	47 751	16,07	42 108	2 749
09 Etelä-Karjala	39 016	16,00	34 585	2 746
10 Etelä-Savo	40 583	15,01	35 292	2 550
11 Pohjois-Savo	69 227	15,78	60 876	2 656
12 Pohjois-Karjala	40 849	15,20	35 363	2 578
13 Keski-Suomi	76 233	15,91	65 668	2 724
14 Etelä-Pohjanmaa	48 114	15,08	42 380	2 574
15 Pohjanmaa	51 363	16,20	41 892	2 794
16 Keski-Pohjanmaa	17 250	15,50	14 403	2 651
17 Pohjois-Pohjanmaa	107 678	16,35	95 406	2 778
18 Kainuu	20 148	15,12	17 471	2 591
19 Lappi	48 473	15,69	42 250	2 680
20 Itä-Uusimaa	22 907	16,51	19 351	2 809
21 Ahvenanmaa	2 528	16,67	1 837	2 773
Miehet	769 944	18,86	710 500	3 185
01 Uusimaa	264 114	21,10	241 692	3 572
– josta pääkaupunkiseutu*	222 826	21,65	202 987	3 668
02 Varsinais-Suomi	61 757	17,96	57 093	3 024
04 Satakunta	29 561	17,67	27 585	2 974
05 Kanta-Häme	20 867	17,22	19 610	2 917
06 Pirkanmaa	69 071	18,45	64 750	3 112
07 Päijät-Häme	26 818	17,31	24 887	2 900
08 Kymenlaakso	22 508	18,13	21 174	3 063
09 Etelä-Karjala	19 950	17,66	18 691	3 005
10 Etelä-Savo	17 614	16,46	15 993	2 786
11 Pohjois-Savo	31 694	17,33	29 437	2 896
12 Pohjois-Karjala	18 703	16,53	17 120	2 790
13 Keski-Suomi	36 749	17,65	33 956	2 991
14 Etelä-Pohjanmaa	21 619	16,64	20 109	2 816
15 Pohjanmaa	24 348	18,09	22 296	3 078
16 Keski-Pohjanmaa	7 930	17,19	7 016	2 887
17 Pohjois-Pohjanmaa	52 285	18,21	48 987	3 063
18 Kainuu	8 838	16,69	8 258	2 833
19 Lappi	23 326	17,06	21 140	2 905
20 Itä-Uusimaa	11 366	18,22	9 990	3 091
21 Ahvenanmaa	704	19,25	609	3 112

Taulukko 4.34

Jatkuu

Sukuoli Maakunta	Palkansaajat joille voidaan määrittää tuntiansio		Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio	
	Lkm	Tuntiansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Naiset	876 003	15,20	727 534	2 575
01 Uusimaa	300 009	16,84	250 921	2 845
– josta pääkaupunkiseutu*	253 767	17,25	212 796	2 912
02 Varsinais-Suomi	73 108	14,53	61 805	2 454
04 Satakunta	33 629	14,03	28 320	2 395
05 Kanta-Häme	26 358	14,32	22 124	2 421
06 Pirkanmaa	76 509	14,55	63 749	2 462
07 Päijät-Häme	31 784	14,24	26 422	2 379
08 Kymenlaakso	25 243	14,23	20 934	2 430
09 Etelä-Karjala	19 066	14,26	15 894	2 442
10 Etelä-Savo	22 969	13,90	19 298	2 354
11 Pohjois-Savo	37 533	14,47	31 439	2 431
12 Pohjois-Karjala	22 147	14,07	18 243	2 379
13 Keski-Suomi	39 484	14,30	31 712	2 439
14 Etelä-Pohjanmaa	26 495	13,81	22 272	2 357
15 Pohjanmaa	27 015	14,50	19 596	2 470
16 Keski-Pohjanmaa	9 320	14,07	7 387	2 427
17 Pohjois-Pohjanmaa	55 393	14,59	46 418	2 477
18 Kainuu	11 309	13,90	9 213	2 375
19 Lappi	25 147	14,41	21 110	2 454
20 Itä-Uusimaa	11 541	14,83	9 361	2 507
21 Ahvenanmaa	1 824	15,68	1 228	2 605

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.35

Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien lukumäärät kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2008

Suuruusluokka Kuukausiansio, €	Palkansaajat yhteensä		Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtiosektori	
	Lkm	josta: osa- aikaiset	Lkm	josta: osa- aikaiset	Lkm	josta: osa- aikaiset	Lkm	josta: osa- aikaiset
Yhteensä	1 626 444	188 410	1 077 553	126 357	433 250	53 277	115 641	8 776
– 500	24 881	23 671	21 716	21 467	2 722	1 767	443	437
501 – 750	15 898	15 188	13 579	13 370	1 907	1 416	412	402
751 – 1 000	23 409	22 146	15 537	14 897	7 071	6 533	801	716
1 001 – 1 300	42 379	36 815	26 111	22 345	14 202	12 535	2 066	1 935
1 301 – 1 600	72 918	35 496	50 955	22 411	19 978	11 502	1 985	1 583
1 601 – 1 900	166 793	19 937	106 347	11 833	56 282	6 820	4 164	1 284
1 901 – 2 200	261 504	11 089	152 607	5 822	92 616	4 405	16 281	862
2 201 – 2 500	248 085	7 352	156 823	3 751	72 176	3 020	19 086	581
2 501 – 2 800	192 405	4 762	132 450	2 727	47 387	1 677	12 568	358
2 801 – 3 100	142 565	3 528	96 604	2 278	34 414	1 030	11 547	220
3 101 – 3 400	107 614	2 366	72 287	1 609	25 533	612	9 794	145
3 401 – 3 700	81 557	1 752	55 423	1 224	17 879	431	8 255	97
3 701 – 4 000	58 761	1 232	40 476	842	11 801	338	6 484	52
4 001 – 4 300	43 514	916	30 395	608	7 780	273	5 339	35
4 301 – 4 600	31 789	614	23 258	356	4 597	229	3 934	29
4 601 – 4 900	23 916	419	17 675	217	3 281	188	2 960	14
4 901 – 5 200	18 636	349	14 104	198	2 332	143	2 200	8
5 201 – 5 500	13 776	218	10 226	101	1 897	112	1 653	5
5 501 – 5 800	11 437	135	8 347	71	1 486	59	1 604	5
5 801 – 6 100	8 892	105	6 479	63	1 279	37	1 134	5
6 101 – 6 400	6 785	78	4 856	43	1 138	35	791	–
6 401 – 6 700	5 405	49	3 912	23	887	26	606	–
6 701 – 7 000	4 249	33	3 084	21	751	12	414	–
7 001 – 7 300	3 542	31	2 622	13	647	18	273	–
7 301 – 7 600	2 811	31	2 111	14	505	17	195	–
7 601 – 7 900	2 205	23	1 561	13	466	8	178	2
7 901 – 8 200	2 021	7	1 534	2	381	5	106	–
8 201 – 8 500	1 421	12	1 030	7	281	5	110	–
8 501 – 8 800	1 251	8	913	2	264	6	74	–
8 801 – 9 100	891	5	669	3	183	2	39	–
9 101 –	5 134	42	3 862	25	1 127	16	145	1

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.36

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sukupuolittain kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2008

Suuruusluokka Kuukausiansio, €	Palkansaajat yhteensä		Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtiosektori	
	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia
Yhteensä	1 438 034	727 534	951 196	378 350	379 973	297 579	106 865	51 605
- 500	1 210	958	249	131	955	825	6	2
501 - 750	710	518	209	89	491	426	10	3
751 - 1 000	1 264	867	641	337	538	465	85	65
1 001 - 1 300	5 564	3 451	3 766	1 996	1 667	1 359	131	96
1 301 - 1 600	37 422	25 564	28 544	18 693	8 476	6 689	402	182
1 601 - 1 900	146 857	104 504	94 515	59 704	49 462	43 045	2 880	1 755
1 901 - 2 200	250 414	163 221	146 784	76 959	88 211	75 474	15 419	10 788
2 201 - 2 500	240 733	138 515	153 072	67 777	69 156	58 293	18 505	12 445
2 501 - 2 800	187 643	90 437	129 723	47 904	45 710	36 280	12 210	6 253
2 801 - 3 100	139 036	59 748	94 325	30 440	33 384	24 513	11 327	4 795
3 101 - 3 400	105 248	41 204	70 678	20 289	24 921	17 317	9 649	3 598
3 401 - 3 700	79 805	28 379	54 199	14 029	17 448	11 416	8 158	2 934
3 701 - 4 000	57 529	19 336	39 634	10 147	11 463	6 987	6 432	2 202
4 001 - 4 300	42 598	13 662	29 787	7 585	7 507	4 284	5 304	1 793
4 301 - 4 600	31 175	9 087	22 902	5 535	4 368	2 305	3 905	1 247
4 601 - 4 900	23 497	6 435	17 458	4 014	3 093	1 562	2 946	859
4 901 - 5 200	18 286	4 841	13 905	3 071	2 189	1 102	2 192	668
5 201 - 5 500	13 558	3 702	10 125	2 248	1 785	941	1 648	513
5 501 - 5 800	11 302	2 957	8 276	1 672	1 427	787	1 599	498
5 801 - 6 100	8 787	2 220	6 416	1 245	1 242	660	1 129	315
6 101 - 6 400	6 707	1 764	4 813	966	1 103	613	791	185
6 401 - 6 700	5 356	1 288	3 889	739	861	426	606	123
6 701 - 7 000	4 216	979	3 063	534	739	359	414	86
7 001 - 7 300	3 511	880	2 609	522	629	298	273	60
7 301 - 7 600	2 781	522	2 098	299	488	203	195	20
7 601 - 7 900	2 182	463	1 548	215	458	209	176	39
7 901 - 8 200	2 014	435	1 532	264	376	155	106	16
8 201 - 8 500	1 409	264	1 023	161	276	90	110	13
8 501 - 8 800	1 243	232	911	132	258	87	74	13
8 801 - 9 100	885	179	665	118	181	56	39	5
9 101 -	5 092	924	3 837	537	1 111	353	144	34

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.37

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät, kuukausiansiot ja laskennalliset vuosiansiot toimialan (TOL 2008) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2008

Sukupuoli Toimialan pääluokka	Lkm	Kuukausi- ansio, €	Vuosi- ansio, €	josta: tulos- palkkiot	josta: muut kerta luonteiset erät
Sukupuolet yhteensä	1 438 034	2 876	36 552	576	1 461
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	5 230	2 363	29 753	257	1 135
B Kaivostoiminta ja louhinta	5 473	2 846	36 342	701	1 491
C Teollisuus	279 352	3 016	39 263	1 252	1 816
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	10 234	3 381	43 381	1 193	1 614
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	8 363	2 689	33 974	285	1 421
F Rakentaminen	91 812	2 855	36 273	378	1 637
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	146 396	2 797	35 689	821	1 306
H Kuljetus ja varastointi	69 086	2 684	33 837	220	1 410
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	35 446	2 152	26 950	159	968
J Informaatio ja viestintä	63 622	3 713	47 445	1 109	1 775
K Rahoitus- ja vakuustoiminta	36 600	3 549	47 031	2 739	1 709
L Kiinteistöalan toiminta	10 713	3 047	38 824	819	1 446
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	78 741	3 291	41 789	763	1 534
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	57 950	2 292	28 747	269	974
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	112 659	2 995	37 739	102	1 696
P Koulutus	120 862	3 094	38 583	24	1 433
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	252 424	2 534	31 561	28	1 123
R Taiteet, viihde ja virkistys	20 217	2 562	32 213	183	1 283
S Muu palvelutoiminta	32 822	2 488	31 012	78	1 081
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	32	3 327	41 306	0	1 381
Miehet	710 500	3 185	40 789	861	1 711
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	3 355	2 494	31 495	367	1 205
B Kaivostoiminta ja louhinta	4 733	2 891	36 848	616	1 534
C Teollisuus	202 060	3 152	41 106	1 335	1 950
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	7 479	3 579	45 915	1 262	1 702
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	6 912	2 741	34 605	256	1 453
F Rakentaminen	83 673	2 879	36 573	357	1 673
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	76 565	3 148	40 414	1 146	1 486
H Kuljetus ja varastointi	52 392	2 745	34 616	205	1 468
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 730	2 405	30 148	279	1 007
J Informaatio ja viestintä	40 081	3 982	51 003	1 315	1 902
K Rahoitus- ja vakuustoiminta	10 877	4 785	66 169	6 496	2 257
L Kiinteistöalan toiminta	4 786	3 464	44 292	1 090	1 638
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	46 003	3 595	45 869	1 028	1 706
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	25 602	2 463	30 946	316	1 071
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	50 510	3 361	42 532	114	2 086
P Koulutus	41 861	3 384	42 258	30	1 616
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	25 274	3 462	42 934	53	1 339
R Taiteet, viihde ja virkistys	9 068	2 775	34 920	234	1 387
S Muu palvelutoiminta	10 517	2 908	36 348	134	1 323
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	22

Taulukko 4.37

Jatkuu

Sukupuoli Toimialan pääluokka	Lkm	Kuukausi- ansio, €	Vuosi- ansio, €	josta tulos- palkkiot	josta muut kerta luonteiset erät
Naiset	727 534	2 575	32 415	297	1 216
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 875	2 130	26 634	60	1 009
B Kaivostoiminta ja louhinta	739	2 554	33 107	1 246	1 219
C Teollisuus	77 292	2 662	34 444	1 034	1 466
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	2 755	2 843	36 500	1 008	1 376
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	1 452	2 440	30 971	423	1 269
F Rakentaminen	8 139	2 610	33 188	598	1 265
G Tukku- ja väh. kaup., moott.ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	69 831	2 411	30 509	464	1 110
H Kuljetus ja varastointi	16 694	2 491	31 390	268	1 228
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	26 716	2 069	25 905	120	955
J Informaatio ja viestintä	23 541	3 256	41 387	756	1 560
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	25 723	3 026	38 938	1 150	1 476
L Kiinteistöalan toiminta	5 927	2 710	34 408	600	1 291
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	32 738	2 864	36 057	391	1 293
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	32 348	2 156	27 007	232	898
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 150	2 698	33 844	92	1 379
P Koulutus	79 001	2 940	36 636	21	1 337
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	227 150	2 431	30 296	25	1 099
R Taiteet, viihde ja virkistys	11 149	2 389	30 011	142	1 198
S Muu palvelutoiminta	22 306	2 290	28 496	52	967
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	10

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

5 Työtaistelutilasto

5.1 Työtaistelut Suomessa vuonna 2009

Tilastokeskuksen työtaistelutilaston mukaan Suomessa käytiin 139 työtaistelua vuonna 2009. Työtaisteluja oli selvästi enemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin niitä oli 92 kappaletta. Työtaistelujen määrä oli toiseksi suurin 2000-luvulla vuoden 2005 jälkeen. Työtaisteluihin osallistuneiden työntekijöiden lukumäärä oli noin 50 500. Osallistuneiden työntekijöiden määrä oli yli kolminkertainen edelliseen vuoteen verrattuna ja vastasi vuosikymmenen keskimääräistä tasoa. Menetettyjä työpäiviä oli noin 92 000. Työpäivämenetykset moninkertaistuivat edellisestä vuodesta ja ne olivat 2000-luvun kolmanneksi suurimmat, vaikka jäivätkin vuosikymmen keskiarvosta vuosien 2000 ja 2005 suurten työpäivämenetysten johdosta.

Vuoden 2009 lopulla monet työehtosopimukset päättyivät, mikä johti loppuvuonna vilkkaampaan työtaistelutoimintaan. Viime vuoden ylivoimaisesti suurin työtaistelu käytiin rahoitusallalla joulukuussa, jolloin kolmen päivän lakkolla pyrittiin vauhdittamaan sopimusneuvotteluja. Lakkoon osallistui 20 000 toimihenkilöä ja siinä menetettiin noin 55 000 työpäivää. Rahoitusalan lakon osuus viime vuoden osallistuneista työntekijöistä oli noin 40 prosenttia ja menetetyistä työpäivistä noin 60 prosenttia. Toinen suuri järjestötyötaistelu käytiin teknologiateollisuudessa, jossa Toimihenkilöunioni järjesti viikon kestävästä työtaistelun alan neljässä suuressa yrityksessä.

Työtaisteluista 99 käytiin teollisuudessa eli yli kaksi kolmasosaa kaikista työtaisteluista (liitetaulukko 5.2). Teollisuuden alatoimialoista eniten työtaisteluja oli koneiden ja laitteiden valmistuksessa (16), metallituotteiden valmistuksessa (13), metallien jalostuksessa (12) sekä sähkölaitteiden valmistuksessa (12). Eniten teollisuuden työpäivämenetyksiä oli kuitenkin muiden kulkuneuvojen valmistuksessa pois lukien moottoriajoneuvojen valmistus. Teollisuuden ulkopuolisista toimialoista eniten työtaisteluja oli kuljetuksessa ja varastoinnissa (14).

Taulukko 5A.

Työtaistelut vuosina 2000–2009

Vuosi	Lukumäärä	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpäivät
2000	96	84 092	253 838
2001	84	21 715	60 652
2002	76	70 867	74 985
2003	112	91 866	66 136
2004	84	25 211	42 385
2005	365	106 796	672 904
2006	97	48 276	85 075
2007	91	89 729	94 579
2008	92	15 992	16 352
2009	139	50 485	91 899

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Työtaistelujen syy oli 58 kertaa työvoiman vähennys tai sen uhka ja 23 kertaa työnjohto. Osallistuneiden työntekijöiden ja työpäivämenetysten mukaan laskeutena suurin suuri oli kuitenkin työehtosopimusneuvottelut ja toiseksi suurin syy työvoiman vähentäminen.

Alueellisesti tarkasteltuna paikallisia työtaisteluita oli perinteiseen tapaan eniten Länsi-Suomen läänissä, jossa niitä oli 52 kappaletta (taulukko 5C). Etelä-Suomen läänissä oli 38 työtaisteluita ja muissa lääneissä niitä oli alle kymmenen kussakin.

Taulukko 5B.

Työtaistelut syyn mukaan vuonna 2009

Työtaistelun syy	Lukumäärä	Osalliset palkansaajat	Menetetty työpäivät	Menetetty bruttopalkat 1 000 euroa
Alan työehtosopimus	8	29 804	67 662	8 321
Palkkavaatimus	7	809	1 974	290
Tukitoimenpide	2	550	191	25
Työnjohto	23	2 867	3 672	439
Työolosuhteet	3	634	2 214	301
Työvoiman vähennys tai sen uhka	58	14 015	15 041	2 066
Muu syy tai ei tietoa	38	1 806	1 146	114
Yhteensä	139	50 485	91 899	11 555

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5C.

Työtaistelut lääneittäin vuonna 2009

Lääni	Lukumäärä	Osalliset palkansaajat	Menetetty työpäivät	Menetetty bruttopalkat 1 000 euroa
Länsi-Suomen lääni	52	9 461	16 064	1 510
Etelä-Suomen	38	7 234	7 808	1 065
Oulun	9	1 198	2 882	88
Lapin	6	1 299	1 368	166
Itä-Suomen	5	1 083	872	97
Valtakunnallinen	18	30 067	62 558	8 589
Ei tietoa	11	143	347	41
Yhteensä	139	50 485	91 899	11 555

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.2 Työtaistelut 2000-luvulla

5.2.1 Työtaisteluaktiivisuus edellisiin vuosikymmeniin verrattuna

Työtaisteluita on tilastoitu säännöllisesti Suomessa vuodesta 1907 lähtien. Siinä työtaisteluaktiivisuutta eri aikoina voidaan vertailla yli sadan vuoden ajalta. 2000-luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä työtaisteluissa menetettiin työ-

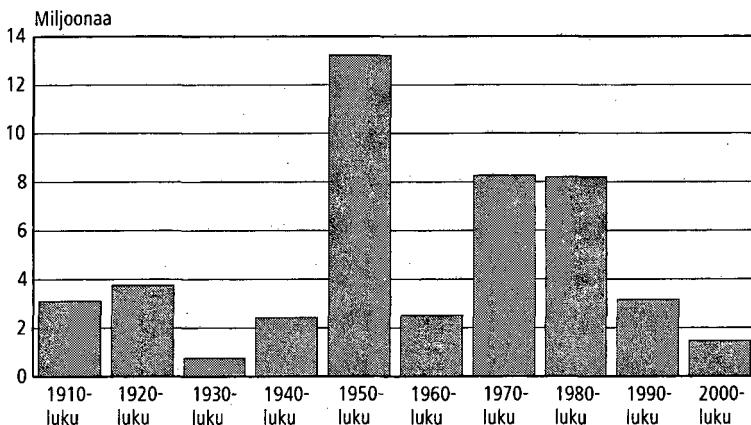
päiviä vajaat 1,5 miljoonaa. Menetettyjen työpäivien määrä on viimeisen sadan vuoden aikana ollut pienempi vain 1930-luvulla, jolloin niitä menetettiin alle 800 000 (kuvio 5A).

Eniten työtaistelussa menetettiin työpäiviä 1950-luvulla, jolloin Suomessa oli yleislakko vuonna 1956. Tässä työtaistelussa menetettiin työpäiviä enemmän kuin kahden viime vuosikymmenen aikana yhteensä. Työtaisteluaktiivisuus oli säännöllisen vilkasta 1970- ja 1980-luvuilla, jolloin työtaisteluita oli runsaasti lähes joka vuonna.

Työtaistelujen lukumäärää eri vuosikymmeninä on vaikea vertailla, koska tilastointikäytännöt ovat vaihdelleet eri aikoina. Selvää kuitenkin on, että työtaisteluja oli eniten 1970- ja 1980-luvuilla. Myös työtaisteluihin osallistuneita oli eniten 1970- ja 1980-luvuilla, jolloin niitä oli laskennallisesti yli 3 miljoonaa kumpanakin vuosikymmenenä. 2000-luvulla osallistuneita työntekijöitä oli 600 000.

Kuvio 5A.

Työtaistelussa menetetyt työpäivät vuosikymmenittäin 1910–2009

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.2.2 Työtaistelujen syyt

Työtaistelujen yleisin syy oli 2000-luvulla työvoiman vähentäminen (taulukko 5D). Seuraavaksi yleisimmät syyt olivat työnjohto ja palkkavaatimus. Myös työehtosopimus ja tukitoimenpide olivat yleisiä työtaistelujen syitä. Työvoiman vähentäminen yleensä yleisin syy työtaisteluun taantuman aikana, jolloin yritysten irtisanomisilmoitukset ovat yleisiä. Työehtosopimus on yleinen syy niinä vuonna, kun käydään liittokohtaisia sopimusneuvotteluja.

Yli puolet työpäivien menetyksistä 2000-luvulla on tapahtunut työtaistelussa, joissa syynä on ollut työehtosopimus. Eniten osallistuneita työntekijöitä on ollut kuitenkin työtaistelussa, joissa syynä on ollut työvoiman vähentäminen.

Taulukko 5D.

Työtaistelut syyn mukaan 2000–2009

Syy	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Yhteensä
Työvoiman vähennys tai sen uhka	14	23	22	42	26	46	21	9	16	58	277
Työnjohto	14	21	15	14	29	34	22	16	16	23	204
Palkkavaatimus	21	19	15	9	8	18	24	25	10	7	156
Työehtosopimus	22	8	1	4	12	36	–	–	1	8	92
Tukitoimenpide	9	1	1	3	1	65	4	1	5	2	92
Työolosuhteet	2	1	3	2	1	5	2	–	2	3	21
Muu syy tai syy ei tiedossa	14	11	20	39	7	57	18	40	42	38	286
Yhteensä	96	84	77	113	84	261	91	91	92	139	1 128

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.2.3 Työtaistelut alueittain

Työtaisteluja on Suomessa ollut yleensä eniten Länsi-Suomessa ja näin oli myös 2000-luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä. Lähes puolet Suomen paikallisista työtaisteluista käytiin entisen Länsi-Suomen läänin alueella.

Työpäivämenetyksistä yli 80 prosenttia tapahtui valtakunnallisissa työtaisteluissa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Paikallisten työtaistelujen työpäivämenetyksistä suurin osa tapahtui Länsi-Suomen ja Etelä-Suomen lääneissä.

Kunnittain tarkasteltuna eniten työpäivämenetyksiä vuosina 2000–2009 oli Turussa ja Helsingissä, joissa niitä oli noin 24 000. Eniten paikallisia työtaisteluja oli Tampereella, jossa niitä oli 85 kappaletta. Suhteellisesti eniten työtaistelumenetyksiä oli Raahen kaupungissa, jossa oli enemmän kuin yksi menetetty työpäivä kaupungissa olevaa työpaikkaa kohden. Suhteellisesti eniten työpäivämenetyksiä oli kunnissa, joissa on suuria teollisia työnantajia. Pääkaupunkiseudun suurissa kunnissa työpäivämenetyksiä oli työpaikkoihin nähden vähän.

Taulukko 5E.

Työtaistelujen lukumäärät lääneittäin vuosina 2000–2009

Lääni	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Yhteensä
Länsi-Suomen	37	33	38	53	37	121	34	28	43	52	476
Etelä-Suomen	32	26	24	39	27	78	16	18	10	38	308
Oulun	11	12	4	5	6	18	15	11	22	9	113
Itä-Suomen	3	3	3	2	5	8	1	4	2	5	36
Lapin	1	2	1	1	2	10		2	2	6	27
Valtakunnallinen	12	8	7	13	7	26	12	28	13	18	144
Ei tietoa							13			11	24
Yhteensä	96	84	77	113	84	261	91	91	92	139	1 128

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5F.

Työtaistelut lääneittäin vuosina 2000–2009

Lääni	Työtaisteluja	Osallisia työntekijöitä	Menetettyjä työpäiviä
Länsi-Suomen Lääni	477	90 241	106 787
Etelä-Suomen Lääni	308	90 094	101 233
Oulun Lääni	114	17 850	19 206
Itä-Suomen Lääni	36	5 865	6 868
Lapin Lääni	27	4 924	6 944
Valtakunnallinen	145	396 055	1 217 766
Ei tietoa	21
Kaikki yhteensä	1 128	605 029	1 458 803

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5G.

Kunnat, joissa eniten työpäivämenetyksiä vuosina 2000–2009

Kaupunki	Työtaisteluja	Osallisia työntekijöitä	Menetetty työpäivät	Tuhatta työpaikkaa kohden
Turku	74	26 594	23 945	246
Helsinki	50	25 604	23 354	61
Tampere	85	13 490	12 301	103
Vaasa	44	8 019	11 901	333
Raahe	71	13 146	11 493	1 052
Pori	47	7 362	10 538	303
Imatra	18	15 969	8 311	690
Kotka	23	4 486	8 183	339
Rauma	18	6 819	7 356	405
Vantaa	32	7 569	6 914	67
Jyväskylä	33	5 574	6 693	111
Lohja	14	5 177	6 634	430
Kemi	20	3 762	5 681	551
Oulu	13	1 954	5 394	74
Forssa	22	3 885	4 611	471
Hämeenlinna	24	3 907	4 345	141
Valkeakoski	12	2 594	4 077	449
Kuusankoski	15	1 493	3 336	..
Porvoo	1	1 078	3 127	150
Lappeenranta	4	2 300	3 064	95

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.2.4 Työtaistelut toimialoittain

Yli puolet 2000-luvun työpäivien menetyksistä tapahtui paperi- ja kartonkiteollisuudessa, jossa oli vuoden 2005 TES-neuvottelujen aikana paljon lakkoja ja pitkä työsulku. Työpäivämenetykset olivat suurimpia niillä toimialoilla, joilla oli vuosikymmenen aikana joku sopimusneuvotteluihin liittyvä työtaistelu. Eniten yksittäisiä työtaisteluita oli paperiteollisuuden jälkeen metallin alatoimialoilla, joilla esiintyy yleensä runsaasti paikallisia työtaisteluita.

Taulukko 5H.

Toimialat, joilla eniten työpäivämenetyksiä vuosina 2000-2009

Toimiala (TOL 2008)	Työtaisteluja	Menetetty työpäivät
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	184	855 836
49 Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	21	104 304
64 Rahoituspalvelut	8	67 148
41 Talonrakentaminen	4	50 066
86 Terveyspalvelut	3	46 000
47 Vähittäiskauppa	8	36 902
52 Liikennettä palveleva toiminta	41	34 394
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	151	27 162
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	89	26 985
24 Metallien jalostus	125	24 882
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	41	23 507
2 Metsätalous ja puunkorjuu	3	21 838
10 Elintarvikkeiden valmistus	69	15 967
24-30 Metalliteollisuus	10	13 500
27 Sähkölaitteiden valmistus	61	12 952
1 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	1	8 400
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	88	6 966
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	16	6 870
26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	29	6 233
61 Televiestintä	15	5 377

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.3 Työtaistelujen kansainvälinen vertailu

Kansainvälisiä tilastoja työtaisteluista laatii YK:n alainen Kansainvälinen työjärjestö ILO. Eri maiden tilastojen yhtenäistämiseksi ILO suosittaa otettavaksi työtaistelutilastoihin vain sellaiset työtaistelut, joihin liittyy työtuntien menetyksiä. Suomen työtaistelutilastoon kuuluvat myös muut työtaistelumuodot, mutta niiden merkitys tilastossa on pieni. Monien maiden työtaistelutilastossa työtaisteluille on asetettu minimirajoja työtaistelun keston ja osallistujamäärän mukaan. Suomen työtaistelutilastossa ei tällaisia rajoja ole.

Tilastokeskuksen julkaisussa Sadan vuoden työtaistelut (Työmarkkinat 1990:22) vertaillaan työtaistelujen määriä ja menetettyjä työpäiviä suhteessa palkansaajien määrään vuosina 1958–1987 Suomessa ja eräissä muissa länsimaissa. Muut maat vertailussa olivat Ranska, Italia, Kanada, Ruotsi, Tanska ja Norja. Vertailun perusteella Suomi ei ollut erityisen lakkoherkkä maa vuosina 1958–1970, mutta vuodesta 1971 alkaneella ajanjaksolla Suomi nousi yhdeksi lakkoherkimmistä maista. Lakkojen määrä suhteessa palkansaajiin nousi vertailujoukon suurimmaksi, mutta menetettyjä työpäiviä suhteessa palkansaajiin oli edelleen enemmän Italiassa ja Kanadassa. Muissa Pohjoismaissa yleensä lakkoiltiin Suomea vähemmän.

Oheisena on taulukko 5I työtaisteluissa menetetyistä työpäivistä viimeiseltä kymmeneltä vuodelta (1999–2008) eräistä maista, joista tilastoja on saatavilla.

Taulukkoon on poimittu keskeisiä länsimaita sekä Aasiasta Japani, Etelä-Korea ja Intia. Ylivoimaisesti eniten työpäivämenetyksiä on tapahtunut Intiassa, joka on väestömäärältäänkin vertailujoukon selvästi suurin. Myös Yhdysvalloissa, Espanjassa, Italiassa ja Etelä-koreassa on ollut suuria työtaisteluita. Japanissa ja Saksassa työtaistelutoiminta on ollut vähäistä maiden kokoon nähden.

Työtaisteluiden suhteellisen merkityksen kannalta paras mittari on työpäivämenetykset työntekijöiden määrään suhteutettuna. ILO tilastoi työpäivämenetyksiä tuhatta työntekijää kohti, mutta maittaiset tiedot ovat puutteellisempia kuin tiedot absoluuttisista työpäivämenetyksistä.

Eniten työpäivämenetyksiä suhteessa tuhatta työntekijää kohden on ollut vuosina 1999–2008 vertailumaista Espanjassa, Etelä-Koreassa ja Italiassa. Vähiten työpäivämenetyksiä on ollut Saksassa ja Venäjällä (taulukko 5J). Suomen työtaisteluaktiivisuus on ajanjaksolla ollut vertailumaiden keskitasoa.

Taulukko 5I.

Työtaisteluissa menetetyt työpäivät eräissä maissa 1999–2008, tuhansia työpäiviä

Maa	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	1999–2008 keskiarvo
Suomi	19	254	61	75	66	42	673	85	95	16	139
Saksa	79	11	27	310	163	51	19	429	286	132	151
Intia	..	28 763	23 767	26 586	30 256	23 866	29 665	20 324	19 193	16 684	21 910
Italia	909	884	1 026	4 861	1 962	699	907	555	903	723	1 343
Japani	87	35	29	12	7	4	1	2	18
Etelä-Korea	1 366	1 894	1 083	1 580	1 299	1 199	848	1 201	536	809	1 181
Venäjä	1 827	236	47	29	29	211	86	1	20	29	252
Espanja	1 505	3 617	1 924	4 945	792	4 473	951	928	1 188	1 510	2 183
Ruotsi	79	0	11	1	628	15	1	2	14	107	86
Britannia	242	499	525	1 323	499	905	224	755	1 041	759	677
Yhdysvallat	1 996	20 419	1 151	660	4 077	1 017	1 348	2 688	1 265	1 954	3 658
Yhteensä	..	56 612	29 651	40 383	39 778	32 482	34 722	26 968	24 541	24 541	30 786

Lähde: Strikes and lockouts, International Labour Organization.

Taulukko 5J.

Työtaisteluissa menetetyt työpäivät tuhatta työntekijää kohden eräissä maissa 1999–2008

Maa	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	1998–2007 keskiarvo
Suomi	10	110	26	31	28	18	280	30	38	7	58
Saksa	2	0	1	9	5	1	1	12	12	4	5
Italia	61	58	66	305	122	43	55	33	53	..	80
Venäjä	33	4	1	1	1	4	2	0	11	0	5
Espanja	102	233	119	297	46	249	50	47	58	75	128
Britannia	10	19	20	51	19	34	6	28	38	28	25
Etelä-Korea	109	141	79	111	90	81	56	77	34	50	83
Yhdysvallat	15	151	9	5	30	7	10	19	9	..	26

Lähde: Strikes and lockouts, International Labour Organization.

5.4 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Työtaistelutilasto kuvaa työntekijöiden tai työnantajien Suomessa järjestämiä työtaisteluita. Työtaistelujen laajuutta kuvataan lukumäärillä osallistuneista työntekijöistä ja menetetyistä työpäivistä.

Tilaston aineistot ja luokitukset

Aineistot

Pääosa työtaistelutiedoista saadaan työnantajajärjestöiltä. Lisäksi työtaistelutietoja kerätään tiedotusvälineistä ja kysytään tarkempia tietoja suoraan yrityksiltä.

Luokitukset

Muun muassa toimiala, työnantajasektori, työtaistelun syy, työtaistelun muoto, lääni ja työtaistelun kesto.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työtaistelutilastoon kerätään kaikki työtaistelut, jotka tulevat Tilastokeskuksen tietoon. Työnantajajärjestöjen työtaistelutiedot ja muulla tavalla kerätyt työtaistelutiedot kerätään yhteen tietokantaan. Näin saadusta tietokannasta tehdään taulukoita valittujen luokittelujen ja määrätietojen mukaan.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Osa pienemmistä työtaisteluista jää tilaston ulkopuolelle, koska niiden olemassaolosta ei saada tietoa. Näiden työtaistelujen puuttumisella on lähinnä merkitystä vain työtaistelujen lukumäärätietoihin. Työtaisteluiden laajuutta paremmin kuvaaviin työntekijöiden lukumäärätietoihin ja työpäivämenetyksiin joidenkin pienten työtaisteluiden puuttumisella ei ole olennaista merkitystä.

Työtaistelujen laajuudesta voi olla työnantaja- ja työntekijäpuolella erilainen näkemys. Yleensä käytetään työnantajajärjestöjen lähettämiä tietoja, jotka ovat yksityiskohtaisia.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kunkin vuoden tiedot julkaistaan seuraavan vuoden keväällä huhti- tai toukokuussa. Tuoreimpaan julkaistuun työtaistelutilastoon voi tulla pieniä lisäyksiä, jos joistain työtaisteluista saadaan tiedot työnantajajärjestöltä poikkeuksellisen myöhään. Uudet tiedot julkaistaan seuraavan julkistuksen yhteydessä.

Jos työtaistelu jatkuu vuosineljänneksen vaihtumisen läpi, se merkitään sille neljännekselle, jolla se on kestänyt pisimpään. Poikkeuksellisen pitkät työtaistelut merkitään kullekin neljännekselle erikseen, kuitenkin siten, että työtaistelujen summa pysyy oikeana.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Julkaisukanavat

Työtaistelutilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla. Yksityiskohtaisempia tuloksia työtaistelutilaston tiedoista julkaistaan vuosittain yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset.

Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Lisäksi työtaistelutilaston tietoja on Tilastokatsauksessa ja vuosikirjassa. Tarkempia tietoja on mahdollista saada Tilastokeskuksesta.

Tilaston metatiedot

Työtaisteluihin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta, Palkat ja työvoimakustannukset (sähköpostiosoite palkat.indeksit@stat.fi ja puhelinnumero 09-17341 / Työtaistelutilasto)

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Vertailtavuus muiden maiden tilastoihin

Eri maiden työtaistelutilastot voivat vaihdella suuresti. Joissain maissa käytetään rajoja, joilla kestoaltaan tai osallistujamäärältään pienimmät työtaistelut jäävät tilaston ulkopuolelle. Työjärjestö ILO kerää tietoa työtaisteluista kaikista maista, joista sitä on saatavilla.

Vertailtavuus historiatietoihin

Työtaistelutietoja on olemassa yli sadan vuoden ajalta. Vuonna 1971 tehtiin tilaston laaja uudistus, jolloin tilaston kattavuus pienemmissä työtaisteluissa parani.

Liitetaulukot

- 5.1 Työtaistelut vuosina 1970–2009
- 5.2 Työtaistelut toimialoittain vuonna 2009

Taulukko 5.1
Työtaistelut vuosina 1970–2009

Vuosi	Työtaisteluja	Työntekijöitä Lukumäärä	Työtaistelua		Menetettyjä työpäiviä	
			kohden	% työllisistä	Lukumäärä	Osallistunutta kohden
1970	240	201 600	840	9,3	233 200	1,2
1971	838	403 300	481	18,6	2 711 100	6,7
1972	849	239 700	282	11,0	473 100	2,0
1973	1 009	678 200	672	30,6	2 496 900	3,7
1974	1 778	370 700	208	16,3	434 800	1,2
1975	1 530	215 100	141	9,7	284 200	1,3
1976	3 282	512 700	156	23,8	1 325 500	2,6
1977	1 673	743 800	445	35,2	2 374 700	3,2
1978	1 237	164 600	133	7,9	132 400	0,8
1979	1 753	228 690	130	10,7	243 400	1,1
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 300	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
1992	168	103 510	616	4,8	76 090	0,7
1993	126	23 190	184	1,1	17 310	0,7
1994	171	70 540	413	3,5	525 700	7,5
1995	112	127 039	1 134	6,3	869 422	6,8
1996	94	43 113	459	2,1	20 077	0,5
1997	91	28 402	312	1,3	103 712	3,7
1998	98	35 380	361	1,6	133 203	3,8
1999	65	14 993	231	0,7	18 953	1,3
2000	96	84 092	876	3,6	253 838	3,0
2001	84	21 715	259	1,0	60 652	2,8
2002	76	70 867	932	3,0	74 985	1,1
2003	112	91 866	820	3,9	66 136	0,7
2004	84	25 211	300	1,0	42 385	1,7
2005	365	106 796	409	4,4	672 904	6,3
2006	97	48 276	498	2,0	85 075	1,8
2007	91	89 729	986	3,7	94 579	1,1
2008	92	15 992	174	0,6	16 352	1,0
2009	139	50 485	363	2,1	91 899	1,8
2009/I	34	7 898	232	0,3	7 558	1,0
2009/II	36	11 720	326	0,5	6 717	0,6
2009/III	18	2 585	144	0,1	3 101	1,2
2009/IV	51	28 282	555	1,2	74 523	2,6

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5.2

Työtaistelut toimialoittain vuonna 2009

Toimiala TOL 2008	Lukumaara	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpaivat
C Teollisuus yhteensä	99	17 105	29 417
10 Elintarvikkeiden valmistus	6	649	238
11 Juomien valmistus	1
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	6	1 366	3 629
18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1	47	21
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	4	1 055	138
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	2	1 000	1 000
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	1
24 Metallien jalostus	12	1 771	4 043
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	13	1 096	947
26 Tietokoneiden sekä elekt. ja optisten tuott. valmistus	6	711	2 852
27 Sähkölaitteiden valmistus	12	1 420	3 974
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	16	1 612	1 694
29 Moottoriajoneuvojen valmistus	5	600	1 849
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	9	3 972	7 320
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	5	1 806	1 713
F Rakentaminen yhteensä	4	503	303
41 Talonrakentaminen	2	176	66
42 Maa- ja vesirakentaminen	1	277	113
43 Erikoistunut rakennustoiminta	1	50	125
G Tukku- ja vähittäiskauppa	2	300	124
46 Tukkukauppa	1	300	124
47 Vähittäiskauppa	1
H Kuljetus ja varastointi yhteensä	14	10 761	5 050
49 Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	3	7 699	2 528
51 Ilmaliikenne	1
52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	8	1 751	1 530
53 Posti- ja kuriiritoiminta	2	1 311	993
J Informaatio ja viestintä yhteensä	6	1 469	1 809
58 Kustannustoiminta	1	106	21
60 Radio- ja televisioiminta	1	27	13
61 Televiestintä	2	1 336	1 776
63 Tietopalvelutoiminta	2	0	0
K 64 Rahoituspalvelut	2	20 100	55 019
M 71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut	1	37	16
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta yhteensä	5
80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	3
82 Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	2
O 841 Julkinen hallinto	1	120	..
Q 86 Terveyspalvelut	1
R 93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	4	90	160
S 94 Järjestöjen toiminta	1
Yhteensä	139	50 485	91 899

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

6 Työvoimakustannustutkimus 2008

6.1 Tulokset

6.1.1 Tasot

Työvoimakustannukset sektoreittain

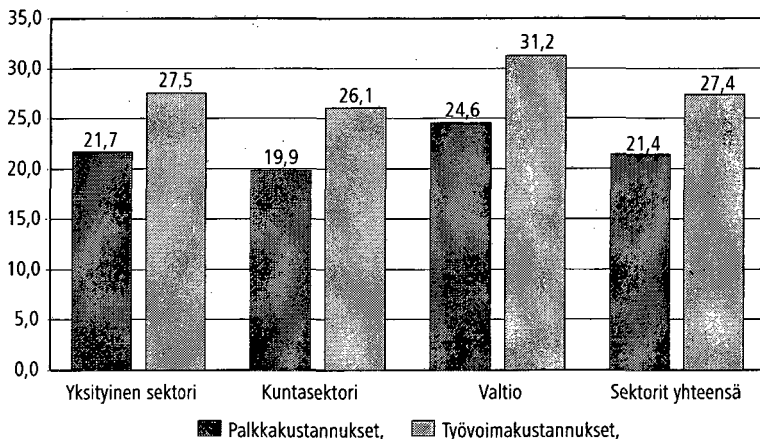
Työvoimakustannusten tason mittareina käytetään kokonaistyövoimakustannuksia euroina tehtyä työtuntia kohden. Seuraavissa kuvioissa ne esitetään tuntityövoimakustannuksina tai vuosityövoimakustannuksina tuhansina euroina henkilötyövuotta kohden. Taulukoissa on esitetty tietoja tarkemmalla jaottelulla.

Työvoimakustannukset seuraavat tarkasti palkkakustannusten mukaista sektoreittaista järjestystä. Palkkakustannuksissa suurimmat erot ovat noin viisi euroa tehtyä työtuntia kohden. Kuntasektorilla palkkakustannukset ovat 19,9 euroa ja valtiolla 24,6 euroa. Yksityisen sektorin palkkakustannukset jäävät näiden väliin 21,7 euroon. Muita työvoimakustannuksia tulee jokaisella sektorilla noin kuusi euroa lisää tehtyä työtuntia kohden. Kuntasektorilla ovat myös pienimmät kokonaistyövoimakustannukset (26,1 euroa) muita alhaisempien ja suurimmat valtiolla (31,2 euroa) muita korkeampien palkkakustannusten vuoksi tehtyä työtuntia kohden. Tehdyt työtunnit työntekijää kohden ovat kuntasektorilla ja valtiolla yksityistä sektoria pienemmät lähinnä pitempien vuosilomien vuoksi. Kuntasektorin matalammasta palkkatasosta johtuen sen kokonaistyövoimakustannukset eivät silti nouse yksityistä sektoria (27,5 euroa) korkeammalle.

Palkkakustannukset tehtyä työtuntia kohden saatiin vähentämällä ensin kokonaispalkoista sairausajan palkkojen palautukset ja jakamalla saatu erotus teh-

Kuvio 6A.

Palkka- ja työvoimakustannukset sektoreittain vuonna 2008 (€/tehty työtunti)

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

tyjen työtuntien määrällä. Kokonaispalkkaan sisältyvät tässä varsinaisen rahapalkan lisäksi tulospalkkiot, mutta eivät luontoisedut. Lisäksi kokonaispalkkaan (ja sairausajan palkkoihin) sisältyvät muutaman yrityksen sairauskassoilleen maksamat sellaiset kannatusmaksut, jotka kuvaavat sairauskassojen kautta maksettujen sairausajan palkkojen osuutta. Ne eivät sisälly yritysten ilmoittamiin ja niiden maksamiin kokonaispalkkoihin.

Tehdyt työtunnit poikkeavat säännöllisestä työajasta siten, että ne eivät sisällä loma-aikoja, sairauspoissaoloja tai muuta työstä poissaoloa, mutta kylläkin yli- ja lisätyötunnit.

Kokonaistyövoimakustannukset on saatu, kun työnantajan palkkakustannuksista, sosiaaliturvan kustannuksista ja muista työvoimakustannuksista on vähennetty yritysten saamat kustannusten korvaukset (työterveyshuollon korvaukset, työllistämistuki ja koulutuskorvaukset). Ne voidaan esittää joko tehtyä työtuntia kohden (=tuntityövoimakustannukset), kuten edellä tai kokonaistyövoimakustannuksina vuodessa henkilöä kohden (=vuosityövoimakustannukset).

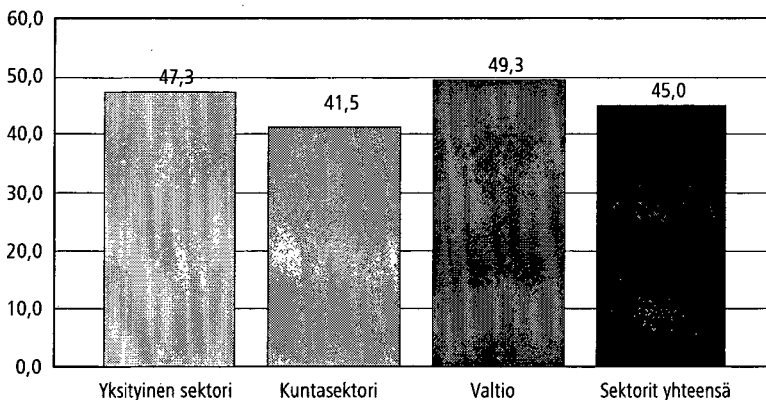
Vuosityövoimakustannukset on esitetty kuviossa 6B sektoreittain.

Valtiosektorilla palkkakustannukset ja työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden olivat yksityistä sektoria melko selvästi korkeammat. Kun tehtyjen työtuntien määrä henkilötyövuotta kohden oli valtiosektorilla pidempien vuosilomien vuoksi yksityistä sektoria pienempi, jäivät valtion vuosityövoimakustannukset jalostusalojen kanssa suunnilleen samalle tasolle (taulukko 6.1), mutta palvelualoihin ero oli selvempi. Koko yksityisen sektorin keskimääräinen tehtyjen työtuntien määrä henkilöä kohden oli 1 670 tuntia kun se kuntasektorilla oli 1 590 tuntia ja valtiosektorilla 1 580 tuntia.

Kuntasektorilla palkkakustannukset tehtyä työtuntia kohden olivat hieman pienemmät ja työvoimakustannukset samaa suuruusluokkaa kuin yksityisen sektorin palvelualojen kustannukset. Vuosikustannuksissa ero suureni kuntasektorin pienemmän työtuntien määrän vuoksi. Kuntien pienemmät työtuntimäärät joh-

Kuvio 6B.

Työvoimakustannukset sektoreittain vuonna 2008 (1 000 €/henkilötyövuosi)

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

tuivat pääasiassa pidemmistä vuosilomista. Kuntayhtymissä kustannukset olivat kaikilla mittareilla kuntia ja myös palvelualojen lukuja korkeammat.

Työvoimakustannukset toimialoittain

Työvoimakustannustasojen muutokset ovat hyvin herkkiä tehdyn työajan tuntimäärien muutoksille tai niiden mittaamisessa tapahtuneille muutoksille sekä kyselyssä saaduille epätarkkuuksille tai kadolle. Uudessa, vuoden 2008 toimialaluokittelussa varsinkin palvelualoilla on useita uusia, pieniä kaksinumerotasoisia toimialoja. Niiden kustannustasotietoja ei voi pienten yritys- ja vastausmäärien pitää täysin luotettavina ja siksi toimialoja on ryhmitelty suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Toimialaryhmätasolla tietojen luotettavuus on parempi.

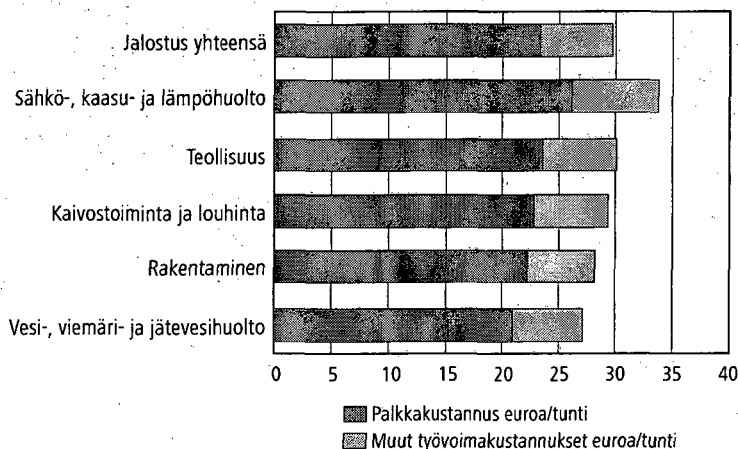
Vuoden 2008 työvoimakustannustilasto on ensimmäinen, jossa on käytetty uuden toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaista toimialajakoa. Varsinkin palvelualoilla tuli melko paljon muutoksia. Tästä syystä on mahdollista ensimmäistä kertaa tarkastella sellaisten uusien toimialojen kuin informaatio ja viestintä tai kiinteistöala ja erilaiset tukipalvelut sekä taiteet, viihde ja virkistys tietoja.

Oheisissa kuvioissa on esitetty kokonaistyövoimakustannusten määrä päätoimialoittain yksityisellä sektorilla. Taulukossa 6.1 on jalostuksesta tarkempia toimialoittaisia lukuja, samoin toimialoittaisia tehtyjen työtuntien määriä.

Työvoimakustannustutkimuksen mukaan korkeimmat palkkakustannukset tehtyä työtuntia kohden vuonna 2008 olivat jalostuksessa sähkö-, kaasu- ja lämpöhuollossa sekä teollisuudessa. Palvelualoilla korkeimmat palkkakustannukset olivat rahoitus- ja vakuutustoiminnassa sekä informaatio- ja viestintäaloilla. Matalimmat kustannukset olivat palvelualoista kiinteistöalalla ja tukipalveluissa, terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä taiteen, virkistys- ja muun palvelutoiminnan toimialaryhmässä. Terveys- ja sosiaalipalvelut sisältää tässä vain yksityisen sektorin toiminnan.

Kuvio 6C.

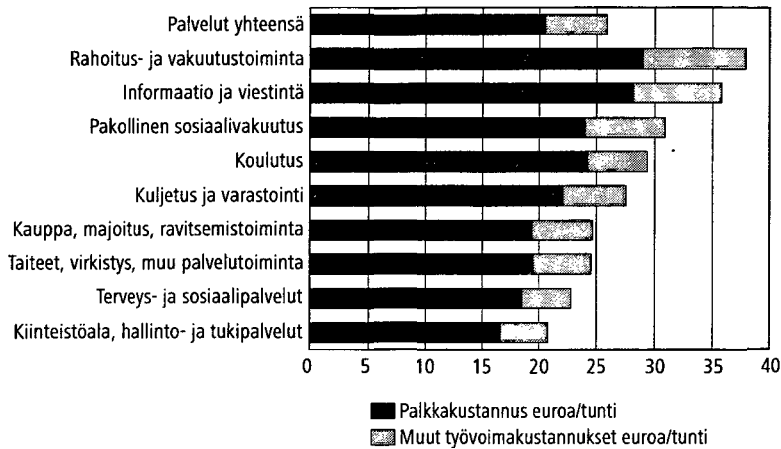
Työvoimakustannukset jalostuksen toimialoilla (€/tehty työtunti)

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Kuvio 6D.

Työvoimakustannukset palvelutoimialoilla (€/tehty työtunti)

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Luvut osoittavat, että tuntityövoimakustannusten keskinäiset toimialoittaiset erot vuonna 2008 seuraavat melko tarkoin palkkakustannusten eroja. Molemmilla tarkasteluissa samoilla toimialoilla on suurimmat (energiahuolto, rahoitus-toiminta) ja pienimmät (kiinteistöala ja tukipalvelut, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä taiteet ja muu palvelu) palkkakustannukset ja tuntityövoimakustannukset.

Vuosityövoimakustannuksiin vaikuttavat tehtyjen työtuntien määrät, jotka on esitetty taulukossa 6.1. Jalostuksessa energiahuollon ja paperiteollisuuden sekä palveluissa rahoitustoiminnan ja informaatioalan tuntikustannukset olivat kuitenkin niin paljon muita korkeampia, että huolimatta keskimääräistä pienemmistä tehdyn työtunnin määrästä henkilötyövuotta kohden niiden vuosityövoimakustannuksetkin nousivat muita korkeammiksi. Matalimpien työvoimakustannusten aloilla vaatteiden valmistuksen ja kiinteistö- sekä tukipalvelualojen työtunnit olivat keskitasoa tai hieman korkeammat, kun taas terveys- ja sosiaalipalveluiden ryhmässä tehtyjen työtuntien määrätkin jäivät hieman alle keskitason.

Vertailuja aikaisempiin vuosiin on vaikea tehdä, sillä uuden toimialaluokituksen vuoksi kaikki toimialat eivät ole enää vertailukelpoisia. Varsinkin palvelualoilla muodostettiin uusia, aikaisempaa pienempiä toimialoja ja jonkin verran myös alatoimialoja siirtyi jalostuksen puolelta palveluihin. Tehtyihin työtunteihin on yksityisellä ja kuntasektoreilla laskentamenetelmän muutoksen vuoksi tullut noin kolmen neljän prosentin lisäys edelliseen tilastovuoteen 2004 verrattuna. Pääosin päätoimialojen suhteet ovat sen jälkeen pysyneet ennallaan. Samat toimialat ovat kustannuksiltaan korkeampien tai matalampien joukossa kuin aikaisemminkin. Sektoreittain tarkasteltuna valtiosektorin kustannusero yksityiseen sektoriin verrattuna on kasvanut noin 7 prosentista noin 13 prosenttiin. Kuntasektorin ero yksityiseen sektoriin ja yksityisiin palveluihin on sen sijaan pysynyt suunnilleen samana tai hieman kaventunut.

Työvoimakustannukset työntekijöillä ja toimihenkilöillä

Taulukossa 6A on esitetty jalostuksen palkka- ja työvoimakustannukset toimialaryhmittäin erikseen työntekijöille ja toimihenkilöille vuonna 2008. Vaikka vastaukset kyselyssä pyydettiin erikseen työntekijöiltä ja toimihenkilöiltä, jako tehtiin useimmiten palkkajärjestelmien mukaisesti tuntipalkkaisuun ja kuukausipalkkaisuun. Kun kuukausipalkkaisten määrä ja osuus ovat kasvaneet myös työntekijäryhmässä, ei esitetty jako työntekijöihin ja toimihenkilöihin välttämättä anna todellista kuvaa em. ryhmistä ja niiden kustannusten muutoksista.

Taulukosta havaitaan, että työntekijöillä korkeimmat palkka- ja työvoimakustannukset vuonna 2008 olivat paperi- ja kemianteollisuuksissa sekä energiahuollossa. Toimihenkilöillä toimialojen ja toimialaryhmien väliset erot olivat työntekijöitä pienemmät, mutta niilläkin kustannukset olivat paperiteollisuudessa mm. kaivostoiminnan ja metalliteollisuuden ohella korkeimpia.

Pienimmät palkka- ja työvoimakustannukset olivat molemmissa henkilöstöryhmissä vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistuksessa, muussa valmistuksessa, puutavaran valmistuksessa sekä työntekijöillä lisäksi elintarviketeollisuudessa. Suurimmat erot henkilöstöryhmien kesken kustannusten suhteen olivat kaivostoiminnassa ja elintarviketeollisuudessa, kun taas paperiteollisuudessa kustannukset molemmilla ryhmillä olivat käytännössä lähes samat. Toimihenkilöiden palkkakustannukset olivat teollisuudessa keskimäärin runsaat 45 prosenttia suuremmat kuin työntekijöillä, muualla jalostuksessa, kuten rakennustoiminnassa ja energiahuollossa, ero on melko selvästi pienempi.

Taulukko 6A.

Palkka- ja kokonaistyövoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden jalostuksessa (yksityinen sektori) toimiala- ja henkilöstöryhmittäin vuonna 2008 (euroa/tunti)

TOL 08.	Toimiala	Palkkakustannus		Työvoimakustannus	
		Työntek.	Toimih.	Työntek.	Toimih.
B (07–09)	Kaivostoiminta ja louhinta	19,7	30,6	25,0	40,0
10–11	Elintarviketeollisuus	17,3	29,4	22,0	37,6
14–15	Vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistus	15,4	21,4	18,9	27,0
16	Puutavaran valmistus	17,2	23,4	21,7	29,9
17	Paperiteollisuus	29,4	29,9	37,4	38,4
18	Painaminen	18,3	24,8	23,3	32,4
19–22	Kemianteollisuus	22,1	27,6	28,0	36,1
23	Rakennusaineteollisuus	20,2	29,4	25,7	37,5
24–30, 33	Metalliteollisuus, koneiden huolto ja asennus	19,1	30,2	24,2	38,6
31–32	Muu valmistus	15,8	24,2	19,6	30,8
C (10–33)	Teollisuus	19,8	29,2	25,1	37,4
D (35)	Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto	21,9	28,2	28,0	36,1
E (36–39)	Vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	18,7	26,2	24,0	34,1
F (41–43)	Rakentaminen	19,9	26,8	25,0	34,2

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

6.1.2 Rakenne

Työvoimakustannusrakenne pääpiirteissään

Työvoimakustannusten rakenteen pääosat muodostuvat palkoista, sosiaaliturvan kustannuksista ja muista työvoimakustannuksista. Palkat jaetaan välittömään ansioon (=tehdyn työajan palkka), vapaapäivien palkkoihin ja kertaluonteisiin palkkaeriin. Vapaapäivien palkkaeraan sisältyvät mm. vuosilomien, arkipyhien, työajan lyhennysvapaiden sekä varallaolo- ja vuorovapaiden palkat. Sen sijaan sairauslomien palkat kuuluvat EU:n käsitteistössä sosiaaliturvan kustannuksiin. Kertaluonteisia palkkaeria maksetaan satunnaisesti tai ei ainakaan jokaisen palkanmaksun yhteydessä. Tällaisia erii ovat mm. tulospalkkio, lomarahat, palvelusvuosikorvaus ja varallaolokorvaus.

Sosiaaliturvan kustannuksia ovat lakisääteiset eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut sekä vapaaehtoiset maksut ja lisäksi sairausajan palkat, työterveyshuollon kustannukset ja työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus.

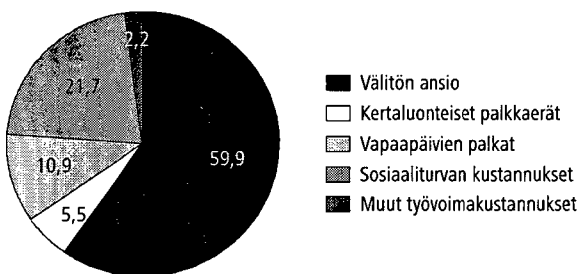
Muita, pienempiä kustannuseriä ovat henkilöstörahastoille siirretyt maksut, luontoisedut, työpaikkakoulutuksen muut kuin oman henkilökunnan palkkakustannukset (sisältyvät tehdyn työajan palkkoihin), työ- ja suojavaatteet sekä rekrytointikustannukset.

Kuviossa 6E on esitetty suurimpien kustannuserien osuudet kaikilla sektoreilla yhteensä. Tiedot puuttuvat alkutuotannosta (maa-, metsä- ja kalatalous) sekä alle kymmenen työntekijän yrityksistä.

Kokonaistyövoimakustannuksista välittömän ansion eli tehdyn työajan palkkojen osuus on noin kolme viidesosaa ja sosiaaliturvan kustannusten vajaa neljännes. Muille erille jää yhteensä vajaa viidennes.

Kuvio 6E.

Työvoimakustannusten rakenne vuonna 2008, prosenttia

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Työvoimakustannusrakenne sektoreittain

Taulukossa 6B on esitetty työvoimakustannusten osuudet kokonaistyövoimakustannuksista pääryhmittäin. Tarkemmin kustannuserien osuudet ja lisäksi rahapalkan osuus on esitetty taulukossa 6.2. Rahapalkassa sairausajan ja perhevapaan palkkojen osuus on nettona eli niistä on vähennetty työnantajan Kelalta saamat päiväraha- ja korvaukset.

Taulukko 6B.

Työvoimakustannusten pääryhmien osuudet kokonaistyövoimakustannuksista sektoreittain vuonna 2008, prosenttia

Kustannuspääryhmä	Yksityinen sektori	Kuntasektori	Valtio	Kaikki
1. Välitön ansio	59,7	57,4	62,0	59,9
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,2	3,8	3,6	5,5
3. Henkilöstörahasot	0,1	–	–	0,0
4. Vapaapäivien palkat	10,5	12,1	11,2	10,9
5. Luontoisedut	1,2	0,3	0,1	0,9
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,1	26,1	21,7	21,7
6.1 Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,6	23,7	19,1	19,4
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>18,3</i>	<i>23,6</i>	<i>19,1</i>	<i>19,2</i>
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>
6.2 Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,4	2,6	2,3
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,5	0,8	0,6
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	0,3	0,5	0,7
9. Työnantajatuet	0,0	-0,5	–	-0,2
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Suurimpina eroina taulukosta erottuvat kertaluontoisten palkkaerien, vapaapäivien palkkojen ja varsinaisen sosiaaliturvan kustannusten osuudet yksityisen sektorin, kuntien ja valtion kesken. Kertaluontoisten palkkaerien yksityisen sektorin muita suuremmat osuudet selittyvät kokonaan tulospalkkioiden osuudella. Kunnillakin tulospalkkioita on, mutta osuus on melko vähäinen. Vapaapäivien palkoissa erot syntyvät jo työvoimakustannusten tason tarkastelussa mainituista julkisen sektorin muita pidemmistä vuosilomista. Lisäksi kunnilla osuutta lisäävät opettajien koulutuksen keskeytysajan palkat, jotka on sisällytetty ei-tehtyyn työaikaan.

Työeläkemaksujen erot johtuvat lakisääteisen sosiaaliturvan tariffeista, jotka vaikuttavat julkisen sektorin osuuksiin korottavasti. Valtiolla kunkin vuoden eläkemaksu mitoitetaan vastaamaan syntyvää VaEL-eläkevastuuta. Tästä syystä valtion keskimääräinen työeläkemaksu on korkeampi kuin yksityisen sektorin TyEL:ssä. (www.tyoelake.fi). Valtiolla ei sen sijaan ole työttömyysvakuutusmaksua, mikä alentaa sen sosiaalikulutusosuutta muihin sektoreihin, myös kuntiin verrattuna. Kuntien KuEL-maksu taas koostuu palkkaperusteisesta ennakkomaksusta ja eläkemenojen sekä varhaiseläkemenojen perusteella määräytyvästä maksuosuudesta, joka on korkeampi kuin yksityisen sektorin keskimääräinen eläkemaksu.

Työvoimakustannusrakenteen muutoksia vuodesta 2004 vuoteen 2008

Työvoimakustannusrakenteessa on tapahtunut neljän vuoden kuluessa sektoritasolla melko vähän muutoksia. Muutokset on esitetty kustannusten pääryhmitasolla taulukossa 6C ja tarkemmin taulukossa 6.3. Merkittävimmät erot ovat loma-ajan palkkojen osuuden pieneneminen noin puolen prosenttiyksikön verran, valtiolla hieman enemmän. Työeläkemaksujen osuudet nousivat kaikilla sektoreilla, eniten valtiolla noin 1,5 prosenttiyksikköä, muilla sektoreilla 0,7-0,9 prosenttiyksikköä. Sosiaaliturvamaksujen osuudet taas laskivat kaikilla työnantajasektoreilla ja kaikki nämä muutokset johtuivat sosiaalikulustariffien muutoksista vuodesta 2004 vuoteen 2008.

Taulukko 6C.

Työvoimakustannusten pääryhmien vertailu sektoreittain vuosina 2004–2008, prosenttia kokonaistyövoimakustannuksista

Kustannuspääryhmä	Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtio		Kaikki	
	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004
1. Välitön ansio	59,7	59,3	57,4	58,0	62,0	60,2	59,9	59,0
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,2	7,0	3,8	3,7	3,6	4,5	5,5	5,9
3. Henkilöstörahoitukset	0,1	0,2	–	–	–	–	0,0	0,1
4. Vapaapäivien palkat	10,5	10,4	12,1	12,5	11,2	12,2	10,9	11,1
5. Luontoisedut	1,2	1,3	0,3	0,3	0,1	0,2	0,9	0,9
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,1	20,8	26,1	25,2	21,7	22,3	21,7	22,1
6.1 Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,6	18,6	23,7	22,9	19,1	20,1	19,4	19,8
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	18,3	18,2	23,6	22,8	19,1	20,1	19,2	19,5
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	0,3	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,3
6.2 Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,2	2,4	2,4	2,6	2,2	2,3	2,2
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8	0,7	0,6	0,7
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	0,7	0,3	0,3	0,5	0,4	0,7	0,6
9. Työnantajatuet	0,0	-0,3	-0,5	-0,7	–	-0,1	-0,2	-0,4
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Rahapalkan osuus pysyi kaikilla sektoreilla lähes samana ja välittömän ansion kasvoi merkittävämmän vain valtiolla kertaluontoisten kustannuserien ja loma-ajan palkkojen osuuksien pienentyessä.

Työvoimakustannusrakenne toimialaryhmittäin

Taulukossa 6.4 on esitetty yksityisen sektorin rakenteet melko vakiintuneella toimialaryhmäjaolla jalostuksen osalta. Palvelualoilla toimialat ovat vielä suurelta osin uusia. Työvoimakustannusten rakenteiden erot tulevat esiin luotettavimmin toimialaryhmittäisissä tarkasteluissa. Varsinkin palvelualoilla on uuden toimialaluokittelun jälkeen useita pieniä toimialoja, joissa pienet satunnaiset erot helposti korostuvat.

Koulutusajan palkat luetaan tehdyn työajan palkkoihin, mutta ne on esitetty myös omana osionaan. Osuudet vaihtelevat puolen prosenttiyksikön sisällä ja suurimmat kustannusosuudet ovat koulutuksen, informaatiosektorin ja energiahuollon aloilla.

Kertaluontoisia palkkaeriä maksetaan mahdollisesti vain kerran vuodessa tai useamminkin, mutta ei jokaisella palkanmaksukerralla. Lomaraha on jo sopimusten mukaan maksettava erä. Tulospalkkioiden osuus vaihtelee huomattavasti, suurimmillaan se on rahoitustoiminnassa ja metalliteollisuudessa. Tulospalkkioiden osuus pieneni melko selvästi jalostuksen toimialoilla vuodesta 2004. Yhtenä merkittävänä syynä on todennäköisesti se, että samoilta yrityksiltä on työvoimakustannusten neljännesvuositiedustelussa kysytty tulospalkkioita vain siltä osin, kuin yrityksessä on siihen liittyvä erillinen palkitsemisjärjestelmä. Aikaisemmin tulospalkkioita ei mielletty näin säännellyksi eräksi, vaan siihen tuli mukaan myös monia muita satunnaisia palkitsemiseriä.

Vapaapäivien palkoista loma-ajan palkat muodostavat merkittävimmän osan. Niissä vaihtelu on suhteellisen pientä. Opetuksen alalla merkittäväksi nousevat opettajien koulutyön keskeytysajan palkat. Arkipyhien palkoiksi on laskennallisesti erotettu kahdeksan päivän palkkaosuus lukuun ottamatta eräitä palvelualoja, joilla on oma työajan lyhennys- ja juhlapäiväsopimuksensa. Työajan lyhennysvapaissa, ns. pekkaspäivissä, on monenlaisia käytäntöjä ja kustannusosuudet vaihtelevat suuresti. Metalliteollisuudessa ja puutavaran valmistuksessa pekkaspäivien korvaukset ovat mukana tehdyn työajan kustannuksissa. Palvelualoilla työaika yleisesti on ollut lyhyempi, joten siellä lyhennysvapaita ei useilla aloilla ole lainkaan. Varallaolo- ja vuorovapaat liittyvät varsinaisesti vuorotyöhön ja siksi taulukosta tulee selkeästi esiin paperiteollisuuden toimiala.

Luontoisedut sisältävät myös yritysetuukien osuuden, joka yleensä on hyvin pieni. Merkittävämmät osuudet ovat vain paperiteollisuudessa sekä rahoitus- ja vakuutus toiminnassa.

Varsinaisissa sosiaaliturvan kustannuksissa merkittävimmät kustannukset on määritelty palkkoihin sidottuina tariffeina. Erot selittyivät aikaisemmin mm. eläkesäätiöiden kautta tapahtuvilla pienemmillä maksuilla, jos hyvässä taloudellisessa tilanteessa sijoitukset olivat tuottavia. Nyt eläkesäätiöiden määrä on pienenevässä. Erot kustannuksissa syntyvät mm. yritys rakenteesta, sillä suuremmilla yrityksillä eläkemaksuun sisältyvä työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkemaksu on suurempi pieniin yrityksiin verrattuna. Lisäeläkemaksujen osuus on rahoitustoiminnassa muita korkeampi, mutta maksuissa ei juuri ole eroja.

Tapauskohhtaisen sosiaaliturvan kustannuksiin sisältyvät sairausajan ja perhevapaan palkat vähennettynä Kelalta saaduilla korvauksilla. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvissä perhevapaan palkoissa palvelualoilla osuus on hieman muita suurempi, mikä johtuu niiden työvoiman naisvaltaisuudesta.

Työpaikkakoulutusta on muita aloja enemmän, ainakin ilmoitetuilla kustannuksilla mitattuna, energia-alalla ja rahoitustoiminnassa. Muista työvoimakustannuksista suojavaatteiden kustannusosuus on muita hieman korkeampi jalostuksen toimialoilla sekä kuljetuksissa. Sen alakohtana oleva muut työvoimakustannukset sisältää pääasiassa yrityksen työntekijöilleen järjestämää virkistystoimintaa ja työkyvyn ylläpitämiseen liittyviä aktiviteetteja. Tämä osuus oli rahoitustoiminnan alalla hieman muita korkeampi.

Työllistämistuet voivat olla joko suoraa palkka- ja sosiaalikulustannustukea tai koulutuskorvausta erityisesti oppisopimusoppilaille. Varustamot saavat huomattavaa palkkatukea, joka kattaa lastialusten osalta käytännössä kokonaan merimiesten sosiaalikulustannukset. Tästä syystä työnantajatuukien osuus on kuljetusten toimialaryhmässä huomattavan korkea.

Työvoimakustannusrakenne yritysten kokoluokittain

Työvoimakustannusrakennetta kokoluokittain esittelevistä taulukoista 6D ja 6.5 havaitaan, että pienimmässä kokoluokassa oli välittömän ansion osuus suurin eli muiden työvoimakustannusten osuudet kasvoivat yrityskoon kasvaessa. Osuuksien ero päti muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta valtaosassa kustannuseriä. Poikkeuksen muodostivat mm. jalostuksen alalla loma-ajan kustannukset ja sairausajan palkat sekä työ- ja suojavaatteet, samoin työajan lyhennysvapaiden osuudet molemmilla sektoreilla. Rahapalkan lisäksi tulevien työvoimakustan-

Taulukko 6D.

Työvoimakustannusten pääryhmittäinen rakennevertailu kokoluokittain jalostuksessa ja palvelualoilla, prosenttia

Kustannuspääryhmä	Jalostus			Palvelualat		
	10-49	50-249	250-	10-49	50-249	250-
1. Välitön ansio	60,5	60,1	57,5	62,5	61,0	59,9
2. Kertaluontoiset palkkaerät	5,6	6,0	7,6	5,2	6,0	5,7
3. Henkilöstörahasot	-	0,0	0,1	-	0,0	0,2
4. Vapaapäivien palkat	10,8	10,2	10,6	10,1	10,6	10,5
5. Luontoisedut	0,8	1,1	0,8	1,8	1,4	1,4
6. Sosiaaliturvan kustannukset	20,9	20,9	22,1	19,5	20,1	21,3
6.1 Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,5	18,4	19,7	17,4	17,8	18,6
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	18,1	18,1	19,5	17,1	17,4	18,2
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
6.2 Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,4	2,4	2,1	2,3	2,7
7. Työpaikkakoulutus	0,3	0,7	0,6	0,5	0,5	0,6
8. Muut työvoimakustannukset	1,1	1,1	0,7	0,6	0,7	0,8
9. Työnantajatuet	-0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,2	-0,4
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

nuserien osuudet olivat melko saman suuruisia lukuun ottamatta sosiaaliturvan osuuksia, joissa työeläkemaksujen ja työttömyysvakuutusmaksujen tariffit ovat suurilla yrityksillä pieniä korkeammat.

Kovin selkeitä eroja pienten ja suurten yritysten välille ei syntynyt vapaaehtoistenkaan kustannuserien kohdalla. Kokonaisuutena näyttäisivät aikaisemmat erot hieman tasoittuneen, sillä vuoden 2004 tilastossa alle 50 työntekijän ja sitä suurempien yritysten välille syntyi monessa kustannuserässä selvä ero. Yli 50 työntekijän yritysten kesken ei taas tuolloin ollut paljoakaan eroja. Nyt erot, jos niitä välttämättä etsii, löytyvät pikemminkin yli 250 työntekijän yritysten kohdalta.

Työvoimakustannuserät suhteessa rahapalkkaan ja välittömiin ansioihin

Työvoimakustannuksiin kuuluvista sosiaaliturvan kustannuksista merkittävin osa määrätään maksettavaksi prosenttiosuutena henkilöstölle maksettavasta palkasta. Siksi työvoimakustannukset esitetään myös suhteena rahapalkkaan ja usein vielä suhteessa välittömiin ansioihin. Taulukossa 6E on esitetty kustannuspääryhmien suhteet rahapalkkaan, taulukossa 6.6 rahapalkan lisäksi välittömiin ansioihin.

Työvoimakustannusten osuudet kasvavat rakennetietoihin verrattuna, koska verrattava summa, palkka ja välitön ansio, ovat kokonaiskustannuksia pienempiä. Siten myös mahdolliset erot korostuvat. Työvoimakustannuksia kuvaavimmat luvut löytyvät taulukon viimeisiltä riveiltä. Jos ajatellaan, että yksityisen sektorin työnantaja maksaa työntekijälleen palkkaa 1 000 euroa, hän joutuu sen lisäksi maksamaan muita kustannuksia 275 euroa. Kuntatyönantajalle lisämaksu on 326 euroa ja valtiotyönantajalle 269 euroa. Jos työnantajat sen sijaan maksaisivat tehdyn työajan palkkaa (=välitön ansio) saman 1 000 euroa, he joutuisivat vastaavassa järjestyksessä maksamaan lisää 675 euroa, 742 euroa ja 613 euroa.

Taulukko 6E.

Työvoimakustannusten rakenne ja työvoimakustannuspääryhmien suhde rahapalkkaan sektoreittain vuonna 2008 (koko henkilöstö, prosenttia)

Kustannuspääryhmä	Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtio	
	Tvk-rakenne	Raha-palkasta	Tvk-rakenne	Raha-palkasta	Tvk-rakenne	Raha-palkasta
1. Välitön ansio	59,7	76,2	57,4	75,5	62,0	78,8
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,2	8,0	3,8	5,1	3,6	4,6
3. Henkilöstörahasot	0,1	0,1	–	–	–	–
4. Vapaapäivien palkat	10,5	13,4	12,1	15,9	11,2	14,2
5. Luontoisedut	1,2	1,5	0,3	0,4	0,1	0,1
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,1	26,9	26,1	34,3	21,7	27,6
6.1 Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,6	23,7	23,7	31,2	19,1	24,3
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	18,3	23,3	23,6	31,1	19,1	24,3
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	0,3	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0
6.2 Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	3,1	2,4	3,2	2,6	3,3
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,7	0,5	0,6	0,8	1,0
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	1,0	0,3	0,4	0,5	0,6
9. Työnantajatuet	0,0	0,0	-0,5	-0,6	–	–
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	127,5	100,0	132,6	100,0	126,9
11. Rahapalkka	78,4	100,0	75,4	100,0	78,8	100,0

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

6.2 Kansainvälinen vertailu

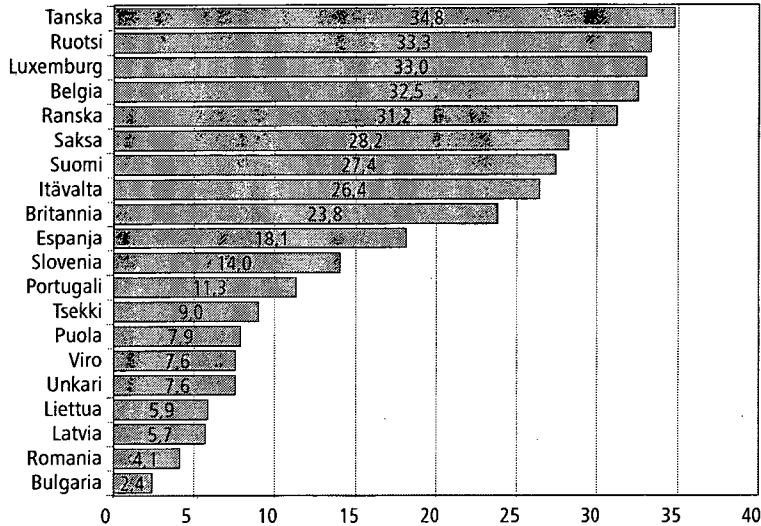
Työvoimakustannusten kansainvälistä vertailua varten on oheisessa taulukossa esitetty eräiden EU-maiden työvoimakustannukset vuodelta 2008. EU:n tilastovirasto Eurostat kerää joka neljäs vuosi tehtävien, useimmiten kyselyihin perustuvien työvoimakustannustilastojen lisäksi myös välivuosina ns. herrasmiehsopimukseen perustuen tietoja työvoimakustannusten tasosta ja rakenteesta. Nämä tiedot perustuvat esimerkiksi edellisen kyselyvuoden tietoihin, joita on korjattu indekseillä. Vuoden 2008 tietoja pyydettiin syksyllä 2009 uudella toimialaluokituksella, mutta aivan kaikki maat eivät niitä pystyneet toimittamaan. Taulukon tiedoista Ruotsin, Luxemburgin, Ranskan ja Portugalin tiedot ovat vuodelta 2007.

Kuviossa 6F on esitetty työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden eräissä EU-maissa yhteensä jalostuksen ja palveluiden toimialoilla. EU:n tilastoissa ei tehdä eroa sektoreiden välillä eli mukana ovat niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin tiedot. Suomessa yksityisen sektorin ja koko kansantalouden kokonaissummassa ei vuoden 2008 tutkimuksessa juuri ollut eroa. Oheisessa kuviossa Suomen tiedot ovat työvoimakustannustilastosta vuodelta 2008 ja muiden maiden niiden Eurostatille ilmoittamista tiedoista koskien vuotta 2008 ja em. mailla vuotta 2007.

Pohjoismaissa ja läntisen Euroopan maissa palkkataso on muita korkeampi ja se heijastuu melko suoraan myös työvoimakustannusten tasoon. Tanskassa ja Ruotsissa kustannukset ovat esitetyistä maista korkeimmat ja seuraavina suunnilleen samantasoisina maina ovat Luxemburg, Belgia ja Ranska. Suomi on seuraavassa ryhmässä yhdessä Saksan ja Itävallan kanssa hieman edellä Britanniaa.

Kuvio 6F.

Työvoimakustannukset kaikilla toimialoilla yhteensä (€/tehty työtunti)

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus, Labour costs, Eurostat.

Uudet, itäisestä Euroopasta olevat EU-maat ovat selkeästi omana ryhmänään ja niitä ennen muutama eteläisen Euroopan maa. Muutamista maista tiedot puuttuivat usealta vuodelta, mm. Italiasta (21,4 €) tuoreimmat tiedot olivat vuodelta 2004 ja Kreikasta (13,4 €) vuodelta 2003.

6.3 Menetelmäkuvaus

6.3.1 Tilastoaineiston muodostaminen

Työvoimakustannustutkimukseen kuuluivat kaikki vähintään 10 henkilön yritykset kaikilta jalostuksen ja palvelualojen toimialoilta. Tutkimuksesta puuttuivat vain alkutuotanto (TOL A) sekä kotitaloustyönantajat ja kansainväliset järjestöt (TOL 97–99). Tutkimuksesta ja siihen kuuluvien yritysten toimialasta ja vähimmäiskoosta on määrätty EU:n neuvoston asetuksessa 530/1999, EU:n komission asetuksessa 1737/2005 ja Eurostatin täytäntöönpano-ohjeessa 18.12.2008.

Tutkimuskehikko muodostettiin Tilastokeskuksen yritysrekisterin yrityskohtaisista tiedoista eli sen toimivista yrityksistä vuonna 2008. Tilastokeskus ylläpitää tätä koko maan kattavaa rekisteriä, joka sisältää perustiedot työnantajana toimivista juridisista yrityksistä ja laitoksista. Palkatun henkilökunnan määrää koskevan kokoehdon täytti 16 530 yritystä. Vuoden 2008 aikana toimintansa aloittaneita yrityksiä ei lisätty itse kehikkoon. Koska tutkimuskehikko muodostettiin jo vuoden 2008 lopussa, se ei täysin vastaa vuoden 2008 lopullisia yritystietoja.

Rekisterissä oli jonkin verran yrityksiä, joille ei ollut ilmoitettu henkilökuntamäärää esim. fuusion/diffuusion vuoksi. Jos niille oli ilmoitettu palkkasumma, muodostettiin sen avulla laskennallinen henkilökuntamäärä, jonka tuli olla vähintään 10.

6.3.2 Aineiston peittävyys

Vuotta 2008 koskevien tutkimusten peittävyttä on tarkasteltu taulukossa 6E. vertaamalla niiden palkkasummaa Kansantalouden tilinpidon vuoden 2008 palkkasummiin.

Valtion työmarkkinalaitoksen tekemä työvoimakustannustutkimus vuodelta 2008 koski kaikkia budjettitalouden virastojen ja laitosten palvelussuhteessa tai yksityisoikeudellisessa suhteessa olevia. Tutkimuksen ulkopuolelle jäivät ainoastaan ulkomailla toimivat asemamaasta palkatut henkilöt. Tutkimusaineiston työmarkkinalaitos keräsi valtion oman Tahti-järjestelmän kautta. Tilastokeskus sai sitä kautta tiedot kustannuksista, henkilötyövuosista ja poissaolopäivistä. Tilastokeskuksen palkkatilastoista saatiin kunkin valtion toimintayksikön viikkotyöajat ja näiden tietojen avulla laskettiin henkilötyövuosien tunnit ja poissaolotunnit sekä edelleen tehty työtunnit.

Taulukko 6F.

Tutkimuksen peittävyys Kansantalouden tilinpidon vuoden 2008 palkkasummiin verrattuna

Sektori	Palkkasumma, mrd. euroa		Tutkimuksen peittävyys, %
	Tutkimus	Kansantalouden tilinpito	
Valtio	4,5	4,9	91,8
Kuntasektori	12,7	13,8	92
Julkinen sektori yhteensä	17,2	18,7	92
Yksityinen sektori yhteensä	39,9	48,1	83
Kaikki yhteensä	57,1	66,8	85,5

Kuntasektorin palkkasumma sisältää myös kansantalouden tilinpidossa yksityiselle sektorille kuuluvan kunnallisen liiketoiminnan

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2008, Tilastokeskus, Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Kuntasektorin työvoimakustannustutkimuskysely lähetettiin sadalle Suomen kunnalle ja 97 kuntayhtymälle. Kuntasektorin kyselyyn vastasi 68 prosenttia otoksen kunnista ja kuntayhtymistä. Vastanneet kunnat ja kuntayhtymät peittivät kansantalouden tilinpidon paikallishallinnon palkkasummasta 92 prosenttia.

Yksityisen sektorin tutkimuksen otoksena oli neljännesvuosittaisen työvoimakustannusindeksin otos. Koska indeksissä otoksen alaraja oli korkeampi kuin tutkimuksessa, toimialasta riippuen 20 tai 30 työntekijää, sitä täydennettiin lisäotoksella yli yhdeksän työntekijän yrityksistä. Mukana olivat siten lähes kaikki yli 250 henkilön yritykset ja otos yli kymmenen henkilön yrityksistä. Siihen eivät sisällyneet alkutuotannon aloilla toimivat yritykset. Tutkimukseen vastasi 64 prosenttia kaikista otoksessa mukana olleista yrityksistä. Perusjoukkoa vastaamaan korotettu palkkasumma, 39,9 miljardia euroa, vastasi Kansantalouden tilinpidon mukaan koko yksityisen sektorin palkkasummasta 83 prosenttia. Yksi-

tyisellä sektorilla alle 10 henkilön yritysten palkkasumma on noin 16 prosenttia kokonaispalkkasummasta. Kaikkien sektoreiden yhteinen osuus, noin 85 prosenttia, kuvaa peittävyyttä parhaiten, koska kansantalouden ja tutkimuksen käsitteet eivät täysin vastaa toisiaan mm. kunnallisen liiketoiminnan suhteen.

Yksityisellä sektorilla palkkasumman peittävyys nousi huomattavan suureksi verrattuna vastanneiden yritysten osuuteen. Kyselyn loppuvaiheessa keskityttiin silloin vastaamatta jättäneisiin suuriin yrityksiin. Suurten yritysten yleinen aktiivisuus ja niiden palkkasumman suuri osuus verrattuna pieniin ja keskiuuriin yrityksiin korostuu tässäkin vertailussa.

6.3.3 Yrityskyselyn toteuttaminen

Otanta

Yrityskyselyn avulla kerättiin suurin osa kaikista tutkimuksen tiedoista, joita täydennettiin muilla tiedoilla. Kyselystä saatiin tiedot tehdyn työajan palkoista, välillisistä palkoista, palkatuista ja palkattomista tunneista sekä muista välillisistä työvoimakustannuksista.

Kyselyn otanta-asetelma oli ositettu yksinkertainen satunnaisotanta. Siinä yritys oli otosyksikkönä ja tiedustelu koski kaikkia otosyrityksen toimialoja. Osituskriteereinä käytettiin yrityksen toimialaa ja yrityksen henkilökunnan määrää. Osituksessa käytettiin tutkimuskehikon 2-numerotasoisia toimialoja. Henkilökuntamäärä oli jaettu kolmeen kokoluokkaan, jotka olivat

- 20/30–49 henkilön yritykset,
- 50–249 henkilön yritykset ja
- yli 250 henkilön yritykset.

Edellisen lisäksi otettiin lisäotos joukosta 10–20/30 työntekijän yritykset.

Yritysten toimiala, kokoluokka ja lukumäärä kussakin koko- ja toimialaluokassa huomioiden poimittiin työvoimakustannusindeksin otokseen 2 339 yritystä ja lisäotokseen vajaan 700 yritystä, yhteensä 2 989 yritystä.

Vastaamatta jättäneiden yritysten tiedot estimoitiin toimiala- ja kokoluokakohtaisesti korotuskertoimella, joka saatiin yritysten palkkasummien otanta-osuus- ja katoluvuista.

Kuntasektorilla kyselyssä oli mukana 97 koulutuksen sekä terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymää. Kunnista valittiin otantaan mukaan 20 väkiluvultaan suurinta kuntaa. Näitä pienemmistä kunnista valittiin neljästä väkiluvun mukaan jaetusta ryhmästä otokseen lisäksi 80 kuntaa. Valtion tiedot saatiin Valtion työmarkkinailaitokselta sen keräämänä aineistona.

Vastausten käsittely

Kyselyyn saaduilta vastauksilta vaadittiin tietty vähimmäismäärä tietoja, jotta vastaus voitiin hyväksyä mukaan analyysiin. Kultakin yritykseltä tarvittiin henkilökuntamäärä, palkkasumat ja vähintään arvio loma-ajan palkoista ja lomarahoista tai niiden kokonaissummasta. Mikäli nämä tiedot puuttuivat, yritykseen otettiin uudelleen yhteyttä. Lisäksi näin tehtiin, jos säännöllisen työajan tuntien määrä tai palkkakustannus henkeä kohden vuodessa tuntuivat epärealistisen

suurilta tai pieniltä. Koko aineiston alkukäsittelyn ajan oltiin puhelimitse yhteydessä lukuisaan joukkoon yrityksiä koko vuoden 2009 syksyn ajan.

Kustannukset pyydettiin ilmoittamaan yleensä nettomääräisinä. Vain sairausajan palkat pyydettiin bruttomääräisinä. Tähän tilastoon saatiin suoraan Keltaa yritys- ja kuntakohtaiset tiedot palautuksista ja korvauksista. Kustannuksia kysyttäessä käytettiin ns. kassavirtaperiaatetta eli yrityksille ko. kustannuseristä syntyneitä todellisia kustannuksia. Siten vuodenvaihteen yli siirtyneet tai ko. vuonna saamatta jääneet palautukset huomioitiin sinä vuonna, jona ne näkyivät yrityksen kirjanpidossa.

Välitön ansio on kokonaispalkan ja muiden palkkojen erotus. Kyselylomakkeessa vastaajia pyydettiin ilmoittamaan kaikkien palkallisten poissaolojen tuntimäärät. Lisäksi kysyttiin säännöllisen vuosityöajan tuntimääriä sekä lisä- ja ylityötunteja. Säännöllisen vuosityöajan tunnit jäivät usein liian alhaisiksi, koska vastaajat olivat mm. vähentäneet niistä ensin vuosiloma-ajan tunninit. Vastauksen käsittelyssä muodostettiin kullekin toimialalle keskimääräinen säännöllinen vuosityöaika, joka pohjautui niihin vastauksiin, joissa ilmoitettu tuntimäärä oli välillä 1800–2080 tuntia/henkilö/vuosi. Tätä keskimääräistä tuntimäärää käytettiin sellaisissa vastauksissa, joissa ilmoitettu tuntimäärä ei ollut em. rajoissa. Edellisestä tutkimuksesta poiketen alarajaa nostettiin 1650 tunnista, koska se todettiin toimialatasoisestikin liian alhaiseksi. Tämä nosti noin 3-4 prosenttia tehtyjen työtuntien määriä, mikä yksin selittää valtaosan vuodesta 2004 kasva-neista tehdyn työajan tuntien määrästä.

Henkilökuntamäärää (=henkilötyövuosia) muutettiin toimialoitettujen keskimääräisen vuosiansion avulla sellaisissa tapauksissa, joissa tuntimäärä ei ollut sallituissa rajoissa.

Keskimääräisten tuntiansioiden avulla täydennettiin puuttuvia tietoja, jos poissaolotiedoista puuttuivat joko palkkasummat tai poissaolotunnit, mutta toinen niistä oli tiedossa. Jos sairausajan palkkasumma puuttui, vaikka Kela oli ilmoittanut korvaussumman, palkkasumma muodostettiin kertomalla korvaussumma neljällä ja vastaavasti perhevapaan palkkasumma kertomalla sen korvaussumma kahdella.

Osa-aikaisten määrä oli muutettava vastaamaan kokoaikaisia ja tässä määränä käytettiin ensisijaisesti mahdollisuuksien mukaan lomakkeella annettua tietoa. Jos säännöllinen työaika henkilötyövuotta kohden ei ollut annetuissa rajoissa tai muunnos puuttui kokonaan, käytettiin ensisijaisesti saman yrityksen ja toissijaisesti saman toimialan kokoaikaisten keskimääräistä säännöllistä vuosityöaika yksikkönä, jolla jaettiin ilmoitettu osa-aikaisten säännöllinen kokonaistyöaika.

Kuntasektorin opettajilla oli oma lomakkeensa, jolla poissaolot kysyttiin työpäivinä, koska opettajilla ei yleisesti ole kokonaistyöaikajärjestelmää. Oppituntien määrät kysyttiin tunteina ja niiden avulla määritettiin opettajien säännöllinen vuosityöaika (opetusvelvollisuustyötunnit, valmistelu-aika saatu kertoimella 1,5, vuosiloma- ja koulutyön keskeytysajan tunninit laskettu edellisen pohjalta). Poissaolopäivät muutettiin sitten tunneiksi ja näin saatiin opettajille tehdyt työtunnit. Koulutuksen toimialaan (TOL 85) sisältyy muitakin työntekijäryhmiä kuin opettajia.

Lomapalkka, lomarahaa ja lomakorvaus kysyttiin erikseen. Muutamissa tapauksissa vastaajat eivät voineet erottaa lomarahaa lomapalkoista. Tietoja ei aina ollut mahdollista saada suoraan palkkirjanpidosta. Joillakin suurillakin yrityk-

sillä olisi kyseiset luvut täytynyt kerätä jokaiselta työntekijältä erikseen. Tästä syystä lomapalkkojen ja lomarahojen suhde ei aivan täysin vastaa todellista tilannetta. Mikäli em. erät oli esitetty yhteensä -summana, jaettiin luku laskennallisesti lomapalkkoihin ja lomaraahan suhteella 2:1.

Arkipyhien palkat imputoitiin toimihenkilöille ja palvelualojen kuukausipalkkaisille käyttämällä vuoden 2008 keskimääräistä kahdeksaa arkipyhää. Majoitus- ja ravintola-alalla työajan lyhennysvapaita ja arkipyhien vapaita varten on oma sopimuksensa ja siksi tällä toimialalla käytettiin lomakkeella saatuja tietoja. Säännöllisen työajan tunteihin ei ohjeen mukaan sisältynyt arkipyhien tunteja, mutta ne lisättiin niihin jälkikäteen. Tehdyn työajan tunteihin tämä lisäys ei vaikuttanut, koska ne oli laskettu jo sitä ennen.

6.3.4 Muut tietolähteet ja niiden käyttö

Yritysten tiedonantovelvoitetta helpotettiin siten, että lakisääteiset sosiaaliturvamaksut ja erät muut maksut kerättiin olemassa olevista hallinnollisista rekistereistä. Hallinnollisten rekistereiden käytöllä voidaan jatkossakin vähentää yrityksiltä ja kunnilta suoraan kerättäviä tietoja.

Kyselyä täydennettiin tiedoilla seuraavista hallinnollisista rekistereistä. Tietojen yhdistäminen tapahtui kevään 2010 aikana.

- sosiaaliturvamaksutiedot (verottajan rekisteri, Tilastokeskus)
- työeläkemaksutiedot (Eläketurvakeskus)
- tapaturmavakuutus-, ryhmähenkivakuutus- ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksutiedot (neljä tapaturmavakuutusyhtiötä)
- sairauskassa-, eläkekassa- ja eläkesäätiömaksut (Finanssivalvonta)
- työnantajan saamat sairausajan ja perhevapaan palkkojen päivärahat sekä työterveyshuollon korvaukset (Kansaneläkelaitos)
- merenkulikutuet (Merenkuukuhallitus)
- siirrot yritysten henkilöstörahoihin (työ- ja elinkeinoministeriö).

Verottajan rekistereistä saatiin tiedot yritysten vuonna 2008 maksamista sosiaaliturvamaksuista. Yrityskohtaisten ly-tunnusten avulla yhdistettiin kyselyyn vastanneet yritykset verottajan tietoihin. Kun yrityskohtaisia maksun kuukausieriä verrattiin vastaavan kuukauden palkkasummaan, saatiin selville ko. yrityksen maksuluokka.

Eläketurvakeskukselta (ETK) saatiin tiedot yritysten lakisääteisistä työeläkemaksuista. Alkuperäinen tieto jäi puuttumaan vain aivan muutamalta yritykseltä mm. ETK:n tiedostossa olevan y-tunnuksen puuttumisen vuoksi. Puuttuva tieto imputoitiin käyttämällä apuna toimialoittaisia ja kokoluokittaisia keskiarvoja niiltä yrityksiltä, joista tieto saatiin.

Neljä suurinta tapaturmavakuutusyhtiötä antoi tiedot kyselyn otokseen kuuluneiden asiakasyritystensä vuonna 2008 maksamista tapaturmavakuutusmaksuista. Kyseisten yhtiöiden markkinaosuus kaikista yrityskohtaisista tapaturmavakuutuksista on runsaat 80 prosenttia. Tiedot saatiin noin 90 prosenttia vastaavasta osuudesta otoksen yrityksistä. Lopuille yrityksille arvioitiin maksut

toimialoittain em. todellisten maksujen perusteella. Tapaturmavakuutusmaksujen lisäksi saatiin ko. yrityksistä tiedot samassa yhteydessä maksetuista työttömyysvakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksuista.

Vakuutusyhtiöiltä saatuja euromääriä ei käytetty sellaisenaan, vaan ensin laskettiin yrityskohtaiset tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuprosentit yritysten palkkasummasta vakuutusyhtiöiltä saatujen maksutietojen avulla. Näillä prosenteilla muodostettiin kullakin lomakkeella siinä olevaa, kyselyssä ilmoitettua palkkasummaa käyttäen tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut euroina. Palkkasumat erosivat jonkin verran yrityksittäin toisaalta kyselylomakkeella ja toisaalta vakuutusyhtiöiltä saaduissa tiedoissa. Sama koski muitakin hallinnollisia rekistereitä. Syynä palkkasummien (ja ennen kaikkea henkilökunnan määrän) eroon oli useimmiten se, että kyselyyn ei vastattu yrityksen kaikista yksiköistä.

Finanssivalvonnan vakuutusvalvontayksiköltä saatiin tiedot sairauskassa-, eläkekassa- ja eläkesäätiömaksuista.

Kansaneläkelaitos antoi vuotta 2008 koskevat yritys- ja kuntakohtaiset tiedot sairausajan ja perhevapaan päivärahoista työnantajalle, työterveyshuollosta maksetuista korvauksista ja molempien pohjana olleista kustannuksista. Sairausta perhevapaan palkkakustannuksina käytettiin ensisijaisesti lomakkeella olleita tietoja, työterveyshuollossa taas pelkästään Kelan tietoja. Merenkulun tuet saatiin varustamokohtaisina merenkulkuhallitukselta. Työministeriö puolestaan pitää kirjaa henkilöstörähoitoille vuosittain tehtävistä siirroista.

6.4 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannustilasto on osa EU:n ja sen tilastoviraston Eurostatin tutkimusohjelmaa. Tilastosta on säädetty EU:n asetuksella 530/99. Tilasto valmistuu joka neljäs vuosi. Se sisältää alkutuotantoa (TOL A) lukuun ottamatta tiedot kaikkien toimialojen työvoimakustannuksista, niiden rakenteesta ja tasosta. Tilasto ilmestyi ensimmäisen kerran vuoden 1996 työvoimakustannuksista ja käsitti tuolloin vain osan toimialoista. Vuotta 2008 koskevassa tilastossa ovat mukana myös kaikki sektorit eli yksityisten, vähintään kymmenen työntekijän yritysten lisäksi kuntasektori ja valtio. Viimeksi mainitun tiedot kerää ja julkaisee Valtion työmarkkinalaitos.

Käsitteet

Työvoimakustannusten käsitteet ja rakenteiden esittämistapa eivät ole täysin yksiselitteisiä. Tämä voi vaikeuttaa yhdenmukaisten vertailujen tekemistä toimialojen kesken. Lisäksi lainsäädännön ja sopimusten muutokset tai yritys- ja toimialakohtaiset palkan kirjaamis- ja maksukäytäntöjen muutokset voivat vaikeuttaa työvoimakustannuserien suhteiden vertailua eri vuosina.

Työvoimakustannuksia voidaan palkan osalta tarkastella työntekijän ja työnantajan kannalta. Työntekijän kannalta kyse on hänelle maksetusta palkkasummasta. Työnantajan kannalta palkkakustannus eroaa hieman työntekijän saamasta palkkasummasta, sillä työnantaja voi saada kustannusten korvauksia (esimerkiksi

sairausajan palkkojen palautuksia), joiden ansiosta palkkakustannukset ovat pienemmät kuin varsinainen palkka.

Työvoimakustannustarkastelussa kokonaistyövoimakustannukset on jaettu kolmeen osaan, joita ovat em. palkkakustannusten lisäksi sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset. Kun kustannusten korvauksiksi laskettavat työllistämistuki ja koulutuskorvaus on vähennetty kokonaistyövoimakustannuksista, on saatu lopulliset työvoimakustannukset, joita verrataan tehtyihin työtunteihin tai joihin suhteutetaan eri työvoimakustannuseriä.

Tilastokeskus käyttää Euroopan Unionin työvoimakustannustutkimusta koskevan asetuksen ja sen keskustilastoviraston Eurostatin käyttämien taulukoiden mukaisia käsitteitä. Välitön ansio vastaa käsitettä tehdyn työajan palkka, mutta palkkakustannuksiksi EU laskee mukaan myös luontoisetuudet sekä erilaiset alennetut yritystuotteet ja muut yritysten myöntämät tai tukemat henkilöstöetuudet. Sen sijaan sairausajan palkat eivät ole palkkakustannuksissa, vaan osa sosiaaliturvan kustannuksia. Koulutusajan palkat puolestaan sisältyvät välittömään ansioon.

Tässä tilastossa on taulukoiden rakenteessa seurattu em. EU:n mallia mm. eri maiden kesken tehtävien rakennevertailujen helpottamiseksi. Osassa rakenne-
taulukoiden lisäksi eritelty välittömästä ansiosta koulutusajan palkat ja laskettu taulukoiden loppuun rahapalkan osuudet. Rahapalkka ei niissä luvuissa sisällä luontoisetuja, mutta kylläkin sairausajan palkat. Tuloksissa on myös raportoitu työvoimakustannuserien suhdetta rahapalkkaan (kokonaispalkkoihin) ja välittömiin ansioihin (tehdyn työajan palkkoihin).

Taulukoissa arkipyhien palkkojen ja työajan lyhentämistä vapapäivien (ns. pekkaspäivät) palkkojen käsittely poikkeaa hieman toimialoittain tai henkilöstöryhmittäin. Arkipyhien palkat on laskennallisesti erotettu kuukausipalkkaisilla siten, että jokaiselle on laskettu niitä kahdeksan päivän verran. Poikkeuksia voi olla joillakin palvelualoilla, joilla arkipyhien ja pekkaspäivien yhteismäärästä on sovittu tai joilla on ylimääräisiä vapaapäiviä. Mm. metalli- ja puuteollisuudessa pekkaspäivien palkkaa ei ole juuri ollenkaan, koska ne sopimusten mukaan sisältyvät tehdyn työajan palkkoihin.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työvoimakustannustilaston tiedot saadaan yrityksille ja kunnille suunnatusta kyselystä ja hallinnollisista rekistereistä kerätystä aineistosta. Kysely kattaa kaikki yli yhdeksän työntekijän yritykset sekä kaikki kunnat ja kuntayhtymät. Yksityisen sektorin osalta kyselyn pohjana on neljännesvuosittaisen työvoimakustannusindeksin otos. Sitä täydennetään pienempien, toimialasta riippuen alle 20 tai alle 30 työntekijän yritysten lisäotoksella. Tiedot kerätään yritysakohtaisesti ja vastaavasti kuntasektorilla kunta- ja toimialakohtaisesti. Tiedot pyydetään eurosummuna kustakin työvoimakustannuserästä yritysten/kuntien kokoluokittain ja lisäksi henkilöstöryhmittäin. Jalostuksen toimialoilla jako on työntekijät – toimihenkilöt, palvelualoilla kokoaikaiset – osa-aikaiset. Sosiaalivakuutuskustannukset ja työnantajien saamat sairauspäivärahat tai muut korvaukset saadaan hallinnollisista rekistereistä.

Yksityisen sektorin tiedot korotetaan perusjoukon tasolle käyttämällä Tilastokeskuksen yritysrekisteristä muodostettua tutkimuskehikkoa. Kadon vaikutus oikaistaan siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten palkka-

summien osuuden käänteislukuna ositteittain. Ositteet muodostetaan toimialan 2-numerotasosta ja kolmesta kokoluokasta. Kunnilla ositteet muodostetaan ensin 20 suurimmasta kunnasta, jotka ovat kaikki mukana ja otoksena sitä pienemmistä. Kuntayhtymistä on mukana otos koulutuksen sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden aloista. Kuntia on otoksessa mukana sata ja kuntayhtymiä 97. Valtion tiedot saadaan Valtion työmarkkinalaitoksen kerääminä.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Työvoimakustannustilaston tietosisältö ja tuotantomenetelmät vastaavat Euroopan Unionin asettamia vaatimuksia. Tietosisällöstä on säädetty EU:n kutakin tutkimusvuotta varten erikseen antamalla asetuksilla. Optiot eivät tässä tilastossa kuulu työvoimakustannuksiin. Tilaston teosta on laadittava Eurostatille raportti.

Työvoimakustannustilastoissa kerätään tietoa kustannusten rakenteesta ja tasosta. Tason mittausta varten olennaista on selvittää työpanos eli tehtyjen työtuntien määrä henkilötyövuotta kohden. Tämä on varsin vaikeaa varsinkin palvelualoilla, joissa on paljon osa-aikaista ja vuokratyövoimaa. Osa-aikaisten muuttaminen kokoaikaisiksi tai muuttamista varten tarvittavien tietojen antaminen on usein ylivoimaista. Tästä syystä palvelualojen toimialoittaisia tietoja ei voi pitää niin tarkkoina kuin jalostuksen aloilla, joilla osa-aikaisuutta on vähemmän ja perinnettä työvoimakustannuskyselyn tapaiseen tutkimukseen jo pitemmältäkin ajalta.

Työvoimakustannustilaston laatua seurataan myös siten, että tietoja verrataan työvoimakustannusindeksin avulla saatuihin muutoslukuihin ja kansantalouden tilinpidon tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannustilaston tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden alussa. Rekisteritiedot saadaan noin vuoden kuluttua tutkimusvuodesta. EU:n säädöksen mukaan tiedot on toimitettava Eurostatille 18 kuukauden kuluessa tutkimusvuoden päättymisestä. Kansalliset tulokset julkaistaan vajaan kahden vuoden kuluttua tutkimusvuoden päättymisestä. Eurostat julkaisee eri maita koskevia yhteenvetotietoja noin kahden vuoden kuluttua tutkimusvuoden päättymisestä.

Tilastotietojen viive johtuu kerättävien tietojen käsittelystä ja hallinnollisista rekistereistä saatavien tietojen aikataulusta. Useat tutkimusvuotta koskevat yritys- tai kuntakohtaiset tiedot ovat saatavissa vasta vuoden kuluttua sen päättymisestä. Tutkimuksessa käytetään ns. kassavirtaperiaatetta eli tiedot koskevat ko. vuonna saatuja palautuksia ja maksettuja kustannuksia. Jos kriteerinä olisi ko. vuoteen kohdistuneet kustannukset, viive voisi olla vielä pitempi.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannustilaston perustiedot on julkaistu Tilastokeskuksen Internet-sivuilla Tuorein tilasto -julkistuksena ja StatFin-tauluina. Lisäksi Palkat ja työvoimakustannukset -sarjassa ilmestyy eri sektoreiden palkkoja, palkkarakennetta ja työtaisteluja käsittelevä yhteenvetojulkaisu, jossa on myös työvoimakustannuksia koskeva osio.

Palkat ja työvoimakustannukset 2010-yhteenvedojulkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh: (09) 1734 2011
faksi: (09) 1734 2500

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Työvoimakustannustilasto tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. Siten tiedot ovat kansainvälisesti vertailtavissa aina vuodesta 1996 lähtien. Maiden välillä tilaston tuotannossa ja menetelmissä ilmenevät erot vaikeuttavat kuitenkin vertailua. Suomen osalta vertailuongelmia on eri vuosien kesken palvelualoilla.

Työvoimakustannustilaston Eurostatille lähetettävät tiedot sisältävät myös valtion ja kuntasektorin. Valtio kerää itse omat tietonsa ja myös julkaisee ne. Pientä eroa Tilastokeskuksen tietoihin tuo valtion tapa sisällyttää koulutus ei-tehtyyn työaikaan ja esittää sairausajan palkat bruttomääräisinä sekä esittää palautukset vähennyseränä sosiaalikulunnuksissa. Nämä erot eivät kuitenkaan estä vertailuja ja tietojen yhdistämissä.

Liitetaulukot

- 6.1 Tehdyt työtunnit, palkka- ja kokonaistyövoimakustannukset tehtyä (euroa/tunti) sekä vuosityövoimakustannukset (1000 euroa/henkilötyövuosi) yksityisen sektorin toimialaryhmittäin ja sektoreittain vuonna 2008
- 6.2 Työvoimakustannusten rakenne sektoreittain vuonna 2008, prosenttia
- 6.3 Työvoimakustannusten rakennevertailu sektoreittain vuosina 2004–2008, prosenttia
- 6.4 Työvoimakustannusten rakenne toimialoittain ja toimialaryhmittäin yksityisellä sektorilla vuonna 2008, prosenttia
- 6.5 Työvoimakustannusten rakennevertailu kokoluokittain jalostuksessa ja palvelualoilla, prosenttia
- 6.6 Työvoimakustannusten rakenne sekä työvoimakustannusten suhde rahapalkkaan ja välittömään ansioon sektoreittain vuonna 2008 (koko henkilöstö, prosenttia)

Taulukko 6.1

Tehdyt työtunnit, palkka- ja kokonaistyövoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden (euroa/tunti) sekä vuosityövoimakustannukset (1000 euroa/henkilötyövuosi) yksityisen sektorin toimialaryhmittäin ja sektoreittain vuonna 2008

TOL 08	Toimiala	Tehdyt työtunnit	Palkka-kustannus euroa/tunti	Työvoimakustannus euroa/tunti	1000 euroa/htv
	Sektorit yhteensä	1 640	21,4	27,4	45,0
B-S (07-96)	Yksityinen sektori yhteensä	1 670	21,7	27,5	46,0
B-F (07-43)	Jalostus yhteensä	1 690	23,4	29,8	50,2
B (07-09)	Kaivostoiminta ja louhinta	1 710	22,8	29,4	50,2
10-11	Elintarviketeollisuus	1 720	20,2	25,8	44,2
14-15	Vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistus	1 690	17,6	21,8	36,9
16	Puutavaran valmistus	1 710	18,7	23,8	40,7
17	Paperiteollisuus	1 600	29,6	37,8	60,3
18	Painaminen	1 600	20,0	25,7	41,2
19-22	Kemianteollisuus	1 650	24,7	31,8	52,6
23	Rakennusaineteollisuus	1 660	23,2	29,4	48,9
24-30, 33	Metalliteollisuus, koneiden huolto ja asennus	1 700	24,4	31,1	52,8
31-32	Muu valmistus	1 620	18,0	22,6	36,7
C (10-33)	Teollisuus	1 680	23,6	30,1	48,5
D (35)	Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto	1 670	26,2	33,7	56,5
E (36-39)	Vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	1 640	21,0	27,2	44,7
F (41-43)	Rakentaminen	1 720	22,3	28,2	48,5
G-S (45-96)	Palvelut yhteensä	1 660	20,5	25,9	43,0
G,I (45-47, 55-56)	Kauppa, majoitus, ravitsemistoiminta	1 660	19,4	24,7	40,9
H (49-53)	Kuljetus ja varastointi	1 630	22,1	27,6	44,9
J (58-63)	Informaatio ja viestintä	1 630	28,2	35,8	58,4
K (64-66)	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1 580	29,0	37,8	59,8
LMN (68-82)	Kiinteistöala, ammatillinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelut	1 700	16,6	20,8	36,0
O (84)	Pakollinen sosiaalivakuutus	1 590	24,0	30,9	49,2
P (85)	Koulutus	1 570	24,2	29,4	46,0
Q (86-88)	Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 600	18,5	22,8	36,4
RS (90-96)	Taiteet, virkistys, muu palvelustoiminta	1 650	19,5	24,5	40,6
	Kuntasektori yhteensä	1 590	19,9	26,1	41,5
	Kunnat	1 590	19,1	25,4	40,4
	Kuntayhtymät	1 580	21,7	27,8	43,8
	Valtio	1 580	24,6	31,2	49,3

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Taulukko 6.2

Työvoimakustannusten rakenne sektoreittain vuonna 2008, prosenttia

Kustannuserä	Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtio	Kaikki yht.
	Jalostus	Palvelut	Yht.	Kunnat	Kuntayht.	Yht.		
1. Välitön ansio	58,7	60,5	59,7	56,1	60,0	57,4	62,0	59,9
josta koulutusajan palkat	0,2	0,3	0,2	0,2	0,6	0,4	0,6	0,3
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,8	5,7	6,2	3,9	3,7	3,8	3,6	5,5
2.1. Tulospalkkio	2,8	2,3	2,5	0,2	0,1	0,2	–	1,8
2.2. Lomaraha	3,3	3,2	3,2	3,5	3,4	3,5	3,6	3,3
2.3. Palvelusvuosikorvaus	0,5	0,1	0,3	–	–	–	–	0,2
2.4. Varallaolokorvaus, luottamusmieskorvaus ym.	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	–	0,2
3. Henkilöstörahasot	0,0	0,1	0,1	–	–	–	–	0,0
4. Vapaapäivien palkat	10,6	10,4	10,5	12,6	11,4	12,1	11,2	10,9
4.1.1. Loma-ajan palkat	6,5	6,5	6,5	7,5	7,9	7,6	8,9	7,0
4.1.2. Koulutyön keskeytysajan palkat	–	0,1	0,0	1,8	0,3	1,3	..	0,3
4.2. Lomakorvaukset	0,7	0,8	0,8	0,5	0,5	0,5	..	0,6
4.3. Arkipyhien palkat	2,0	2,3	2,2	2,3	2,4	2,3	2,3	2,2
4.4. Työajan lyhennysvapaaan palkat	0,6	0,3	0,4	–	–	–	–	0,3
4.5. Varallaolo- ja vuorovapaat	0,6	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	–	0,2
4.6. Muut vapaaapäivien palkat	0,1	0,3	0,2	0,5	0,2	0,4	..	0,2
5. Luontoisedut	0,9	1,4	1,2	0,4	0,1	0,3	0,1	0,9
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,6	20,6	21,1	27,2	23,7	26,1	21,7	21,7
6.1. Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	19,2	18,1	18,6	24,9	21,2	23,7	19,1	19,4
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>18,9</i>	<i>17,8</i>	<i>18,3</i>	<i>24,8</i>	<i>21,2</i>	<i>23,6</i>	<i>19,1</i>	<i>19,2</i>
6.1.1. Työeläkemaksut	13,4	13,1	13,2	19,5	15,8	18,3	15,8	14,4
6.1.2. Sosiaaliturvamaksu	2,9	2,5	2,7	2,9	3,0	2,9	3,0	2,7
6.1.3. Työttömyysvakuutusmaksu	1,8	1,6	1,7	2,0	2,1	2,0	–	1,6
6.1.4. Tapaturmavakuutusmaksu	0,9	0,5	0,7	0,4	0,3	0,4	0,3	0,6
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos. vak. maksut</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>
6.1.5. Lisäeläkemaksut	0,2	0,2	0,2	–	–	–	–	0,1
6.1.6. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
6.1.7. Vapaa-ajan vakuutus- ja vastuuvakuutusmaksut	0,1	0,1	0,1	0,0	–	0,0	–	0,1
6.2. Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,5	2,4	2,4	2,5	2,4	2,6	2,3
6.2.1. Sairausajan palkat (netto)	1,7	1,6	1,6	1,8	1,9	1,9	2,0	1,5
6.2.2. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät palkat (netto) – sairausajan palkkojen palautukset	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	..	0,2
6.2.3. Työterveyshuolto (netto)	0,3	0,3	0,4	0,8	1,0	0,9	..	0,5
6.2.4. Työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,6	0,4
6.2.5. Työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	–	0,1
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,6	0,6	0,3	0,9	0,5	0,8	0,6
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	0,7	0,8	0,2	0,5	0,3	0,5	0,7
8.1. Työ- ja suojavaatteet	0,4	0,2	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2
8.2. Rekrytointikustannukset	0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
8.3. Muut työvoimakustannukset	0,3	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3
9. Työnantajatuet	0,0	–0,1	0,0	–0,6	–0,2	–0,5	–	–0,2
9.1. Työllistämistuki	0,0	0,0	0,0	–0,6	–0,1	–0,4	–	–0,1
9.2. Koulutuskorvaus	0,0	0,0	0,0	0,0	–0,1	–0,1	–	0,0
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11. Rahapalkka = 1+2+4+6.2.1+6.2.2+6.2.4	78,1	78,6	78,4	74,6	77,1	75,4	78,8	78,2

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Taulukko 6.3

Työvoimakustannusten rakennevertailu sektoreittain vuosina 2004–2008, prosenttia

Kustannuserä	Jalostus		Palvelut		Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtio		Kaikki	
	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004
1. Välitön ansio	58,7	57,2	60,5	61,0	59,7	59,3	57,4	58,0	62,0	60,2	59,9	59,0
josta koulutusajan palkat	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,8	0,3	0,3
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,8	8,7	5,7	5,5	6,2	7,0	3,8	3,7	3,6	4,5	5,5	5,9
2.1. Tulospalkkio	2,8	4,8	2,3	2,0	2,5	3,3	0,2	0,1	–	0,2	1,8	2,2
2.2. Lomaraha	3,3	3,2	3,2	3,3	3,2	3,2	3,5	3,4	3,6	3,8	3,3	3,3
2.3. Palvelusvuosikorvaus	0,5	0,5	0,1	0,1	0,3	0,3	–	–	–	0,4	0,2	0,2
2.4. Varallaolokorvaus, luottamusmieskorvaus ymv.	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	–	0,2	0,2	0,2
3. Henkilöstörahoitukset	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	–	–	–	–	0,0	0,1
4. Vapaa-aikajärjestelyt	10,6	10,6	10,4	10,2	10,5	10,4	12,1	12,5	11,2	12,2	10,9	11,1
4.1.1. Loma-aikajärjestelyt	6,5	7,2	6,5	6,8	6,5	6,9	7,6	8,2	8,9	9,5	7,0	7,5
4.1.2. Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	0,1	–	0,0	–	1,3	1,3	..	–	0,3	0,3
4.2. Lomakorvaukset	0,7	0,6	0,8	0,7	0,8	0,6	0,5	0,4	0,6	0,5
4.3. Arkipyhien palkat	2,0	1,8	2,3	2,3	2,2	2,1	2,3	2,3	2,3	2,4	2,2	2,2
4.4. Työajan lyhennysvapaan palkat	0,6	0,7	0,3	0,3	0,4	0,5	–	–	–	–	0,3	0,3
4.5. Varallaolo- ja vuorovapaat	0,6	0,2	0,1	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	–	–	0,2	0,1
4.6. Muut vapaa-aikajärjestelyt	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,4	0,3	..	0,3	0,2	0,2
5. Luontoisedut	0,9	0,8	1,4	1,7	1,2	1,3	0,3	0,3	0,1	0,2	0,9	0,9
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,6	21,5	20,6	20,2	21,1	20,8	26,1	25,2	21,7	22,3	21,7	22,1
6.1. Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	19,2	19,4	18,1	17,9	18,6	18,6	23,7	22,9	19,1	20,1	19,4	19,8
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>18,9</i>	<i>19,0</i>	<i>17,8</i>	<i>17,4</i>	<i>18,3</i>	<i>18,2</i>	<i>23,6</i>	<i>22,8</i>	<i>19,1</i>	<i>20,1</i>	<i>19,2</i>	<i>19,5</i>
6.1.1. Työeläkemaksut	13,4	12,7	13,1	12,4	13,2	12,5	18,3	17,5	15,8	14,3	14,4	14,0
6.1.2. Sosiaaliturvamaksu	2,9	3,2	2,5	2,9	2,7	3,0	2,9	3,1	3,0	5,4	2,7	3,2
6.1.3. Työttömyysvakuutusmaksu	1,8	2,2	1,6	1,6	1,7	1,9	2,0	1,8	–	0,0	1,6	1,7
6.1.4. Tapaturmavakuutusmaksu	0,9	1,0	0,5	0,6	0,7	0,8	0,4	0,4	0,3	0,3	0,6	0,6
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
6.1.5. Lisäeläkemaksut	0,2	0,2	0,2	0,4	0,2	0,3	–	–	–	0,0	0,1	0,2
6.1.6. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
6.1.7. Vapaa-aikajärjestely- ja vastuuvaraukset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	–	–	0,0	0,1	0,1
6.2. Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,1	2,5	2,2	2,4	2,2	2,4	2,4	2,6	2,2	2,3	2,2
6.2.1. Sairausajan palkat (netto)	1,7	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5	1,9	1,8	2,0	1,5	1,5	1,6
6.2.2. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät palkat (netto) – sairausajan palkkojen palautukset	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	..	0,2	0,2	0,2
6.2.3. Työterveyshuolto (netto)	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,6	0,5	0,4	0,3
6.2.4. Työsuhteen päättämisestä johtuva korvaus	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	–	0,0	0,1	0,1
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,4	0,6	0,9	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8	0,7	0,6	0,7
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,3	0,3	0,5	0,4	0,7	0,6
8.1. Työ- ja suojavaatteet	0,4	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
8.2. Rekrytointikustannukset	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
8.3. Muut työvoimakustannukset	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3
9. Työnantajatuet	0,0	-0,1	-0,1	-0,5	0,0	-0,3	-0,5	-0,7	–	-0,1	-0,2	-0,4
9.1. Työllistämistuki	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,3	-0,4	-0,6	–	-0,1	-0,1	-0,3
9.2. Koulutuskorvaus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	–	–	0,0	0,0
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11. Rahapalkka = 1+2+4+6.2.1+6.2.2+6.2.4	78,1	78,3	78,6	78,6	78,4	78,5	75,4	76,2	78,8	78,7	78,2	77,9

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Taulukko 6.4

Työvoimakustannusten rakenne toimialoittain ja toimialaryhmittäin yksityisellä sektorilla vuonna 2008, prosenttia

Kustannuserä	B	10–11	14–15	16	17	18	19–22
1. Välitön ansio	60,8	60,0	61,4	61,2	52,6	57,6	56,9
josta koulutusajan palkat	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1
2. Kertaluontoiset palkkaerät	5,9	5,0	5,5	5,3	7,7	4,1	7,2
2.1. Tulospalkkio	2,3	1,3	1,1	1,1	1,1	0,5	3,1
2.2. Lomarahaa	3,1	3,1	3,5	3,5	4,3	3,4	3,3
2.3. Palvelusvuosikorvaus	0,2	0,5	0,8	0,5	1,9	0,1	0,4
2.4. Varallaolokorvaus, luottamusmieskorvaus ymv.	0,3	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1	0,4
3. Henkilöstörahasot	–	0,1	–	0,0	–	–	0,1
4. Vapaapäivien palkat	9,4	10,2	10,9	10,1	15,0	13,2	10,9
4.1.1. Loma-ajan palkat	5,5	6,2	6,9	7,3	5,9	8,2	6,5
4.1.2. Koulutyön keskeytysajan palkat	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Lomakorvaukset	0,6	0,8	0,3	0,8	0,7	1,1	0,7
4.3. Arkipyhien palkat	1,8	1,9	2,3	1,8	1,2	2,4	2,1
4.4. Työajan lyhennysvapaan palkat	1,2	1,1	1,2	–	0,8	1,3	0,8
4.5. Varallaolo- ja vuorovapaat	0,2	0,1	0,1	0,0	6,1	0,0	0,7
4.6. Muut vapaapäivien palkat	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0
5. Luontoisedut	0,3	0,2	0,2	0,1	6,4	0,3	0,7
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,6	22,5	20,6	22,5	24,2	22,3	23,2
6.1. Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	19,9	19,4	17,8	20,3	21,4	19,5	20,6
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>19,6</i>	<i>19,2</i>	<i>17,5</i>	<i>20,1</i>	<i>21,2</i>	<i>18,9</i>	<i>20,3</i>
6.1.1. Työeläkemaksut	12,9	12,8	12,6	13,7	14,4	13,5	14,4
6.1.2. Sosiaaliturvamaksu	4,0	3,3	2,9	3,4	4,1	3,7	3,6
6.1.3. Työttömyysvakuutusmaksu	1,5	1,8	1,4	1,6	2,2	1,2	1,8
6.1.4. Tapaturmavakuutusmaksu	1,2	1,2	0,6	1,4	0,5	0,5	0,5
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>	<i>0,3</i>
6.1.5. Lisäeläkemaksut	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1
6.1.6. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6.1.7. Vapaa-ajan vakuutus- ja vastuuvakuutusmaksut	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2
6.2. Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	1,7	3,1	2,8	2,2	2,9	2,8	2,6
6.2.1. Sairausajan palkat (netto)	1,2	2,3	1,9	1,8	2,1	2,2	1,6
6.2.2. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät palkat (netto)	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2
– sairausajan palkkojen palautukset	–0,4	–0,6	–0,5	–0,4	–0,6	–0,4	–0,5
6.2.3. Työterveyshuolto (netto)	0,5	0,4	0,5	0,3	0,4	0,3	0,5
6.2.4. Työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2
7. Työpaikkakoulutus	0,1	0,3	0,3	0,1	0,1	0,8	0,3
8. Muut työvoimakustannukset	0,4	1,0	0,7	0,4	0,1	0,9	0,5
8.1. Työ- ja suojavaatteet	0,3	0,6	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
8.2. Rekrytointikustannukset	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1
8.3. Muut työvoimakustannukset	0,1	0,3	0,4	0,1	0,0	0,7	0,2
9. Työnantajatuet	0,0	0,0	–0,1	–0,1	0,0	–0,1	0,0
9.1. Työllistämistuki	0,0	0,0	–0,1	–0,1	0,0	0,0	0,0
9.2. Koulutuskorvaus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	–0,1	0,0
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11. Rahapalkko = 1+2+4+6.2.1+6.2.2+6.2.4	77,4	77,9	80,0	78,4	77,7	77,3	77,0

B (07–09) Kaivostoiminta ja louhinta, 10–11 Elintarviketeollisuus, 14–15 Vaatteiden, nahkan ja nahkatuotteiden valmistus, 16 Puutavaran valmistus, 17 Paperiteollisuus, 18 Painaminen, 19–22 Kemianteollisuus, 23 Rakennusaineteollisuus, 24–30,33 Metalliteollisuus, koneiden huolto ja asennus, 31–32 Muu valmistus, C (10–33) Teollisuus, D (35) Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, E (36–39) Vesi-, viemäri- ja jätevesi- sekä jätehuolto, F (41–43) Rakentaminen, G,I (45–47, 55–56) Kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta, H (49–53) Kuljetus ja varastointi, J (58–63) Informaatio ja viestintä, K (64–66) Rahoitus- ja vakuustointiminta, LMN (68–82) Kiinteistöala, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelut, O (84) Pakollinen sosiaalivakuutus, P (85) Koulutus, Q (86–88) Terveys- ja sosiaalipalvelut, RS (90–96) Taiteet, viihde ja virkistys, muu palvelutoiminta

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

23	24-30,33	31-32	C	D	E	F	GI	H	I	K	LMN	O	P	Q	RS
58,0	58,6	60,5	58,1	57,5	55,2	60,8	61,0	61,2	59,2	52,6	62,0	55,9	58,6	59,1	61,4
0,3	0,1	0,1	0,1	0,5	0,3	0,4	0,2	0,2	0,5	0,1	0,3	0,4	0,6	0,3	0,2
6,7	8,0	5,1	7,3	6,8	6,3	5,1	5,7	4,4	6,5	9,6	5,1	4,6	3,7	3,7	4,1
3,0	4,3	1,0	3,2	2,3	1,0	1,7	2,4	0,9	2,7	6,3	1,8	0,7	0,2	0,1	0,4
3,3	3,1	3,4	3,3	3,3	3,6	3,2	3,1	3,3	3,2	3,2	3,0	3,7	3,5	3,5	3,6
0,2	0,5	0,7	0,7	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
0,3	0,2	0,0	0,2	1,1	1,6	0,2	0,1	0,2	0,5	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0
-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	0,0	0,2	0,2	0,4	-	-	-	-	-
11,4	9,5	11,6	10,5	11,0	11,7	10,9	9,4	11,4	10,9	12,4	10,0	10,7	15,2	11,2	10,4
6,7	6,4	6,9	6,4	7,0	8,2	6,7	6,2	7,2	6,9	6,8	6,2	7,8	6,8	7,8	7,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,2	-	-
0,7	0,6	0,8	0,6	0,4	0,7	1,0	0,8	0,6	0,9	0,4	1,0	0,4	0,3	0,7	0,7
2,3	2,2	2,5	2,1	2,1	2,0	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4
1,4	0,1	1,3	0,4	0,8	0,6	1,2	0,2	0,8	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
0,3	0,1	0,1	0,8	0,4	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,5	2,4	0,1	0,3	0,5	0,3	0,1
0,4	0,2	0,1	0,8	0,7	0,2	0,1	0,1	0,4	0,5	2,6	0,1	0,3	0,5	0,3	0,1
21,7	21,1	21,0	21,8	21,4	25,7	20,9	21,0	22,8	19,9	20,5	20,8	27,1	21,5	25,2	22,6
19,0	18,7	18,6	19,3	19,2	22,9	18,9	18,5	19,7	17,7	18,4	18,7	24,6	19,6	22,4	20,2
<i>18,8</i>	<i>18,4</i>	<i>18,2</i>	<i>19,1</i>	<i>18,7</i>	<i>22,7</i>	<i>18,5</i>	<i>18,2</i>	<i>19,4</i>	<i>17,5</i>	<i>17,2</i>	<i>18,4</i>	<i>24,4</i>	<i>19,6</i>	<i>22,3</i>	<i>19,9</i>
12,8	13,4	13,3	13,5	13,3	17,0	12,9	13,4	13,7	13,0	12,3	14,1	19,4	17,3	17,1	15,4
3,2	2,5	2,7	3,0	3,2	3,4	2,5	2,6	2,9	2,5	2,9	2,4	2,7	1,3	2,8	2,6
1,8	1,9	1,2	1,9	1,7	1,6	1,5	1,7	1,9	1,8	1,8	1,4	1,9	0,9	2,0	1,5
1,0	0,6	0,9	0,7	0,4	0,8	1,6	0,5	1,0	0,2	0,2	0,6	0,4	0,2	0,4	0,5
<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>0,6</i>	<i>0,2</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>1,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>
0,1	0,2	0,3	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,9	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
2,6	2,4	2,4	2,5	2,1	2,8	2,0	2,5	3,1	2,2	2,1	2,1	2,5	1,9	2,8	2,4
1,8	1,5	1,9	1,7	1,5	2,1	1,5	1,7	2,1	1,2	1,2	1,4	1,8	1,3	2,1	1,5
0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
-0,4	-0,4	-0,5	0,4	-0,4	-0,8	-0,3	-0,4	-0,7	-0,4	-0,4	-0,5	-1,0	-0,3	-1,0	-0,7
0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,2	0,4	0,7	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4
0,2	0,4	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
0,4	0,8	0,3	0,6	1,4	0,4	0,4	0,5	0,3	0,7	1,2	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5
1,2	1,0	0,7	0,8	1,4	0,8	0,9	0,7	0,7	0,4	1,5	0,7	0,6	0,2	0,3	0,5
0,6	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5	0,5	0,2	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
0,4	0,3	0,1	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
0,2	0,3	0,3	0,2	0,7	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	1,2	0,4	0,4	0,1	0,1	0,3
0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,1	-0,4	-0,1	-0,1	-1,8	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3
0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,4	0,0	-0,1	-1,7	0,0	0,0	-0,1	-0,5	-0,4	-0,3	-0,2
0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
78,3	78,2	79,3	78,0	77,1	75,5	78,6	78,1	79,5	78,5	76,3	78,8	73,3	79,1	76,5	77,8

Taulukko 6.5

Työvoimakustannusten rakennevertailu kokoluokittain jalostuksessa ja palvelualoilla, prosenttia

Kustannuserä	Jalostus			Palvelualat		
	10-49	50-249	250-	10-49	50-249	250-
1. Välitön ansio	60,5	60,1	57,5	62,5	61,0	59,9
josta koulutusajan palkat	0,1	0,1	0,2	0,4	0,2	0,3
2. Kertaluontoiset palkkaerät	5,6	6,0	7,6	5,2	6,0	5,7
2.1. Tulospalkkio	1,7	2,0	3,5	1,9	2,5	2,3
2.2. Lomaraha	3,4	3,2	3,2	3,2	3,3	3,1
2.3. Palvelusvuosikorvaus	0,4	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1
2.4. Varallaolokorvaus, luottamusmieskorvaus ymv.	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
3. Henkilöstörahistot	-	0,0	0,1	-	0,0	0,2
4. Vapaapäivien palkat	10,8	10,2	10,6	10,1	10,6	10,5
4.1.1. Loma-ajan palkat	7,0	6,6	6,3	6,4	6,6	6,6
4.1.2. Koulutyön keskeytysajan palkat	-	-	-	0,1	0,2	0,0
4.2. Lomakorvaukset	0,8	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
4.3. Arkipyhien palkat	2,1	2,1	2,0	2,3	2,4	2,3
4.4. Työajan lyhennysvapaan palkat	0,8	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2
4.5. Varallaolo- ja vuorovapaat	0,2	0,2	1,0	0,1	0,1	0,1
4.6. Muut vapaapäivien palkat	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,5
5. Luontoisedut	0,8	1,1	0,8	1,8	1,4	1,4
6. Sosiaaliturvan kustannukset	20,9	20,9	22,1	19,5	20,1	21,3
6.1. Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,5	18,4	19,7	17,4	17,8	18,6
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>18,1</i>	<i>18,1</i>	<i>19,5</i>	<i>17,1</i>	<i>17,4</i>	<i>18,2</i>
6.1.1. Työeläkemaksut	12,9	12,9	13,7	13,2	13,0	13,2
6.1.2. Sosiaaliturvamaksu	3,0	2,7	3,0	2,6	2,6	2,5
6.1.3. Työttömyysvakuutusmaksu	0,6	1,5	2,2	0,6	1,4	2,0
6.1.4. Tapaturmavakuutusmaksu	1,5	1,0	0,6	0,6	0,5	0,5
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
6.1.5. Lisäeläkemaksut	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
6.1.6. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6.1.7. Vapaa-ajan vakuutus- ja vastuuvakuutusmaksut	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
6.2. Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	2,4	2,4	2,1	2,3	2,7
6.2.1. Sairausajan palkat (netto)	1,9	1,6	1,6	1,2	1,4	1,8
6.2.2. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät palkat (netto) – sairausajan palkkojen palautukset	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3
6.2.3. Työterveyshuolto (netto)	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
6.2.4. Työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5
7. Työpaikkakoulutus	0,1	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2
8. Muut työvoimakustannukset	1,1	1,1	0,7	0,6	0,7	0,8
8.1. Työ- ja suojavaatteet	0,7	0,5	0,3	0,1	0,1	0,2
8.2. Rekrytointikustannukset	0,0	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1
8.3. Muut työvoimakustannukset	0,4	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4
9. Työnantajatuet	-0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,2	-0,4
9.1. Työllistämistuki	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,3
9.2. Koulutuskorvaus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11. Rahapalkka = 1+2+4+6.2.1+6.2.2+6.2.4	79,1	78,4	77,7	79,5	79,5	78,3

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Taulukko 6.6

Työvoimakustannusten rakenne sekä työvoimakustannusten suhde rahapalkkaan ja välittömään ansioon sektoreittain vuonna 2008 (koko henkilöstö, prosenttia)

Kustannuserä	Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtio		
	Tvk-rakenne	Raha-palkasta	Välittömistä ansioista	Tvk-rakenne	Raha-palkasta	Välittömistä ansioista	Tvk-rakenne	Raha-palkasta	Välittömistä ansioista
1. Välitön ansio	59,7	76,2	100,0	57,4	76,1	100,0	62,0	78,7	100,0
josta koulutusajan palkat	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	1,0
2. Kertaluontoiset palkkaerät	6,2	8,0	10,4	3,8	5,1	6,6	3,6	4,6	5,9
2.1. Tulospalkkio	2,5	3,2	4,2	0,2	0,2	0,3	–	–	–
2.2. Lomarahaa	3,2	4,1	5,4	3,5	4,6	6,0	3,6	4,6	5,9
2.3. Palvelusvuosikorvaus	0,3	0,3	0,4	–	–	–	–	–	–
2.4. Varallaolokorvaus, luottamusmiehenkorvaus ym.	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	–	–	–
3. Henkilöstörahasot	0,1	0,1	0,1	–	–	–	–	–	–
4. Vapaapäivien palkat	10,5	13,4	17,6	12,1	16,0	21,1	11,2	14,2	18,1
4.1.1. Loma-ajan palkat	6,5	8,3	10,9	7,6	10,1	13,2	8,9	11,3	14,4
4.1.2. Koulutyön keskeytysajan palkat	0,0	0,0	0,0	1,3	1,7	2,3
4.2. Lomakorvaukset	0,8	1,0	1,3	0,5	0,6	0,8
4.3. Arkipyhien palkat	2,2	2,8	3,7	2,3	3,0	4,0	2,3	2,9	3,7
4.4. Työajan lyhennysvapaan palkat	0,4	0,5	0,7	–	–	–	–	–	–
4.5. Varallaolo- ja vuorovapaat	0,3	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	–	–	–
4.6. Muut vapaapäivien palkat	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7
5. Luontoisedut	1,2	1,5	2,0	0,3	0,4	0,5	0,1	0,1	0,2
6. Sosiaaliturvan kustannukset	21,1	26,9	35,3	26,1	34,6	45,5	21,7	27,6	35,1
6.1. Varsinaisen sosiaaliturvan kustannukset	18,6	23,7	31,2	23,7	31,4	41,3	19,1	24,3	30,9
<i>Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut</i>	<i>18,3</i>	<i>23,3</i>	<i>30,6</i>	<i>23,6</i>	<i>31,3</i>	<i>41,2</i>	<i>19,1</i>	<i>24,3</i>	<i>30,8</i>
6.1.1. Työeläkemaksut	13,2	16,9	22,2	18,3	24,3	31,9	15,8	20,1	25,5
6.1.2. Sosiaaliturvamaksu	2,7	3,4	4,5	2,9	3,9	5,1	3,0	3,8	4,9
6.1.3. Työttömyysvakuutusmaksu	1,7	2,1	2,8	2,0	2,7	3,5	–	–	–
6.1.4. Tapaturmavakuutusmaksu	0,7	0,8	1,1	0,4	0,5	0,7	0,3	0,4	0,5
<i>Sopimusvaraiset ja vapaaehtoiset sos.vak.maksut</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,6</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
6.1.5. Lisäeläkemaksut	0,2	0,2	0,3	–	–	–	–	–	–
6.1.6. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
6.1.7. Vapaa-ajan vakuutus- ja vastuuvakuutusmaksut	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	–	–	–
6.2. Tapauskohtaisen sosiaaliturvan kustannukset	2,4	3,1	4,1	2,4	3,2	4,2	2,6	3,3	4,2
6.2.1. Sairausajan palkat (netto)	1,6	2,1	2,7	1,9	2,5	3,2	2,0	2,5	3,2
6.2.2. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät palkat (netto)	0,2	0,3	0,4	0,2	0,3	0,4
– sairausajan palkkojen palautukset	–0,4	–0,6	–0,7	0,9	–1,1	–1,5
6.2.3. Työterveyshuolto (netto)	0,4	0,5	0,7	0,3	0,4	0,5	0,6	0,8	1,0
6.2.4. Työsuhteen päättymisestä johtuva korvaus	0,2	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	–	–	–
7. Työpaikkakoulutus	0,6	0,7	1,0	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0	1,3
8. Muut työvoimakustannukset	0,8	1,0	1,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8
8.1. Työ- ja suojavaatteen	0,3	0,4	0,5	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
8.2. Rekrytointikustannukset	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8.3. Muut työvoimakustannukset	0,3	0,4	0,6	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5
9. Työnantajatuet	0,0	0,0	0,0	–0,5	–0,7	–0,9	–	–	–
9.1. Työllistämistuki	0,0	0,0	0,0	–0,4	–0,6	–0,8	–	–	–
9.2. Koulutuskorvaus	0,0	0,0	0,1	–0,1	–0,1	–0,1	–	–	–
10. Kokonaistyövoimakustannukset	100,0	127,5	167,5	100,0	132,6	174,2	100,0	126,9	161,3
11. Rahapalkka = 1+2+4+6.2.1+6.2.2+6.2.4	78,4	100,0	131,3	75,4	100,0	131,4	78,8	100,0	127,1

Lähde: Työvoimakustannustutkimus 2008, Tilastokeskus.

Liitteet

Käsitteet ja määritelmät

Ammatti

Palkkatilastoissa käytetään palkansaajan ammatin kuvaamisessa alakohtaista ammatti-, virka- ja tehtävänimikettä sekä Tilastokeskuksen ammattiluokitusta (Ammattiluokitus 2001). Alakohtaisia ammattinimikkeitä on käytössä noin 15 000.

Palkkatilastojen ammattinimikkeet perustuvat yksityisellä sektorilla Elinkeinoelämän keskusliiton työehtosopimusalojen ammatti- tai tehtävänimikkeistöön, Kirkon työmarkkinalaitoksen tehtävänimikkeistöön sekä Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiön ammattinimikkeistöön. Kuntasektorilla ammatti- ja virkanimikkeet perustuvat Kuntien eläkevakuutuksen luokituksen mukaiseen ammattinimikkeistöön. Valtiolla ammatti- tai virkanimike on nimittämiskirjan tai työehtosopimuksen mukainen ammatti- tai virkanimike.

Ammattiluokitus muodostetaan palkkatilastoissa ammattinimikkeistöstä ottamalla huomioon palkansaajan työnantajasektori, tutkinto sekä toimiala. Palkkarakennetilastossa ei julkaista alakohtaisia ammatti- tai virkanimikkeitä, vaan palkkarakenneaineistossa ammattia kuvaa ainoastaan ammattiluokitus.

Indeksi

Indeksi on suhdeluku, joka kuvaa jonkin muuttujan (esimerkiksi hinnan, määrän tai arvon) suhteellista muutosta perusjakson (esimerkiksi vuoden) suhteen. Kunkin ajankohdan indeksipisteluku ilmoittaa, kuinka monta prosenttia kyseisen ajankohdan tarkasteltava muuttuja on perusjakson hinnasta, määrästä tai arvosta. Perusjakson indeksipistelukujen keskiarvo on 100.

Indeksikaava

Indeksikaava on matemaattinen funktio, jonka avulla havaintoarvoista lasketaan yksittäinen muutosta kuvaava tunnusluku (esim. Fischerin, Laspeyres'n ja Paaschen indeksikaavat).

Kantaindeksi

Kantaindeksissä laskenta-ajankohdan hintaa verrataan aina perusajankohtaan. Kantaindeksissä painot vaihdetaan yleensä harvemmin kuin vuosittain, esimerkiksi viiden vuoden välein.

Kertaluonteiset palkkaerät

Kertaluonteisia palkkaeriä ovat sellaiset palkkaerät ja palkanlisät, joita ei makseta säännöllisesti jokaisella palkanmaksujaksolla. Näitä eriä ja lisiä ovat esimerkiksi tulospalkkiot, lomarahaa ja lomakorvaus sekä palvelusvuosikorvaukset erällä tuntipalkka-aloilla. Kertaluonteisten palkkaerien maksamisesta voidaan sopia myös työehtosopimuksissa.

Palkkarakennetilasto:

Palkkarakennetilastossa kertaluonteisiin palkkaeriin ei sisälly pitämättömistä lomapäivistä maksettavaa lomakorvausta.

Ansiotasoindeksi:

Ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta ansaitun ansion kehitystä sen maksutavasta riippumatta. Tuloksen perusteella maksettavat erät sisältyvät ansiokäsitteeseen siten, että ne jaetaan tasan koko kalenterivuodelle. Samoin työehtosopimukseen perustuvat kertaerät jaetaan tasan koko vuodelle. Kaikkia ansiotasoindeksin käsitteeseen kuuluvia kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahoja, ei kuitenkaan sisälly indeksin laskennassa käytettäviin palkka-aineistoihin, vaan ne huomioidaan indeksin laskennassa vain siinä tapauksessa, että työehtosopimusneuvotteluissa sovitaan muutoksista niiden suhteellisessa osuudessa. Myös ansiotasoindeksissä takautuvasti maksettavat sopimuskorotukset viedään sille neljännekselle, jolloin ne on ansaittu.

Työvoimakustannustutkimus:

Kertaluonteisiin palkkaeriin kuuluva palvelussuhteen päättymiskorvaus sisältyy työvoimakustannustutkimuksen käsitteistössä sosiaalikulustannuksiin. Myös optiot ovat kertaluonteisia palkkaeriä ja kuuluvat EU:n työvoimakustannuskäsitteeseen, mutta niitä ei ole suomalaisen työvoimakustannustutkimukseen otettu mukaan.

Työvoimakustannusindeksi:

Työvoimakustannusindeksissä kertaluonteisiin palkkaeriin sisältyy myös aiemmilta palkanmaksujaksoilta takautuvasti maksettavat sopimuskorotukset. Työvoimakustannusindeksissä ovat mukana myös optiot niiden lunastusarvon mukaisina.

Yksityisen sektorin ja kuntasektorin palkkatilastoissa ei julkaista kertaluonteisia palkkaeriä. Säännöllisen ansion indeksiin kertaluonteiset palkkaerät eivät sisälly

Ketjuindeksi

Ketjuindeksissä vertailu tapahtuu aina peräkkäisten laskenta-ajankohtien välillä. Ketjuindeksissä kahden laskenta-ajankohdan muutoksella viedään eteenpäin halutun perusajankohdan indeksipistelukua. Ketjuindeksissä painot vaihdetaan periaatteessa jokaisena laskenta-ajankohtana.

Toisinaan puhutaan ketjuindeksistä myös sellaisessa tapauksessa, että vertailuperiodi pidetään kiinteänä vuoden sisäisissä vertailuissa, mutta vertailuperiodia ja indeksin painorakennetta muutetaan aina vuoden vaihtuessa.

Kokoaikainen

Palkkarakennetilasto:

Palkkarakennetilastossa koko- ja osa-aikaisuuden erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tilastossa on kokoaikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on yli 90 prosenttia kyseisen alan yleisestä työajasta. Koko- ja osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille ei ole tiedossa säännöllistä työaika. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai siitä, että henkilön työaika vaihtelee. Julkisen sektorin opettajien koko- ja osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Ne yksityisen sektorin opettajat, joiden viikko-opetusvelvollisuus on vähintään 16 tuntia, on palkkarakennetilastossa määritelty kokoaikaisiksi.

Yksityisen sektorin palkkatilastot:

Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisilla kokoaikaisuuden määrittely perustuu palkkarakennetilaston tavoin pääsääntöisesti viikkotyöaikaan. Kokoaikaisiksi palkansaajiksi määritellään tilastossa ne palkansaajat, joiden säännöllinen viikkotyöaika on yli 90 prosenttia kyseisen alan yleisestä työajasta.

Loppuosalle palkansaajista kokoaikaisuustieto saadaan suoraan tiedustelusta tai se määräytyy palvelussuhteen mukaan. Jos palkansaajan säännöllinen viikkotyöaika ei ole tiedossa, käytetään kokoaikaisuuden määrittelyssä myös palkansaajan ansiotietoja hyödyksi.

Yksityisen sektorin tuntipalkkaisille ei määritellä erikseen koko- ja osa-aikaisuutta.

Julkisen sektorin palkkatilastot:

Julkisella sektorilla palkansaajien koko- ja osa-aikaisuus määritellään palvelussuhteen luonteen sekä ehtojen mukaan. Koko- ja osa-aikaisuustieto saadaan yleensä tiedustelun yhteydessä.

Työvoimakustannustutkimus:

Työvoimakustannustilastossa kokoaikainen on henkilö, jonka työaika on virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuksen mukainen tai ko. yksikössä tavanomaisesti noudatettava työaika.

Vrt. Osa-aikainen.

Kokonaisansio

Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Kts. Kokonaistyöaika.

Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät
- työaikalisät

- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- luontoisetujen verotusarvo
- lisä- ja ylityön ansio
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivystys- ja hälytyskorvaukset
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät
- (palkkarakennetilastossa lisäksi ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka).

Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita.

Palkkatilastoissa on myös käsite kokonaisansio tulospalkkioiden kanssa.

Kokonaisansio on käytössä kaikissa palkkatilastoissa, mutta sen sisältö voi hieman vaihdella palkkatilastosta riippuen. Esimerkiksi yksityisen sektorin tuntipalkkatilastossa kokonaisansio sisältää säännöllisen tehdyn työajan ansion lisäksi sunnuntai- ja ylityöpalkan korotusosat. Palkkarakennetilastossa kokonaisansio sisältää myös ei-tehdyltä työajalta maksettavan ansion.

Vrt. Säännöllisen työajan ansio

Kokonaistyöaika

Kokonaistyöaika muodostetaan palkkarakennetilastossa henkilökohtaisen säännöllisen viikkotyöajan sekä tilastointijakson keskimääräisten palkattujen lisä- ja ylityötuntien perusteella. Varallaolon tunteja ei ole sisällytetty kokonaistuntimäärään. Kokonaistyöaika kuvaa palkanmaksun perusteena olevaa työaikaa kuukaudessa.

Kokonaistyöaikaa ei voida palkkarakennetilastossa määrittää, mikäli henkilön säännöllistä viikkotyöaikaa ei tunneta.

Kokonaisansio perustuu kokonaistyöaikaan. Kts. Kokonaisansio.

Vrt. Säännöllinen viikkotyöaika

Kuukausipalkkainen

Kuukausipalkkainen palkansaaja saa korvauksen suorittamastaan työstä kuukausittain. Ansion perusteena oleva työaika on yleensä yksi kuukausi ja ansio on usein saman suuruinen kuukaudesta toiseen. Kuukausipalkkainen palkansaaja on yleensä toimihenkilö. Palkkausmuoto määräytyy työehtosopimuksen mukaan.

Lakko

Työntekijät kieltäytyvät työn tekemisestä ja tällöin he eivät myöskään yleensä saavu työpaikalle.

Neljännesvuosimuutos

Neljännesvuosimuutoksella tarkoitetaan vuosineljänneksen indeksin suhteellista muutosta verrattuna edellisen vuosineljänneksen indeksiin. Muutos ilmaistaan yleensä prosenttilukuna.

Osa-aikainen

Palkkarakennetilasto:

Palkkarakennetilastossa koko- ja osa-aikaisuuden erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tilastossa on osa-aikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia kyseisen alan yleistä työaikaa lyhyempi. Koko- ja osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille ei ole tiedossa säännöllistä viikkotyöaikaa. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai siitä, että henkilön työaika vaihtelee. Julkisen sektorin opettajien koko- ja osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Ne yksityisen sektorin opettajat, joiden viikko-opetusvelvollisuus on vähemmän kuin 16 tuntia, määritellään palkkarakennetilastossa osa-aikaisiksi palkansaajiksi.

Yksityisen sektorin palkkatilastot:

Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisilla osa-aikaisuuden määrittely perustuu palkkarakennetilaston tavoin pääsääntöisesti viikkotyöaikaan. Osa-aikaisiksi palkansaajiksi määritellään tilastossa ne palkansaajat, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia kyseisen alan yleistä työaikaa lyhyempi.

Loppuosalle palkansaajista osa-aikaisuustieto saadaan suoraan tiedustelusta tai se määräytyy palvelussuhteen mukaan. Jos palkansaajan säännöllinen viikkotyöaika ei ole tiedossa, käytetään osa-aikaisuuden määrittelyssä myös palkansaajan ansiotietoja hyödyksi.

Yksityisen sektorin tuntipalkkaisille ei määritellä erikseen koko- ja osa-aikaisuutta.

Julkisen sektorin palkkatilastot:

Julkisella sektorilla palkansaajien koko- ja osa-aikaisuus määritellään palvelussuhteen luonteen sekä ehtojen mukaan. Koko- ja osa-aikaisuustieto saadaan yleensä tiedustelun yhteydessä.

Työvoimakustannustutkimus:

Työvoimakustannustilastossa osa-aikainen on henkilö, jonka työaika on lyhyempi kuin virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuksen mukainen tai ko. yksikössä tavanomaisesti noudatettava työaika.

Vrt. Kokoaikainen.

Painorakenne

Kuvaa sen, mikä merkitys kullakin indeksiin kuuluvalla alaindeksillä (hyödykkeellä, palkansaajaryhmällä tms.) on kokonaisindeksin kannalta.

Palkansaaja

Palkansaaja on henkilö, joka on työsuhteessa työnantajaan ja joka saa sovittua korvausta tekemästään työstä. Palkansaajat ovat joko toimihenkilö- tai työntekijäasemassa työnantajalla. Palkkatilastoissa ei varsinaisesti erotella palkansaajia toimihenkilöihin tai työntekijöihin. Erottelu voidaan kuitenkin tehdä ammatin tai myös palkkausmuodon mukaan. Palkkatilastoissa ei lueta itselleen palkkaa maksavia yrittäjiä palkansaajiksi, sillä heidän ansionsa poikkeavat muiden samankaltaisten palkansaajien ansioista yleensä liian paljon. Palkkatilastoissa samalla palkansaajalla voi olla useita työsuhteita, jotka kuitenkin käsitellään tilastossa erillisinä palkansaajina.

Vrt. työvoimakustannustutkimuksen palkansaajakäsite

Palkatut tunnit

Palkatuilla tunneilla tarkoitetaan niitä kokonaistyöajan tunteja, joilta palkansaajille on maksettu palkkaa. Palkatut tunnit voivat olla tehtyjä työtunteja tai eittehtyjä eli poissaolotunteja (vuosilomat, sairauslomat, arkipyhät, muut vapaat).

Palvelussuhteen luonne

Palvelussuhteen luonne kuvaa palkansaajan ja työnantajan välistä oikeudellista suhdetta. Palkkatilastoissa palvelussuhteen luonne on joko vakinainen / toistaiseksi voimassaoleva tai määräaikainen. Lisäksi palvelussuhteen luonteeseen voi liittyä muita määreitä, kuten harjoittelija, oppisopimusoppilas, vammainen tai työllisyysvaroin palkattu.

Tieto saadaan yleensä suoraan palkkatilastojen tiedusteluista. Palkkarakennetilastossa tietoa työllisyysvaroin palkatuista täydennetään työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteristä.

Yksityisen sektorin palkkatilastoissa vastaava käsite on työsuhteen luonne.

Vrt. työvoimatutkimuksen epätyyppillinen työ (määräaikainen ja/tai osa-aikainen).

Pisteluku

Pisteluku on hintaindeksissä käytetty muutossuure, joka kertoo vertailujankohdan hinnan, keskihinnan tai indeksin suhteessa perusajankohdan hintaan, keskihintaan tai indeksiin. Perusajankohdan pistelukua merkitään tavallisesti luvulla sata. Esi-

merkiksi jos hyödykkeen pisteluku on tietynä ajankohtana 105,3, merkitsee tämä, että hyödykkeen hinta on noussut 5,3 prosenttia perusajankohdasta.

Saarto

Yrityksen työntekijät kohdistavat työtaistelutoimenpiteitä johonkin kolmanteen osapuoleen. He esim. kieltäytyvät käsittelemästä tietyn yrityksen kuljetuksia.

Sopimusala

Sopimusala määräytyy palvelussuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaan. Kuntasektorilla sopimusalat määritellään Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja työntekijäjärjestöjen välisessä pääsopimuksessa. Työehtosopimus on työntekijäjärjestön ja työnantajan tai työnantajajärjestön välinen sopimus alakohtaisista työehdoista. Työehtosopimuksessa sovitaan esimerkiksi palkoista, työajoista, lomista ja muista eduista, joita sopimuksen soveltamisalalla tulee noudattaa. Sopimukset ovat usein toimialakohtaisia, mutta myös palkansaajan ammattiasemaan sidottuja ja ne solmitaan tietyksi määräajaksi.

Säännöllinen viikkotyöaika

Palkansaajien säännöllinen viikkotyöaika kerätään pääsääntöisesti palkkatiedusteluiden yhteydessä. Säännöllinen viikkotyöaika perustuu työaikalakiin ja se on usein tietyn työaikajärjestelmän tai työaikamuodon mukainen. Joskus säännöllisestä viikkotyöajasta voidaan kuitenkin sopia erikseen ja se voi poiketa kyseisen alan normaalista työajasta. Opettajilla säännöllinen viikkotyöaika on viikoittainen palkanmaksun perusteena oleva tuntimäärä.

Yksityisellä sektorilla säännöllisen työajan tulee tasoittua keskimäärin 40 tuntiin viikossa työehtosopimuksessa määritellyn ajanjakson aikana. Julkisen sektorin virasto- ja toimistotyöaikaa noudattavilla palkansaajilla keskimääräinen säännöllinen viikkotyöaika on 36,25 tuntia ja yleistä työaikaa noudattavilla 38,25 tuntia viikossa.

Palkkarakennetilastossa on lähinnä tuntipalkka-aloilla 40-tuntista työviikkoa tekevien säännöllistä viikkotyöaikaa lyhennetty ns. pekkassopimuksen mukaisesti alakohtaisin ratkaisuin. Lähtökohtana on tällöin ollut entisen ansiotason turvaaminen. Työajan lyhentäminen erillisin vapaapäivin on otettu huomioon säännöllistä viikkotyöaikaa määritettäessä siten, että 40 -tuntista työviikkoa tekevien säännölliseksi viikkotyöajaksi on määritetty 37,89 tuntia. Kuntien tuntipalkkaisilla työajan lyhennys on toteutettu säännöllistä viikkotyöaikaa lyhentämällä, ei palkallisen tai ei-palkatun vapaan määrää lisäämällä.

Säännöllisen työajan ansio perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Kts. Säännöllisen työajan ansio.

Vrt. Kokonaistyöaika.

Säännöllisen työajan ansio

Säännöllisen työajan ansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät
- työaikalisät
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- luontoisetujen verotusarvo
- (palkkarakennetilastossa lisäksi ei- tehdyttä työajalta maksettu palkka).

Säännöllisen työajan ansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita. Palkkatilastoissa käytetään kuitenkin myös käsitettä säännöllisen työajan ansio tulospalkkioiden kanssa.

Säännöllisen työajan ansio on käytössä kaikissa palkkatilastoissa, mutta sen sisältö voi hieman vaihdella palkkatilastosta riippuen. Esimerkiksi tuntipalkkatilastoissa säännöllisen työajan ansio sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä säännölliseltä tehdyttä työajalta maksetut palkat sekä sunnuntai- ja ylityöpalkan perusosat, mutta ei korotusosia. Palkkarakennetilastossa säännöllisen työajan ansio kuvaa ansiota sekä tehdyttä että ei-tehdyttä työajalta.

Vrt. Kokonaisansio.

Tehdyt työtunnit

Palkkatilastot:

Palkkatilastojen tuntipalkka-aloilla ansiot tilastoidaan tehtyä työaikaan kohden. Tehdyllä työajalla tarkoitetaan sitä työaikaan, jolloin palkansaaja on tehnyt varsinaisia työtehtäviään. Tehtyihin työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työtunnit pohjautuvat työaikalakiin.

Työvoimakustannustutkimus:

Tehdyllä työajalla tarkoitetaan sitä työaikaan, jolloin palkansaaja on tehnyt varsinaisia työtehtäviään. Se sisältää myös sunnuntai- ja ylityötunnit. Tehtyihin työtunteihin luetaan koulutukseen käytetty aika, mutta ei palkattomia ylitöitä. Tehdyt työtunnit voidaan työvoimakustannustilastossa määrittellä myös palkatuiksi työtunneiksi, joista on vähennetty palkalliset poissaolotunnit.

Tuntipalkkainen

Tuntipalkkaisella palkansaajalla ansiot määräytyvät pääasiassa tehtyjen työtuntien mukaan. Lisäksi tuntipalkkainen palkansaaja voi saada ansiota ei-tehdyttä työajalta. Korvaus tehdystä ja ei-tehdystä työstä voidaan maksaa useita kertoja

kuukaudessa. Tuntipalkkainen palkansaaja on yleensä työntekijä. Palkkausmuoto määräytyy työehtosopimuksen mukaan.

Työnantajasektori

Työnantajasektori kuvaa työmarkkinoiden rakennetta ja se määrittellään pääto克斯entekoyksikön perusteella. Palkkatilastoissa ja työvoimakustannustilastoissa käytettävä työnantajasektoriluokitus on kansallinen muunnelma talous- ja yhteiskuntatilastoissa sovellettavasta sektoriluokituksesta (Sektoriluokitus 2000).

Palkkatilastoissa käytettävä luokitus on rakenteeltaan seuraava:

- Kuntasektori
Kuntien ja kuntayhtymien toimintayksiköt sekä kuntien liikelaitokset
- Valtio
Valtion budjettitalouden piirissä olevat virastot ja laitokset
- Yksityinen sektori
Yksityiset yritykset, valtio- ja kuntaenemmistöiset yritykset sekä valtion liikelaitokset.

Myös voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, seurakunnat sekä järjestöt ja säätiöt luetaan palkkatilastoissa yksityiseen sektoriin.

Työvoimakustannustilastossa sekä työvoimakustannusindeksissä sektoriluokitus on rakenteeltaan samanlainen kuin palkkatilastoissa käytettävä luokitus.

Ansioitasoindeksissä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, seurakunnat sekä järjestöt muodostavat oman työnantajasektorinsa (muut).

Työsuhteen luonne

Työsuhteen luonne kuvaa palkansaajan ja työnantajan välistä oikeudellista suhdetta. Palkkatilastoissa työsuhteen luonne on joko vakinainen / toistaiseksi voimassaoleva tai määräaikainen. Lisäksi työsuhteen luonteeseen voi liittyä muita määreitä, kuten harjoittelija, oppisopimusoppilas, vammainen tai työllisyysvaroin palkattu.

Tieto saadaan yleensä suoraan palkkatilastojen tiedusteluista. Palkkarakennetilastossa tietoa työllisyysvaroin palkatuista täydennetään työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteristä.

Kuntasektorin ja valtion palkkatilastoissa vastaava käsite on palvelussuhteen luonne.

Vrt. työvoimatutkimuksen epätyypillinen työ (määräaikainen ja/tai osa-aikainen).

Työsulku

Työnantaja sulkee työpaikan ja keskeyttää palkanmaksun.

Työtaistelu

Työntekijäpuolen tai työnantajapuolen työn väliaikaista tahallista keskeyttämistä, työstä kieltäytymistä, sen hidastamista tai muuta painostuskeinoa jonkin päämäärän saavuttamiseksi

Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset kuvaavat kaikkia niitä kustannuksia, joita työnantajille aiheutuu työvoiman käytöstä. Työvoimakustannukset esitetään yleensä kustannuksina tehtyä työtuntia kohden. Työtiloista, työmatkoista tai verottomista päivärahoista aiheutuvat kustannukset eivät kuulu työvoimakustannuksiin.

Kokonaistyövoimakustannukset saadaan vähentämällä työvoimakustannuserien summasta työnantajatuet. Työnantajatukien tarkoituksena on rahoittaa työnantajan maksamista välittömistä korvauksista aiheutuvat kustannukset joko kokonaan tai osittain. Tällaisia tukia ovat työnantajan saamat työllistämistuet ja koulutuskorvaukset.

Työvoimakustannusindeksissä työvoimakustannuserät jaetaan seuraaviin ryhmiin:

- palkka ilman kertaluonteisia palkkaeria
- kertaluonteiset palkkaerät
- sosiaaliturvan kustannukset

Työvoimakustannustutkimuksessa työvoimakustannuserät jaetaan seuraaviin pääryhmiin:

- välitön ansio
- kertaluonteiset palkkaerät
- vapaapäivien palkat
- maksut henkilöstörahastoihin
- luontoisetujen ja yritystuotteiden kustannukset
- sosiaaliturvan kustannukset
- koulutuskustannukset
- muut työvoimakustannukset

Välitön ansio on yhtä kuin tehdyltä työajalta kultakin palkanmaksuajalta maksetut palkat. Välitön ansio sisältää

- tehdyn työajan, aikaansaadun tuotoksen tai tehdyn työmäärän perusteella maksetut välittömät korvaukset
- ylityö-, vuorotyö- ja vastaavat korvaukset
- säännöllisesti kullakin palkanmaksujaksolla maksettavat lisäpalkkiot ja korvaukset.

Kertaluonteisia erii ovat sellaiset maksut, joita ei makseta säännöllisesti jokaisella palkanmaksujaksolla. Näitä usein vain kerran vuodessa maksettavia palkanlisä

ovat esimerkiksi tulospalkkiot ja lomarahat sekä palvelusvuosikorvaukset eräillä tuntipalkka-aloilla. Kertaluonteisten erien maksamisesta voidaan sopia myös työehtosopimuksissa.

Vapaapäivien palkat ovat korvauksia, joita maksetaan lakisääteisistä, sopimusperusteisista tai vapaaehtoisesti myönnettyistä lomista, yleisistä vapaapäivistä tai muista palkallisista vapaapäivistä. Tyypillisiä eriä ovat vuosilomapalkat, kuukausipalkkaisten arkipyhien palkat, tuntipalkkaisten arkipyhäkorvaukset ja työajan lyhennysvapaan palkat.

Maksuiksi henkilöstörahastoihin luetaan yritysten työntekijöidensä säästöjärjestelmiin, kuten henkilöstörahastoihin, vuosittain mahdollisesti siirtämä summa.

Luontoisetujen ja yritystuotteiden kustannuksiksi sisällytetään kaikki työnantajalle aiheutuvat kustannukset tavaroista ja palveluista, jotka työnantaja antaa työntekijöidensä käyttöön. Tällaisia tavaroita ja palveluita ovat mm. autoetu ja työpaikkaruokailu, optiot sekä henkilöstön virkistys- ja sosiaalitoiminta. Oman henkilöstön palkkaa ei oteta huomioon.

Sosiaaliturvan kustannukset tarkoittavat summaa, jonka työnantajat maksavat työntekijöidensä sosiaaliturvaetuuksista. Lakisääteisiä, sopimusperäisiä tai vapaaehtoisia maksuja ovat mm. työeläke-, sosiaaliturva- ja työttömyysvakuutusmaksut. Lisäksi tähän ryhmään kuuluvat ns. laskennallisina sosiaaliturvan rahoitukseen liittyvinä kustannuksina sairausajan ja perhevapaan palkat (nettona eli Kelan työnantajalle maksamat korvaukset vähennettynä) sekä työterveyshuollon kustannukset (myös nettona) ja työsuhteen päättymisestä johtuvat korvaukset.

Koulutuskustannuksiin kuuluvat mm. ammatillisten koulutuspalveluiden kustannukset, kursseille osallistumisten kustannukset, yritysten ulkopuolisten kouluttajien palkkiot ja maksut koulutusta järjestäville organisaatioille. Sen sijaan koulutuskustannuksiin eivät kuulu koulutukseen osallistuvien palkat, vaan ne lasketaan kuuluviksi tehdyn työajan palkkoihin.

Muita työvoimakustannuksia ovat mm. suoja- ja työvaatteista sekä työvoiman hankinnasta johtuvat kustannukset.

Euroopan Unionin työvoimakustannus -käsitteeseen sisältyviä, palkkasumman tai työvoiman perusteella maksettuja työnantajan veroja ei ole Suomessa.

Työvoimakustannukset -käsite vastaa osin Kansantalouden tilinpidon palkan-saajakorvaukset -käsitettä, johon eivät kuitenkaan kuulu mm. työterveyshuolto-, koulutus- eikä rekrytointikustannukset.

Vuosimuutos

Vuosimuutos on indeksin suhteellinen muutos vuotta aiempaan vastaavaan ajan-kohtaan verrattuna (esim. kuluttajahintojen kokonaisindeksin vuosimuutos eli inflaatio).

Luokitukset

Toimiala

Tilastokeskuksen toimialaluokitus TOL 2008 (Käsikirjoja 4)

Palkkarakenneaineistossa on yrityksen tai työnantajan toimiala sekä paikallisyksikön, valtion viraston tai kuntasektorin toimintayksikön toimiala.

Toimialaluokituksen pääluokat ovat

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen korjaus
- H Kuljetus ja varastointi
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys
- S Muu palvelutoiminta

Koulutusluokitus

Tilastokeskuksen koulutusluokitus (Käsikirjoja 1)

Koulutusaste

Ilmoittaa palkansaajan korkeimman suoritettun tutkinnon tason. Muodostetaan tutkintokoodin ensimmäisestä numerosta.

- 0 – Esiaste
- 1 – Alempi perusaste, (alle 9 v)
- 2 – Ylempi perusaste, (noin 9 v)
- 3 – Keskiaste, (noin 10–11 v)
- 5 – Alin korkea-aste, (13–14 v)
- 6 – Alempi korkea-aste, (noin 15 v)
- 7 – Ylempi korkea-aste, (noin 16 v)
- 8 – Tutkijakoulutus
- 9 tai X – Koulutusaste tuntematon

Palkkarakennetilastossa tuntemattomat koulutusasteet käsitellään perusasteen suorituksina. Tulosteissa ei eritellä perusasteen koulutusta alempaan ja ylempään perusasteeseen.

Koulutusala

Ilmoittaa tutkinnon koulutusalan. Muodostetaan tutkintokoodin toisesta numerosta.

- 0 – Yleissivistävä koulutus
- 1 – Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus
- 2 – Humanistinen ja taidealan koulutus
- 3 – Kaupallinen ja yht.kunt.tiet. koulutus
- 4 – Luonnontieteellinen koulutus
- 5 – Tekniikan koulutus
- 6 – Maa- ja metsätalouden koulutus
- 7 – Terveys- ja sosiaalialan koulutus
- 8 – Palvelualojen koulutus
- 9 – Koulutusala tuntematon

Ammattiluokitus

Tilastokeskuksen ammattiluokitus 2001 (Käsikirjoja 14).

Luokitus muodostetaan alakohtaisesta ammattinimikkeistöstä ja luokittelussa käytetään mahdollisuuksien mukaan toimiala- ja koulutusehtojärjestelmää.

Ammattiluokituksen pääluokkaa ovat:

- 1 – Johtajat ja ylimmät virkamiehet
- 2 – Erityisasiantuntijat
- 3 – Asiantuntijat
- 4 – Toimisto ja asiakaspalvelutyöntekijät
- 5 – Palvelu-, myynti ja hoitotyöntekijät
- 6 – Maanviljelijät, metsätyöntekijät
- 7 – Rakennus-, korjaus- ja valmistus
- 8 – Prosessi- ja kuljetustyöntekijät
- 9 – Muut työntekijät
- 0 – Sotilaat

Alueluokitus

Maakuntaluokitus

Paikallisyksikön sijaintimaakunta.

- 01 – Uusimaa
- 20 – Itä-Uusimaa
- 02 – Varsinais-Suomi
- 04 – Satakunta
- 05 – Kanta-Häme
- 06 – Pirkanmaa
- 07 – Päijät-Häme

- 08 – Kymenlaakso
- 09 – Etelä-Karjala
- 10 – Etelä-Savo
- 11 – Pohjois-Savo
- 12 – Pohjois-Karjala
- 13 – Keski-Suomi
- 14 – Etelä-Pohjanmaa
- 15 – Pohjanmaa
- 16 – Keski-Pohjanmaa
- 17 – Pohjois-Pohjanmaa
- 18 – Kainuu
- 19 – Lappi
- 21 – Ahvenanmaa

Palkat ja työvoimakustannukset 2010 -julkaisu kokoaa yhteen keskeisimmät tulokset palkat ja työvoimakustannukset -aihealueen tilastoista. Julkaisun tiedot perustuvat työvoimakustannusindeksiin, ansiotasoindeksiin, palkkarakennetilaston, työtaistelutilaston ja työvoimakustannustutkimuksen tietoihin tuotantovuosilta 2007, 2008 ja 2009. Ansiotasoindeksistä esitellään myös pidempiä aikasarjoja ja julkaisun kansainvälisissä osioissa tarkastellaan lisäksi Eurostatin kokoamia tietoja.

Wages, salaries and labour costs 2010 draws together the most important results of statistics under the topic of wages, salaries and labour costs. The data in the publication are based on those in the labour cost index, the index of wage and salary earnings, structure of earnings statistics, statistics on labour disputes and labour cost survey concerning the production years 2007, 2008 and 2009. Longer time series of the wage and salary earnings index are also presented, and data collected by Eurostat are discussed in the sections concerning other countries.

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 2 C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 2 C
FI-00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn +358 9 173 420 11
fax +358 9 173 425 00
sales@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
PO Box 2 C
FI-00022 Statistics Finland
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
sales@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 1795-5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8772
ISBN 978-952-244-274-1
Tuotenumero 3233